AFIRMAŢII

Integramă de **M. ALBU**

PUII RAŢELOR / CONDUITĂ	B	SPECIFICE ACŢIUNILOR MILITARE / A ATENUA		ARGHEZI LA DEBUT! / CAZ LA OMUCIDERI		PICTURI CU MULTĂ APĂ / LIMITE DE TARIF!		CUCUIEŢII CAPREI / LAIC	I	BANCĂ ÎN BISERICĂ / CUVINTE DE TĂGADĂ	
	O								E		
ARTIST REBEL / PASĂRE MIGRATOARE	B				TAIE PE CAPETE / DIVIZIUNI LA BLOC				Z		
	O				E	A COMBATE SECETA / CEVA MAI DEOSEBIT	I	R	I	G	A
SEMNE DE OBOSEALĂ LA OCHI / MIC LOCAL	C				T				VESTUL ANGLIEI! / UNII CAM PELTICI		
B	I	R	T	CEA DE FAŢĂ / ECHIPA DIN ARAD	A	C	E	A	Ş	T	A
A	A VORBI ÎN DODII / ZILE CU FOTBAL				J		FLUIERUL LUI PAN / A FOLOSI PLUGUL	N	A	I	A SE ÎNGRIJI LA DOCTOR
R		AFECŢIUNE LA URECHI / PRIN VIU GRAI			E		A	SANTIER ARHEOLOGIC / VORBĂ DE URMAT			
ÎN TREN! / 1000 DE KG / STAT	T	O	N	A	FĂCUTĂ SCRUM / CAMION URIAŞ	A	R	Ş	A	CONCIUL MIRESEI	
T	A	R	A	A FACE CONTRABANDĂ / MARGINI DE DRUM!	T		A			C	
UTILE LA TURNAT / LITERATURĂ ARTISTICĂ					I		PREFIX... CUPRINZĂTOR			O	
					R					C	

Umor

☺ *Soţul:*
– Am fost un prost când te-am luat!
Soţia:
– Iar eu, cât eram de îndrăgostită, nu am observat asta!

☺ *– Alo, mamă, nu te speria, te rog să nu intri în panică, nu e nimic grav, dar sunt la spital!*
– Ionel, eşti medic de zece ani, nu mai spune asta de câte ori mă suni.

☺ *– Domnule, vă recomand să vă tundeţi chel!*
– Şi asta ajută la oprirea căderii părului?
– Nu, dar vă ajută să vă obişnuiţi!

☺ *Doi bărbaţi dormeau pe o bancă într-un parc din Bucureşti. La un moment dat se apropie de ei un poliţist:*
– Ce faceţi voi aici??
– Păi... eu nu am casă, nu am nici serviciu, aşa că dorm aici.
– Şi tu?
– La el, în vizită.

☺ *Două blonde discută:*
– De ce îţi tot freci mâinile?
– Că mi-e frig...
– Da de ce nu-ţi bagi mâinile în buzunar?
– Acolo am mănuşile.

☺ *– Nu ştii unde mi-e creionul? îl întreabă un funcţionar pe colegul său.*
– Ba da, după ureche.
– Omule, nu-mi complica viaţa. După care ureche?

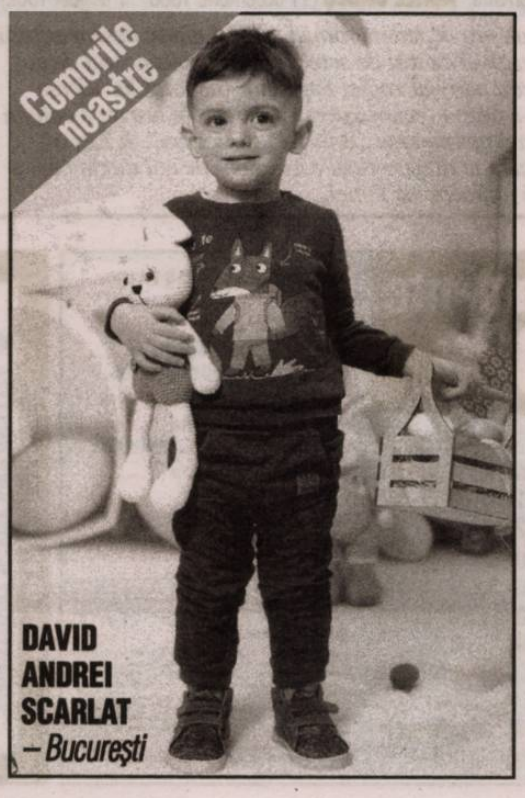

SUDOKU

jocul săptămânii: 48

		7		8			2	3
							8	
2			3			6		
5		6	4				1	8
				3				
9	1				8	5		2
		8			4			7
	2							
6	5			7		9		

Soluţia în numărul viitor

Soluţia «SUDOKU» – jocul săptămânii 47

6	9	2	1	5	3	7	8	4
5	7	3	9	4	8	2	1	6
8	1	4	6	2	7	5	9	3
1	5	9	7	6	4	3	2	8
2	4	7	3	8	1	9	6	5
3	6	6	5	9	2	4	7	1
4	2	5	8	7	6	1	3	9
9	6	1	2	3	5	8	4	7
7	3	8	4	1	9	6	5	2

Soluţia integramei „SELECŢII"

Orizontal: A - A - B - A - T - D - CRICISATOARE - TRIA - SEPTIC - MAGURA - SAUNA - REAMINTI - OR - VIN - ASIATICI - I - TAROC - ENE - EP - TORIU - URA - USUC - CRET - M - PTRU - RASFIRA - IORDAN - ELAN - INTIMIDABILA.

Verificaţi-vă cunoştinţele!

Fraţii

Cele mai multe dintre aceste întrebări ne-au fost trimise de prietenul revistei şi rubricii noastre, prof. Marin Ştefan din Şimleul Silvaniei.

1. Care era conform mitologiei greceşti, fratele zeiţei vânătorii, Artemis, amândoi avându-i ca părinţi pe Leto şi Zeus?
2. Care era numele celor doi fraţi gemeni din mitologia greacă, fii ai Ledei, cunoscuţi sub numele de „Dioscuri"?
3. Cărui scriitor italian (1713-1778) îi aparţine comedia „Trei fraţi gemeni veneţieni"?
4. Ce pictor român (1886-1940) a pictat între anii 1920-1922 tabloul „Trei fraţi"?
5. Ce sculptor român (1906-1982) a realizat monumentul „Fraţii Buzeşti" din Craiova?
6. Ce mare compozitor italian (1813-1901) a compus muzica operei „Trubadurul" urmărind destinele tragice a doi fraţi?
7. Cine a realizat, în anul 2004, filmul franţuzesc „Doi fraţi" („Deux frères")?

Poşta cititorilor

1) Păianjenul face parte din încrengătura artropodelor, clasa arahnidelor. 2) Cel mai mare păianjen de pe teritoriul României este tarantula românească, femela măsurând în medie între 25-35 de milimetri iar masculul între 19-25 de milimetri. 3) Faimoasa ţesătoare din mitologia greacă, transformată de zeiţa Atena în păianjen se numea Arachneea. 4) Cercetătorii apreciază că sunt cel puţin 40.000 de specii de păienjeni în lume. 5) Lucrarea „Păianjenul" a fost realizată de Louise Bourgevis. 6) Romanul „Pânza de păianjen" a fost scris de Cella Serghi. 7) Primul film din ciclul cinematografic „Omul păianjen" a fost realizat în regia lui Sam Raimi.

Răspunsurile la întrebările din numărul trecut

Pentru întrebările cu tema „Păduri" am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamţ; *Mioara Popa,* Iaşi; *Monica Vlad,* Timişoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Braşov; *Mihaela Popovici,* Buzău; *Georgeta Ioan* şi *Luminiţa Popescu,* Bucureşti; *Luminiţa Gogioru* şi *Ing. Ion Ciocşan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galaţi; *Ing. Mihai Călcâianu* şi *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuş-Bihor; *Prof. Marin Ştefan,* Şimleul Silvaniei; *Ing. Mihai Waspusch* şi *Prof. Mihai Piscureanu,* Bucureşti.

✉ Aşteptăm scrisorile dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE

Încercaţi să rezolvaţi labirintul.

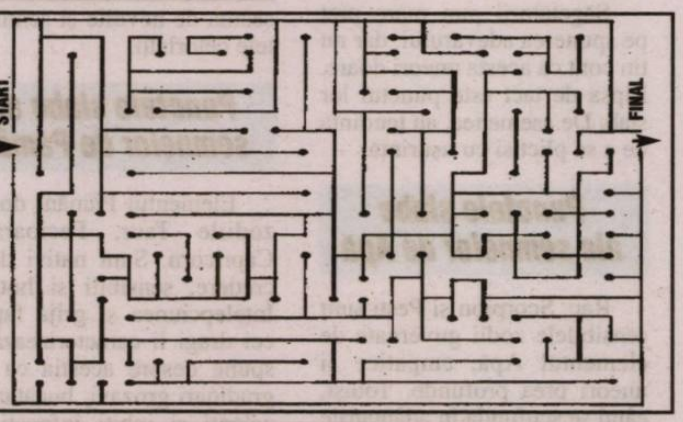

Sfaturi practice

● Mirosul de vopsea proaspătă dispare dacă punem alături de obiectele vopsite un vas cu apă fierbinte în care am dizolvat un pumn de sare.

● Puneţi un cubuleţ mic de drojdie în apa cu care udaţi

florile din ghivece. Plantele vor creşte mai repede şi mai viguroase.

● Rugina de pe obiectele de metal se curăţă dacă le frecăm cu o bucată de ceapă.

● Coaja albă a portocalelor poate curăţa sticla şi obiectele din lemn.

● Petele rezistente de pe tacâmurile de argint dispar dacă le frecăm cu sare grunjoasă umedă.

● Termosul nefolosit trebuie ţinut fără capac ca să nu prindă miros urât, de stătut. Dacă se păteză de la cafea sau de la ceai se poate curăţa dizolvând câteva linguriţe cu bicarbonat de sodiu în apă caldă, cu care se umple termosul şi după câteva ore se clăteşte cu multă apă.

● Petele de ceai de pe ţesături se scot cu o soluţie formată din apă amestecată cu suc de lămâie.

● Guma de mestecat lipită de haine se îndepărtează uşor dacă punem lucrul respectiv într-o pungă şi

îl ţinem în congelator până îngheaţă. Guma se va desprinde apoi foarte uşor.

● Mucegaiul de pe ţesăturile din bumbac iese dacă spălăm cu o soluţie din şase părţi apă şi o parte amoniac.

● Vinul roşu amestecat cu puţină apă este un îngrăşământ ideal pentru plantele din ghivece.

● Petele de sânge din ţesături ies dacă sunt ţinute 24 de ore în apă foarte rece şi foarte sărată.

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Punctele slabe ale semnelor zodiacale

De obicei, astrologii învelesc lucrurile oferindu-ne predicţii pozitive si spunându-ne ce fac nativii atât de special. Acest lucru nu înseamnă că fiecare dintre noi nu este chiar deosebit, dar toţi avem şi trăsături negative. De data aceasta ne sunt scoase în evidenţă unele puncte slabe. Cunoaşterea acestora este primul pas spre depăşirea lor.

Punctele slabe ale semnelor de Foc

Berbec, Leu şi Săgetător sunt zodiile care fac parte din elementul Foc al zodiacului. Aceşti nativi sunt incendiari, pot fi calzi, ademenitori şi de-a dreptul incitanţi, dar au şi punctele lor slabe.

Nativii Berbec pot fi foarte impulsivi şi nerăbdători, ceea ce nu este întotdeauna un lucru bun. Sunt consideraţi cei mai tineri dintre toate celelalte semne zodiacale, ca urmare Berbecii pot fi uneori imaturi.

Leii sunt cam prea vanitoşi şi egoişti. Aroganţa îi caracterizează.

Săgetătorii pun mare preţ pe spunerea adevărului, dar nu ţin cont că acesta uneori doare. Lipsa de tact este punctul lor slab. De asemenea, au tendinţa de a se plictisi cu uşurinţă.

Punctele slabe ale semnelor de Apă

Rac, Scorpion şi Peşti sunt sensibilele zodii guvernate de elementul Apă, empatice şi uneori prea profunde. Totuşi, când se scufundă în adâncurile psihicului, pot întâlni acolo nişte creaturi ciudate şi înfricoşătoare, iar semnele de Apă au cu siguranţă măcar un punct slab al personalităţii lor.

Nativii Rac pot fi unii dintre cei mai capricioşi dintre toate semnele zodiacale. Au tendinţa de a se retrage în carapacea lor, iar cei din jur vor trebui să muncească din greu ca să vă poată scoate de acolo.

Nativii Scorpion sunt predispuşi să vadă doar trăsăturile negative ale celor cu care vin în contact, uitând să şi le stăpânească pe ale lor. Au putere de convingere pentru a-i manipula pe ceilalţi sau pentru a face pe cineva să se simtă nefericit.

Cei care se nasc în zodia Peşti ar trebui să îşi stăpânească tendinţa de a merge în direcţia unde îi duce curentul, fără a ţine seama de nevoile şi sentimentele celorlalţi.

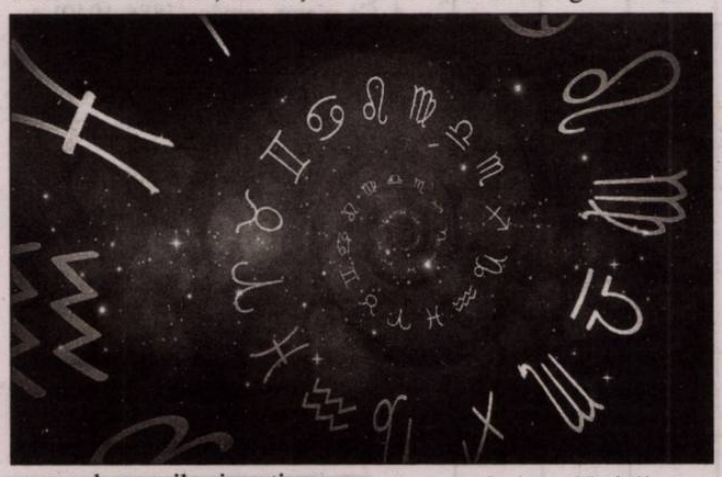

Punctele slabe ale semnelor de Pământ

Elementul Pământ domină zodiile Taur, Fecioară şi Capricorn. Sunt nativi de încredere, sensibili si hotărâţi. Înţelepciunea şi grija faţă de cei dragi îi caracterizează. Se spune despre aceştia ca sunt grădinari grozavi, bucătari excelenţi şi iubiţi înfocaţi. Cu toate acestea, fiecare semn de Pământ are şi propriul său dezavantaj.

Cel mai însemnat punct slab al nativilor Taur este încăpăţânarea dusă la extrem. Sunt persoane posesive şi uneori cam lipsite de maniere elegante. De asemenea, dragostea pentru lucrurile frumoase îi determină uneori să devina leneşi.

Fecioarele sunt nativii cei mai critici din întreg zodiacul şi prea perfecţionişti. Au obiceiul nesănătos de a deveni batjocoritori.

Cine se naşte sub semnul Capricornului are prostul obicei de a controla totul sau cel puţin poate deveni o problemă pentru cine trebuie să îi suporte. Sunt predispuşi să facă remarci negative. Li se potriveşte bine o carieră în politică.

Punctele slabe ale semnelor de Aer

Gemeni, Balanţă şi Vărsător sunt zodiile guvernate de elementul Aer. Nativii sunt rapizi, curioşi, foarte inteligenţi şi excelenţi comunicatori. Întotdeauna interesanţi, dar şi greu de stăpânit. Aceste calităţi, printre altele, pot face ca semnele de Aer să nu fie mereu uşor de înţeles.

Nativilor Gemeni le place sunetul propriei voci, iar acest lucru poate însemna că nu excelează atunci când trebuie să asculte pe cineva. Se răzgândesc fulgerător şi este posibil să anuleze în ultimul moment sau să facă adevărate crize de nervi când nu sunt acceptaţi aşa cum sunt.

Dacă Balanţa este semnul în care v-aţi născut, luarea deciziilor nu este treaba dumneavoastră. Probabil că îi înnebuniţi pe ceilalţi cu nehotărârea înainte de a lua o decizie importantă.

Nativii Vărsător s-ar putea să se afle într-un plan mai înalt decât ceilalţi din jur, încât să nu vă întoarceţi niciodată pe Pământ şi să vă conectaţi cu alţi oameni. Detaşarea şi uneori nepăsarea sunt punctele slabe care vă domină.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

- Viaţa după marea extinctie
- „Donaţia lui Constantin", un genial fals medieval
- Cum a fost fotbalul la un pas să declanşeze o criză nucleară
- De ce există dezinteres faţă de OZN-uri?
- Lichidele băute în timpul mesei...
- Totul despre filmele de Oscar: Vânătorul de cerbi

HOROSCOP

5-11 decembrie 2022

BERBEC 21.03-20.04

Aveţi multă energie de consumat pentru a duce lucrurile la bun sfârşit. Sunteţi eficienţi dar strălucirea comunicării parcă s-a cam stins. În această săptămână puteţi atrage bani, favoruri asupra dumneavoastră. Nu vă lăsaţi copleşiţi de problemele mărunte cauzate de copii.

TAUR 21.04-21.05

Este un moment când sunteţi populari, asta însemnând că vă place să vă întâlniţi prietenii şi să interacţionaţi. Acum implicarea dumneavoastră cu partenerii, prietenii apropiaţi este importantă. Evitaţi influenţele negative.

GEMENI 22.05-21.06

Trebuie să vă recalibraţi aşteptările despre dumneavoastră şi despre ceilalţi. Sunteţi productivi, iar la serviciu colegii vă vor sprijini. Nu lăsaţi constrângerile financiare sau anumite persoane să vă creeze probleme.

RAC 22.06-21.07

Pentru dumneavoastră este important să rămâneţi independenţi în această săptămână. Terminaţi-vă treburile propuse şi aveţi încredere în propria judecată. Este o săptămână prielnică pentru a vă bucura de distracţii si de discuţii cu cei dragi.

LEU 22.07-22.08

În aceste zile relaţiile de familie şi evenimentele care se petrec în casa dumneavoastră vor fi pozitive. Luni, vineri, sâmbătă şi duminică sunt zile perfecte pentru a le petrece acasă. Poate redecoraţi sau veţi petrece alături de cei dragi.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Urmează o săptămână plină de optimism. Sunteţi dornici să călătoriţi şi să discutaţi despre lucruri importante. Este şi un moment prielnic pentru studiu sau să învăţaţi ceva nou. Aveţi tot dreptul la propria fericire!

BALANŢĂ 23.09-22.10

Evenimentele legate de locul de muncă vă pot creşte veniturile. Poate faceţi o achiziţie importantă sau vă veţi ocupa mai mult de propria sănătate. Ţineţi cont că este momentul să aveţi curajul să faceţi unele schimbări.

SCORPION 23.10-21.11

Veţi atrage sume importante de bani pentru dumneavoastră, dar veţi cheltui suficient de mult pe tot felul de lucruri frumoase. Evitaţi subiectele controversate sau pe cineva care se pare că vrea să vă redefinească planurile.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Este o săptămână pozitivă şi un moment excelent pentru a vă face planuri de viitor. Evitaţi discuţiile în contradictoriu legate de bani sau de o potenţială achiziţie importantă. Optimismul vă ajută să supravieţuiţi.

CAPRICORN 22.12-19.01

Entuziasmul dumneavoastră în această săptămână va contribui şi vă va modela ideile pentru viitorul pe termen lung. S-ar putea totuşi ca o persoană apropiată (un vecin, o rudă sau un frate) să vă tulbure. Feriţi-vă de vibraţiile negative!

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Urmează o săptămână când vă simţiţi puternici. Nu lăsaţi pe nimeni să vă strice dispoziţia. Poate partenerii, prietenii sau chiar propriii copii vă pot antrena în discuţii contradictorii. Este momentul să mergeţi după ceea ce doriţi. Succes!

PEŞTI 19.02-20.03

Este important să rămâneţi pozitivi şi să credeţi în dumneavoastră. Aşa veţi face ca lucrurile să funcţioneze. Acum este cea mai bună şansă pentru a atrage norocul de partea dumneavoastră şi de a câştiga mai mulţi bani. Credeţi în propriile forţe!

Nativul săptămânii: **AUREL BABEŞ** (11 decembrie 1886 – 7 august 1962)

A fost un om de ştiinţă român şi unul dintre descoperitorii frotiului vaginal ca test de screening pentru cancerul de col uterin. Acest nativ al zodiei Săgetător (nepotul lui Victor Babeş) şi-a primit recunoaşterea metodei de testare a colului uterin, fiind cunoscută drept metoda „Babeş-Papanicolau". A fost o descoperire extraordinară în diagnosticul cancerului de col uterin care a salvat viţile a peste 6 milioane de femei.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon
0213178965

Preţ abonament

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	13,00 LEI
❑ 2 LUNI	26,00 LEI
❑ 3 LUNI	39,00 LEI
❑ 4 LUNI	52,00 LEI
❑ 5 LUNI	65,00 LEI
❑ 6 LUNI	78,00 LEI

Abonamente 2022

Abonaţi-vă la revista Magazin direct la redacţie!

Abonamente 2022

● Modalităţile de abonare sunt următoarele:

1 Achitarea printr-un mandat poştal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.

2 Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):
– RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit
– RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Preţurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poştală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poştei Române (cel târziu în ziua de marţi a săptămânii următoare celei de apariţie).

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

➲ Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit:
– 3 luni: 45 euro sau 50 $,
– 6 luni: 90 euro sau 100 $,
sume virate în conturile societăţii, enumerate alăturat.

MANDAT POŞTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION - la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piata Presei Libere Nr. 1
Bloc Scara Etaj 1 Ap.
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel.
C.N.P.
Expeditor
Localitatea
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR.

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE
0722626256 22

SERIE NOUĂ - 1629 • ANUL LXV • 8 DECEMBRIE 2022 • 16 PAGINI • 3,5 LEI Nr. 49 (3379)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Istorii uitate

„Donaţia lui Constantin”, un genial fals medieval

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

Cuarţul roz, piatra iubirii

Dosarele frumuseţii

De sezon

Terra X

GRAZ oraş renascentist

„Cartea este un bilet gratuit spre o minivacanţă zilnică.”

Oscar Wilde

Viaţa după MAREA EXTINCŢIE

OAMENII DE ŞTIINŢĂ VORBESC DESPRE CINCI EXTINCŢII şi una care s-ar petrece chiar sub ochii noştri. Cât au durat, cum şi-a revenit planeta de pe urma acestor evenimente catastrofale? Aici părerile sunt împărţite, totul este învăluit în mister.

În principiu, cercetătorii consideră că în ultimii jumătate de miliard de ani, viaţa pe Pământ a fost aproape total distrusă de cinci ori, fie de fenomene precum schimbările climatice, de o eră glaciară intensă, de vulcani şi de meteoritul care a explodat în Golful Mexic acum 65 de milioane de ani, distrugând dinozaurii şi o mulţime de alte specii.

Aceste evenimente sunt cunoscute sub numele de extincţiile în masă, cinci la număr şi toate semnele sugerează că acum ne aflăm în prăpastia unei a şasea extincţii în masă. În această privinţă lucrurile nu sunt certe, sunt doar studii controversate care poartă mai degrabă un semnal alarmist decât certitudini.

Să ne oprim asupra câtorva dintre aceste extincţii şi vom aminti prima, denumită de cercetători „Marea Extincţie”, petrecută la sfârşitul perioadei Permian, acum 252 de milioane de ani, în urma căreia a dispărut mai mult de 90 la sută din speciile de pe planetă. În comparaţie cu alte extincţii în masă, recuperarea din „Marea Extincţie” a fost lentă, fiind nevoie de cel puţin 10 milioane de ani pentru ca planeta să fie repopulată şi să înceapă să-şi restabilească diversitatea, sunt de părere cercetătorii.

Cum s-a petrecut acest lucru? Noile cercetări vorbesc despre faptul că microorganismele ar putea explica revenirea lentă din „Marea Extincţie”. De ce a fost atât de lungă această „recuperare” a Pământului şi reapariţie a diversităţii de specii?

Într-o lucrare publicată la începutul lunii octombrie în revista *Nature Geoscience* cercetătorii pun recuperarea lentă a Pământului pe seama unui grup de organisme marine minuscule numite *radiolari* care a dispărut în urma cataclismelor.

Dispariţia radiolarilor „a modificat radical geochimia marină, permiţând apariţia unor cantităţi uriaşe de bioxid de carbon” scrie *Live Science*.

Această producţie masivă de bioxid de carbon ar fi menţinut atmosfera caldă şi oceanele acide, încetinind astfel revenirea vieţii pe planetă.

Coautorul studiului, Clément Bataille, acum profesor de ştiinţe ale Pământului şi al mediului la Universitatea Ottawa din Canada scria că cercetările dovedesc cât de puţine lucruri ştim despre aceste cicluri biogeochimice şi „cum o schimbare poate dezechilibra foarte repede sistemul”.

Un Pământ neprietenos

Bataille a lucrat în laboratorul lui Xiao-Ming Liu, geochimist la Universitatea din Carolina de Nord. Cercetătorii încercau să înţeleagă schimbările din clima Pământului la sfârşitul Permianului (cu 298,9 milioane până la 251,9 milioane de ani în urmă) şi începutul Triasicului (acum 251,9 până la 201,3 milioane de ani).

La acea vreme, toate continentele erau unite într-o unică masă de uscat numită *Pangea*, iar un bloc uriaş de vulcani cunoscut sub numele de Capcanele siberiene eliberau în atmosferă gaze cu efect de seră care încălzeau planeta, contribuind probabil la evenimentul de extincţie în masă care a dus la dispariţia a aproape tuturor speciilor vii.

Echipa de cercetători a studiat un proces numit *meteorizare chimică*, „când rocile de pe uscat, sub efectul modificărilor climatice, se descompun şi eliberează calciu, care se erodează în oceane. Acolo, calciul se combină cu bioxidul de carbon (CO_2) pentru a forma roci carbonatice. Cu cât clima este mai caldă, cu atât se produc intemperii mai rapide, deoarece reacţiile chimice au loc mai repede la temperaturi mai calde şi mai multă apă curgătoare înseamnă mai multă eroziune”, a explicat Bataille: Când este mai cald şi intemperiile sunt mai dese, se scurge mai mult CO_2 în mare unde este fixat în rocile oceanului, ajutând la răcirea climei. Când clima se răceşte, intemperiile se răresc şi producţia de CO_2 scade.

Schimbarea majoră

În Permian, microorganismele numite radiolari au avut rolul de a păstra echilibrul geochimic. Bataille, Liu şi colegii lor consideră că toate aceste echilibre geochimice marine s-ar fi schimbat la sfârşitul Permianului şi la începutul Triasicului. În acest moment, rocile bogate în silice, formate din nenumărate învelişuri de radiolari au dispărut, distrugând echilibrul anumitor variante de molecule din rocile oceanice.

Este o teorie elegantă, afirmă Hana Jurikova, biogeochimist marin la Universitatea St. Andrews din Scoţia care, deşi nu a fost implicată în cercetare, a scris un editorial care însoţeşte studiul amintit. „În mod evident, mai este mult de făcut”, a spus Jurikova pentru *Live Science*, pentru că sunt încă întrebări fără un răspuns explicit. Printre întrebările la care încă nu s-a răspuns este, ce anume a dus la dispariţia radiolarilor?

> ”
> ÎN LUNGA SA ISTORIE, DE PESTE 4,5 MILIARDE DE ANI, PĂMÂNTUL A FOST GAZDA UNOR EVENIMENTE DEVASTATOARE CARE I-AU MODIFICAT DE FIECARE DATĂ STRUCTURA. DE LA MODIFICĂRILE GEOLOGICE ŞI CLIMATICE PÂNĂ LA DISPARIŢIA UNUI NUMĂR IMPRESIONANT DE SPECII. CÂTE ASEMENEA EXTINCŢII ÎN MASĂ AU FOST PÂNĂ LA URMĂ?

Spre a şasea extincţie?

Lucrurile nu sunt încă foarte clare atunci când se vorbeşte despre cele cinci extincţii care au devastat Pământul dar deja a apărut un avertisment: Suntem în perioada celei de-a şasea catastrofe în masă. Ce forme de viaţă vor dispărea? Cum va face faţă omenirea acestei realităţi?

Ei bine, a şasea extincţie în masă nu a început încă, susţine un studiu recent, dar Pământul se îndreaptă spre ea, deşi rata actuală de extincţie a vieţii de pe Pământ nu se califică încă drept un eveniment de extincţie în masă – dar tendinţele actuale arată că se va întâmpla în cele din urmă.

Chiar dacă ecologiştii susţin că trecem printr-o a şasea extincţie în masă, noul studiu susţine că procentul de dispariţii cauzate de creşterea temperaturii globale din cauza schimbărilor climatice nu va atinge acelaşi nivel ca un eveniment major de extincţie în masă, cel puţin nu în viitorul apropiat.

Au existat cinci extincţii majore în masă de-a lungul istoriei de 4,5 miliarde de ani a Pământului, iar oamenii de ştiinţă se uită la acele cataclisme din trecutul îndepărtat pentru a înţelege cum schimbările climatice afectează acum diversitatea globală în moduri care pot fi ireversibile.

În timpul unei extincţii în masă, un procent mare din biodiversitatea globală dispare mai repede decât poate fi înlocuită, iar acest lucru se întâmplă într-o perioadă relativ scurtă de timp conform standardelor geologice, mai puţin de 2,8 milioane de ani, potrivit Muzeului de Istorie Naturală din Londra.

Speciile pot dispărea din mai multe motive, aşa că pentru a înţelege cum arată o rată de dispariţie „normală”, ecologistii măsoară ceea ce este cunoscut sub numele de „rata de fond” a dispariţiei, a declarat unicul autor al studiului, Kunio Kaiho, profesor emerit la Departamentul de Ştiinţe ale Pământului la Universitatea Tohoku din Japonia.

Potrivit lui Kaiho, „5-10 la sută de dispariţii ale speciilor în 1 milion de ani corespunde ratei de fond”. O rată mai mare, cum ar fi „mai mult de 10 la sută dispariţie a speciilor într-un timp scurt (de exemplu, sute de ani) este un eveniment semnificativ”, declara Kaiho pentru *Live Science*. *(Continuare în numărul viitor)*

GEORGE CUŞNARENCU

49
5 948427 000188

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU MUREŞ

Soluţie de inginerie antică

Una din întrebările oamenilor de ştiinţă este dacă anumite „tehnologii" străvechi de atenuare a condiţiilor climatice sunt superioare aparaturii de aer condiţionat moderne.

Se au în vedere în primul rând „captatoarele" de vânt folosite de oamenii din Egiptul Antic şi din Imperiul Persan pentru a răci aerul fără niciun fel de emisii dăunătoare mediului.

Pe întreg globul a devenit evident fenomenul de creştere a temperaturilor atmosferice, numai în Statele Unite aproximativ 90% din locuinţe sunt dotate cu aer condiţionat, aparatele respective acoperind 12% din consumul de energie electrică rezidenţială.

Totodată, pe lângă combustibilii fosili care le alimentează, se folosesc agenţi frigorifici pentru a răci aerul, aceştia devenind gaze cu efect de seră puternice, dacă sunt eliberaţi în atmosferă. Nu mai este un secret că aerul condiţionat răceşte locuinţele, dar folosirea instalaţiilor încălzeşte planeta.

În Podişul iranian fierbinte şi arid, structurile antice numite „captoare de vânt" (badgir, în persană) atrag ingineri, arhitecţi, academicieni, care doresc să găsească modalităţi creative noi de a răcori mediul ambiant.

Este vorba despre structuri comune care se extind deasupra acoperişurilor în turnuri dreptunghiulare, relatează BBC. Ele au făcut suportabile condiţiile de locuit şi de viaţă, reducând temperatura interioară cu aproximativ 10ºC. Iar pentru că răcesc o clădire fără a folosi elec-

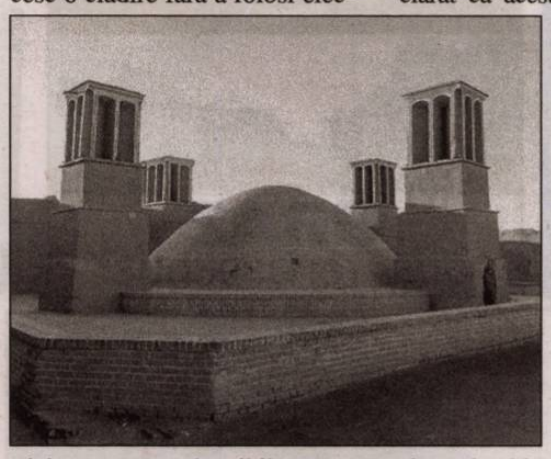

tricitate sau combustibil, reprezintă o „soluţie verde" foarte atractivă.

Captatoarele de vânt sunt structuri înalte, asemănătoare coşurilor de fum, care se ridică pe acoperişul unei clădiri, valorificând vântul rece şi direcţionându-l în jos, fie în casă, fie în camere de depozitare subterane. Ele sunt proiectate diferit, în funcţie de vânturile şi temperaturile dominante într-o anumită regiune.

Cel mai simplu design este orientat spre turnul ce se deschide către vântul dominant, pentru a crea ventilaţie naturală. Dar climatele locale sunt complicate şi, adesea, dispozitivele de captare a vântului implică numeroase alte detalii obligatorii: filtre, sisteme pasive de răcire (prin trecerea aerului cald peste apă rece) sau deschideri multiple pentru a ţine cont de direcţiile variate ale vântului.

Cercetătorii americani au declarat că aceste sisteme au fost perfecţionate chiar până la punctul în care au putut, uneori, să atingă temperaturi de refrigerare! Multe elemente au fost luate în considerare la proiectarea unui turn (aspectul clădirii, adăugarea de lame interne) pentru a optimiza modul în care aerul rece a fost atras în casă şi aerul cald expulzat.

Reînvierea tehnologiei antice presupune însă înţelegerea şi acceptarea mult mai multor elemen-te ce nu ţin strict de politici şi strategii economice.

Potrivit cercetătorului Parham Kheirkhah Sangdeh, de la Universitatea Ilam: „Trebuie să existe schimbări în perspectivele culturale pentru a utiliza aceste tehnologii. Oamenii trebuie să ţină cont de trecut şi să înţeleagă de ce conservarea energiei este importantă. Aceasta începe cu recunoaşterea istoriei culturale şi a importanţei conservării energiei."

Din/dintre

Să vorbim corect!

Emilia Popescu din Bucureşti, cititoarea fidelă a revistei noastre, ne întreabă de ce nu e corect să spunem „aceasta este cartea mea preferată din toate cele citite".

Deşi am mai scris despre această problemă revenim pentru a-i răspunde, fiind siguri că acest răspuns foloseşte şi altora.

Prepoziţia „din" se foloseşte atunci când substantivul care urmează este la singular: „Este cea mai frumoasă fată *din* familie".

Prepoziţia „dintre" se foloseşte cu un substantiv la plural: „Este cea mai frumoasă dintre fetele din familia ei".

Regula este foarte simplă şi greşeala poate fi uşor evitată. *(I.S.)*

Misterul broaştelor negre de la Cernobîl

După catastrofa de la centrala nucleară Cernobîl, din 1986, pielea broscuţelor *Hyla orientalis,* în mod normal verde, a început să se coloreze în negru. Oamenii de ştiinţă care au studiat incredibila transformare consideră că este vorba despre un mecanism natural de apărare împotriva radiaţiilor ionizante, prin adaptarea la aproape orice tipuri de evenimente cu potenţial periculos.

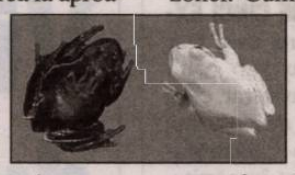

Studiul, publicat în octombrie de ziarul francez *Le Monde,* a fost realizat de cercetătorii spanioli Pablo Burraco şi German Orizaola. În anul 2016, ei au descoperit presupusa specie nouă de broaşte arboricole cu pielea neagră şi au constatat că aceasta era deja cunoscută, însă ca având pielea verde, cu singura excepţie a exemplarelor din aria contaminată.

Cercetarea s-a făcut pe 189 de amfibieni din 12 localităţi diferite, atât din zona de excludere, cât şi din afara ei. S-a remarcat că pielea era mai închisă la culoare în localităţile cele mai apropiate de zonele cu nivel ridicat de radiaţie în momentul accidentului, în timp ce nivelurile actuale de radiaţie nu par să influenţeze colorarea pielii broaştelor de la Cernobîl.

Broaştele care trăiau în apropierea zonei de excludere aveau pielea mai închisă la culoare decât cele care trăiau în afara zonei. Cum se explică această schimbare? Potrivit celor doi experţi, colorarea neagră este cunoscută că protejează organismele de diferite surse de radiaţii prin neutralizarea radicalilor liberi şi minimizarea daunelor ADN-ului, datorită în special melaninei.

Pigmentarea melaninei ar putea fi un mecanism tampon împotriva radiaţiilor ionizante. Broaştele cu o culoare mai închisă la momentul accidentului, care reprezintă o minoritate a populaţiei lor, ar fi fost avantajate de acţiunea protectoare a melaninei. Pentru a înţelege pe deplin acest mecanism de protecţie incredibil, vor fi efectuate studii suplimentare, concluzionează oamenii de ştiinţă.

Decorporare virtuală cu substanţe halucinogene

Corpul tău apare ca o siluetă alcătuită din molecule din ce în ce mai difuze. Atât de difuze, încât particulele se amestecă cu cele ale persoanelor aflate în imediata voastră vecinătate şi în scurt timp vedeţi corpurile voastre fuzionând reciproc. Nu mai ştii unde începe şi unde se termină al tău, dar nu contează, te simţi bine, liniştit.

Unele experimente de laborator psihiatric din Statele Unite (cum este şi acest studiu publicat în luna martie 2022) folosesc substanţe halucinogene pentru a studia efectele lor asupra stărilor de anxietate şi depresie.

Aceleaşi efecte par să fie obţinute printr-o experienţă de realitate virtuală, potrivit unui studiu publicat în revista *Nature's Scientific Reports.*

O echipă de cercetători în psihologie de la universităţile din Bristol (Marea Britanie) şi Santiago de Compostela (Spania) a conceput un experiment de „decorporare" colectiv, cu participarea simultană a patru sau cinci subiecţi, fiecare purtând o cască de realitate virtuală (în acest caz HTC Vive Pro sau un Valve Index).

Nu este prima dată când realitatea virtuală este folosită pentru a „detaşa" un utilizator de învelişul său corporal. Specialist în „încarnare" virtuală, Mel Salter a proiectat un dispozitiv prin intermediul căruia participantul şi-a părăsit corpul, cu perspectiva de a-şi atenua teama de moarte.

Marea noutate în această „imersiune" numită Isness este dimensiunea colectivă. Dispozitivul cufundă oamenii în acelaşi spaţiu virtual unde, aranjaţi în cerc, se văd reciproc. Chiar şi aşa, într-o versiune a dispozitivului, aceşti participanţi sunt localizaţi fizic în ţări diferite.

Sunt echipaţi cu mănuşi haptice (dispozitive ce permit utilizatorului să simtă atingerea obiectelor virtuale) concepute pentru a detecta contextul când purtătorul formează un cerc cu degetul mare şi degetul arătător sau mijlociu, ceea ce corespunde poziţiei „mudra" a culturii hinduse. Această postură declanşează apoi o transformare a avatarurilor virtuale.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU
Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ,
MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.**

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

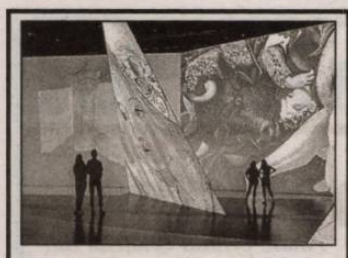

Prima expoziție de artă digitală

Există temerea că inteligența artificială (IA) va pune într-o bună zi stăpânire pe omenire, dar deocamdată oamenii o folosesc pentru a crea opere de artă uimitoare care vor fi expuse în prima galerie inspirată de Dalle-E – un sistem cu inteligență artificială care generează imagini digitale prin introducerea de text.

Lucrările de artă, expuse fizic în San Francisco, au fost create de artiști prin introducerea unor termeni specifici sau prin selectarea unor recomandări de la IA, iar toate piesele sunt de vânzare. Galeria a fost întâmpinată cu controverse, deoarece artiștii tradiționali nu acceptă imaginile digitale ca fiind adevărate opere de artă, observând că acestea nu au aceeași marcă a creativității umane.

Totuși, inginerii umani remarcă faptul că la crearea pieselor generate de IA se lucrează mai mult – de exemplu la ajustarea și rafinarea unor opțiuni și caracteristici specifice pentru a crea o imagine aproape perfectă. Expoziția Artificial Imagination este deschisă până pe 29 decembrie și include opt piese diferite, realizate de artiști media, roboticieni și alte persoane din industria tehnologiei.

Aplicația text-imagine DALL-E 2 a fost lansată de laboratorul de inteligență artificială OpenAI în luna mai și este capabilă să creeze mai multe imagini realiste și opere de artă pornind de la un singur mesaj-text. De asemenea, permite să adauge obiecte în imagini existente sau să ofere puncte de vedere diferite asupra unei imagini existente.

Galeria include o serie de lucrări, inclusiv fotografii, videoclipuri și sculpturi, toate create cu ajutorul inteligenței artificiale. Lucrările de artă generate de inteligența artificială încep să facă valuri în lumea artistică, deoarece în septembrie o lucrare a luat locul întâi și un premiu de 300 de dolari la concursul de arte frumoase de la Colorado State Fair Fine Arts Competition.

Artiștii umani au fost însă furioși în legătură cu acest eveniment – unul dintre ei declarând că lumea „asistă la moartea artei”.

Un tunel secret spre MORMÂNTUL CLEOPATREI

Un tunel săpat prin straturi de rocă a fost descoperit sub vechiul templu Taposiris Magna din Egipt, iar arheologii sunt de părere că el ar putea duce la mormântul pierdut al Cleopatrei.

Tunelul, care a fost salutat ca fiind un „miracol geometric”, se întinde de pe o lungime de peste 1800 de metri, măsoară aproximativ 1,80 metri înălțime și se aseamănă cu Tunelul lui Eupalinos de pe insula grecească Samos – venerat ca fiind una dintre cele mai importante realizări inginerești ale lumii clasice. Arheologul Kathleen Martinez de la Universitatea din San Domingo este convinsă de mai bine de un deceniu că ultimul faraon al Egiptului, Cleopatra, și iubitul ei, Marc Antoniu, au fost înmormântați în interiorul templului, iar tunelul ar putea fi calea către locurile lor de veci.

Templul Taposiris Magna – denumire însemnând „marele mormânt al lui Osiris” – este situat în apropierea orașului egiptean Alexandria, cândva capitala țării. Martinez a declarat că există o mare probabilitate ca regina să fie îngropată acolo și găsirea rămășițelor ultimului faraon al Egiptului ar fi „cea mai importantă descoperire a secolului XXI”.

Arheologul crede că, după ce Marc Antoniu s-a sinucis în urma înfrângerii sale în fața lui Cezar Augustus, cunoscut și sub numele de Octavian, Cleopatra a pus la punct planuri

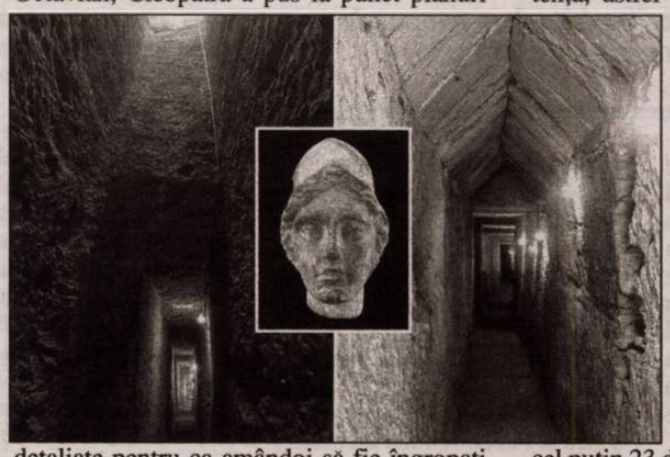

detaliate pentru ca amândoi să fie îngropați acolo.

Martinez, care face săpături la templul Taposiris Magna de peste 15 ani, a declarat pentru *National Geographic:* „Cleopatra a negociat cu Octavian pentru a-i permite să-l îngroape pe Marc Antoniu în Egipt. Ea a vrut să fie îngropată alături de el pentru că dorea să reconstituie legenda lui Isis și Osiris. Adevărata semnificație a cultului lui Osiris este că acesta acorda nemurirea. După moartea lor, zeii aveau să-i permită Cleopatrei să trăiască cu Antoniu într-o altă formă de existență, astfel încât să aibă împreună o viață veșnică.”

Martinez ar putea fi acum pe drumul cel bun după ce a descoperit tunelul sculptat în stâncă, care se află la aproximativ 43 de metri sub templu. Echipele care au lucrat la fața locului au găsit o parte a tunelului care a fost scufundată sub Marea Mediterană, o serie de vase de ceramică, precum și un bloc dreptunghiular de calcar.

Echipa de cercetători crede că fundația templului Taposiris Magna ar putea fi, de asemenea, subacvatică din cauza a cel puțin 23 de cutremure care au lovit coasta egipteană între anii 320 d.Hr. și 1303 d.Hr. Martinez a descoperit mai multe artefacte importante în interiorul templului, inclusiv monede care poartă imaginile și numele atât ale reginei Cleopatra, cât și ale lui Alexandru cel Mare și o serie de statui decapitate, precum și statui ale zeiței Isis.

Copiii, abilități superioare față de adulți

Nu fiți prea aspru cu voi dacă de Crăciun veți fi învins de un copil la un joc de societate – se pare că în ziua de astăzi copiii sunt chiar mai buni decât adulții la învățat.

Oamenii de știință de la Universitatea Brown din SUA au vrut să afle dacă micuții au un avantaj neurologic atunci când învață ceva nou. Aceștia au scanat cu ajutorul imagisticii RMN creierele unor copii cu vârste cuprinse între 8 și 11 ani înainte, în timpul și după ce aceștia învățau cum să îndeplinească o sarcină. S-a constatat că micuții primeau un impuls rapid de acid γ-aminobutiric (GABA) – un neurotransmițător care fixează materialul nou învățat – în timp ce erau antrenați. GABA persista în creierul lor timp de câteva minute după aceea, în timp ce nivelurile la adulți rămâneau constante pe tot parcursul experienței. „Deși creierul copiilor nu este încă pe deplin maturizat și multe dintre funcțiile lor comportamentale și cognitive nu sunt la fel de eficiente ca la adulți, copiii nu sunt, în general, depășiți în abilitățile lor de către adulți. Dimpotrivă, copiii au, cel puțin în anumite domenii, cum ar fi învățarea vizuală, abilități superioare față de adulți”, a declarat autorul studiului, dr. Takeo Watanabe.

14 adulți cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani și 13 copii au fost antrenați să îndeplinească o sarcină care implica deprinderea percepției vizuale. Li s-a cerut să privească atent un punct central înainte ca două imagini să fie afișate succesiv timp de 50 de milisecunde, cu un interval gol de 300 de milisecunde între ele.

Una dintre imagini avea un „model Gabor”, arătând ca o serie de bare albe și negre, acoperite de un model de zgomot, în timp ce cealaltă imagine conținea doar modelul de zgomot. Participanților li s-a cerut să indice dacă prima sau a doua imagine conținea modelul Gabor.

În timp ce erau antrenați și executau sarcina, tuturor participanților la studiu li s-a efectuat o scanare RMN a cortexului vizual – zona creierului care procesează informațiile vizuale. S-a constatat că nivelurile de GABA la copii au crescut în timpul antrenamentului și au rămas ridicate după aceea. Dimpotrivă, nivelurile de GABA au rămas constante în cazul adulților.

Potrivit cercetătorilor, neurotransmițătorul i-a ajutat pe copii să își amintească mai repede și mai eficient noile informații, astfel încât să poată apela la ele mai târziu. Aceasta în ciuda dezavantajelor pe care copiii le au față de adulți în ceea ce privește atenția și alte funcții cognitive.

Cercetătorii speră că aceste constatări vor încuraja părinții și profesorii să ofere mai multe oportunități pentru copii de a dobândi noi abilități, deoarece le vor găsi mai ușor de asimilat la o vârstă mai mică. Cercetările ulterioare vor analiza nivelurile de GABA în diferite tipuri de scenarii de învățare, cum ar fi cititul și scrisul, dar și cât de repede se maturizează creierul uman.

Scut spațial pentru călătoriile spre Marte

LOFTID, un „înveliș protector” gonflabil cu un diametru de aproximativ șase metri, a fost lansat la mijlocul lunii noiembrie de o rachetă Atlas V în California, iar savanții NASA susțin că un asemenea dispozitiv ar putea ajuta oamenii să „amartizeze” în siguranță.

LOFTID s-a îndreptat spre orbita joasă a Pământului, la mai puțin de 2000 de kilometri de suprafața planetei noastre, cu o viteză supersonică, înainte de a se umfla și apoi de a începe să coboare spre Pământ. Ea a desfășurat o parașută pentru a permite o amerizare ușoară în Oceanul Pacific, la est de Hawaii.

Uriașul scut termic a fost apoi recuperat de o navă aparținând Agenției Spațiale Americane. Cei de la NASA speră că testul va demonstra modul în care scutul termic poate acționa ca o frână uriașă pentru a încetini o viitoare navă spațială atunci când aceasta va intra în atmosfera marțiană.

LOFTID, acronimul de la Low-Earth Orbit Flight Test of an Inflatable Decelerator, a fost lansată alături de un satelit meteorologic pe orbită polară JPSS-2, au precizat specialiștii NASA. După ce JPSS-2 a ajuns pe orbită, LOFTID a fost pus pe o traiectorie de reintrare de pe orbita joasă a Pământului pentru a demonstra capacitatea învelișului gonflabil și a scutului termic de a încetini și de a supraviețui reintrării în atmosferă. Atunci când o navă spațială intră în atmosferă, rezistența aerodinamică ajută la reducerea vitezei, o metodă eficientă de a încetini o navă spațială înainte de aterizare. Cu toate acestea, atmosfera de pe Marte este mult mai puțin densă decât cea de pe Pământ, fapt care reprezintă o provocare extremă pentru decelerația aerodinamică.

Atmosfera Planetei Roșii este suficient de densă pentru a asigura o anumită rezistență, dar prea subțire pentru a decelera nava spațială la fel de repede ca în atmosfera terestră. De aceea, învelișul aerospațial mare și detașabil al LOFTID creează mai multă rezistență decât alte modele și începe să încetinească în partea superioară a atmosferei, permițându-i să decelereze mai devreme, la o altitudine mai mare.

Metoda ar putea fi folosită pentru prima dată în cadrul programului Artemis – succesorul programului Apollo din anii 1960-1970 – prin care NASA își propune să trimită din nou oameni pe Lună, înainte de a trimite primul echipaj uman pe Marte.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

„Donaţia lui Constantin”, un genial fals medieval

Donaţia lui Constantin – în latină** Donatio Constantini **sau** Constitutum Constantini **– a fost poate cel mai cunoscut şi mai important fals din Evul Mediu. Documentul consemna presupusa acordare de către împăratul roman Constantin cel Mare a unui vast teritoriu şi a puterii spirituale – temporale papei Silvestru I (care a domnit între 314-335) şi succesorilor săi.

Bazată pe legende care datează din secolul al V-lea, Donaţia a fost compusă de un autor necunoscut în secolul al VIII-lea. Deşi a avut un impact limitat în momentul compilării sale, documentul va avea o mare influenţă asupra afacerilor politice şi religioase din Europa medievală.

Originile Donaţiei lui Constantin sunt legate de transformările politice care au avut loc în peninsula italiană la mijlocul secolului al VIII-lea, chiar dacă data exactă a compunerii sale rămâne incertă (estimările variază între 750 şi 800).

Documentul a fost asociat cu încoronarea lui Pippin în 754 şi a lui Carol cel Mare în 800, precum şi cu eforturile papale de a-şi asigura independenţa faţă de Imperiul Bizantin sau de a submina pretenţiile teritoriale bizantine în Italia. Părerea unanimă este că Donaţia a fost scrisă în anii 750 sau 760 de către un cleric de la Lateran din Roma, posibil cu ştiinţa papei Ştefan al II-lea (752-757).

Donaţia s-a bazat pe *Legenda S. Silvestri* (în latină: „Legenda Sfântului Silvestru”), o relatare din secolul al V-lea despre relaţia dintre Papa Silvestru I şi împăratul Constantin. Aceasta începe cu povestea convertirii lui Constantin la creştinism după ce Silvestru I l-ar fi vindecat în mod miraculos de lepră – un fapt cu totul fals.

Constantin declară apoi importanţa Romei pentru biserică, deoarece este oraşul apostolilor Petru şi Pavel. A doua secţiune a falsului conţine donaţia reală: Constantin, pregătindu-se să plece în noua sa capitală, Constantinopol, îi acordă papei controlul asupra palatului imperial din Roma şi asupra tuturor regiunilor din Imperiul de Vest; acest lucru transmite efectiv ideea că papa are dreptul de a numi conducători seculari în Occident.

Cel mai vechi manuscris existent al Donaţiei, din secolul al IX-lea, a fost inserat în colecţia cunoscută sub numele de False Decrete. În ciuda valorii evidente a documentului pentru papalitate, nu s-a făcut nicio menţiune despre el în secolele al IX-lea sau al X-lea, nici măcar în timpul controverselor cu Constantinopolul în spinoasa problemă a primatului religios.

Leon al IX-lea (1049-54) a fost primul papă care l-a citat ca autoritate într-un act oficial, iar papii care au urmat l-au folosit în luptele lor cu împăraţii Sfântului Imperiu Roman şi cu alţi lideri. Diferiţi ecleziastici au inclus Donaţia în codurile lor de drept canonic şi chiar adversarii Romei i-au pus rareori la îndoială autenticitatea.

Cu toate acestea, îndoielile cu privire la document au fost exprimate încă din jurul anului 1000 de către împăratul Sfântului Imperiu Roman, Otto al III-lea şi susţinătorii acestuia, dar abia în 1440 eruditul italian Lorenzo Valla a arătat fără dubiu că latina folosită în document nu era cea din secolul al IV-lea şi ca atare Donaţia era un fals.

Fotodocument

Rugăciune la Polul Nord

Personajul din imaginea alăturată este dr. Ibrahim Alam, primul cetăţean din Arabia Saudită care a vizitat ambii poli terestri. Aflat pe covoraşul tradiţional, cu faţa orientată spre Mecca, Alam rosteşte rugăciunile islamice tradiţionale, în timp ce pe fundal se zăreşte spărgătorul de gheaţă sovietic „Rossia”, aflat în prima sa croazieră la Polul Nord, în decembrie 1990.

Fotbalul la un pas să declanşeze o criză nucleară

Este ştiut că în Cuba se joacă fotbal, chiar dacă nu acesta este cel mai îndrăgit sport de pe insulă. Fotbaliştii cubanezi au participat şi la un turneu final de Cupă Mondială, în 1938, iar din 1912 există o ligă profesionistă cubaneză. Totuşi, prezenţa în Cuba a unor terenuri de fotbal a fost la un pas, în 1970, să arunce omenirea în haos, declanşând o nouă „criză a rachetelor”.

Despre ce a fost vorba? În septembrie 1970, reputatul diplomat Henry Kissinger, pe atunci consilierul de Securitate Naţională al preşedintelui Nixon, a primit fotografii de recunoaştere realizate de avioanele de spionaj americane deasupra Cubei. Numeroase nave sovietice călătoriseră spre Cuba în lunile premergătoare, iar guvernul american voia să ştie ce se întâmpla.

Existau indicii că URSS plănuia ceva în Cuba şi de aceea autorităţile de la Washington se temeau că se construia o bază militară de amploare, de unde sovieticii ar fi putut să lanseze arme nucleare asupra Statelor Unite de la o distanţă atât de mică încât americanii nu ar fi avut timp să riposteze.

Construcţia şi prezenţa navelor sovietice ar fi putut fi un semn de rău augur, dar cea mai condamnabilă dovadă, din perspectiva lui Henry Kissinger, nu avea nicio legătură cu domeniul militar. Într-o zi, Kissinger a dat buzna în biroul şefului de cabinet al Casei Albe, H.R. Haldeman, cu fotografii realizate de pilotul unei aeronave U-2, cerând ca preşedintele Nixon să le vadă imediat.

Fotografiile arătau că nu departe de ţărm se construiau terenuri de fotbal. Potrivit lui Haldeman, Kissinger, foarte surescitat, a urlat pur şi simplu la el: „Cubanezii joacă baseball. Ruşii joacă fotbal”. În mentalitatea lui Kissinger, singurul motiv pentru care s-ar fi construit terenuri de fotbal în Cuba ar fi fost acela că sovieticii aveau de gând să rămână acolo pe termen lung!

Însăşi ideea că supuşii lui Fidel Castro nu ar fi jucat fotbal era complet greşită, dar adevărul este că teama lui Kissinger de eventuale construcţii militare sovietice era pe deplin justificată. Criza rachetelor cubaneze din 1962 dusese omenirea în pragul distrugerii nucleare, iar dacă sovieticii aveau de gând să amplaseze din nou rachete pe insulă, atunci lumea urma să intre într-o altă criză.

Din fericire, nu s-a ajuns niciodată în acest punct. Kissinger s-a întâlnit cu ambasadorul sovietic de la Washington, pentru a discuta despre îngrijorările americane, iar pe 5 octombrie 1970, sovieticii au fost de acord să nu construiască în Cuba nicio facilitate militară de natură să încalce acordul din 1962 – care pusese capăt crizei iniţiale a rachetelor cubaneze.

Astfel, în 1970, o nouă criză a rachetelor a fost evitată înainte de a începe. Războiul Rece a fost plin de cazuri în care Statele Unite şi Uniunea Sovietică şi-au testat reciproc limitele. Este greu de spus dacă Henry Kissinger a salvat situaţia în acest caz, deoarece nu există nicio modalitate de a şti dacă navele şi construcţiile sovietice chiar au reprezentat vreodată o ameninţare reală.

Un lucru a devenit clar pentru americani: să vezi terenuri de fotbal în Cuba nu înseamnă nimic grav. Pentru că şi cubanezii joacă fotbal.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Astăzi în istorie

8 decembrie 1542

S-a născut Maria, regină a Scoţiei

Maria Stuart a fost singurul copil al regelui Iacob al V-lea al Scoţiei şi al soţiei sale franceze, Maria de Guise. Moartea tatălui, la doar şase zile de la naşterea ei, a făcut ca Maria să fie proclamată regină de drept a Scoţiei. Mama ei a avut grijă ca Maria să fie trimisă în Franţa la vârsta de cinci ani. Acolo a fost crescută la curtea regelui Henric al II-lea şi a soţiei acestuia, Catherine de Médicis, primind o educaţie aleasă.

Urcarea Elisabetei Tudor pe tronul Angliei, în noiembrie 1558, a însemnat că Maria era, în virtutea descendenţei sale din familia Tudor, următoarea în linia de succesiune la tronul englez. Dar pretenţiile sale la tronul englez i-au atras ostilitatea Elisabetei. Aceasta a refuzat să o recunoască pe Maria ca moştenitoare.

În primii ani ai domniei sale în Scoţia, Maria s-a descurcat bine, cu ajutorul fratelui ei vitreg, James, conte de Moray, şi ajutată în special de politica sa de toleranţă religioasă. După căsătoria nefericită cu moştenitorul tronului Franţei, din 1558 (acesta a decedat la un an de la nuntă, în urma unui turnir), cel de-al doilea mariaj al Mariei, în iulie 1565, cu vărul ei Henry Stewart (Stuart), conte de Darnley, a declanşat şirul fatal de evenimente care au culminat cu distrugerea ei. Maria s-a căsătorit cu chipeşul Darnley din dragoste nesăbuită, pe care a ajuns să o regrete curând. Uciderea, în circumstanţe dubioase, a lui Darnley, a fost pusă pe seama ei, iar nobilimea scoţiană s-a revoltat împotriva reginei, care s-a refugiat în Anglia, la curtea verişoarei sale, Elisabeta. Temându-se de ea, Elisabeta o va găzdui în următorii 18 ani într-o „colivie de aur”, oferindu-i toate condiţiile de trai cuvenite unei regine, dar ţinând-o practic în captivitate. Din nefericire pentru ea, Maria, în calitate de catolică, a fost centrul natural al speranţelor catolicilor englezi care doreau să o înlocuiască pe regina protestantă Elisabeta.

Descoperirea, în 1586, a unui complot de asasinare a Elisabetei, a dus la acuzarea Mariei – deşi nu este cert că aceasta ar fi fost implicată în conspiraţie. Judecată de un tribunal englez, Maria a fost condamnată la moarte şi executată în 1587, la doar 44 de ani.

E bine de ştiut

Atenţie la aritmii!

Nu de puţine ori atacurile de panică, ce ne afectează destul de frecvent, sunt însoţite de creşterea accelerată a ritmului inimii, a pulsului. Asistăm la aşa-numitele palpitaţii care reprezintă dereglări mai uşoare sau mai severe ale ritmului cardiac. Acestea pot însoţi aşa cum am menţionat atacurile de panică, dar pot surveni şi după eforturi mari sau mese copioase. Sunt semn al unei oboseli cronice, al suprasolicitării organismului.

E bine de ştiut că în astfel de situaţii pacientul simte blocări de scurtă durată ale ritmului cardiac şi senzaţia de gheară la nivelul pectoral. De asemenea, se evidenţiază o senzaţie de apăsare a toracelui, o stare de anxietate, de panică şi apar transpiraţii.

Pacientul simte nevoia de aer şi va fi plasat lângă o fereastră deschisă. Medicamentele uzuale de întreţinere a activităţii inimii îşi vor face efectul imediat.

Stimulările sistemului neurovegetativ simpatic sunt de scurtă durată, astfel că palpitaţiile sunt trecătoare.

Medicul le va trata în corelaţie cu bolile cardiovasculare şi cu tulburările neurovegetative.

În cazul aritmiilor bruşte – tahicardia paroxistică sau fibrilaţia atrială paroxistică – tratamentul se impune de urgenţă.

E bine de ştiut că bolnavii de inimă sau cei cu tulburări de circulaţie se confruntă frecvent cu palpitaţii.

Este de dorit ca bolnavii cu probleme cardiovasculare să evite frigul, stresul, stările de disconfort. Pentru că, în general, prin evoluţia ei, aritmia poate fi ţinută sub control.

Dr. ANDY ANDREI

Ponchoul revine

Dacă ne gândim la tendinţele modei în sezonul rece, trebuie să spunem că poncho este mai în vogă ca oricând. Uitat de ceva sezoane, ponchoul revine pentru a sublinia elegant siluetele. Delicat şi practic, acest pardesiu atemporal se reînnoieşte în fiecare sezon rece pentru a ne ţine cald, nu oricum, ci cu stil.

„Tivit" cu o bordură îngustă de blană, cu franjuri, cu una sau două feţe, poncho se prezintă într-o mare diversitate de modele.

Dar, pentru a înfrunta rigorile iernii trebuie să contăm şi pe un mantou, piesă vestimentară ce ne va însoţi câteva luni sau chiar ani.

Şi cum mantoul este primul care se vede din ţinuta dumneavoastră, trebuie ales cu grijă, adaptat siluetei pentru a da o notă specială alurii. Alegeţi o croială clasică şi o culoare neutră, armonizată cu restul vestimentaţiei din garderobă.

Pentru originalitate, „jucaţi" cu acesoriile. Mai trebuie spus că alegerea mantoului se face în funcţie de morfologia fiecăreia. Dacă sunteţi mică de statură evitaţi mantoul lung pentru că „taie" silueta. Adoptaţi o lungime până la genunchi, cu avantajul că aceasta favorizează silueta şi pune în valoare frumuseţea picioarelor.

Dacă sunteţi înaltă, respectaţi proprţiile dumneavoastră. Alegeţi un mantou 3/4 sau 7/8 foarte feminin.

Dacă sunteţi grăsuţă, pentru a subţia silueta, adoptaţi un mantou pe corp. Un model drept şi fin, eventual cu un cordon subţire în talie.

În privinţa mânecii, cea raglan sau cea dreaptă oferă mai multă libertate de mişcare, iar ţesăturile pentru care ar trebui să optaţi sunt cele din lână sau caşmir.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Cuarţul roz, piatra iubirii

Se spune despre cuarţul roz că ar fi „leac" pentru „arsurile" inimii, emoţionale sau fizice.

Această varietate de cuarţ translucid, de culoare roz pal sau roz închis este asociată cu iubirea încă din epoca bronzului. Era folosit pentru a o preacinsti pe Astarté, zeiţă a iubirii, fecundităţii şi războiului în mitologia feniciană.

În mitologia greacă cuarţul roz s-ar fi născut din sângele Afroditei şi al lui Adonis.

Egiptenii, la rândul lor, gândeau că această piatră semipreţioasă avea capacitatea de a întineri şi a amplifica frumuseţea, fapt pentru care o foloseau la realizarea de măşti cosmetice.

Şi astăzi cuarţul roz, cristal privilegiat pentru chakra inimii, este considerat semn al iubirii necondiţionate care aduce pacea interioară. Favorizează iubirea de sine, primul pas indispensabil pentru a primi şi a dărui celuilalt şi atenuează suferinţele inimii.

Prin efectul său calmant şi liniştitor cuarţul roz poate ajuta la surmontarea după un traumatism emoţional, după o angoasă şi chiar alungă coşmarurile.

În egală măsură, acest cristal stimulează creativitatea şi protejează de supraexpunerea la undele nocive.

Surprinzător, efectele sale se fac simţite şi asupra sănătăţii fortificând inima, circulaţia sangvină şi sistemul respirator. De asemenea, facilitează eliminarea toxinelor şi reglează tulburările endocrine. Proprietăţile sale relaxante fac din cuarţul roz un cristal util în unele maladii neurologice şi în problemele insomniei. Alte valenţe se regăsesc în diminuarea stărilor de vertij şi creşterea fertilităţii.

Pentru a profita de proprietăţile sale vindecătoare pentru corp şi spirit, se poartă într-un colier la nivelul timusului. De asemenea, se poate plasa un cristal brut în spaţiul cel mai frecventat sau în birou pentru a armoniza relaţiile şi a stimula creativitatea. Plasat aproape de pat, spun specialiştii în cristaloterapie, favorizează armonia cuplului şi atrage iubirea pentru celibatari.

Dosarele frumuseţii

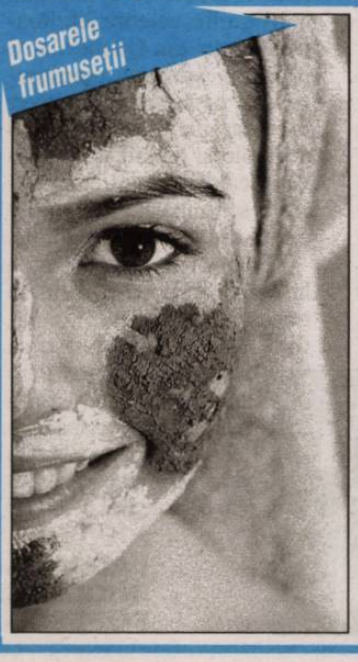

De sezon

Cu cât temperatura coboară mai mult şi vântul îşi face simţită prezenţa, cu atât vremea îşi pune amprenta în mod nefavorabil asupra tenului. Acesta devine tern, ridat şi deshidratat.

Remediul? O mască aplicată o dată sau de două ori pe săptămână va reda tenului catifelarea, hidratarea, frumuseţea şi va estompa ridurile.

Măştile emoliente sunt ideale pentru regenerarea tenului şi prevenirea ridurilor. Ingredientul de bază al acestor măşti, alături de miere este gălbenuşul de ou. Frecaţi un gălbenuş de ou cu o lingură cu miere şi o linguriţă cu ulei de migdale sau măsline. Aplicaţi masca pe faţă iar după 20 de minute clătiţi obrazul cu o infuzie de muşeţel.

Tenurile care se irită uşor beneficiază de ***măştile calmante*** la care se folosesc infuzii de muşeţel, de sunătoare şi de tei. Se infuzează două linguriţe cu plante din acest amestec în 250 ml de apă clocotită. Când se răceşte infuzia se aplică pe faţă şi se lasă să acţioneze un sfert de oră, apoi se spală obrazul cu apă minerală.

Măştile hidratante se aplică pe tenurile uscate, deshidratate. Acestea conţin, de exemplu, lapte şi suc de morcovi. Şi mai eficientă este o mască realizată din două linguri cu brânză de vaci şi două linguri de suc de morcovi.

O altă mască, de această dată recomandată persoanelor cu tenul gras, este alcătuită doar din iaurt, care se întinde pe faţă şi se lasă 20 de minute. Se înlătură cu apă călduţă.

Tenurile îmbătrânite sau deosebit de deshidratate reacţionează bine la ***măştile cu ulei*** de măsline, ulei din sâmburi de struguri sau ulei de migdale.

Un important efect antiîmbătrânire, cu capacitatea de a reduce ridurile şi petele pigmentare au şi ***măştile pe bază de infuzii de urzici.***

Gastronomice

Salată cu ton

2 conserve ton, 2 ouă fierte, câteva frunze de salată verde, 1 ardei gras, o ceapă roşie, 1 castravete, frunze de mentă proaspătă, lămâie, muştar iute, oţet.

Se taie ardeiul şi ouăle felii, se rup frunzele de salată, se taie ceapa rondele, castravetele se taie cubuleţe, se mărunţesc frunzele de mentă şi se amestecă bine adăugându-se sare, piper, suc de lămâie, o lingură cu muştar iute şi o linguriţă oţet. Deasupra se toarnă peştele în sosul propriu şi se amestecă uşor. În loc de mentă, se poate pune mărar sau pătrunjel.

Pastă de şuncă

300 g şuncă presată, 100 g unt, 3 ouă, piper, 20 ml coniac, sare.

Se trece şunca de două ori prin maşina de tocat. Se adaugă gălbenuşurile de ou fierte tari, untul şi coniacul şi se amestecă până ce se obţine o pastă omogenă. La sfârşit se potriveşte gustul cu sare şi piper măcinat. Se poate folosi pentru sandviciuri.

Sufleu de varză

O varză mijlocie, 100 g unt proaspăt, o lingură făină, o lingură brânză rasă, 2 linguri smântână, 3 ouă, sare, piper, o linguriţă pesmet.

Se taie în patru o varză mijlocie şi se pune să fiarbă 10 minute. Se scurge bine de apă şi se toacă mărunt. Separat se freacă untul spumă, se adaugă făina, brânza rasă, smântâna şi gălbenuşurile. Se amestecă bine cu varza, se potriveşte de sare şi de piper. La urmă se adaugă cele trei albuşuri bătute spumă. Se unge cu unt o formă rezistentă la foc, se toarnă compoziţia, deasupra se presară pesmet şi se pun câteva bucăţele de unt. Se dă la cuptor la foc potrivit, ţinându-se până creşte şi se rumeneşte frumos deasupra.

Dovleac copt picant

500 g dovleac, 2-3 linguri ulei, sare, piper, cimbru, 2-3 căţei de usturoi, opţional, fulgi de chili.

Dovleacul se curăţă de coajă şi de seminţe, apoi se taie cuburi cu latura de 4 cm. Într-o tavă termorezistentă se pune dovleacul astfel încât bucăţelele să nu se atingă între ele. Se stropeşte totul cu ulei, se amestecă bine şi se condimentează totul cu sare şi piper. Usturoiul tăiat felii subţiri se pune peste dovleac, iar deasupra se pun crenguţe de cimbru. Cine doreşte, poate adăuga câţiva fulgi de chili. Se dă tava la cuptorul preîncălzit şi se lasă până se rumeneşte dovleacul.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Fenomene aerospaţiale neidentificate

De ce există dezinteres faţă de OZN-uri?

În precedentele două episoade, am prezentat idei dintr-un articol recent al lui Christopher Mellon, fost subsecretar adjunct al Departamentului Apărării al SUA, în care se întreabă de ce oamenii de ştiinţă nu sunt interesaţi de dovezile existente privind posibila origine extraterestră a fenomenelor aerospaţiale neidentificate (UAP/OZN). În cele ce urmează vom rezuma cinci motive evocate de Mellon.

1 ***Lipsa de informare.*** Există încă un decalaj larg răspândit în mediul academic în ceea ce priveşte faptele de bază despre UAP. Puţini astronomi ştiu că au existat sute de mii de observări UAP în întreaga lume, inclusiv mii de rapoarte ale piloţilor de linii aeriene comerciale, piloţilor militari şi operatorilor radar. Câţi cunosc sutele de cazuri nerezolvate ale Proiectului Blue Book sau cele din recentul „Raport preliminar" privind UAP, furnizat Congresului de către comunitatea de informaţii? Câţi au citit vreuna dintre cărţile despre UAP scrise de colegi de ştiinţă, inclusiv astronomul Dr. Allen Hynek, cercetătorul în informatică Dr. Jacques Vallee sau fizicianul nuclear Stanton Friedman?

Din fericire, atunci când oamenii obţin informaţii credibile UAP, ei răspund în general la date şi îşi modifică opiniile. Aici se includ mărturiile aviatorilor militari şi a altui personal instruit. Faptul că Congresul solicită DoD să continue să furnizeze rapoarte publice neclasificate cu privire la cele mai recente date UAP în fiecare an, va contribui, fără îndoială, la creşterea interesului şi a conştientizării fenomenului.

2 ***Există o diferenţă fundamentală privind standardele de dovezi între comunitatea de securitate naţională şi oamenii de ştiinţă.*** Oamenii de ştiinţă se străduiesc să formuleze ipoteze care pot fi testate şi infirmate; apoi îşi publică rezultatele. Această abordare se îmbină cu pieţele libere şi libertatea de exprimare şi de asociere. Comunitatea de securitate naţională nu are întotdeauna luxul de a lucra cu materiale inerte sau medii controlate. De fapt, organizaţiile şi persoanele studiate de analiştii de securitate naţională lucrează adesea, cu sârguinţă, pentru a ne deruta şi a ne înşela. De asemenea, factorii de decizie politică nu au întotdeauna luxul de a amâna concluziile sau acţiunile până când sunt disponibile date concludente. Aceste diferenţe conduc uneori la reacţii contrastante faţă de aceleaşi informaţii.

De exemplu, în cazul Nimitz, mărturia piloţilor şi a operatorilor radar şi datele Aegis şi infraroşu sunt cam la fel de bune din punct de vedere militar. Mulţi oameni de ştiinţă resping raportările militare, deoarece nu includ date pe care le pot evalua şi confirma în mod independent. Totuşi, dacă ipoteza ET e corectă, este pentru prima dată în istorie când încercăm să analizăm manifestările unei specii mai inteligente şi mai avansate din punct de vedere tehnologic. Standardele şi practicile normale nu sunt suficiente. Dacă comportamentul observat al UAP contrazice înţelegerea noastră a fizicii, este o dovadă că datele sunt viciate sau dovada unei civilizaţii mai avansate?

Informaţiile UAP disponibile publicului nu constituie dovada vieţii extraterestre, dar ar trebui să admitem această ipoteză ca o posibilitate autentică şi să acţionăm rapid pentru a determina cât putem mai bine identitatea, motivele şi capacităţile anomaliilor observate sub apă, în atmosferă şi în spaţiu.

3 ***Stigmatul.*** Lipsa cunoştinţelor de bază cu privire la UAP a fost serios agravată de atitudinea disprețuitoare şi înjositoare afişată istoric de către guvernul SUA (şi de majoritatea oamenilor de ştiinţă) faţă de subiectul UAP. Această atitudine batjocoritoare s-a datorat în primul rând recomandărilor Grupului Robertson al CIA din 1953. La acea vreme, din cauza temerilor că problema UAP ar putea fi exploatată de URSS, US Air Force (USAF) a fost sfătuit să discrediteze subiectul. Forţele Aeriene au folosit proiectul Blue Book şi raportul Condon pentru a distorsiona datele şi a da impresia că, dacă ar fi disponibile date mai detaliate, s-ar putea găsi explicaţii convenţionale pentru toate cazurile UAP. Cu toate acestea, datele Blue Book arată clar contrariul: cu cât erau mai mulţi martori şi cu cât datele erau mai bune, cu atât era mai puţin probabil ca USAF să poată găsi o explicaţie convenţională.

4 Natura socială a informaţiei. Cei mai mulţi oameni preţuiesc încadrarea printre semenii lor mai mult decât aderarea fidelă la fapte,

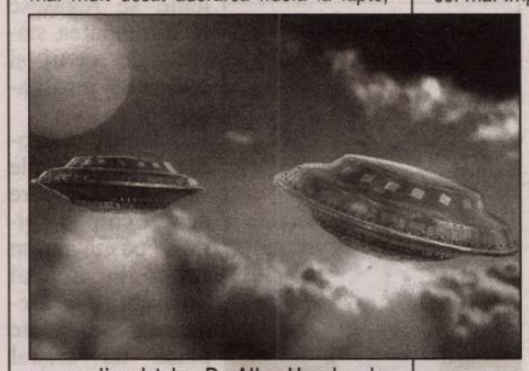

sau analiza datelor. Dr. Allan Hynek sublinia că, atunci când au fost intervievaţi confidenţial, mulţi astronomi au raportat interes pentru problema UAP; cu toate acestea, în timp ce erau în comisie, aproape întotdeauna au denigrat subiectul de teamă să nu fie ridiculizati sau provocaţi de colegii lor. Aceeaşi teamă a împiedicat, până de curând, majoritatea personalului militar şi guvernamental să raporteze întâlnirile UAP sau să-şi exprime interesul faţă de subiect.

5 ***Disonanţa cognitivă.*** Implicaţiile ipotezei extraterestre sunt profund deranjante pentru majoritatea oamenilor, punând la îndoială convingerile lor de bază şi provocând anxietate şi incertitudine. Pentru unii, perspectiva este pur şi simplu terifiantă. Navele şi fiinţele extraterestre sunt acceptabile în ficţiune, dar sunt extrem de greu de procesat sau integrat în viaţa noastră de zi cu zi.

Am ajuns la un punct de cotitură – spune Mellon. Acum avem un efort de sus în jos al DoD, îmbrăţişat la cele mai înalte niveluri. Aceasta este o situaţie fără precedent, o situaţie fundamental diferită de ceea ce a fost până acum. Capacităţile tehnice ale DoD, care vor fi folosite pentru a ajuta la identificarea UAP şi pentru a determina caracteristicile şi intenţia acestora sunt atât de precise şi extinse încât ne putem aştepta la progrese majore în următorii câţiva ani. Mai mult, în proiectele de lege aflate în aşteptare în Congres, vizând DoD şi comunitatea de informaţii, există prevederi istorice privind avertizorii dispuşi să divulge fapte anterior clasificate, prevederi care se bucură de un sprijin larg. Odată adoptate, acestea vor permite Congresului să afle adevărul acuzaţiilor de lungă durată conform cărora guvernul SUA ar fi în posesia unor tehnologii extraterestre recuperate. În acelaşi timp, legislaţia în curs va cere revizuirea informaţiilor clasificate referitoare la UAP care datează de la sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial. Mellon spune că este deja la curent cu un număr de persoane care pretind că vor depune mărturie despre existenţa unei tehnologii extraterestre recuperate sau care iau în considerare să facă acest lucru.

Prin eforturile de colectare tehnice ale guvernului SUA îndreptate către UAP şi prevederile de amnistie şi de revizuire a documentelor care urmează să fie adoptate în curând, perspectivele de a găsi răspunsuri la misterul UAP sunt reale şi cresc rapid.

Dar ce se va întâmplă dacă găsim dovezi concludente că unele UAP sunt manifestări ale tehnologiei extraterestre? Descoperirea că nu suntem singuri ar putea funcţiona în marele avantaj al speciei noastre. Impactul unui anunţ autoritar din partea guvernului SUA sau a unui grup de lideri mondiali, că unele UAP sunt de origine extraterestră, ar fi, fără îndoială, cel mai important din istoria omenirii.

Ce poate fi mai profund, mai interesant, mai transformator decât descoperirea unor fiinţe biologice (fie şi de siliciu) care par magice prin ştiinţa şi tehnologia pe care o stăpânesc? Contactul ar putea relansa înţelegerea legilor naturii, punând la îndemâna omenirii puteri nebănuite. Cunoaşterea faptului că suntem monitorizaţi de una sau mai multe civilizaţii misterioase ar putea reformula şi paradigmele de securitate internaţională, înlocuind rivalităţile cu noi alianţe.

O dovadă că nu suntem singuri în cosmos ar putea reînnoi accesul la miracolele şi misterele alungate de atacul secularismului şi al ştiinţei. După cum a observat odată Arthur C. Clarke: „Peste întinderile spaţiului se află materiile prime ale imaginaţiei. Stranietate, mirare, mister şi magie – aceste lucruri care nu cu mult timp în urmă păreau pierdute pentru totdeauna, se vor întoarce curând în lume."

Pentru Mellon, întrebarea lui Fermi: „unde este toată lumea" este îndreptată mai degrabă către umanitate, spre oamenii de ştiinţă şi jurnaliştii care ignoră datele UAP, decât spre extratereştrii care se pare că au fost de fapt tot timpul aici, examinându-ne pe îndelete.

Dacă nimic altceva – afirmă Mellon în încheiere – putem fi cel puţin cu toţii de acord că adevărul despre UAP este din ce în ce mai la îndemână. El spera că tot mai mulţi oameni de ştiinţă, jurnalişti şi oficiali guvernamentali vor lăsa deoparte stigmatizarea UAP şi vor lua în considerare, cât mai obiectiv posibil, corpul tot mai mare de dovezi UAP şi potenţialele sale implicaţii.

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Vânătorii de fantome

Întotdeauna subiect abordat cu o bizară voluptate, dar amestecată cu fiori de groază, fantomele par a se fi înmulţit incredibil în ultimul secol.

Nimeni nu poate şti dacă faimoasele castele englezeşti au rămas pe primul loc în topul sumbru al locurilor bântuite, dar cert este că un teritoriu aparent neutru din acest punct de vedere, Canada, este un fel de Paradis al entităţilor imateriale.

■ ***Vechiul Tribunal din Assomption*** este foarte bine cunoscut în Quebec, fiindcă reprezintă scena unor fenomene ciudate. De-a lungul timpului, mai mulţi vânători de fantome din Quebec s-au interesat de contextul respectiv, încercând să afle dacă într-adevăr acolo se manifestau fenomene inexplicabile.

Unii au fost şocaţi de ceea ce au descoperit, inclusiv fondatorul APPA paranormal (grup de vânători de fantome din Quebec), Patrick Sabourin, care are mulţi ani de investigaţii paranormale. Potrivit „cercetărilor" sale, spiritul unui dezertor care a căutat să scape de serviciul militar în timpul Primului Război Mondial (1914-1918) locuieşte între pereţii mansardei centrale. În vechea clădire ar locui şi „fantoma" unui judecător şi entitatea unui preot malefic, care atacă persoanele ce îndrăznesc să-i tulbure liniştea.

Datând din secolul al XVIII-lea, clădirea „bântuită" a avut mai multe destinaţii. Odinioară birou de înregistrare a persoanelor, apoi magazinul La Baie, primărie, circumscripţie, centru comunitar şi clinică, locul a fost folosit şi pentru a găzdui multe familii de-a lungul anilor.

Abandonat de oraşul Assomption între 1979 şi 1986, vechiul palat a fost cumpărat şi apoi restaurat de bunicul lui Marc-Antoine Jussaume, un apropiat al mai multor oameni politici. „Am trăit multe lucruri anormale aici, a spus Marc-Antoine. Un sertar s-a răsturnat singur în faţa mea. Vizitatorii au fost zgâriaţi de preot. Auzim zgomot de bile care se rostogolesc pe pământ, voci şi scârţâituri. Asistăm la uşi şi ferestre care se deschid şi se închid brusc. Vedem şi sfere de lumină."

Doi vânători de fantome s-au deplasat la faţa locului pentru a investiga. În timpul vizitei, spre surprinderea lor, un semn roşu a apărut pe faţa unuia dintre ei, în timp ce se aflau în sala de judecată. Pânza de deasupra şemineului de la intrarea în clădire a căzut când erau afară. Oare preotul a dorit să semnaleze prezenţa sa intruşilor?

■ ***De când a devenit proprietara Bar de L'O,*** din Charlemagne, Quebec City, Chantal De Bellefeuille a simţit deseori prezenţe ciudate între pereţii stabilimentului ei. Evenimente curioase ar avea loc acolo în mod regulat.

Filtrul de cafea din bar pornea singur la ora 5 în fiecare dimineaţă, deşi nu există nicio modalitate de a-l programa. Baia rămânea mereu rece, în ciuda încălzirii. Unii angajaţi şi clienţi ai barului au susţinut că au văzut umbre ciudate în clădire.

Pentru a afla mai multe despre aceste fenomene ciudate, Chantal De Bellefeuille l-a contactat pe Patrick Sabourin. A fost uimită de ceea ce a aflat echipa APPA despre loc.

Potrivit „vânătorilor", Rita Proietti, sora Monicăi la Mitraille, celebră jefuitoare de bănci din Quebec, ar fi probabil spectrul omniprezent de pe scenă. Arsă sever la vârsta de 13 ani, Rita nu ar fi tolerat niciodată cu adevărat căldura, ceea ce ar explica schimbările de temperatură din interiorul barului.

Ea pornea filtrul de cafea la ora 5 dimineaţa, când se trezea. Josée Larose Proietti, fiica Ritei, este convinsă că mama ei „locuieşte" între zidurile clădirii. „Mi-a spus că va veni să mă bântuie, a declarat ea. Cred cu convingere că ea este cea care bântuie Bar de L'O."

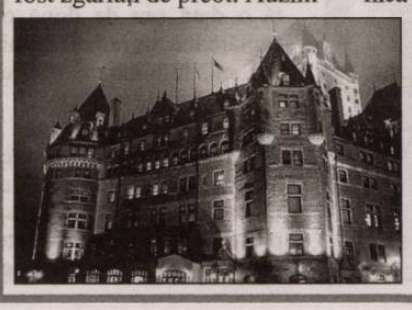

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

„Pelerina” de aur Mold

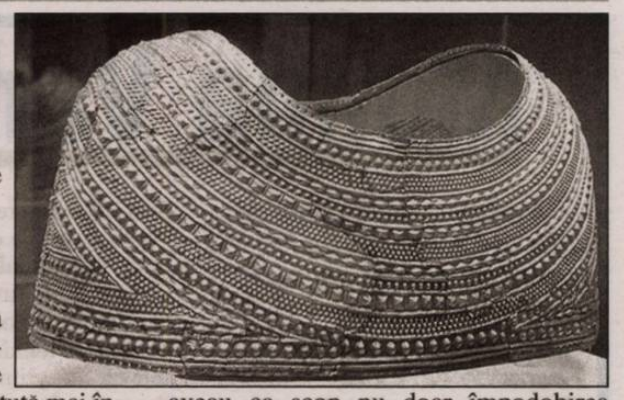

Pe 11 octombrie 1833, într-un câmp de la marginea oraşului Mold, a fost făcută una dintre cele mai uimitoare descoperiri din Ţara Galilor – „pelerina Mold Gold”, un fabulos veşmânt asemănător spectaculoasei cape a muschetarilor, realizată cu un meşteşug impresionant, din foiţă de aur. Nu puţini sunt cei care au sugerat că este una dintre cele mai importante descoperiri din Arhipelagul Britanic.

Origini în epoca bronzului

Foarte interesantă, cel puţin din punct de vedere lingvistic, este etimologia denumirii locului. Numele „Mold” provine din franceza normandă, unde mont-hault înseamnă „deal (movilă) înalt(ă)”, fiind consemnat într-un document din anul 1254.

Pelerina datează din epoca timpurie a bronzului, aproximativ în jurul anului 1900 î.Chr., având aproape 4.000 de ani vechime! Pelerina este ovală, acoperind umerii, partea superioară a braţelor şi a pieptului persoanei care a purtat-o.

Un veşmânt de cult, mai degrabă decât podoabă preţioasă, un pieptar destinat spre a fi purtat, cel mai probabil, de către o femeie sau o persoană tânără, întrucât fineţea realizării şi greutatea sa scăzută nu sugerează apartenenţa la o căpetenie militară ori la un conducător bărbat.

Accesoriul ar fi fost nepotrivit pentru purtatul său în mod curent, deoarece ar fi restricţionat sever mişcarea superioară a braţului. În schimb, ar fi îndeplinit un rol ceremonial şi ar fi putut aparţine unei autorităţi religioase.

În anul 1833, muncitorii care scoteau piatră dintr-o movilă veche au găsit această pelerină ceremonială de aur, care rămâne fără egal până în zilele noastre. Movila se afla într-un câmp numit în galeză – Bryn yr Ellyllon („Dealul Zânelor” sau „Dealul Spiriduşilor”), în Flintshire, Ţara Galilor.

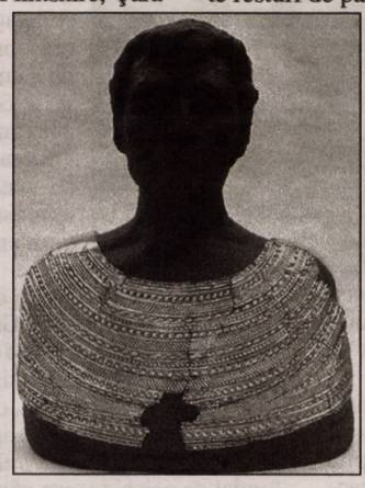

În centrul movilei se afla un mormânt căptuşit cu piatră, conţinând fragmente ale unui schelet, în jurul căruia fusese înfăşurată mantia de aur, fragmentată la momentul respectiv, ulterior ruptă şi parţial împărţită între descoperitorii săi. Din acelaşi loc au fost recuperate fâşii de bronz, un număr de mărgele de chihlimbar şi alte artefacte.

Aur şi uitare

Uimitoare este povestea creării MoldGold, confecţionată dintr-o singură foaie de aur, de aproximativ 700 g. Bătută mai întâi cu multă măiestrie şi răbdare, aurarul a folosit apoi o unealtă de perforare pentru a-i crea decoraţiunea complicată, cu detalii absolut fascinante, ornamentaţie concepută pentru a da impresia de şiruri de mărgele în pliuri, cu diverse forme şi efecte vizuale. Cu pelerina au fost asociate resturi de pânză şi fragmente de bronz, folosite ca suport pentru aur.

S-a afirmat că pelerina ar părea potrivită cu descoperirile din 1876 ale lui Schliemann (Troia, Micene) şi din zona mediteraneană, dar capa Mold Gold le precede pe toate, reprezentând o dovadă a celei mai înalte priceperi. Indiferent cât de rudimentare ar părea azi uneltele folosite acum trei-patru milenii, tehnicile de prelucrare a metalelor preţioase aveau ca scop nu doar împodobirea corpului, ci în primul rând respectarea practicării tradiţiilor şi credinţelor străvechi de venerare a zeităţilor.

Aşa cum s-a întâmplat destul de frecvent cu nepreţuite vestigii ale trecutului, nici fabuloasa descoperire de lângă Mold nu a fost ferită de lăcomia umană, ea având o soartă comparabilă cu cea a Tezaurului de la Pietroasa. Imediat după descoperire, multe dintre piese au fost împărţite între muncitori, iar rămăşiţele organice s-au distrus rapid, majoritatea transformându-se în praf.

Mărgelele de chihlimbar s-au pierdut, una singură păstrându-se în prezent, la British Museum. Pânza a dispărut, iar bucăţi din pieptar au fost topite şi transformate în bijuterii.

Se presupune că mormântul conţinea un al doilea obiect de aur, poate o altă pelerină, o ipoteză aflată în prezent în studiu, deoarece se pare că „Bryn yr Ellyllon” nu a renunţat la toate secretele sale.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 *de locuri de văzut în România*

Cetatea ţărănească de la Câlnic

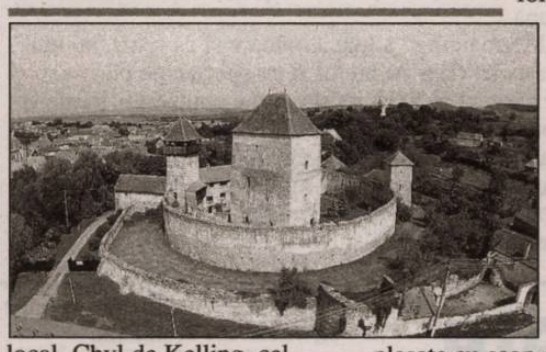

Cetatea Câlnic – Kelling în germană – este situată la numai trei kilometri de autostrada dintre Sebeş şi Sibiu, în mijlocul unui sat amplasat fermecător, în Podişul Secaşelor. Micuţa cetate cu ziduri circulare este o oază de verdeaţă, curată şi îngrijită.

Construită iniţial la mijlocul secolului al XI-lea, ca reşedinţă pentru liderul sas local, Chyl de Kelling, cel care a dat şi numele satului, cetatea din Câlnic a fost prevăzută cu un turn-donjon masiv, folosit ca locuinţă, înconjurat cu ziduri care formau o incintă ovală, cu un turn spre sud şi un turn de poartă pe latura nordică. Sistemul de apărare era întregit de un şanţ cu apă care înconjura cetatea.

Reşedinţă nobiliară până în 1430, cetatea a fost vândută atunci ţăranilor din Câlnic, care în prima jumătate a secolului al XVI-lea au început înălţarea unei noi centuri de ziduri, au întărit turnul porţii, iar în curtea interioară au ridicat capela. Tot în curtea interioară, lipite de zid, au fost construite cămări pentru provizii.

La finalizarea acestor lucrări masive de extindere şi întărire, cetatea a primit înfăţişarea de azi. Fortificaţia a fost restaurată în anii 1961-1964. În 1998, obiectivul a fost inclus în Patrimoniul Mondial UNESCO. Acum, aici funcţionează un centru cultural internaţional, sub patronajul Institutului de Arheologie şi Istoria Artei al Academiei Române din Cluj-Napoca şi al Asociaţiei „Ars Transsilvaniae”.

Spre deosebire de restul siturilor rurale cu biserici fortificate din Transilvania care au fost incluse în Patrimoniul UNESCO, la Câlnic nu iese în evidenţă biserica, ci turnul-donjon. La parterul acestuia sunt amplasate cu scop decorativ butoaie de stejar imense, de 5000-6000 de litri, amintind de viile renumite din împrejurimi.

La etajele superioare este amenajat un muzeu etnografic, spre care duce o scară exterioară. Cetatea Câlnic se numără printre puţinele locuri din România aflate pe prestigioasa listă UNESCO şi unde este posibilă cazarea.

În interiorul cetăţii, chiar lângă turnul de poartă, unde altădată se aflau cămările de alimente ale saşilor, au fost amenajate camere cu câte trei paturi, pentru cazarea turiştilor.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Biserica Sfântul Nicolae – Iaşi

Dintre numeroasele monumente din Iaşi, „oraşul cu 300 de biserici” cum îl numesc poeţii secolului trecut se detaşează aşezăminte strălucitoare cum sunt „Catedrala Mitropolitană” sau bijuteria în piatră numită „Trei Ierarhi”, dar, cea mai apropiată de sufletul locuitorului pare a fi Biserica Domnească Sfântul Nicolae.

Biserica „Sfântul Neculai Domnesc” după cum îi spun cei de aici este cea mai veche din oraş. Ctitorie a Sfântului Voievod Ştefan cel Mare a fost construită între 1 iunie 1491 şi 10 august 1492 în stil specific moldovenesc, înconjurată cu un zid de piatră ale cărui rămăşiţe se mai văd şi în zilele noastre.

Locaşul nu făcea parte din incinta Curţii Domneşti. În anul 1593 un document menţionează clopotniţa de piatră de deasupra intrării. Se pare că aceeaşi biserică fusese pictată în exterior în timpul celei de a doua domnii a lui Alexandru Lăpuşneanu (1563-1568) care adăugase bisericii un pronaos unde să fie îngropaţi voievozii. A fost executată şi o înălţare a pereţilor bisericii. Cu timpul pictura exterioară s-a degradat şi pereţii au fost tencuiţi şi văruiţi.

Importante reparaţii făcute bisericii care ajunsese într-o stare avansată de degradare sunt cele din anul 1677 în timpul domnitorului Antonie Ruset (1675-1678). Repictarea s-a încheiat în 1680 în timpul domnitorului Gheorghe Duca.

În 1693, sau după alte surse în 1762 au fost construite două altare, câte unul în fiecare parte laterală a bisericii în care se ţineau slujbe în greceşte şi ruseşte. Cronicile menţionau că era singura biserică având trei altare, după influenţe greceşti şi singura în care slujba era oficiată în trei limbi.

Biserica servea drept Catedrală Mitropolitană până în 1695 când Vasile Lupu a mutat biserica Sfântul Nicolae Domnesc la „Biserica Mănăstirii Trei Ierarhi”. De aici reşedinţa mitropolitană se mută la Biserica Albă, pe locul actualei Mitropolii.

Incendiile, războaiele, cutremurul din 1814 îi aduc mari stricăciuni, deşi fusese restaurată între 1703-1705 de Doamna Ana, soţia lui Mihail Racoviţă şi în 1758 de Ioan Teodor Calimachi. A fost repictată în 1743 de Ioan Mavrocordat. Cea mai importantă restaurare a fost făcută între 1884-1904, lucrările fiind conduse de arhitectul francez Antoine Lecompte du Nouy.

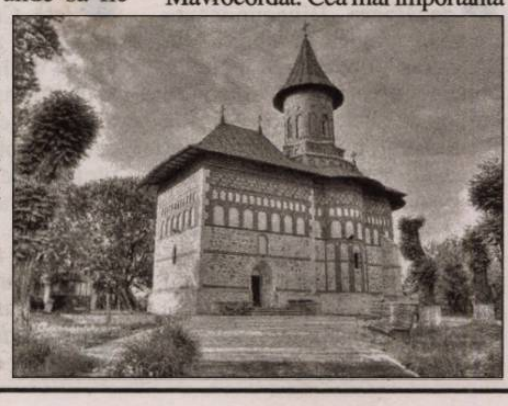

Lucrările s-au încheiat la 2 octombrie 1904 şi arhitectul a renunţat la cele două altare laterale reconstituind doar biserica lui Ştefan cel Mare. Este sigur că s-a respectat în mare parte planul acesteia, dar zidurile edificiului au fost înălţate prin adăugarea unui nou rând de ocniţe, au fost înlăturate contraforturile, iar turla a fost aşezată pe două socluri, unul pătrat şi altul octogonal.

Biserica este construită în plan treflat, cu altarul şi absidele semicirculare şi două coloane susţinând arcadele care despart naosul de pronaos. Frescele de pe tavan şi pereţi sunt executate de pictorii francezi: Boris Bernard, Emille Mempiat şi P. Maurental. Mobilierul şi iconostasul sunt din lemn aurit.

Exteriorul, multicolor, o combinaţie armonioasă de piatră, cărămidă aparentă şi mozaic, are trei rânduri de ocniţe şi firide, pictate de Antoine Lecompte du Nouy, fratele arhitectului.

În cadrul mănăstirii a funcţionat tiparniţa lui Dosoftei, care s-a risipit după plecarea acestuia dar a fost reînfiinţată mai târziu în curtea actualei mitropolii de Mitropoliul Iacob Putneanul. Tot aici a fost înfiinţată în 1749 Şcoala Catihetică, pregătind viitorii preoţi. Reorganizată de acelaşi Iacob Putneanul a devenit una dintre cele mai importante şcoli din Moldova.

Alături de Biserica Sfântul Nicolae se află casa Mitropolitului Dosoftei având în faţă statuia acestuia.

IRINA STOICA

Monna Vanna

Notorietatea maximă de care se bucură cea mai valoroasă pictură din toate timpurile, cum este considerată „Gioconda" lui Leonardo da Vinci, determină istoricii de artă, cercetătorii dar şi persoane din alte categorii profesionale să descopere permanent noutăţi, detalii ascunse şi sugestii de decriptare a enigmaticului portret.

Poziţia corpului, mâinile, detaliile zâmbetului... Aceste elemente ale unui desen în cărbune din anii 1514-1516 – denumit „Gioconda goală" sau „Monna Vanna" – aflat în Muzeul Condé din Chantilly (Oise, Franţa), au incitat spiritele experţilor, unii dintre ei fiind convinşi că avem de-a face cu o „lucrare pregătitoare" realizată chiar de Leonardo.

O primă analiză în zilele noastre s-a realizat în anul 1995, dar ulterior s-a dovedit a nu fi sută la sută concludentă. În realitate, „scânteia" care a aprins fantezia specialiştilor este mult mai veche.

Delicatul desen a fost cumpărat în 1862 de ducele d'Aumale, fiul regelui Louis-Philippe, posesorul unei averi fabuloase, pentru 7.000 de franci, o sumă enormă la vremea respectivă. Importantă este

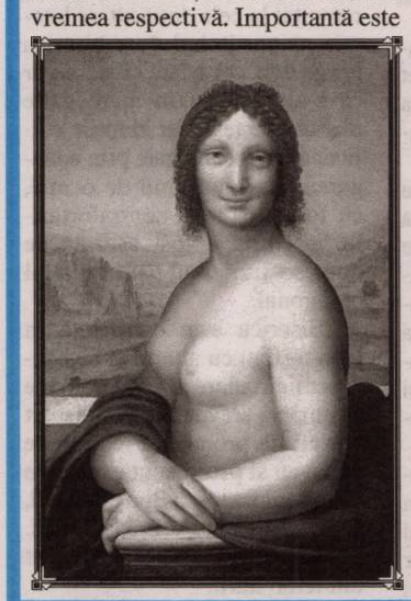

însă convingerea acestuia că era vorba despre o creaţie realizată de mâna genialului artist toscan, idee perpetuată în timp până astăzi.

Cele mai noi analize, efectuate la Paris cu tehnici de ultimă oră, au relevat în primul rând faptul că desenul a fost refăcut de multe ori şi în diferite epoci. Acest bust feminin nud, cu mâinile aşezate în prim-plan, într-o compoziţie iden-

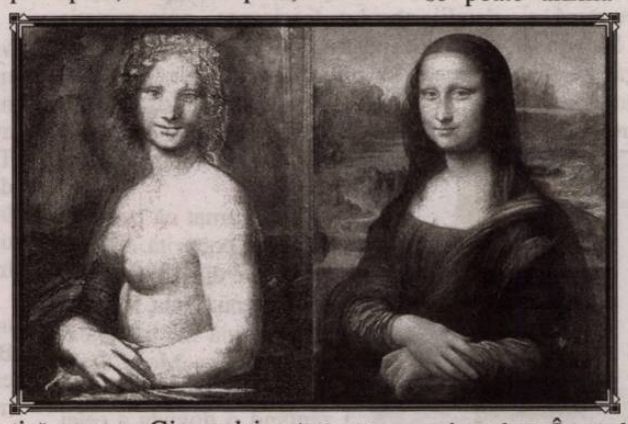

tică cu cea a Giocondei, este constituit din mai multe foi de hârtie lipite între ele, cu figura centrală realizată în cărbune.

Un element important frapează însă într-un mod mai mult decât evident şi contrariant: cu excepţia sânilor, puţine trăsături ale personajului sunt feminine, în special musculatura şi umerii.

În vremea lui da Vinci, se întâmpla frecvent ca în atelierul de pictură să fie folosit un tânăr pe post de model, ceea ce şi acesta a făcut în repetate rânduri cu ucenici ai săi, de unde şi speculaţiile, întemeiate sau nu, privitoare la orientarea lui sexuală. Pe de altă parte, s-a sugerat că „Gioconda goală" ar fi creaţia unui colaborator al maestrului, realizată după una dintre compoziţiile sale pierdute.

Foarte importantă este şi existenţa altor 15 lucrări asemănătoare acestui desen, în special în Muzeul Ermitaj din Sankt-Petersburg, Rusia, care nu au fost realizate de Leonardo.

Experţii vor să transmită ideea că desenul atribuit marelui artist renascentist ar putea fi un model pregătitor pentru o pictură în ulei. Aceasta ar fi şi explicaţia pentru micile înţepături de ac identificate pe trăsăturile principale ale personajului, semn că lucrarea a fost „translată" astfel pe un panou, metodă frecvent folosită în acea vreme (tehnica spolvero), dar şi facilitate pentru realizarea unui număr nedefinit de copii, de către ucenicii maestrului, chiar la indicaţiile acestuia.

Totodată, analiza suportului de hârtie italiană a permis menţiunea că opera a fost executată între anii 1485-1538. Având în vedere faptul că da Vinci a murit în 1519, experţii consideră că aceasta a fost realizată cel puţin în atelierul lui sau de către un apropiat ori elev al său. Dacă a intervenit da Vinci pentru a contura unele trăsături, nu se poate afirma cu certitudine. Căutarea unor elemente care să trimită la eventuala intervenţie a unui stângaci (cum era maestrul) nu a dus nici ea la o concluzie edificatoare.

Ideea existenţei unei „surori ascunse" a Giocondei nu apare pentru prima dată. În anul 2012, descoperirea unei aşa-zise „a doua Gioconde" la muzeul madrilen Prado a agitat foarte mult apele lumii artistice.

Tabloul era cunoscut, dar o curăţare a straturilor de revopsire din secolul al XVIII-lea a relevat un fundal de peisaj toscan până atunci foarte puţin deslușit, foarte apropiat de cel pictat de Leonardo între anii 1503-1506.

Bineînţeles că Italia nu putea lipsi din acest topos insolit, astfel că în Palatul Montecitorio din Roma, care găzduieşte Camera Deputaţilor a Parlamentului italian, precum şi numeroase opere de artă, o găsim şi pe aşa-numita „Gioconda Torlonia", mai puţin cunoscută decât faimoasa ei „soră" de la Luvru, dar care evocă o multiplicare incalculabilă a operei artistice a lui Leonardo de către unii elevi ai săi, dintre care cel mai frecvent menţionat este Gian Giacomo Caprotti da Oreno, mai cunoscut sub numele de Salaì, care ar putea fi, chiar el, modelul folosit de Leonardo pentru portretul nud în discuţie. Identitatea Giocondei/Giocondelor rămâne totuşi un mister; unul dintre cele multe!

Doar asemănarea frapantă dintre aşa-numita Monna Vanna cu Mona Lisa i-a adus celei dintâi supranumele de „Gioconda goală".

Mermaiding – divertisment sau sport?

Cultura populară şi cultura media vorbesc despre Mermaiding, care este actul de a purta un costum specific ce întruchipează o coadă de sirenă, folosind ambele picioare simultan pentru a înota.

Oricât de bizar sau extravagant ar părea acest tip de divertisment a devenit o activitate populară în ultimii ani, oamenii participând pentru recreere sau chiar pentru locul de muncă.

Există o serie de companii ce produc cozi de sirenă pe care oamenii le pot cumpăra, precum şi un număr tot mai mare de spectacole de sirene, conferinţe şi festivaluri organizate în întreaga lume. Pseudosirena, însă, nu este o invenţie a secolului XXI; sirenele aspirante au înotat astfel de peste o sută de ani.

Annette Kellerman a fost o înotătoare incredibilă, devenită vedetă de film mut. La 18 ani, a călătorit în Europa cu scopul de a înota în cele mai notabile ape ale „bătrânului continent". Totodată, a trecut la interpretarea unui spectacol de sirene şi a baletului subacvatic, la Londra. În timpul unuia dintre spectacole, a stârnit interesul prinţului Arthur, fiul reginei Victoria, iar acesta a

chemat-o să cânte la London's Bath Club, un club pentru domni. Una dintre cerinţe era să îşi acopere picioarele, în semn de respect.

Având nevoie de un costum de baie uşor, ea a cusut o pereche de colanţi negri la un costum de baie pentru bărbaţi. Deşi şi-a folosit noua ţinută pentru spectacolele ei, a început să poarte costume de sirenă şi în filme.

La mijlocul anilor 1940 a apărut primul spectacol de sirene pentru publicul larg, în parcul Weeki Wachee Springs din Florida. El a fost creat de Newton Perry, care a antrenat US Navy SEAL în înotul sub apă, în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial.

Când conflictul s-a terminat, a considerat că Weeki Wachee era o locaţie perfectă pentru acest nou tip de reprezentaţie. Depăşind ideea de sirene care cântă într-o piscină, Perry a plasat zona de vizionare a publicului în izvorul natural, astfel încât să poată fi urmărite sirenele sub apă.

„Mermaiding" a luat amploare şi ca sport, nu mai este asociat doar cu înotul şi cu spectacole pur recreative, ci în SUA există multe competiţii locale şi naţionale. Pentru a ţine pasul cu diversele curente actuale, unde este clamată egalitatea de gen, să remarcăm că – ignorând originea clasică a acestui personaj feeric, exclusiv feminin – Mermaiding-ul contemporan include şi bărbaţi-peşti.

Secretele... unor secrete

Spionaj şi manipulare mentală, ştiinţe oculte şi camuflaj – există numeroase domenii secrete ce fascinează publicul, dar care prin însăşi esenţa lor rămân secretizate.

Bond. James Bond. Faimosul „Agent 007" este de fapt un amestec de spioni şi membri de commando ale căror destine s-au întretăiat în timpul războiului. A mărturisit-o „părintele" personajului literar Bond, el însuşi agent secret.

Cel mai celebru dintre modele a fost sârbul Dusko Popov, infiltrat în Abwer, serviciul secret nazist, de partea Coroanei britanice. Seducător notoriu şi jucător pe mize mari, el a fost un as al dezinformării şi, între altele, unul dintre artizanii operaţiunii Fortitude, destinată să-i convingă pe germani că marea debarcare a aliaţilor avea să aibă loc în Pas-de-Calais.

Abracadabra – formulă vindecătoare. Binecunoscuta formulă magică ar deriva din „Abraxas", denumirea pietrelor utilizate drept talisman contra bolilor de secta paleocreştină a Basilidienilor, fondată în sec. al II-lea la Alexandria de gnosticul Basilide.

O altă ipoteză face din bizarul cuvânt o criptogramă de origine ebraică, protectoare contra îmbolnăvirilor: „arba-dak-arba", tradusă literal ca „patru să-l anihileze pe patru", evocă faptul că „Dumnezeu Atotputernicul stăpâneşte prin anihilare cele patru elemente".

Pupila mincinosului se dilată. Când cineva are ceva de ascuns, angoasa de a fi dat în vileag declanşează în corp o reacţie în lanţ. La stres, pupila are tendinţa generală de a se lărgi, pentru a observa mai bine împrejurimile. Concentrarea ridicată a persoanei care minte se manifestă şi prin accelerarea frecvenţei zbaterii pupilelor, de la normalul de 15–20, până la 50 pe minut.

Pictorii cubişti sunt la originea camuflajului militar. Secţiunea franceză de camuflaj a inclus în timpul Primului Război Mondial un grup de artişti, condus de pictorul Guirand de Scevola, care s-au inspirat din tehnicile cubiste pentru a descompune formele şi a ascunde obiectele în decor.

Ca metodă strategică, ulterior camuflajul a fost „exportat". În Anglia, pictorul Norman Wilkinson a inventat „razzle dazzle" (imagine înşelătoare, iluzie optică) sau camuflaj disruptiv. Pe când radarele încă nu existau, aceasta permitea împiedicarea inamicului să identifice cu precizie o navă, dimensiunile ei, viteza ori destinaţia.

„Telefonul roşu". În 1963, după criza rachetelor din Cuba, Statele Unite şi Uniunea Sovietică au decis să instaleze o linie de comunicaţii de urgenţă între Pentagon şi Kremlin, de unde termenul de „roşu".

De fapt, nu era vorba despre un telefon, ci un descriptor (model evoluat al telegrafului). Scopul – evitarea posibilelor neînţelegeri provocate de comunicările verbale spontane. Mesajele transmise prin semnale electrice sunt criptate, iar cheia cifrului, de unică folosinţă, e transmisă prin valiză diplomatică.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Ştiaţi că...

◆ *...în Grecia antică oraşul Olimpya era loc de desfăşurare a Jocurilor Olimpice şi centrul religios închinat în principal cultului Zeus?*

◆ *...prima determinare a vitezei luminii a fost stabilită*

în 1676 de astronomul Romer Ole (1644-1710), profesor la Universitatea din Copenhaga?

◆ *...planeta Marte are drept sateliţi naturali pe Phobos şi Deimos, descoperiţi în 1877?*

◆ *...numele continentului „Asia" apare din mileniul al II-lea î.Hr.? Vine de la*

cuvântul asirian Asn însemnând răsărit (faţă de Europa).

◆ *...cel mai mare estuar din lume, aflat în America de Sud, este cel al Amazonului?*

◆ *...Cheile Nerei din Munţii Banatului sunt cele mai lungi din*

România, întinzându-se pe o distanţă de 19 kilometri?

◆ *...termometrul a fost inventat de Galileo Galilei în 1593?*

◆ *...„steaua de mare" este cel mai lent animal din lume?*

Se deplasează cu 0,85 m/oră faţă de 15 m/oră, viteza melcului.

Ştiaţi că...

GRAZ – „micul castel"

Situat pe râul Mur, în sud-estul Austriei, capitală a provinciei Steiermark, Graz este cel mai nordic oraş renascentist din Europa.

Devenit oraş la sfârşitul secolului al XII-lea odată cu încoronarea lui Ferdinand de Habsburg ca împărat al Sfântului Imperiu Roman Germanic. Are o creştere asemănătoare cu cea a altui oraş austriac foarte cunoscut, Salzburg.

O înflorire deosebită cunoaşte în secolul al XVI-lea, mai ales când arhiducele Carol al II-lea fondează în 1585 Universitatea din Graz. După 1619 însă, când Ferdinand al III-lea transferă curtea imperială la Viena oraşul intră într-un con de umbră dar rămân o serie de mărturii privitoare la faptul că din secolul al XIII-lea până în cel de al XVII-lea a stat ca un bastion al creştinismului în calea invaziilor turceşti. De aici fortăreţele ridicate şi arsenalul de arme determinat şi de minereul de fier din zonă.

În perioada premergătoare celui de Al Doilea Război Mondial, Hitler le promitea locuitorilor 1000 de ani de pace şi prosperitate dar, din nefericire oraşul a fost intens bombardat de trupele aliate, care însă nu au distrus centrul istoric al acestuia. Numele oraşului provine din slovenul „gradec" însemnând castel iar centrul vechi este înscris pe lista Patrimoniului Mondial UNESCO.

Acest centru este dominat de fortăreaţa Grazer Schlosseberg situată pe un deal în jurul căruia poţi admira arcade împunătoare, peste 40 de curţi interioare renascentiste şi faţade rămase intacte. Pe platoul pitoresc se înalţă turnul cu ceas, adevărat simbol al minunilor arhitectonice de aici, parte a vechii fortăreţe. Întins pe ambele maluri ale râului, acest centru a devenit celebru prin obiectivele sale.

Catedrala din Graz

Dintre numeroasele monumente menţionăm Castelul Eggenberg, o reşedinţă somptuoasă ridicată de prinţul Ulrich von Eggenberg după ce fusese numit de împărat guvernator al Austriei Interioare. A fost realizat de arhitectul Pietro de Pomis căruia îi aparţinea şi proiectul Mausoleului lui Ferdinand al II-lea.

Construcţia este o alegorie a Universului şi peste tot sunt imagini şi simboluri ale Cosmosului. Are 365 de ferestre, reprezentând zilele anului, 24 de camere, numărul orelor unei zile, care la rândul lor au 52 de ferestre, duminicile anului iar cele patru turnuri sunt aşezate în cele patru puncte cardinale. Palatul se găseşte la 2,5 kilometri vest de Graz dar este strâns legat de acesta prin istorie şi tradiţii.

Castelul Eggenberg

Universitatea de Tehnologie

În inima oraşului se află Piaţa Hauptplatz mărginită de numeroase case originale printre care, cea mai veche farmacie din oraş, o clădire care datează din 1534 sau 1535 şi alte câteva. Pe latura sudică a pieţei se înalţă noua clădire a primăriei, înlocuind palatul renascentist mai mic care se afla înainte pe acest loc.

Catedrala din Graz este fosta biserică a castelului, construită între 1439-1464 pentru împăratul Friedrich al III-lea al cărui blazon este imprimat pe portalul de vest.

Remarcabilă este şi Casa pictată, reşedinţă a ducilor până la construirea Castelului în 1450. Aflată lângă vechea farmacie, prezintă picturi murale pe teme istorice care au fost realizate în 1472. Pe lângă funicularul din Graz şi mulţimea muzeelor nu trebuie omisă nici fosta casă a lui Arnold Schwarzenegger în care copilul Arnold şi-a început cariera de culturist.

Oraşul este de asemenea celebru prin universităţile sale şi pentru cele două festivaluri anuale de muzică clasică. Tot aici are loc şi festivalul de avangardă Toamna Stiriană. Oraş creativ este foarte îndrăgit şi de amatorii de artă modernă care au găsit aici un teren fertil prin numeroasele expoziţii pe care le găzduieşte.

Piaţa Hauptplatz

Statuia domnitorului Barbu Ştirbei – Craiova

Amplasat în curtea Bisericii Sfânta Treime din centrul oraşului Craiova, monumentul domnitorului Barbu Ştirbei a fost inaugurat la 8 decembrie 1918.

Considerat primul monument public din Craiova a fost executat de sculptorul francez Jean Lecomte du Nouy în 1907 şi turnat în bronz de Varbedienne din Paris. Domnitorul Barbu Ştirbei s-a născut la Craiova în 1799 şi a murit la Nisa în 1869. A domnit între anii 1849-1853 şi 1854-1856.

Descendent al domnitorului Constantin Brâncoveanu, s-a remarcat printr-o politică prudentă, activă şi de avânt în ridicarea unor construcţii publice. Este reprezentat în picioare cu mantia pe umăr, decoraţii pe piept şi o carte în mână. La picioarele sale se află un vultur cu aripile deschise pentru zbor şi un tânăr ţinând într-o mână o carte şi în cealaltă un snop de grâu.

Pe soclul statuii sunt basoreliefuri reprezentând printre altele o carte în care sunt notate principalele evenimente ale ţării, la care domnitorul a luat parte şi o hartă reprezentând Câmpia Dunării.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Simboluri ale umanităţii

Pygmalion

Rege al Ciprului şi frate al reginei Didona, întemeietoarea Cartaginei, Pygmalion este un erou din mitologia greacă, simbol al artistului îndrăgostit de opera sa. Disprețuia femeile, pe care le vedea pline de năravuri, creaturi imperfecte, jurându-şi să nu mai petreacă nici o clipă alături de ele.

Sculptor priceput şi deosebit de talentat, în mod surprinzător, a dăltuit din fildeş statuia nimfei Galatheia care era de o frumuseţe atât de uluitoare încât creatorul s-a îndrăgostit de propria operă.

Pasiunea sa a fost remarcată de zeiţa dragostei, Afrodita, care a hotărât să dea viaţă statuii. Zeiţa i-a ascultat rugăciunea şi Pygmalion s-a putut căsători cu opera sa, devenită fiinţă umană.

Mitul lui Pygmalion şi Galatheei a fost preluat în numeroase opere, picturi şi sculpturi moderne.

Bucuria unui „te iubesc”

Există momente din viaţa unei persoane ce devin amintiri de neşters, dar deseori sunt mai importante emoţiile intense ce pot fi împărtăşite şi altora.

Brian Travers, un surd care a suferit o intervenţie chirurgicală pentru a-şi recăpăta auzul, a filmat momentul în care i-a fost activat implantul cohlear şi şi-a auzit soţia spunându-i „Te iubesc”, pentru prima dată după 25 de ani.

Bărbatul şi-a pierdut treptat capacitatea de a auzi, problemă ce apare la adulţi din cauza unei afecţiuni genetice rare, cunoscută şi ca boala osoasă fragilă. La începutul anului 2008, o hemoragie cerebrală l-a lăsat pe Brian în comă timp de trei săptămâni. În ciuda lipsei de speranţă, a reuşit să se trezească şi să-şi revină, dar nu a mai auzit niciun sunet.

Ani de zile, el s-a bazat apoi doar pe citirea pe buze, până când operaţia de implantare i-a permis să audă din nou. Şi nu putea să nu imortalizeze un moment atât de important. La programarea pentru activarea dispozitivului, Erin

Travers, soţia lui, a purtat o mască cu vizor. În imaginile filmate şi postate ulterior într-o reţea de socializare, femeia poate fi văzută ţinându-şi mâinile deasupra dreptunghiului măştii de plastic, în timp ce spune: „Mă auzi? Nu îmi citeşti buzele, nu?” „Se aude un pic de ecou, dar te pot înţelege. Încearcă să vorbeşti”, i-a răspuns el. „Te iubesc”, a replicat Erin.

Bărbatul se uită la ea şi plânge, foarte impresionat, iar soţia se aplecă şi îl mângâie în acest moment copleşitor. „Este aproape ca şi cum ai vedea născându-se copilul tău, a mărturisit femeia. Până acum îmi rămăsese în minte imaginea cu el surd şi chinuindu-se să audă. Acum... bucuria pură de pe chipul lui când mă auzea spunând „Te iubesc” este de nedescris.”

Cu capacitatea de a auzi reanimată, Brian Travers trăieşte o viaţă nouă. Este nevoie de timp pentru creierul lui să se adapteze, dar îi place să-şi audă soţia şi copiii. Când iese afară, aude sunete necunoscute, pe care trebuie să le înveţe din nou şi spune că oamenii sună „ca în desene animate”.

Încă citeşte pe buze, dar zâmbeşte când poate potrivi ceea ce vede cu cuvintele pe care le aude. Ştiinţa modernă a obţinut rezultate spectaculoase, dar minunile unei tehnologii se pot pierde atunci când nu apreciem situaţii precum cea în care Brian plânge împreună cu soţia sa, Erin.

O superstiţie care anulează zborul

Călătoria cu avionul îi sperie pe unii oameni, care se simt inconfortabil în mijloace de transport atât de complexe şi la înălţimi atât de mari.

Echipajul de cabină instruieşte pasagerii ce trebuie să facă în caz de pericol, iar toate verificările necesare sunt efectuate înainte de plecare.

Numai că în subconştient se pot activa toate temerile şi spaimele faţă de evenimente dramatice văzute la televizor sau auzite. Tocmai dintr-o superstiţie incredibilă, un bărbat era cât pe ce să pună toţi ocupanţii unui avion în pericol de moarte.

Cu puţin timp înainte de decolare de pe aeroportul oraşului Weifang, situat în provincia chineză Shandong un pasager a luat câteva monede şi le-a aruncat în motorul aeronavei. Domnul Wang a sperat că astfel călătoria va decurge fără probleme şi că toată lumea va ajunge la destinaţie – în Haikou, capitala provinciei Hainan – fără probleme. Se aştepta la o adevărată binecuvântare, însă prin acţiunea sa a făcut de fapt ca zborul să fie anulat. Compania Guangxi Beibu Gulf Airlines a făcut publică apoi întreaga poveste.

Înainte de plecare, personalul avionului a observat câteva monede sub motor şi a dat alerta. Curând după aceea, Wang a recunoscut că a aruncat monedele înăuntru. Un motor de avion este un sistem de mecanisme complexe gata să reziste la temperaturi şi presiuni extreme, dar intrarea unui obiect în interior poate fi o sursă de pericol fatal.

Spre deosebire de aruncatul de monede într-o fântână care se presupune că ar aduce noroc! Drept urmare, zborul a fost anulat şi, în timp ce superstiţiosul Wang a fost reţinut de poliţie, ceilalţi pasageri au fost nevoiţi să aştepte următoarea cursă.

Nu este prima dată când un pasager comite o asemenea faptă: în februarie 2019, un bărbat făcuse acelaşi lucru, din acelaşi motiv, fiind apoi obligat să plătească o amendă usturătoare.

Reîncarnarea unei femei

Avem o singură viaţă sau mai multe? Există reîncarnarea sau existenţa noastră este singura pe care o avem? Sunt întrebări pe care le poziţionăm fie în controversatul domeniu al paranormalului, fie în sfera unei patologii deloc favorabile celui care le emite.

Există nenumărate cazuri în care elemente evidente nu pot fi explicate în mod raţional, cu argumente obiective, iar dacă subiectul ni se pare incitant, nu ne rămâne decât să luăm cunoştinţă despre fapte şi să încercăm să le înţelegem.

Pe când avea numai doi ani, un băieţel pe nume Luke Ruehlman (acum în vârstă de cinci ani), a cărui familie locuieşte în Cincinnati, statul Ohio, SUA, şi-a speriat cumplit părinţii atunci când le-a spus un lucru şocant şi înfiorător – că el ar fi reîncarnarea unei femei afroamericane pe care o numea Pam. Când Erika, mama copilului, l-a auzit rostind pentru prima dată numele respectiv, s-a întrebat despre cine putea fi vorba, fiindcă nu cunoştea pe nimeni cu acel nume. Într-o zi însă, tot băieţelul a lămurit cumva lucrurile.

„S-a întors către mine şi a spus: Aceea am fost eu. Dar viaţa mea s-a terminat şi m-am înălţat la ceruri. L-am văzut pe Dumnezeu şi a ajuns să mă aducă înapoi pe Pământ în copilărie şi tu m-ai primit”, a mărturisit femeia, tulburată.

Luke a vorbit despre lucruri absolut halucinante, incredibile. O pretinsă călătorie a lui cu trenul, la Chicago, în condiţiile în care până atunci nu fusese niciodată în oraşul din statul Illinois şi nici nu călătorise cu trenul. Dar relatările bizare ale copilului nu s-au oprit aici.

El a făcut o descriere destul de amănunţită a acelei Pam, despre care susţinea că ar fi fost... tot el, dar într-o altă existenţă: „Când eram fată, aveam părul negru şi purtam astfel de cercei”, indicând o pereche de asemenea podoabe mai modernă.

Contrariată şi neliniştită, mama a început să caute eventuale potriviri ale poveştii băiatului cu vreun caz real. Ea a rămas uluită când a descoperit că o femeie de 24 de ani, pe nume Pam Robinson, fusese victima unui incendiu la hotelul Paxton din Chicago, în 1993, tragedie în care şi-au pierdut viaţa 19 persoane, inclusiv aceasta.

Lui Luke i s-au arătat apoi câteva fotografii cu femei având aceleaşi trăsături şi vârstă ca Pam, însă doar una dintre ele era de fapt „adevărata Pam”. Când puştiul a fost întrebat care este, a ghicit rapid. Erika a decis atunci să contacteze familia Robinson pentru a strânge informaţii despre Pam, descoperind astfel mai multe asemănări între tânăra decedată şi fiul ei, precum cântatul la clape şi pasiunea pentru Stevie Wonder.

Milioane de copaci!

Pe când avea numai 9 ani (în 2007), Felix Finkbeiner a creat o mişcare cu profil ecologist numită „Plant for the Planet” („Plantează pentru planetă”). Obiectivul principal constă în implicarea copiilor şi adulţilor în proiectul despre schimbările climatice, impactul acestora la nivel global şi activităţi de plantat copaci.

Copacii sunt unul dintre cele mai puternice instrumente în lupta împotriva crizei climatice. Inspirat de câştigătorul premiului Nobel şi de fondatorul „Mişcării Centura Verde” din Africa – Wangari Maathai, care a plantat 30 de milioane de copaci pe continentul african – organizaţia sa a devenit rapid globală.

Felix şi-a început munca sa frumoasă în Germania. Acest lucru i-a oferit faimă şi recunoaştere, dar mai ales satisfacţii imense, devenind una dintre cele mai influente figuri din ţara sa în ceea ce priveşte grija pentru planetă şi mediu. Băiatul a promis că va planta cât mai mulţi copaci, cu ajutorul celorlalţi copii. Creaţia lui Felix a avut un succes total, mişcarea sa a făcut deja progrese semnificative în acest sens, alăturându-se peste 100.000 de tineri.

Alături de colegii săi, Felix a reuşit să planteze aproximativ un milion de copaci până la vârsta de 12 ani. Lider al mişcării, acest băiat admirabil a transmis lumii mesajele copiilor din mişcarea „Plant for the Planet” şi de altfel ale tuturor celor care speră să trăiască pe o planetă mai sănătoasă şi curată.

Nu a ezitat să ţină discursuri atât în Parlamentul European, cât şi în Adunarea Generală a Naţiunilor Unite. „Pădurile nu sunt doar mijloacele de trai pentru miliarde de oameni, dar pentru noi pădurile sunt viitorul nostru” – este mesajul limpede al unei generaţii ce nu trebuie condamnată la ameninţări globale.

În prezent, absolvent al Universităţii din Londra, Felix continuă să crească organizaţia începând din 2019 înfiinţând peste 1.000 de academii în 71 de ţări din întreaga lume. „Să plantaţi un copac este uşor, a aduce înapoi o pădure este greu”, sunt cuvintele lui Felix, care la 24 de ani şi-a petrecut cea mai mare parte a vieţii pentru combaterea schimbărilor climatice prin plantarea copacilor şi refacerea pădurilor.

Pagină realizată de

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Totul despre filmele de Oscar

„VÂNĂTORUL DE CERBI”

Realizat în 1978, sub bagheta regizorală a lui Michael Cimino şi beneficiind de o distribuţie de excepţie, în care au strălucit Robert de Niro, Christopher Walken, Meryl Streep şi regretatul John Cazale (aflat la ultimul său film), „Vânătorul de cerbi” este povestea tragică a unui grup de prieteni cam turbulenţi şi scăpaţi de sub control, dar care sunt totuşi alături unul de celălalt la nevoie.

Entuziasmul vârstei îi determină să primească bucuroşi provocarea de a lupta în Vietnam. Dar, odată ajunşi aici, lucrurile capătă o altă turnură şi, capturaţi, tinerii sunt forţaţi să îndure chinuri cumplite, menite să transforme oamenii în simple epave însufleţite. Reuşind să scape, ei se întorc în siguranţă acasă, dar traumele provocate de război nu vor putea fi depăşite niciodată.

Dramatismul poveştii şi mai ales jocul actoricesc de excepţie a făcut ca pelicula lui Cimino să culeagă bine-meri-

tate aplauze atât de la milioane de spectatori, cât şi de la criticii de film – „Vânătorul de cerbi” a cules opt nominalizări la Oscar şi a câştigat cinci premii – inclusiv pentru cel mai bun film şi cea mai bună regie.

Pentru cinefilii adevăraţi am rezervat, în rândurile următoare, câteva amănunte mai puţin ştiute din culisele acestei producţii.

■ Într-una dintre scene, Christopher Walken îl scuipă cu adevărat în faţă pe Robert DeNiro, fără ca acesta să se aştepte la aşa ceva. Regizorul şi unul dintre scenarişti l-au convins pe Walken să facă acest lucru şi au fost uimiţi că a

făcut-o, în timp ce DeNiro aproape că a părăsit platoul de filmare de furie.

■ Genialul actor care a fost John Cazale era foarte bolnav când a făcut acest film, deoarece era pe moarte din cauza cancerului, şi nicio societate nu voia să-l mai asigure pentru a putea juca în film. Aproape că se decisese înlocuirea lui, când DeNiro s-a oferit să pună banii de asigurare pentru el. Cazale a murit la scurt timp după terminarea filmărilor.

■ Scena în care personajul interpretat de John Savage strigă: „Michael, sunt şobolani aici!”, a fost, de asemenea, de un realism tulburător. Şi aceasta pentru că Savage chiar avea o fobie cumplită faţă de şobolanii care infestau zona râului unde au avut loc filmările. De fapt, actorul nu îl strigă pe persona-jul interpretat de DeNiro (Michael Vronsky), ci pe regizorul Michael Cimino!

■ Poate cea mai şocantă scenă a filmului, cea în care militarii luaţi prizonieri sunt obligaţi de vietnamezi să joace ruleta rusească, are o poveste aparte. Cimino le-a cerut figuranţilor vietnamezi să-i plesnească tare peste faţă pe actori,

pentru a obţine reacţii cât mai realiste din partea acestora. În cele din urmă, actorii americani s-au enervat de-a binelea – scrâşnetele din dinţi şi urletele lui DeNiro din această scenă sunt, prin urmare, pe deplin justificate.

■ În timpul aceleiaşi scene de ruletă rusească, la sugestia lui Robert DeNiro un glonţ real a fost pus în pistol pentru a spori tensiunea actorilor. S-a verificat, totuşi, ca glonţul să nu fie în camera de tragere înainte de a se apăsa pe trăgaci.

■ Pentru a intra mai bine în pielea personajului său, Christopher Walken a ţinut o dietă foarte strictă. Partea principală a acesteia era formată din banane, orez şi apă.

■ Când filmul a fost prezentat la reputatul Festival de la Berlin, în 1979, reprezentanţii ţărilor comuniste au părăsit sala în semn de protest faţă de modul în care au fost prezentaţi vietnamezii.

■ Alegerea figuranţilor a fost făcută cu foarte mare grijă – personajul sadic care îi loveşte pe militarii americani luaţi prizonieri era un thailandez care nu se sfia să declare că pur şi simplu îi urăşte pe „imperialiştii americani”. Aşadar, se poate spune că lui rolul i-a venit... mănuşă!

■ În timpul filmării secvenţei de nuntă, regizorul Michael Cimino i-a încurajat pe numeroşii figuranţi să

trateze festivităţile ca pe o nuntă reală, pentru a spori autenticitatea scenelor. El i-a instruit pe figuranţi să ia cutii goale de acasă şi să le împacheteze ca şi cum ar fi împachetat cadouri reale de nuntă şi să le aducă pe platou a doua zi. Cadourile false urmau apoi să fie folosite ca recuzită pentru recepţia de nuntă. Figuranţii au făcut ceea ce li s-a spus, însă, când Cimino a inspectat „recuzita”, a observat că presupusele daruri erau de fapt cadouri reale!

■ Robert De Niro şi John Savage şi-au executat singuri cascadoriile în căderea în râu, filmând căderi de la 10 metri înălţime de 15 ori în două zile.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

PORTRET

In memoriam

Cornel Ciupercescu

Lumea teatrului şi a filmului românesc este din nou în doliu după dispariţia ilustrului actor care a fost Cornel Ciupercescu. Acesta s-a născut la data de 22 februarie 1945, în Brăila. A absolvit, în 1970, cursurile Institutului de Artă Teatrală şi Cinematografică „I. L.Caragiale” din Bucureşti, la clasa profesorului George Carabin.

După absolvire a activat ca actor la Teatrul de Stat din Târgu Mureş (1970-1971), unde s-a remarcat în rolul Boze din „Pădurea împietrită” de Sherwood Anderson, regia Gheorghe Harag, dar şi ca Tase din „Un individ suspect” de Sterea Popovici, regia Eugen Marcus.

A urmat o perioadă de consacrare, la Teatrul Municipal din Ploieşti (1971-1990), în roluri precum Rică Venturiano în „O noapte furtunoasă” de I.L. Caragiale, regia Marcel Anghelescu, Valere în „Avarul” de Molière, regia Harry Eliad, Malcolm în „Macbeth” de William Shakespeare, regia Aureliu Manea. Din 1990 a fost actor al Teatrului Evreiesc de Stat având roluri ca Saladin din „Nathan înţeleptul”, de G. E. Lessing, regia Grigore Gonţa, Gaston Schmaltz, în „Povestea unei bănci particulare” de Friedrich Dürrenmatt, regia Kincses Elemer, Golem în „Golem” de H. Leivik, regia Cătălina Buzoianu sau Ultrich von Hutten în „Elogiul nebuniei” de Dumitru Solomon, regia Ion Cojar.

Cornel Ciupercescu a avut şi o carieră cinematografică de excepţie, remarcându-se mai ales în rolul lui Nicolae Bălcescu, pe care l-a interpretat în nu mai puţin de patru filme („La răscrucea marilor furtuni”, „Munţi în flăcări”, „1848” şi „Misterele Bucureştilor”), dar şi în alte roluri din pelicule ca „Actorul şi sălbaticii”, „Conspiraţia”, „Între oglinzi paralele”, „Destinaţia Mahmudia”, „Castelul din Carpaţi”, „Cel mai iubit dintre pământeni”, „Oglinda”, „Trenul vieţii”, „Amen”.

Reviste

Naţiunea, un concept care nu s-a perimat

Am primit recent, prin bunăvoinţa redactorului şef Nicolae Băciuţ, numărul din luna octombrie al revistei *Vatra Veche*, continuatoarea revistei *Vatra* fondată în 1894 de I.L. Caragiale, Ioan Slavici şi George Coşbuc, readusă la viaţă în 1971 de Romulus Guga.

Mi-a atras atenţia publicarea unui fragment dintr-un interviu din vara anului 2017, realizat de Nicolae Băciuţ cu academicianul Eugen Simion, profesor universitar (care mi-a îndrumat şi mie paşii culturali în anii studenţiei), şi unul dintre cei mai valoroşi istorici literari din ţara noastră după George Călinescu.

Dialogul a avut loc pe 17 august la Vălenii de Munte, unde se desfăşurau cursurile Universităţii de Vară „Nicolae Iorga”, fiind şi înregistrat video şi stă sub semnul înţelegerii ideii de naţiune şi naţionalism. Am extras câteva citate din interviul mult mai amplu din *Vatra Veche* pentru a ilustra modul profund în care înţelege profesorul Eugen Simion aceste noţiuni care par că s-au distorsionat profund în zilele noastre.

„Unii, în mod intenţionat consideră că naţionalismul se confundă cu xenofobia, cu rasismul, cu antisemitismul, cu alte -isme”, spune Eugen Simion, „dar eu cred că semnificaţia acestui concept este mai profundă şi mai democratică şi mai legată de valorile umanismului european. Şi anume, naţionalism vine de la naţiune. Naţiunea este un concept care, după părerea mea, nu s-a perimat. Şi-atunci naţiunea trebuie luată în sensul pe care l-a avut în secolul al XIX-lea. Sau, oricum, atunci când vorbim de Eminescu, de generaţia de la 1848, de generaţia Independenţei şi de tot ceea ce s-a întâmplat în timpul democratizării şi industrializării României. Când folosim acest concept, trebuie să-i dăm semnificaţiile de atunci. Ei bine, Eminescu nu e naţionalist. Eminescu e un om care crede în naţiunea română, în spiritualitatea ei, care era, într-adevăr, împotriva progresului mecanic şi nediferenţiat, susţinând că progresul României nu trebuie să distrugă tradiţiile sale”.

Şi pentru că azi lucrurile se încearcă a fi deturnate de la sensul iniţial, profesorul nuanţează, cei care consideră naţionalismul perimat, sunt cei „care doresc ca noţiunea de naţiune să dispară. Că atunci, dacă accepţi că naţiunea există încă, şi noi nu vrem, adică popoarele acestea care şi-au câştigat independenţa foarte târziu, în secolul al XIX-lea, nu se grăbesc să renunţe la naţiunea lor... Au apărut, şi bolşevismul intră aici, destui care au atacat foarte puternic naţiunea şi ideea de naţionalism, considerând că noi trebuie să fim internaţionaliştii proletari. Acuma a apărut, aparent, de cealaltă parte a lumii, iarăşi această suspiciune faţă de naţionalism, opunându-i corectitudinea politică.

Corectitudinea politică este o formulă pe care o folosesc mai ales politicienii. Eu cred că pentru un om de cultură nu e o noţiune care să respecte adevărul şi să ne folosească. Nu, pentru că, dacă corectitudinea politică îmi spune mie că eu nu mai trebuie să vorbesc despre tradiţiile mele spirituale, eu nu mai trebuie să predau istoria românilor în şcoală şi, în general, nu mai trebuie să vorbim despre istorie, ci despre comunicare şi aşa mai departe, n-are cum să ne fie de folos. În plus, există un curent şi mai grav, anume cel reprezentat de globalişti, mondialişti, care consideră că nu e interesant şi nu are rost în lume decât ceea ce s-a internaţionalizat, nu particularul, nu naţionalul... Noi, românii, suntem de partea comunităţii europene. Condiţia pe care eu mi-o puneam mie, în entuziasmul meu, era că în comunitatea europeană culturile naţionale rezistă. Şi, într-adevăr documentele fondatorilor indică faptul că nu se unifică culturile naţionale. Limba rămâne aceeaşi, tradiţiile rămân aceleaşi, şi chiar cultura europeană e o sumă a culturilor naţionale. Cultura europeană nu are alt sens. Noi avem valori comune, valorile umanismului european sunt valorile noastre comune”. *(Continuare în numărul viitor)*

GEORGE CUŞNARENCU

Lichidele băute în timpul mesei

Toată lumea preferă o băutură pentru a însoţi masa, fie ea doar apă simplă. Cu toate acestea, se mai spune adesea că băutul în timpul mesei nu este bun pentru digestie.

Experţii consideră însă că nu încetineşte digestia, ci de fapt chiar o ajută, mai ales dacă apa este călduţă. Prin urmare, este bine să beţi ceva în timpul mesei? Aceasta este o întrebare ridicată în special de părinţii copiilor mici, dintre care mulţi au fost învăţaţi de către propriii lor părinţi că nu ar trebui să bea nimic decât după masă. Motivul este că ingerarea de lichide diluează acidul din stomac, tulburând digestia.

Există un sâmbure de adevăr în asta, sunt de părere medicii nutriţionişti. Dacă consumăm multe lichide în timpul unei mese, provocăm o diluare a acidului din stomac, motiv pentru care ei ne sfătuiesc să nu bem nimic în timp ce mâncăm. Organismul unui adult produce până la 4 litri de acid în fiecare zi.

Acesta descompune alimentele în constituenţii lor individuali, pentru procesarea ulterioară. De asemenea, ucide majoritatea germenilor pe care îi ingerăm odată cu alimentele şi care nu sunt ucişi de saliva din gură. Dar puţin lichid nu strică; dimpotrivă, un pahar cu apă băută în timpul mesei ajută la transportul alimentelor, mestecate şi amestecate în gură cu saliva, în stomac şi de acolo, în intestine.

Cu toate acestea, este acceptabilă şi regula în unele familii de a mânca mai întâi şi a bea după aceea: este adesea potrivit, atunci când copiii nu mănâncă realmente cu plăcere.

Se poate ajunge la un compromis în astfel de cazuri: lăsaţi copilul să bea ceva în timp ce mănâncă, dar un singur pahar, al cărui conţinut trebuie să fie consumat pe durata întregii mese. Ce se recomandă să bea? De preferat, apă, ca să simtă cu adevărat gustul mâncării. Nu contează dacă apa provine de la robinet sau este apă îmbuteliată, carbogazoasă ori plată.

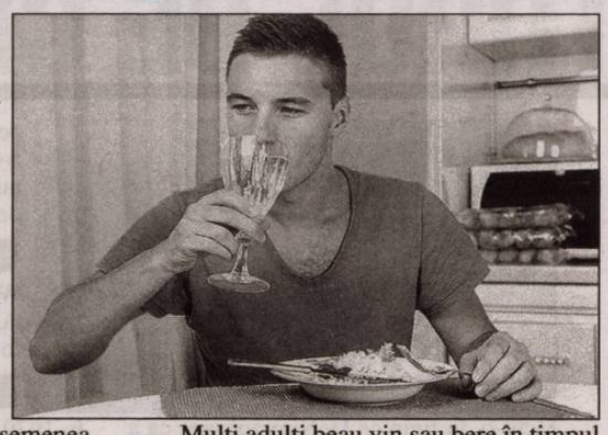

Mulţi adulţi beau vin sau bere în timpul mesei, dar aceasta ajunge să denatureze gustul mâncării. Şi băuturile alcoolice sunt bogate în calorii, lucru valabil şi pentru produsele de tip cola şi sucurile de fructe. Pentru cei care nu agreează un pahar cu apă în timpul meselor, se recomandă ca alternativă ceaiul de fructe neîndulcit.

Un pahar cu apă înainte de masă poate fi o idee bună, mai ales pentru persoanele care trebuie să îşi urmărească greutatea sau care urmează o dietă de slăbire. Apa îţi întinde stomacul, creând o uşoară senzaţie de saţietate, care diminuează pofta de mâncare şi face mai probabil să mâncăm mai puţin, deşi nu există dovezi ştiinţifice că apa de băut poate să slăbească.

Fie băută înainte, în timpul sau după masă, cel mai bine este ca apa să fie călduţă, deoarece la o temperatură de aproximativ 36º stimulează metabolismul şi, prin urmare, digestia. Acest lucru este deosebit de benefic după o masă copioasă.

Ilfin şi vâsc, toxice

pentru oameni şi animale

Câteva crenguţe de vâsc *(Viscum album)* pentru a decora casa, o coroniţă de ilfin *(Ilex meserveae)* pentru a îmbrăca uşa... Aceste plante cu aspect foarte atrăgător, mai ales datorită fructelor – bobiţe roşii, portocalii sau albe, alături de frunzele mereu verzi – apar în mod tradiţional la sărbătorile de iarnă şi poate tocmai de aceea toxicitatea lor este adesea subestimată.

În fiecare an, centrele de control al otrăvirilor primesc între 60 şi 80 de apeluri pentru copiii sub 15 ani care şi-au băgat accidental fructe de ilfin în gură. Dintre aceste apeluri, aproape 40% au loc în perioada decembrie–ianuarie.

Deşi frunzele sunt otrăvitoare, cel mai frecvent boabele sunt consumate de copiii mici. Ingerarea doar a uneia sau a

două fructe de pădure poate provoca tulburări digestive minore, dar o cantitate mare poate fi alarmantă. ANSES (Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentară, a Mediului şi Sănătăţii în Muncă) recomandă apelarea imediată la un centru de control al otrăvirilor în caz de ingerare, precum şi curăţarea gurii copilului cu o cârpă umedă, fără a-i da de băut.

Aceeaşi vigilenţă se recomandă şi în ceea ce priveşte vâscul, ale cărui fructe şi frunze sunt la fel de toxice. În cazul ingestiei unui număr mare de asemenea fructe de pădure pot fi observate probleme cardiace (tulburări ale ritmului cardiac, scăderea tensiunii arteriale etc.) sau neurologice (somnolenţă ş.a.), notează ANSES.

Animalele domestice şi în primul rând erbivore precum caii sau vacile trebuie să facă, de asemenea, obiectul unei monitorizări speciale în ceea ce priveşte vâscul, care este toxic sau chiar mortal. Dacă animalul a ingerat una dintre cele două plante, se recomandă să fie contactat fără întârziere un centru veterinar de control al otrăvirilor.

Sevrajul de la antidepresive

poate dura peste un an

Specialişti de la mai multe universităţi occidentale au remarcat în ultimele decenii că anumite medicamente aşa-zis populare în ceea ce priveşte folosirea lor ca antidepresive şi antipsihotice prezintă simptome de sevraj mai severe decât altele, cum ar fi benzodiazepinele ori ketamina.

Benzodiazepinele au fost sintetizate pentru prima dată în 1955. Această clasă de tranchilizante a luat locul Meprobamatului, care este considerat unul dintre primele medicamente de succes din lume în aceste patologii. Însă, pe măsură ce el şi-a pierdut întâietatea din cauza creşterii numărului de dependenţi, benzodiazepinele i-au luat locul în cabinetele de psihiatrie.

Până la sfârşitul anilor 70, acestea au fost cele mai prescrise medicamente din lume, în ciuda dovezilor tot mai mari ale dependenţei şi ale efectelor secundare.

Fenomenul acesta, la fel ca multe altele trecute sub tăcere, are o motivaţie perversă, extrem de periculoasă pentru pacienţi: profitul comercial. Având în vedere că piaţa globală de antidepresive se estimează că va atinge 28,6 miliarde de dolari în acest an, companiile farmaceutice fac tot posibilul pentru a minimiza efectele pe termen lung ale respectivelor medicamente.

Publicaţia *Slater* scrie că litiul a arătat eficacitate clinică în tratarea depresiei, dar nu a fost niciodată aprobat de FDA (omologul american pentru Agenţia Europeană a Medicamentului), cu excepţia tulburării maniaco-depresive.

Specialiştii din domeniul psihologiei se referă la recent remarcatele efecte ale utilizării antidepresivelor actuale în felul următor: „Noile simptome de sevraj

şi reveniri sunt de scurtă durată, temporare şi reversibile. Cu toate acestea, ele nu sunt experimentate şi mai înainte de către pacient (greaţă, dureri de cap etc.), în timp ce simptomele de recul se referă la revenirea bruscă a simptomelor primare, care sunt adesea mai severe decât în pre-tratament. Tulburarea persistentă post-sevraj se referă la un set de simptome de lungă durată, severe, potenţial ireversibile, ce favorizează simptome primare de rebound sau o tulburare primară la o intensitate mai mare şi/sau noi simptome de sevraj şi/sau noi simptome sau tulburări care nu erau prezente înainte de tratament."

Fiecare clasă de medicamente citată în revizuire produce unele simptome de sevraj. De pildă, benzodiazepinele pot provoca confuzie, transpiraţie, anxietate de recul şi psihoză, care durează în general între două şi patru săptămâni (deşi, în unele cazuri, cogniţia afectată poate dura mai mult).

Ketamina, primul psihedelic aprobat pentru utilizare clinică în America, poate produce furie, tremor, palpitaţii şi halucinaţii, deşi efectele sunt de scurtă durată: trei zile până la două săptămâni. Cercetătorii au descoperit că antipsihoticele, SNRI şi SSRI (cel mai comun tip de tratament farmacologic împotriva depresiei) prezintă cel mai defavorabil record pentru simptomele de sevraj.

Antidepresivele pot produce durere, amorţeală, depresie, simptome asemănătoare accidentului vascular cerebral şi multe altele. Cu ISRS, un alt tip de antidepresive, memoria afectată, disfuncţiile sexuale, atacurile de panică şi jocurile de noroc patologice pot continua timp de un an după întreruperea tratamentului, chiar dacă starea pacientului se ameliorează lent.

PE SCURT

despre sănătatea dumneavoastră

Managementul migrenei cronice

Migrena cronică este o tulburare neurologică ce provoacă durere şi funcţionalitate afectată, constituind principala cauză de dizabilitate, la nivel mondial, la pacienţii cu vârsta sub 50 de ani. În ultimii cinci ani, au apărut noi tratamente pentru pacienţii cu această afecţiune dureroasă. Migrenele au o prevalenţă globală estimată la 14%, cea cronică reprezentând 2-8% din total, cu o prevalenţă mai mare la femei. De reţinut că multe tulburări de cefalee cronică zilnică asemănătoare cu migrena cronică, inclusiv cea prin abuz de medicamente, cea de tip tensional, cefaleea persistentă zilnică şi hemicrania continuă pot fi identificate eronat ca migrenă cronică.

Factorii de risc tratabili pentru migrena cronică sunt: ● aportul de cafeină; ● obezitatea; ● depresia; ● tulburări de somn (insomnie, sforăit, apnee în somn); ● contexte de dureri cronice (de spate, de gât, artrită); ● utilizarea excesivă de analgezice; ● factori de stres; ● tratament ineficient al migrenei acute. Alţi factori de risc includ sexul feminin, alodinia cutanată, determinanţii sociali ai sănătăţii, cum ar fi statutul socioeconomic mai scăzut, nivelurile de educaţie mai scăzute şi, în societăţile fără asistenţă medicală universală, lipsa asigurării.

Pentru majoritatea pacienţilor, migrena cronică apare ca o evoluţie a migrenei episodice. Până la 70% dintre ei pot reveni însă de la cea cronică la cea episodică, cu un tratament eficient, dacă sunt corectaţi factorii de risc pentru cea dintâi, în special utilizarea excesivă a analgezicelor.

Principalii factori de stil de viaţă şi simptome de dispoziţie care contribuie la frecvenţa/severitatea migrenei sunt: ● tipare de somn: insomnie, apnee obstructivă în somn; ● se sare peste mese şi se consumă puţine lichide; ● frecvenţa scăzută a exerciţiilor fizice; ● utilizarea excesivă de analgezice/medicamente; ● consumul de cafeină; ● screeningul depresiei.

Scopul tratamentului migrenei cronice este de a-i reduce frecvenţa şi severitatea, îmbunătăţind calitatea vieţii legate de sănătate.

Tratamentul trebuie să fie centrat pe pacient, individualizat în funcţie de nevoile, preferinţele şi comorbidităţile specifice ale acestuia.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Infecţiile urinare recidivante vindecate de medicina energo-informaţională

Infecţiile urinare aparţin de afecţiunile care se tratează cel mai adesea ambulatoriu. Deşi infecţiile urinare nu sunt complicate, în marea lor majoritate sunt tratate cu antibiotic. Sunt studii care susţin că 10% din antibioticele recomandate sunt pentru infecţii urinare. Folosirea abuzivă a antibioticelor duce la o rezistenţă crescută şi la următoarea infecţie nu mai dă rezulate, fără să mai evidenţiem dereglarea masivă a microbiomului intestinal.

Infecţiile urinare se manifestă prin cistite, pielonefrite şi uretrite. Aceste afecţiuni pot fi fără simptome, dar duc la disurie, polichisurie şi eventual nicturie. La golirea vezicii urinare unele persoane simt dureri (algurie), cu alte cuvinte, dereglare de micţiune.

Foarte multe femei suferă de infecţii urinare, dar cel mai mult ne îngrijorează creşterea numărului de infecţii urinare la vârste începând cu 8 ani. Statisticile urologice ne arată că femeile se îmbolnăvesc cel mai des de infecţii urinare, o mare legătură având cu construcţia anatomică.

La bărbaţi, persoane mai în vârstă, se observă de asemenea frecvenţa infecţiilor urinare cauzate de creştere a adenomului de prostată şi o scădere a jetului de urină.

Un procent de 80% cazuri de infecţii urinare necomplicate sunt cauzate de bacteria Escherichia coli (E.coli). Rar se întâlnesc alte forme de bacterii ca Proteus, Clebsiellen, Pseudomonasaeruginosa, Chlamydien, Entero-sau Stafiloccen, virusuri sau Candida.

Factorii de risc în recidivarea infecţiilor urinare sunt dereglările hormonale, relaţiile sexuale fără protectie, slăbirea muşchilor de susţinere a bazinului, infecţiile din spitale, consumul insuficient de apă, diabetul, dereglările nervoase ale vezicii urinare.

Infecţiile urinare acute au următoarele simptome: disurie, necesitate urgentă de urinare, usturimi chiar cu durere la urinare, rar însoţite de febră. Cauzele reinfectării sunt în general legate de sistemul metabolic al vezicii urinare, care împreună cu imunitatea locală sunt în dezechilibru şi decuplate de la imunitatea şi metabolismul general al corpului.

Medicina energo-informaţională este un ajutor real în tratamentul infecţiilor urinare, fără recidive, fără durere, fără medicamentaţie de sinteză, atât pentru copii, cât şi pentru adulţi, indiferent de vârstă. Aparatele de tratament au la bază fizica cuantică şi sunt în măsură prin programele aplicate să depisteze patogenitatea bacteriilor, virusurilor etc. găsite pe tractul urinar şi în vezica urinară. Prin conectarea pacientului la aparate se reglează energetic întreg organismul, fiecare terapie este personalizată în funcţie de energia celui aflat în terapie.

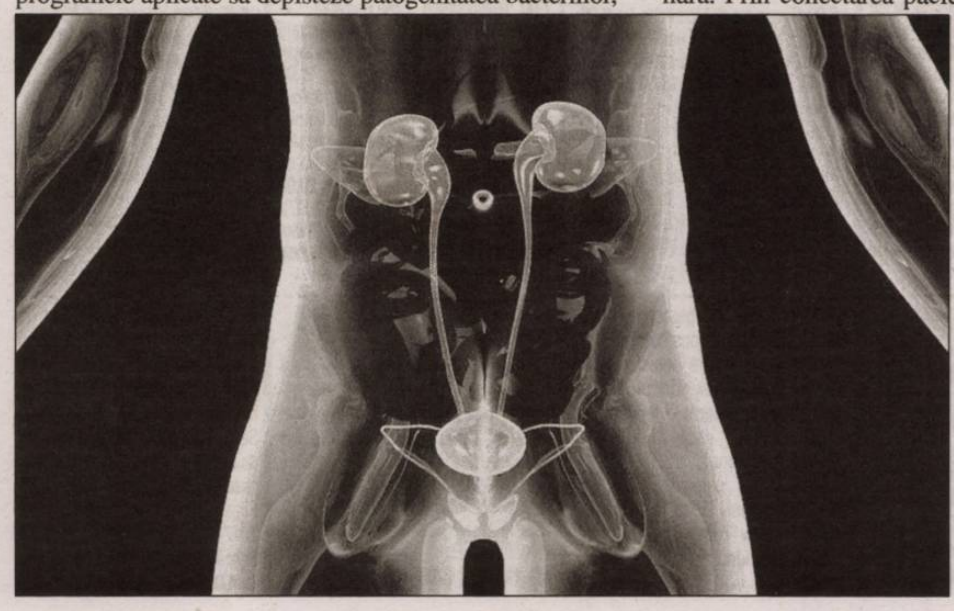

Cauza îmbolnăvirilor se găseşte în câmpul energetic al corpului. Acolo unde bolile se cronicizează în loc să se vindece, avem o hartă a unei structuri psihologice dereglată.

„Gradul de echilibru energetic din organism hotărăşte sănătate sau boală." (Nikola Tesla)

Reglând energetic tractul urinar, se reglează jetul de urină, se întrerupe efectul patogen al noxelor, se întrerupe fenomenul de autodistrugere şi se activează sistemul de autovindecare al corpului. Tratamentele oferite de medicina energo-informaţională tratează organismul în totalitatea lui fizică, psihică şi emoţională. Se tratează cauza îmbolnăvirii. Numai tratând corpul în totalitatea lui putem evita cronicizarea bolilor.

O terapie blândă, personalizată, care se aplică atât preventiv, cât şi curativ. Sănătatea este numai una, bolile sunt cu sutele. Aveţi grijă de sănătatea dumneavoastră, menţinând mereu un echilibru energetic în corp!

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informaţională, membră a Societăţii Naturiştilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

Pentru mai multe informaţii accesaţi:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

CONTACT: DermaVital Bucureşti, strada Brânduşelor 6B, et. 2, interfon 003

PUBLICITATE

ACOPREVENT
supliment alimentar pentru un sistem imunitar stabil

dermaVITAL
tel 0731.871.968 / 021.322.40.04
www.dermavital-med.ro

Ce este Acoprevent?

Este un supliment alimentar bazat pe plante ayurvedice care are la bază o tehnologie inovativă, tehnologia punctelor cuantice, care multiplică descărcarea energetică a substanţelor conţinute. Opreşte o întreagă cascadă inflamatorie la nivel celular, este un antioxidant puternic, este o tehnologie inovatoare avansată, bazată pe activarea micronutrienţilor.

Se recomandă în afecţiunile în care sistemul imunitar este suprasolicitat, ca alergii, tuberculoză, infecţii virale, sindromul oboselii cronice, candida, hepatită virală, septicemie, borelioză cronică, apărarea corpului în cazul bolilor maligne.

Conţine: extract de cacao, extract de hamei, garofiţă-sălbatică, muscat, coajă de lămâie, thymian, salvie, extract de susan, extract din pulbere de alge maro. Informaţia cuantică este pusă pe un grăunte de siliciu.

3 capsule administrate zilnic conţin: complex ayurvedic activ – 411 mg, pulbere de alge maro – 162 mg, zinc – 9 mg.

Dozare şi mod de administrare: adulţi şi tineri de 3 ori zilnic 1 capsulă înainte de masă, copii 2-6 ani – 1 capsulă zilnic, înainte de masă.

Efecte secundare nu sunt cunoscute.

Interacţiune cu alte medicamente: poate fi combinat la nevoie cu orice medicamentaţie de sinteză.

Flaconul conţine 90 de capsule a 320 mg

Costul este de 210 lei flaconul plus taxa de transport 20/22 lei.

Distribuit în România prin Centrul German DermaVital Bodymed S.R.L.

TERAPIA 4W – IMUNITATEA ÎNNĂSCUTĂ

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunităţii înnăscute. Persoanele care au mai multe afecţiuni cronice, au făcut sau fac chimioterapie/radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută.

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intrusului, bacterii/virusuri.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acţiune când un intrus a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit şi a fost – memorat – de către acesta. Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvenţelor patologice emise de virusuri/bacterii.

Terapia 4w, se execută în 4 zile consecutive, durează aproximativ 1 oră, şedinţa nu doare, nu are efecte secundare.

Terapia 4w este în ofertă de la ~~680 lei~~, la 500 lei.

Revista „Magazin" nu îşi asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor produse!

PUBLICITATE

LUNI – 12 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 AgroStrategia 11.00 Câştigă România! (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Oamenii şi legea (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Maghiara de pe unu 17.00 Atelier de sănătate 18.00 Poveste după poveste 18.55 Dincolo de alb şi negru 20.00 Telejurnal 21.00 Dosar Romania 22.00 Nocturne 23.00 Studio Mondial 0.00-5.10 Reluări 6.00 Oamenii şi legea.

PRO TV
6.00 Ştirile PRO TV 10.30 Vorbeşte lumea 13.00 Ştirile PRO TV 14.00 Lecţii de viaţă 15.00 La Măruţă 17.00 Ştirile PRO TV 18.00 Batem palma? 19.00 Ştirile PRO TV 20.30 Serial: „Clanul" 23.00 Ştirile PRO 23.30 Film: „Banditul zburător" (SUA, 2022). Cu: Josh Duhamel, Elisha Cuthbert 2.00 Lecţii de viaţă (r) 3.00 Vorbeşte lumea (r) 5.00 Batem palma? (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan şi Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Preţul cel bun 19.00 Observator 20.30 Poftiţi pe la noi: Poftiţi la târg 23.30 Observator 0.00 Film: „Predatorul" (SUA, 2018). Cu: Yvonne Strahovski 2.00 Observator (r) 3.00 Serial: „Dragoste de tată" 5.00 Preţul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Naţiei 8.00 Focus ora 8 9.00 Teleshopping 9.30 Veterinari în acţiune 10.30 Flash monden 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 14.00 Focus 15.30 Sănătate cu stil (r) 16.00 Schimb de mame (r) 18.00 Focus 19.15 Primii câştigă 20.00 Film: „Înarmat" (SUA, 2016). Cu: Tom Sizemore 22.00 Starea Naţiei 23.00 Focus 0.00 Secretele preşedintelui (r) 2.00 Film: „Sugar Mountains" (r) 4.00 Focus 5.30 Serial (r) 6.30 Primii câştigă (r).

acasă
6.00 Serial: „Reţeta fericirii" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 12.00 Serial: „Sunt a nimănui". Cu: Cynthia Klitbo 13.00 Serial: „Mai mult decât o familie" 15.00 Serial: „Reţeta fericirii" 17.00 Serial: „Iubiri fără hotar" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Povestea de pe insulă" 22.00 Serial: „Inimă de ţigan" 23.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 Teleşcoala (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viaţa (r) 9.00 Serial: „Fram" 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Azi despre mâine 11.30 Prietenii de la radio 12.00 Telejurnal 12.40 Teleshopping 13.00 Cultura minorităţilor 13.30 Educaţie la înălţime (r) 14.30 Documentar 360º-GEO 15.30 Teleşcoala 16.30 România... în bucate 17.00 În direct cu viaţa 18.00 Ora de ştiri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Reţeaua de idoli 21.00 Memorialul durerii 22.00 Doc.: „Fatema" 23.00 Serial (r) 0.00 Luminiţa de la miezul nopţii 1.00-5.31 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 La Măruţă (r) 8.00 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „The Sweetest Heart" (r) 14.15 Film: „Scooby-doo" (r) 16.00 Film: „Ultimul vânător de dragoni" (SUA, 2016). Cu: Adeel Akhtar 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Luptând alături de familie" (SUA, 2019). Cu: Dwayne Johnson, Lena Headey 22.45 Film: „Împotriva tuturor" (SUA, 2016). Cu: Alexander Skarsgard, Michael Peña 0.45-4.45 Reluări.

MARŢI – 13 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 AgroStrategia 11.00 Câştigă România! 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Oamenii şi legea (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Maghiara de pe unu 17.00 Atelier de sănătate 18.00 Lumea financiară 19.00 Studio Mondial 20.00 Telejurnal 21.00 Fotbal: W57 – W58 (semifinale) 23.07 Studio Mondial 23.40 SuperMondial 0.15-5.10 Reluări 6.00 Oamenii şi legea.

PRO TV
6.00 Ştirile PRO TV 10.30 Vorbeşte lumea 13.00 Ştirile PRO TV 14.00 Lecţii de viaţă 15.00 La Măruţă 17.00 Ştirile PRO TV 18.00 Batem palma?i 19.00 Ştirile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinţi" 21.30 Film: „La seral" (SUA, 2018). Cu: Kevin Hart 22.45 Film: „Terminator – Salvarea" (SUA, 2009). Cu: Christian Bale 1.00 Ştirile PRO TV 1.30-5.00 Reluări.

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan şi Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Preţul cel bun 19.00 Observator 20.30 Poftiţi pe la noi: Poftiţi la târg 23.30 Film: „Transformers: Răzbunarea celor învinşi" (SUA, 2009). Cu: Shia LaBeouf, Megan Fox 2.30 Film: „Predatorul" (r) 3.30 Serial: „Dragoste de tată" 5.00 Preţul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Naţiei (r) 8.00 Focus 9.00 Teleshopping 9.30 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Dragoste şi răzbunare" (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.15 Primii câştigă 20.00 Film: „Cu mâinile curate" (România, 1972). Cu: Sergiu Nicolaescu, Ilarion Ciobanu 22.00 Starea Naţiei 23.00 Focus 0.00-6.30 Reluări.

acasă
6.00 Serial: „Dragoste şi alte complicaţii" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial: „Iubiri fără hotar" (r) 12.00 Serial: „Sunt a nimănui" 13.00 Serial: „Mai mult decât o familie" 15.00 Serial: „Reţeta fericirii" 17.00 Serial: „Iubiri fără hotar" 18.00 Serial: „Să învingi destinul" (ep.1) 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Povestea de pe insulă" 22.00 Serial: „Inimă de ţigan" 23.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 Teleşcoala (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viaţa (r) 9.00 Serial: „Fram" 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Euromaxx 11.30 Prietenii de la radio 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităţilor 13.30 Opera comică pentru copii (r) 14.30 Documentar 360º-GEO 15.30 Teleşcoala 16.30 România... în bucate 17.00 În direct cu viaţa 18.00 Ora de ştiri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Destine ca-n filme 21.00 D'ale lu' Mitică (r) 22.00 Ediţie limitată 23.00 Serial (r) 0.00 Luminiţa de la miezul nopţii 1.00-5.35 Reluări.

PRO CINEMA
5.45 La Măruţă (r) 7.45 Film: „Spider-man: into the Spider-verse" (r) 10.00 Serial: „La Bloc" 12.15 Film: „The Last Dragonslayer" (r) 14.30 Film: „Liar, Liar" (r) 16.15 Film: „Nebun după mambo" (SUA, 2000). Cu: William Ash, Maclean Stewart 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Caietul lui Henry" (SUA, 2017). Cu: Naomi Watts 22.45 Film: „Camera secretă" (SUA, 2018) 0.30-4.00 Reluări.

MIERCURI – 14 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 AgroStrategia 11.00 Câştigă România! (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Oamenii şi legea (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Convieţuiri 17.00 Atelier de sănătate 8.00 Breaking Fake News 19.00 Studio Mondial 20.00 Telejurnal 21.00 Fotbal: W59 – W60 (semifinale) 23.07 Studio Mondial 23.40 SuperMondial 0.15-5.10 Reluări 6.00 Oamenii şi legea.

PRO TV
6.00 Ştirile PRO TV 10.30 Vorbeşte lumea 13.00 Ştirile PRO TV 14.00 Lecţii de viaţă 15.00 La Măruţă 17.00 Ştirile PRO TV 18.00 Batem palma? 19.00 Ştirile PRO TV 20.30 Film: „Albă ca Zăpada şi Războinicul Vânător" (SUA, 2012) 22.45 Film: „Trandafirul otrăvitor" (SUA, 2019) 0.45 Ştirile PRO TV 1.15 Lecţii de viaţă (r) 2.00 Doctor de bine (r) 2.30 Umami: al 5-lea gust (r) 3.00 Vorbeşte lumea (r) 5.00 Batem palma? (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan şi Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Preţul cel bun 19.00 Observator 20.30 Poftiţi pe la noi: Poftiţi la târg 23.00 Observator 23.30 Film: „De neoprit" (SUA, 2010). Cu: Chris Pine 1.30 Film (r) 4.00 Serial: „Dragoste de tată" 5.00 Preţul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Naţiei (r) 8.00 Focus 9.00 Teleshopping 9.30 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Doar pentru iubire " (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.15 Primii câştigă 20.00 Cronica cârcotaşilor 22.00 Starea Naţiei 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Cronica Cârcotaşilor (r) 4.00 Focus 5.30 Serial: „Doar pentru iubire" (r) 6.30 Primii câşgă (r).

acasă
6.00 Serial: „Reţeta fericirii" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Să învingi destinul" (r) 12.00 Serial: „Sunt a nimănui" 13.00 Serial: „Mai mult decât o familie" 15.00 Serial: „Reţeta fericirii" 17.00 Serial: „Să învingi destinul" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Povestea de pe insulă" 22.00 Serial: „Inimă de ţigan" 23.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 Teleşcoala (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viaţa (r) 9.00 Serial: „Pistruiatul" 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Fii în formă! 11.30 Prietenii de la radio 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităţilor 13.30 Ediţie limitată (r) 14.30 Documentar 360º 15.30 Teleşcoala 16.30 România... în bucate 17.00 În direct cu viaţa 18.00 Ora de ştiri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Film: „Tot ce şi-a dorit" (Canada, 2009, partea I). Cu: Gina Gershon 22.00 Despre forme şi semne 23.00 Serial (r) 0.00 Luminiţa de la miezul nopţii 1.00-5.25 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 La Măruţă (r) 8.00 Film: „The Last Dragonslayer" (r) 10.15 Serial (r) 12.30 Film (r) 14.30 Film: Nota perfectă" (SUA, 2004) 16.30 Film: „Flint" (SUA, 2017). Cu: Queen Latifah 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „În slujba vieţii (SUA, 2009) 23.15 Film: „Fantomele de pe Marte" (SUA, 2001). Cu: Natasha Henstridge, Ice Cube 1.15-4.00 Reluări.

YVONNE STRAHOVSKI
– luni, 0.00 –

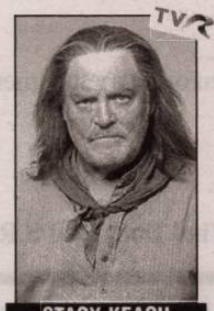

STACY KEACH
– vineri, 21.00 –

GINA GERSHON
– miercuri, 20.00 –

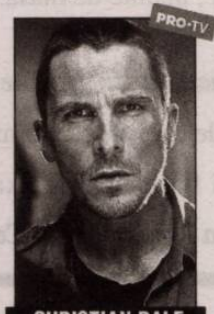

CHRISTIAN BALE
– marţi, 22.45 –

CYNTHIA KLITBO
– luni-vineri, 12.00 –

CLIVE OWEN
– vineri, 20.00 –

SCARLETT JOHANSSON
– joi, 22.45 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 15 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 AgroStrategia 11.00 Câştigă România! (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Oamenii şi legea (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Akzente 17.00 Atelier de sănătate 18.00 Omul şi timpul 20.00 Telejurnal 21.00 Doc.: „Dragii noştri, aflaţi despre noi" 23.00 Studio Mondial 23.45-5.10 Reluări 6.00 Oamenii şi legea.

PRO TV
6.00 Ştirile PRO TV 10.30 Vorbeşte lumea 13.00 Ştirile PRO TV 14.00 Lecţii de viaţă 15.00 La Măruţă 17.00 Ştirile PRO TV 18.00 Batem palma? 19.00 Ştirile PRO TV 20.30 Film: „Taken 2: Teroare în Istanbul" (SUA, 2012) 22.15 Film: „Dincolo de trecut" (SUA, 2006) 0.45 Ştirile PRO TV 1.15 Lecţii de viaţă (r) 2.15 România, te iubesc! (r) 3.00 Vorbeşte lumea (r) 5.00 Batem palma? (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan şi Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Preţul cel bun 19.00 Observator 20.30 Serial: „Adela" 23.00 Observator 23.30 Film: „Vrabia roşie" (SUA, 2018). Cu: Jennifer Lawrence 2.30 Serial: „Dragoste de tată" 5.00 Preţul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Naţiei (r) 8.00 Focus 9.00 Teleshopping 9.30 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.15 Primii câştigă 20.00 Serial: „Serial: New Amsterdam" 22.00 Starea Naţiei 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Film: „Cu mâinile curate" (r) 4.00 Focus 5.30 Serial: „Doar pentru iubire" (r) 6.30 Primii câştigă (r).

acasă
6.00 Serial: „Reţeta fericirii" (r) 8.00 Serial: „Iubiri fără hotar" (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 12.00 Serial: „Sunt a nimănui" 13.00 Serial: „Mai mult decât o familie" 15.00 Serial: „Reţeta fericirii" 17.00 Serial: „Să învingi destinul" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Povestea de pe insulă" 22.00 Serial: „Inimă de ţigan" 23.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 Teleşcoala (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Serial: „Fram" 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Globalizarea: riscuri şi beneficii 11.30 Prietenii de la radio 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităţilor 13.30 Despre forme şi semne (r) 14.30 Documentar 360º 15.30 Teleşcoala 16.30 România... în bucate 17.00 În direct cu viaţa 18.00 Ora de ştiri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Film: „Tot ce şi-a dorit" (partea a II-a) 22.00 Istorii de bun gust 23.00 Serial (r) 0.00 Luminiţa de la miezul nopţii 1.00-5.25 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 Serial: „La Bloc" (r) 6.30 La Măruţă (r) 8.30 Film (r) 10.30 Serial (r) 12.45 Film (r) 14.30 Film: „Steve Irwin - Prietenul animalelor" (SUA, 2002) 16.15 Film: „Insula caprelor" (SUA, 2013) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Equilibrum" (SUA, 2002). Cu: Christian Bale, Sean Bean 22.45 Film: „O noapte nebună, nebună" (SUA, 2017). Cu: Scarlett Johansson, Kate McKinnon 0.45-4.45 Reluări.

VINERI – 16 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 Exclusiv în România (r) 11.00 Câştigă România! (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Breaking Fake News (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Opre Roma 15.55 EURO polis 17.00 Atelier de sănătate 18.00 Gări de poveste 18.55 Ţară, ţară, cine eşti? 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Canionul disperării" (SUA, 2006). Cu: Stacy Keach, Patrick Duffy 22.45 Studio Mondial 23.45-5.10 Reluări 6.00 Teleshopping.

PRO TV
6.00 Ştirile PRO TV 10.30 Vorbeşte lumea 13.00 Ştirile PRO TV 14.00 Lecţii de viaţă 15.00 La Măruţă 17.00 Ştirile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Ştirile PRO TV 20.30 Vocea României 0.00 Film: „Now You see me: Jaful Perfect 2" (SUA, 2016). Cu: Jesse Eisenberg 2.30 Apropo Tv (r) 3.30 Doctor de bine (r) 4.00 Vorbeşte lumea (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan şi Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Preţul cel bun 19.00 Observator 20.30 Film: „Unde vei fi poimâine?" (SUA, 2004). Cu: Dennis Quaid, Jake Gyllenhaal 23.00 Stand Up Revolutions 1.30 Film: „Vrabia roşie" (r) 4.00 Serial: „Dragoste de tată" 5.00 Preţul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Naţiei (r) 8.00 Focus 9.00 Teleshopping 9.30 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.15 Secretele preşedintelui 20.00 Film: „Cuvinte şi imagini" (SUA, 2013). Cu: Clive Owen 22.30 Serial: „New Amsterdam" 0.30 Film: „J.C.V.D." (SUA, 2008). Cu: Jean-Claude Van Damme 2.30-5.30 Reluări 6.00 Serial: „Doar pentru iubire" .

acasă
6.00 Serial: „Reţeta fericirii" (r) 8.00 Serial: „Povestea de pe insulă" (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial: „Să învingi destinul" (r) 12.00 Serial: „Sunt a nimănui" 13.00 Serial: „Mai mult decât o familie" 15.00 Serial: „Reţeta fericirii" 17.00 Serial: „Să învingi destinul" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Povestea de pe insulă" 22.00 Serial: „Inimă de ţigan" 23.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 Teleşcoala (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viaţa (r) 9.00 Serial: „Fram" 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Revoluţia tehnologică 11.30 Prietenii de la radio 12.00 Telejurnal 12.40 Teleshopping 13.00 Maghiara de pe doi 13.30 Istorii de bun gust (r) 14.30 Documentar 360º 15.30 Teleşcoala 16.30 România... în bucate 17.00 Educaţie la înălţime 18.00 Ora de ştiri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Gala umorului 22.00-5.35 Reluări.

PRO CINEMA
6.15 Serial: „La Bloc" (r) 7.15 Film (r) 9.00 Serial: „La Bloc" (r) 11.15 Film: „Standing Up" (r) 13.15 Film: „Înapoi în viitor III" (SUA, 1990). Cu: Michael J. Fox, Christopher Lloyd 15.45 Film: „Copilul care ar putea fi rege" (SUA, 2019) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Planul divin" (SUA, 2018). Cu: Toni Braxton, Trevor Morgan 22.15 Film: „Fără şansă" (SUA, 2006). Cu: Wesley Snipes, Jackie Quinones 1.00-4.30 Reluări.

SÂMBĂTĂ – 17 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 10.00 Vedeta familiei 11.30 Cronicile spaţiului 12.00 Doza de IT 12.30 Eu pot! 13.30 Guşti! şi apoi mănânci cu chef Alex Petricean (r) 14.00 Telejurnal 14.30 Ora Regelui 15.30 Izolaţi în România 16.00 Studio Mondial 17.00 Fotbal: L61 – L62 (finala mică) 19.00 Studio Mondial 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Astă seară dansăm în familie" (România, 1972) 23.30 SuperMondial 0.00 Fotbal (r) 2.05 Profesioniştii 3.00-4.00 Reluări 6.00 Teleshopping.

PRO TV
6.00 Lecţii de viaţă (r) 7.00 Ştirile PRO TV 10.00 I like IT 10.30 Superspeed la ProTv 11.00 Film: „Paddington 2" (SUA, 2017) 13.15 Film: „O nouă poveste de Crăciun" (SUA, 2019) 15.30 Vocea României (r) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Singur acasă" (SUA, 1990). Cu: Macaulay Culkin 22.00 Film: „Al şaptelea fiu" (SUA, 2014). Cu: Ben Barnes, Julianne Moore 0.00-4.00 Reluări.

Antena 1
6.00 Observator 8.50 Serial: „Adela" (r) 11.50 Medicool 13.00 Observator 13.30 Film: „Goana după cadou 2" (SUA, 2014). Cu: Larry the Cable Guy 15.30 Poftiţi pe la noi: Poftiţi la târg (r) 19.00 Observator 20.00 Te cunosc de undeva 0.00 Film: „Unde vei fi poimâine?" (r) 2.30 Observator (r) 3.30 Stand Up Revolutions (r).

PRIMA TV
7.00 Serial (r) 8.00 Spercireaşa de pe tort (r) 10.00 interviurile Cristinei Ţopescu 11.00 Sănătate cu stil 11.30 Flash monden 12.00 Insider politic 14.00 Starea naţiei (r) 15.00 Copiii spun lucruri trăznite (r) 16.00 Film: „Zestrea domniţei Ralu" (România, 1972) 18.00 Focus 19.15 Trăznitii 21.00 Film: „Cuibul salamandrelor" (România, 1978) 22.00 interviu de colecţie cu Andreea Raicu şi Virgil Ianţu 23.30 BIG Brother Special 1.30 Film: „Cuvinte şi imagini" 4.30 Spercireaşa de pe tort 6.00 Sănătate cu stil.

acasă
6.00 Gospodar fără pereche (r) 8.00 Film: „Mă întorc la tine" (r) 10.00 Gospodar fără pereche 12.00 Serial: „Betty în New York" 15.00 Serial: „Mai mult decât o familie" (r) 20.00 Lecţii de viaţă 21.00 Film: „Dragoste de pus sub brad" (SUA, 2020). Cu: Michelle Argyris, Marcello Di Fruscia 23.00 Serial: „Vlad" 0.00 Serial: „Betty în New York" (r) 3.00 Film: „Dragoste de pus sub brad" (r) 5.00 Serial: „Vlad" (r).

TVR 2
7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Opera comică pentru copii 9.00 Generaţia Fit 9.30 Fără prejudecăţi 10.00 Mic dejun cu un campion 11.00 D'ale lu' Mitică (r) 12.00 Cum vă merge? 12.30 Cap compas 13.00 Gala umorului (r) 15.00 Rivalii 17.00 Levintza prezintă 17.30 Doc.: „Case şi idei" 18.00 Ora de ştiri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Film: „Amprenta iubirii" (SUA, 2007). Cu: Erin Cottrell 22.00 Film: „Oraşul tăcerii" (SUA, 2006). Cu: Jennifer Lopez, Antonio Banderas 0.10-4.55 Reluări.

PRO CINEMA
5.45 Batem palma? (r) 6.45 Film (r) 9.15 Serial: „La Bloc" (r) 11.30 Film (r) 14.00 Film: „Al şaselea jucător" (SUA, 1997) 16.15 Film: „Strălucire" (SUA, 2001) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Învaţă să trăieşti!" (SUA, 2016) 22.30 Film: „Vendeta" (SUA, 2017) 0.30 Film: „Peştera" (SUA, 2005). Cu: Piper Perabo, Morris Chestnut 2.30 Apropo Tv 3.30 Serial: „La Bloc" (r).

DUMINICĂ – 18 decembrie

TVR 1
7.00 Universul credinţei 8.00 Bucuria credinţei 8.30 Cronicile spaţiului (r) 9.00 Guşti! şi apoi mănânci cu chef Alex Petricean (r) 9.30 M.A.I. aproape de tine 10.00 Pro Patria 10.30 Viaţa satului 13.00 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Gări de poveste 15.30 Istorii ascunse 16.00 Studio Mondial 17.00 Fotbal: W61 – W62 (finala mare) 19.00 Studio Mondial 20.00 Telejurnal 21.00 O dată-n viaţă 23.30 SuperMondial 0.00-5.30 Reluări 6.00 Oamenii şi legea.

PRO TV
6.00 Lecţii de viaţă (r) 7.00 Ştirile PRO TV 10.00 Doctor de bine 10.30 Umami: al 5-lea gust 11.00 Film: „Jack Frost" (SUA, 1998) 13.00 Apropo Tv 14.00 Film: „Ajutorul lui Moş Crăciun" (SUA, 2015) 16.00 Film (r) 18.00 România, te iubesc! 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „Las Fierbinţi" 22.00 Film: „Cu sânge rece" (SUA, 2019) 23.45 Film: „Bastarzii" (SUA, 2017) 2.00-5.00 Reluări.

Antena 1
7.00 Observator 9.00 Neatza de weekend 13.00 Observator 13.30 Film: „Singur de Crăciun" (SUA, 2013). Cu: Kim Little, David DeLuise 15.00 Te cunosc de undeva (r) 19.00 Observator 20.00 Gala de Poveste iUmor 23.30 Stand Up Revolutions (r) 2.00 Observator (r) 2.45 Film: „Singur de Crăciun" (r) 4.00 Film: „Goana după cadou 2" (r).

PRIMA TV
7.00 Serial: „Secretele preşedintelui" 8.00 Insider politic 10.00 Flash monden (r) 12.00 Film (r) 14.00 Poezie şi delicateţuri (r) 16.00 Cronica cârcotaşilor (r) 18.00 Focus 19.15 Serial: „Secretele preşedintelui" 20.00 Schimb de mame 22.00 Starea Naţiei (r) 23.00 Poezie şi delicateţuri 1.00 Film: „Cuibul salamendrelor" (r) 4.00 Flash monden (r) 5.00 Cronica cârcotaşilor (r).

acasă
6.00 Gospodar fără pereche (r) 8.00 Film: „Dragoste de pus sub brad" (r) 10.00 Gospodar fără pereche 12.00 Serial: „Betty în New York" 15.00 Serial: „Mai mult decât o familiei" (r) 20.00 Lecţii de viaţă 21.00 Film: „Iubesc Crăciunul!" (SUA, 2021). Cu: Alicia Dea Josipovic, Travis Nelson 23.00 Serial: „Vlad" 0.00 Serial: „Betty în New York" (r) 3.00 Film: „Iubesc Crăciunul!" (r) 5.00 Serial: „Vlad" (r).

TVR 2
7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar 10.30 Natură şi aventură (r) 11.00 Destine ca-n filme (r) 12.00 Să fim sănătoşi! 12.30 Levintza prezintă (r) 13.00 Film: „În fiecare zi mi-e dor de tine" (România, 1988) 15.00 Drag de România mea! 17.00 D'ale lu' Mitică 18.00 Ora de ştiri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Film: „Totul se plăteşte" (România, 1987) 22.00 FIlm: „Cyrano, mon amour" (Franţa, 2018) 0.20-5.25 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 Batem palma? (r) 8.00 Film (r) 10.00 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film (r) 14.15 Film: „Karate Kid III" (SUA, 1989) 16.30 Film: „Sunt un mic ticălos 3" (SUA, 2017) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Nu da înapoi 2" (SUA, 2011). Cu: Michael Jai White, Dean Geyer 22.30 Film: „Calul de curse" (SUA, 2017). Cu: Charlie Plummer, Amy Seimetz 1.00 Film (r) 3.00 Apropo Tv 4.00 Serial: „La Bloc" (r).

TRILURI

Integramă de **M. ALBU**

DACICI / NU-I ALTUL CA EL ÎN LUME		DONAȚII LA BISERICI / OAIE		MICUL APARTAMENT / VÂRF DE IATAGAN!		NEGRICIOASĂ ȘI PALIDĂ / DOI LA CUB		ATÂT DE MULT CĂ... / ORIENTALE		HAINE D-ALE BĂDIEI / PALOȘ DE IENICER
N	E	A	S	E	M	A	N	A	T	O	R
NOROI DIN MLAȘTINĂ / SPRINTEN ÎN MIȘCĂRI					PRINDE CU UNDIȚA / A STA ÎN CALEA CUIVA						
I	U	T	E	PUȘĂ PE JAR / A SCOATE DIN FIRE	B						
SCRIS LA ȘCOALĂ / ARE FOC NIMICITOR					L	COȘCOGEA / REZISTENȚI ÎN TIMP					
T			BĂNUȚ DE ODINIOARĂ / PROIECTĂRI LA CINEMA		O				DIN UGER! / CÂMPURI LĂSATE PĂRLOAGE	G	E
U	ARBORI RIVERANI / MEDIU DE APĂ SĂRATĂ				C		FINALE LA... FLORETĂ! / A TRAGE BRAZDE				A STA LA ÎNDOIALĂ
N	M	A UNGE TIGAIA / PUȚIN PLOUAT			A		A	MOȘ ATIPILĂ / DAR DE LOGODNĂ	E	H	E
NICU MANEA / SALĂ CU STUDENȚI / AMPRENTĂ	A	U	R	A	CÂNTEC DE MIERLĂ / ANIMAL DIN ZODIAC!		R	I		SUNET LA TELEFON	
		D		CAVALERI PALESTINIENI / ARIPI DE BOTGROS!	L		A	N		A	
COLECȚIE DE PLANTE / NESUPUNERE		A			E		CÂINELE DELTEI	E		L	
		T			U			L		O	

Umor

Un tip puțin cam ametit, aflat într-un bar, încearcă să agațe o tipă.

El:

– Vrei un whisky?

Ea:

– Doar un deget...

El:

– Nu vrei un whisky mai întâi...

Un tânăr stă de vorbă cu un domn mai în vârstă.

– Când mă însor, primul lucru pe care-l voi face va fi să o trimit pe soacra mea doi ani în vacanță!

– N-ai vrea să te însori cu fiica mea?

La o expoziție de pictură, un vizitator se oprește să admire un tablou și se întreabă cu voce tare:

– O fi răsărit sau apus de soare?

Un bărbat din apropiere îl aude și-i răspunde:

– E apus de soare.

– De unde știți?

– Îl cunosc pe artist. Nu se trezește niciodată înainte de ora prânzului.

– Mama, mi-a căzut un dinte, o să vină zâna măseluță?

– Nu, nu vine.

– De ce, mamă?

– Andrei, îți cad dinții din cauza băuturii, pentru că ai 35 de ani!

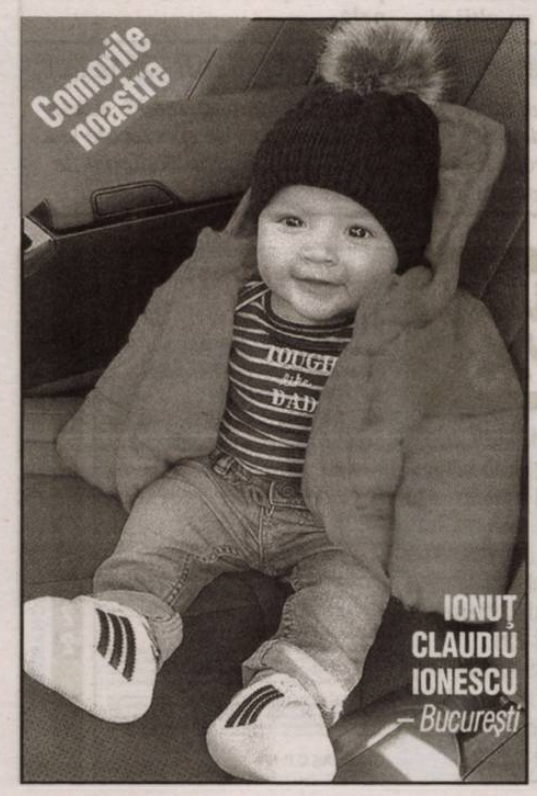

SUDOKU

jocul săptămânii: 49

		6					5	8
1		8		6			7	
			7		1			
8			1				4	
7								3
	9				8			1
			5		6			
	3			1		8		4
9	1					6		

Soluția în numărul viitor

Soluția «SUDOKU» – jocul săptămânii 48

4	9	7	5	8	6	1	2	3
3	6	1	2	9	7	4	8	5
2	8	5	3	4	1	6	7	9
5	7	6	4	2	9	3	1	8
8	4	2	1	3	5	7	9	6
9	1	3	7	6	8	5	4	2
1	3	8	9	5	4	2	6	7
7	2	9	6	1	3	8	5	4
6	5	4	8	7	2	9	3	1

Soluția integramei „AFIRMAȚII"

Orizontal: B - O - A - M - I - S - COMPORTAMENT - BOEM - FRIZER - CODROS - IRIGA - CEARCĂNE - AN - BIRT - ACEASTA - A - AIURA - NAI - RE - OTITA - SIT - TONA - ARSA - R - TARA - TRAFICA - PALNII - ATOT - BELETRISTICA.

Verificați-vă cunoștințele!

Iarna

1. Care sfânt din panteonul creștin este numit de poporul nostru „cap de iarnă"?
2. Care era, în mitologia scandinavă zeița iernii, fiind și zeiță cinegetică, deplasându-se pe schiuri după vânat?
3. Ce zeiță din mitologia greacă era socotită patroană a iernii și a zăpezii?
4. Ce scriitoare contemporană, născută în California, în 1960, a scris romanul „Grădina de iarnă"?
5. Ce pictor francez (1703-1770) a realizat tabloul „Iarna"?
6. Ce compozitor român (n. 1945) a compus și interpretează melodia „Iarnă, iarnă, albă iarnă"?
7. Cine a realizat, în 1983, filmul românesc „O lebădă iarna" după o piesă de Paul Everac?

Răspunsurile la întrebările din numărul trecut

1) Fratele zeiței Artemis era zeul luminii, Apolo. 2) Frații „Dioscuri" se numeau Castor și Pohix. 3) Comedia „Trei frați gemeni venețieni" a fost scrisă de dramaturgul italian Antonio Collalto. 4) Tabloul „Trei frați" poartă semnătura lui Nicolae Tonitza și îi reprezintă pe copiii artistului: Catrina, Petre și Irina. 5) Monumentul „Frații Buzești" a fost realizat de sculptorul Boris Caragea. 6) Muzica operei „Trubadurul" a fost compusă de Giuseppe Verdi. 7) Filmul franțuzesc „Doi frați" a fost realizat de regizorul Jean-Jacques Annaud.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Pisici" am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Mioara Popa,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Brașov; *Mihaela Popovici,* Buzău; *Georgeta Ioan* și *Luminița Popescu,* București; *Luminița Gogioru* și *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galați; *Ing. Mihai Călcăianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei; *Ing. Mihai Waspusch* și *Prof. Mihai Piscureanu,* București.

✉ Așteptăm scrisorile dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

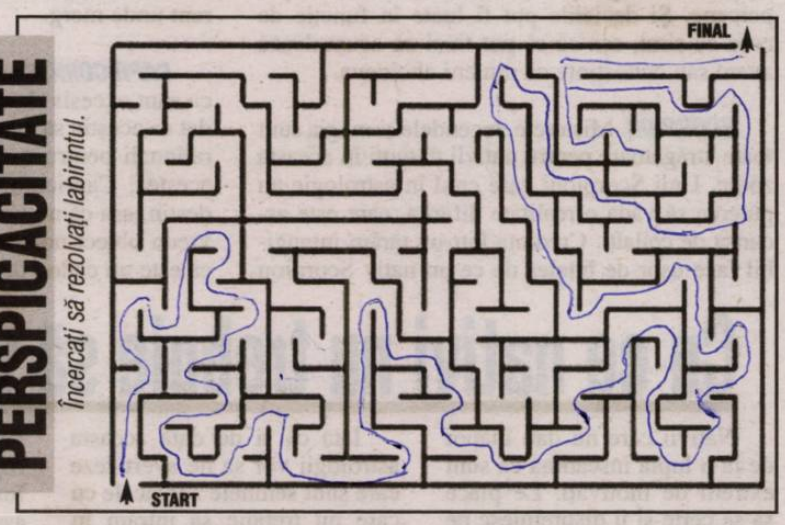

Grădina de lângă casă

Cactusul Coada șobolanului

(Disocactus flagelliformis)

cu un puf de culoare galben-roșiatic.

● Este o plantă suculentă originară din Mexic. Planta este cultivată pentru frumusețea florilor, dar în general și pentru aspectul ei. Acele sunt fine, asemănătoare tulpinilor de 2 cm.

● Înflorește la sfârșitul primăverii sau începutul verii. Florile au un diametru de 7 cm și sunt de culoare roz.

● Preferă locurile luminoase, însorite, orientate spre sud sau est.

● Se udă cu cantități moderate de apă, doar când pământul este în totalitate uscat.

● Cactusul dezvoltă tulpini cilindrice groase, care la început cresc vertical apoi, din cauza greutății lor, devin curgătoare. Planta poate ajunge la lungimi de 90 cm, cu diametrul

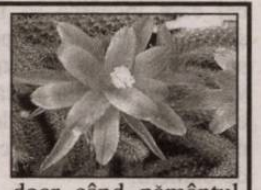

● Se recomandă amplasarea ghivecelor pe timpul iernii în spații uscate și răcoroase, unde temperatura nu scade sub 10 grade Celsius. Vara suportă temperaturi între 30-33 grade Celsius.

● Se poate transplanta o dată la 4-5 ani, în ghivece mai mari, în pământ special pentru cactuși.

● Se administrează îngrășăminte o dată pe lună, în perioada de creștere și de înflorire folosind fertilizatori pentru cactuși sau plante suculente.

● Se poate înmulți prin butași de 12 cm sau prin despărțirea plantelor. Butașii se țin 2 zile la uscat, apoi se plantează pentru înrădăcinare.

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Care sunt cele mai superstiţioase zodii?

Pentru unii, horoscopul este doar o distracţie, ceva care li se pare ca un joc. Pentru alţii însă zodiacul este ca o mantră după care trebuie să trăiască, iar aceştia iau lectura lui ca pe ceva extrem de serios.

Indiferent din care parte sunteţi, astrologii sunt de acord că unele semne zodiacale sunt mai superstiţioase decât altele. Cei care sunt superstiţioşi se pot comporta în moduri cel puţin neobişnuite în ochii celorlalţi. Frica de a nu merge pe sub o scară, teama de pisici negre sau ideea fixă de a avea la uşă o potcoavă ce le aduce noroc sunt doar câteva obiceiuri ce pot părea ciudate.

Desigur, fiecare zodie are opinii, credinţe şi înclinaţii diferite. Toţi suntem diferiţi, avem propriile noastre moduri de a privi lumea. În rândurile următoare veţi descoperi cât sunteţi de precauţi sau creduli, provocându-vă să vă descoperiţi.

PEŞTI. Sunt nativii cei mai superstiţioşi din întreg zodiacul. Se spune ca nativii Peşti sunt de natură emotivă, fiind uşor de impresionat şi chiar maleabili, fiind adesea convinşi de cele mai simple coincidenţe. Sunt capabili sa simtă anumite valuri de energie pe care alţi oameni nu le pot percepe. Şi deciziile pot fi luate în funcţie de ceea ce simt, aşa că se pot trezi că acumulează avere sau cunoştinţe ca nimeni altcineva.

SCORPION. Misterele, legendele şi magia sunt toate atrăgătoare pentru nativii născuţi în această zodie. Unii Scorpioni care cred în astrologie au puterea să vadă o realitate diferită, care este ascunsă de ceilalţi. Credinţa într-un tărâm intangibil face uşor de înţeles de ce un nativ Scorpion poate crede în superstiţii mai uşor decât alte semne zodiacale. Se presupune că unele obiecte neînsufleţite, cum ar fi bilele din cristal, posedă puteri şi pot prezice viitorul sau pot vindeca. Şi culorile joacă un rol important. Unii Scorpioni respectă regulile cu o hotărâre aproape religioasă pentru a se asigura că viaţa lor nu se dezechilibrează.

LEU. Un alt semn zodiacal cu o predispoziţie specială la clarviziune, credinţă în supranatural şi luciditate este zodia Leu. Aceştia îşi pot fixa anumite obiceiuri pe care le repetă cu sfinţenie înaintea unor întâlniri sau evenimente importante, crezând că această simplă acţiune le poate risipi energiile negative. Leii sunt bine cunoscuţi pentru dragostea faţă de talismane, despre care cred că le pot oferi o protecţie specială.

RAC. Nativii acestei zodii care cred în astrologie, îşi construiesc o carapace în jurul vieţii lor, care îi va proteja de cele mai dure realităţi ale vieţii. Acesta este un alt semn zodiacal cu o credinţă puternică în magie şi în talismane protectoare. Racii însă preferă să ţină ascunse obiectele norocoase şi nu expuse, aşa cum fac Leii, de exemplu. Femeile Rac îşi vor păstra talismane în poşetă, în timp ce bărbaţii Rac îşi pun obiectele in buzunare şi nu se mai despart de ele, indiferent unde merg.

CAPRICORN. Se spune despre nativii Capricorn că sunt excesiv de chibzuiţi. Deşi este puţin ciudat ca aceştia să creadă în astrologie şi fiind prea raţionali pentru a crede în superstiţii. Cu toate acestea, Capricornii cred că deţin propriul lor destin, aşa că nu vor accepta uşor dacă le oferiţi vreun obiect norocos, decât dacă vor considera că este un cadou deosebit.

Cu ce nativi nu trebuie să vă certaţi!

Nativii care nu dau înapoi de la o luptă înseamnă că sunt extrem de motivaţi. Le place să se certe şi îi dispreţuiesc pe cei care încearcă să îi depăşească. Acest tip de persoane sunt extrem de egoiste şi nu vor da înapoi chiar dacă ştiu că este vina lor. Poate fi destul de neplăcut să vă certaţi cu astfel de oameni.

Iată că şi de data aceasta astrologii vor să ne avertizeze care sunt semnele zodiacale cu care nu trebuie să intrăm în discuţii contradictorii.

Berbec. Au un temperament dur şi nu vor sta pe gânduri să ţipe la cineva dacă sunt furioşi. Este recomandabil să nu vă certaţi cu un nativ al acestei zodii, deoarece vă vor desfiinţa. Oferiţi-le mai mult spaţiu decât ar fi necesar.

Taur. Aceşti nativi devin extrem de defensivi atunci când se confruntă cu o situaţie dificilă. Nimeni nu-i poate învinovăţi pentru ceva, deoarece un Taur va răspunde cu comentarii mai ofensatoare. Devin furioşi când lucrurile nu merg aşa cum ar fi vrut.

Balanţă. Nu vor ţipa şi nici nu vor deveni agresivi, dar îşi aduc aminte de dumneavoastră de fiecare dată când vor avea ocazia. Balanţele au obiceiul de a prelua o ceartă din trecut şi de a o aduce în prezent doar ca să demonstreze că nu uită aşa uşor.

Săgetător. În niciun caz aceşti nativi nu vor urla, ci vor recurge la alte metode pentru a vă face să vă simţiţi rău. Vă vor lovi în punctul cel mai sensibil şi vă vor distruge emoţional. Aşadar, evitaţi să intraţi în discuţii contradictorii cu Săgetătorii.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ „Ciuma de la San Francisco" – un episod întunecat din istoria Americii ■ Extraordinara viaţă secretă a „doctorului James Barry" ■ Reacţii la decizia NASA ■ Cafeaua afectează viitorul copilului nenăscut ■ Depigmentarea pielii ■ Roluri mici, actori mari

HOROSCOP

12-18 decembrie 2022

BERBEC 21.03-20.04

Aveţi nevoie de o schimbare de peisaj, de stimulare şi de aventură. Din fericire, astrele vă ajută să vă îndepliniţi aceste dorinţe, aşa că începeţi să vă faceţi bagajele. Este momentul perfect pentru educaţie şi studiu, deoarece doriţi să aflaţi mai multe despre lume.

TAUR 21.04-21.05

Traversaţi o influenţă favorabilă şi atrageţi bani prin perechea dumneavoastră, prin parteneri de afaceri sau o bancă. Aţi putea încerca un împrumut consistent, să obţineţi o ipotecă sau primiţi o moştenire.

GEMENI 22.05-21.06

Soarele este vizavi de semnul dumneavoastră şi asta înseamnă că veţi avea nevoie de mai mult somn. Puteţi, de asemenea, să aveţi mai multă obiectivitate pentru a îmbunătăţi relaţia cu partenerul de viaţă.

RAC 22.06-21.07

Vă veţi sufleca mânecile şi veţi lucra din greu. Vă concentraţi pe eficienţă, deoarece doriţi să fiţi cât mai productivi posibil. S-ar putea să fiţi însă nevoiţi să lucraţi după cerinţele altcuiva. Veţi avea succes pentru că sunteţi receptivi.

LEU 22.07-22.08

Arta, meşteşugurile, evenimentele sportive şi momentele de relaxare petrecute alături de cei dragi sunt alegerile perfecte pentru această săptămână. Profitaţi de oportunităţi pentru a vă exprima talentul creativ.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Vă concentraţi pe casă şi pe familie. Vă simţiţi mai fericiţi în mediul familiar. Este o perioadă prielnică pentru a vă redecora casa. În weekend planificaţi o petrecere unde invitaţii se vor simţi răsfăţaţi.

BALANŢĂ 23.09-22.10

Mercur este în Casa Comunicaţiilor, aşa că veţi fi nerăbdători să vorbiţi cu alţii şi să-i luminaţi cu ideile dumneavoastră. Sunteţi diplomaţi şi distractivi. Acum veţi realiza cât de multă dragoste există în jurul dumneavoastră.

SCORPION 23.10-21.11

Parcurgeţi o perioadă când banii şi câştigurile vor fi pe culmi. Veţi avea oportunitatea de a vă examina averea şi bunurile. Poate aşa vă clarificaţi dacă ceea ce deţineţi vă face viaţa mai uşoară sau vă împovărează. Dumneavoastră hotărâţi!

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Soarele este în semnul dumneavoastră, oferindu-vă şansa de a vă reîncărca bateriile. Parcurgeţi o perioadă când faceţi o impresie minunată celorlalţi. Mercur vă face mai vorbăreţi şi dornici să socializaţi cu toată lumea. Succes!

CAPRICORN 22.12-19.01

Vă doriţi să fiţi singuri şi să contemplaţi. Este fereastra perfectă pentru a stabili obiective pentru noul an care urmează. La urma urmei, acestea vă oferă mai multă claritate în luarea deciziilor viitoare şi sentimentul de siguranţă.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Săptămâna aceasta veţi interacţiona mai mult cu prietenii. Este un moment prielnic pentru a lucra cu alţii şi pentru a examina rolul pe care cei mai buni prieteni îl au în viaţa dumneavoastră. În weekend petreceţi alături de familie.

PEŞTI 19.02-20.03

Soarele este în vârful graficului dumneavoastră, aruncându-vă în centrul atenţiei. Şefii, părinţii profesorii şi prietenii vă vor vedea ca fiind competenţi şi inteligenţi chiar dacă nu faceţi nimic special. Acum puteţi face planuri pentru viaţa profesională.

Nativul săptămânii: **NAE LEONARD** (13.12.1886 – 24.12.1928)

A fost un tenor, supranumit „Prinţul operetei". Acest nativ al zodiei Săgetător a susţinut zeci de spectacole şi a avut un succes fulminant. La Galaţi, Teatrul Naţional de Operă şi Operetă a primit numele său.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a alta direct de la cititori nostri opinnile legate de continutul revistei, apelati numarul de telefon: 0213178965

Preţ abonament

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	13,00 LEI
❑ 2 LUNI	26,00 LEI
❑ 3 LUNI	39,00 LEI
❑ 4 LUNI	52,00 LEI
❑ 5 LUNI	65,00 LEI
❑ 6 LUNI	78,00 LEI

Abonamente 2023

Abonaţi-vă la revista Magazin direct la redacţie!

Abonamente 2023

Modalităţile de abonare sunt următoarele:

1. Achitarea printr-un mandat poştal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.
2. Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):
   – RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit
   – RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Preţurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poştală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poştei Române (cel târziu în ziua de marţi a săptămânii următoare celei de apariţie).

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit:
– 3 luni: 45 euro sau 50 $,
– 6 luni: 90 euro sau 100 $,
sume virate în conturile societăţii, enumerate alăturat.

MANDAT POŞTAL

DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION - la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piata Presei Libere Nr. 1
Bloc ... Scara ... Etaj 1 Ap. ...
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel. ...
C.N.P. ...
Expeditor ...
Localitatea ...
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. ...

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE
0722626256 22

SERIE NOUĂ - 1630 • ANUL LXV • 15 DECEMBRIE 2022 • 16 PAGINI • 3,5 LEI Nr. 50 (3380)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Caleidoscop

„CULTURA" ORCILOR

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

Detalii surprinzătoare

Dosarele frumuseţii

Ten fin şi catifelat

Minunile lumii

268 DE TREPTE spre cer

„Într-o zi am întrebat un înţelept: «putem uita oamenii?» şi el mi-a răspuns: «îi putem uita pe cei cu care am râs, dar nu îi putem uita pe cei cu care am plâns.»"

Claudio Masiero

Viaţa după MAREA EXTINCŢIE 2

CARE ESTE PÂNĂ LA URMĂ RATA DE FOND A UNEI EXTINCŢII? Estimarea ratei de fond a dispariţiei pentru epocile trecute poate fi „foarte dificilă", deoarece „înregistrările fosile tind să suprareprezinte speciile mai mari şi mai abundente", este de părere David Storch, profesor la Departamentul de Ecologie de la Universitatea Charles din Praga, care nu a fost implicat în noul studiu.

Cu alte cuvinte, „rata actuală de extincţie este cu aproximativ două ordine de mărime mai mare decât rata normală de dispariţie", a spus Storch pentru *Live Science*. Extincţiile majore în masă au ca rezultat „dispariţia a peste 60 la sută din numărul speciilor", afirmă Kunio Kaiho, profesor emerit la Departamentul de Ştiinţe ale Pământului la Universitatea Tohoku din Japonia, despre al cărui studiu scriam în numărul trecut.

Cercetătorul susţine că „schimbările climatice cauzează rate mai mari de extincţie, dar că rata actuală nu poate fi considerată încă un eveniment de extincţie în masă prin această definiţie strictă".

Cinci evenimente anterioare majore de extincţie în masă au fost extincţia Ordovician-Silurian (acum aproximativ 440 de milioane de ani), extincţia Devonianului târziu (acum aproximativ 365 milioane de ani), extincţia Permian-Triasic (acum aproximativ 253 milioane de ani), extincţia Triasic-Jurasic (acum aproximativ 201 milioane de ani) şi extincţia Cretacic-Paleogene (acum aproximativ 66 de milioane de ani).

„Aceste evenimente au fost asociate cu schimbări drastice ale climei Pământului, cum ar fi schimbări ale temperaturii suprafeţei terestre (atât încălzirea, cât şi răcirea), ploile acide, epuizarea stratului de ozon, reducerea luminii solare, deşertificarea, eroziunea solului şi o reducere a oxigenului în ocean", a explicat Kaiho. Pe de altă parte, Storch susţine că „schimbările în chimia atmosferică şi oceanică au jucat un rol mai important în producerea acestor extincţii decât au făcut-o încălzirea sau răcirea globală". Totuşi aceste schimbări sunt legate între ele, deoarece încălzirea globală poate creşte aciditatea oceanelor, precum şi compoziţia atmosferei, în plus şi activitatea vulcanică a jucat un rol important.

„Schimbarea climatică detectată în timpul acestor ultime extincţii în masă poate să nu fie cauza unică a extincţiilor, dar rata extincţiei poate fi consecinţa celorlalte schimbări globale care au avut loc la acel moment", scrie Storch.

Deoarece extincţiile anterioare în masă au fost declanşate de erupţii vulcanice şi, în cazul evenimentului Cretacic, de un impact cu un asteroid, schimbările climatice rezultate au fost rapide şi drastice.

În cadrul studiului, Kaiho susţine că „rapiditatea schimbărilor de mediu este mai importantă decât amploarea unei schimbări care provoca rate masive de extincţie, deoarece „în timpul schimbărilor climatice lente, animalele pot migra pentru a supravieţui".

Pentru a îndeplini definiţia unui eveniment major de extincţie în masă, oamenii de ştiinţă ar trebui să observe dispariţia a 60 la sută dintre specii şi 35 la sută din genuri. Cu toate acestea, doar pentru că această amploare a extincţiilor nu a fost încă observată, nu înseamnă că nu este în prezent în curs.

A şasea extincţie diferă de predecesoarele sale, deoarece este determinată de schimbările climatice provocate de om. Lucrarea lui Kaiho susţine că, „deoarece ritmul unei astfel de schimbări climatice este gradual, mai degrabă decât brusc şi drastic, este puţin probabil să vedem rate de extincţie în viitorul apropiat care să îndeplinească definiţia unui eveniment major de extincţie în masă, dar s-ar putea califica pentru un eveniment minor de extincţie în masă".

„O creştere a temperaturilor medii globale de 9 grade Celsius este esenţială pentru extincţiile în masă majore care coincid cu încălzirea globală" şi o astfel de creştere nu s-ar putea întâmpla cel puţin până în 2500 în cel mai rău scenariu", a spus Kaiho.

> NE-AM OPRIT SĂPTĂMÂNA TRECUTĂ LA EXTINCŢIILE MAJORE CARE AU AFECTAT VIAŢA PE PĂMÂNT, ŞI LA FELUL ÎN CARE PLANETA ŞI-A REVENIT. DAR NE CONFRUNTĂM AZI CU CEA DE-A ŞASEA EXTINCŢIE?

Deoarece rata de dispariţie a speciilor se modifică în paralel cu temperaturile globale ale suprafeţei, nu vom vedea o dispariţie bruscă şi masivă de specii, ci mai degrabă o rată lentă şi constantă a dispariţiei lor în viitorul apropiat, care nu va culmina cu pierderea a 60 la sută din speciile Pământului, afirmă Kaiho în studiu. În schimb, unii ecologişti consideră că rata actuală de dispariţie este doar o estimare şi poate fi una inexactă.

Potrivit unui studiu din ianuarie 2022 publicat în revista *Biological Reviews*, numărul speciilor dispărute înregistrate este foarte părtinitor atunci când ia în calcul mamiferele şi păsările, trecând cu vederea multe nevertebrate, prin urmare subestimând în mod semnificativ rata reală de dispariţie a speciilor.

Deocamdată, potrivit lui David Storch, alte acţiuni conduse de om, cum ar fi transformarea habitatului prin defrişare şi poluare, precum şi vânătoarea excesivă. Şi introducerea de specii non-indigene, joacă un rol mult mai mare în determinarea ratei actuale de dispariţie a speciilor decât creşterea temperaturilor medii globale

Cum va supravieţui omenirea

Speciile dispar într-un ritm alarmant, şi asta ridică întrebări cu privire la supravieţuirea noastră ca specie, susţin unele studii, care vorbesc despre faptul că rata actuală de extincţie ar putea fi de peste 100 de ori mai mare decât în mod normal.

Kakako, o pasăre din Noua Zeelandă, în pericol de dispariţie

Oceanele şi pădurile Pământului găzduiesc un număr uriaş de specii, multe dintre care probabil vor dispărea chiar înainte de a le cunoaşte.

Într-o carte a jurnalistei Elizabeth Kolbert, intitulată *A Şasea Extincţie* care a câştigat în 2015 Premiul Pulitzer pentru nonficţiune generală, autoarea încearcă să atragă atenţia asupra viitorului deloc strălucit al planetei, al vieţii pe această planetă destinată să devină victimă a propriei noastre imprudenţe de mediu.

Kolbert consideră că până când vom avea răspunsuri definitive la această întrebare, este posibil ca trei sferturi din toate speciile de pe Pământ să dispară. „Ceea ce este incontestabil, este că trăim într-o perioadă cu rate de extincţie foarte ridicate, în ordinea pe care aţi vedea-o într-o extincţie în masă, deşi o extincţie în masă ar putea dura multe mii de ani".

Un număr uluitor de specii de păsări au dispărut deja în Noua Zeelandă, scrie autoarea, iar multe dintre cele care au rămas sunt în dificultate profundă. Sunt specii care există doar într-un singur loc din lume, ele sunt extrem de vulnerabile pentru că nu au unde să meargă şi dacă habitatul lor este distrus, atunci ele au dispărut.

„Nu cred că există vreun dubiu în privinţa faptului că suntem responsabili pentru ratele ridicate de extincţie pe care le vedem acum... Am adus specii invazive, acum schimbăm clima, foarte, foarte rapid, din punct de vedere al standardelor geologice. Schimbăm chimia tuturor oceanelor. Schimbăm suprafaţa planetei. Tăiem păduri, plantăm agricultură monocultură, ceea ce este dăunător pentru o mulţime de specii. Pescuim excesiv. Lista continuă şi continuă".

Există două întrebări care apar: una este, doar pentru că am supravieţuit pierderii unui număr X de specii, putem continua să mergem pe aceeaşi traiectorie sau, în cele din urmă, punem în pericol sistemele care ţin oamenii în viaţă?

Aceasta este o întrebare foarte mare şi incredibil de serioasă. Şi apoi mai este o întrebare. Chiar dacă putem supravieţui, asta este lumea în care vrei să trăieşti? Asta e lumea în care vrei să trăiască toate generaţiile viitoare de oameni? Aceasta este o întrebare diferită. Dar amândouă sunt extrem de serioase.

GEORGE CUŞNARENCU

5 948427 000188 50

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU-MUREŞ

„Cultura” orcilor

Noţiunea de cultură la animale datează de la Aristotel în antichitatea clasică şi se asociază acelora despre care se presupune că au o capacitate de învăţare.

Nu nu este vorba despre acea „învăţare” obţinută fie prin constrângere, fie prin recompensare, ci despre deprinderea naturală a anumitor modele de comportament şi reacţie prin preluarea acestora de la semenii din grup şi exersarea lor în condiţii concrete, reale.

În aprecierea „culturii” animalelor se pleacă întotdeauna, chiar dacă nu în mod explicit, de la o paralelă cu fiinţa umană. Exemplele în acest sens sunt numeroase, de la albine şi ciori (cele mai inteligente păsări de pe planetă!) la delfini, caracatiţe şi elefanţi. Cultura poate modela evoluţia unei specii pentru a o diferenţia de alte grupuri, iar în lumea sălbăticiunilor o apariţie relativ surprinzătoare pe această listă o reprezintă orcile sau balenele ucigaşe – cel mai mare dintre delfini şi unul dintre cele mai inteligente şi mai sociale mamifere.

Orcile sunt vânători versatili, specializaţi în nişe foarte bine definite. Unele grupuri au învăţat să se hrănească doar cu peşti într-un teritoriu destul de limitat din Pacificul de Nord, în timp ce altele cutreieră zone mult mai mari ale aceluiaşi ocean, prinzând doar alte mamifere marine, fără nicio interacţiune sau competiţie de la un grup la altul.

Există şi orci specializate în păsări şi altele în reptile. Lângă strâmtoarea Gibraltar, trăiesc două grupuri fascinante ale acestor animale. Unul a vânat ton de generaţii fără să acorde atenţie oamenilor care pescuiesc în acele ape, iar celălalt a învăţat să-i urmeze şi să mănânce doar pe cei prinşi de pescarii cu paragate.

Autorii unui studiu genetic complex, publicat recent în *Nature Communications,* arată că diferitele grupuri de balene ucigaşe, bine diferenţiate genetic, provin dintr-un grup fondator de câteva sute de indivizi.

Separarea a început imediat după un episod de reducere a populaţiei, un blocaj care i-a forţat să găsească noi modalităţi de supravieţuire şi de atunci, acele noi specializări au apărut de mai multe ori. Cercetătorii definesc cultura drept informaţie care modifică comportamentul şi poate fi transmisă „de la unii indivizi la alţii, prin învăţare”.

La fel ca oamenii, orcile şi-au creat propria „cultură”, au transmis-o din generaţie în generaţie, iar acest lucru a ajuns să le schimbe genele, oferindu-le noi adaptări la mediul lor, fie că este vorba de ape îngheţate sau de o nouă dietă.

Similitudini

Să vorbim corect!

La o emisiune de televiziune, o doamnă priceputâ în multe ne-a declarat în câteva rânduri că există o *„similaritudine”* între domnia-sa, alte persoane şi elemente pe care ni le-a enumerat.

Bineînţeles că era foarte clar ceea ce voia să declare, dar, cu tot regretul, exprimarea nu a fost dintre cele mai fericite. Cuvântul, cu un sens precis, nu există în dicţionare. Este o combinaţie între *„similaritate”* şi *„similitudine”*, care – ce-i drept – există.

Oare de ce s-a complicat doamna respectivă de a făcut să ni se învârte limba în gură?!? I se părea mai interesant?? Mai elevat?? Mai subţire??

Noi îi recomandăm să uite acest sistem personal de construcţie al cuvintelor şi să folosească unele mai simple! Oare din vocabularul domniei-sale a dispărut cuvântul „asemănare”? *(I.S.)*

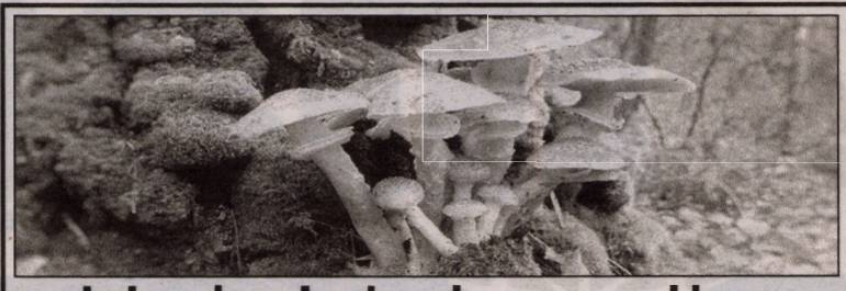

Limbajul ciupercilor

Analiza semnalelor electrice pe care ciupercile şi le trimit între ele, a identificat modele care prezintă o asemănare structurală cu vorbirea umană.

Potrivit unui studiu publicat în revista *Royal Society Open Science,* oamenii de ştiinţă au dezvăluit că ciupercile sunt cele mai neaşteptate „produse” ale naturii. Coordonat de prof. Andrew Adamatzky de la Universitatea de Vest a Angliei, studiul s-a concentrat pe patru specii de ciuperci, care a remarcat că, în anumite situaţii, semnalele electrice pe care le produc acestea cresc.

De obicei, mai multe exemplare se dezvoltă din acelaşi miceliu – o reţea de filamente asemănătoare cu rădăcinile şi neuronii din corpul uman. Impulsurile electrice eliberate de o ciupercă se deplasează prin miceliu către alte ciuperci aflate în aceeaşi reţea. Acest „internet” proverbial al pădurii este uluitor în sine, dar cercetătorii au cuantificat pentru prima dată limbajul ciupercilor. „Am descoperit că dimensiunea vocabularului fungic poate fi de până la 50 de cuvinte. Cu toate acestea, vocabularul de bază al cuvintelor cel mai frecvent utilizate nu depăşeşte 15-20 de cuvinte”, a declarat Adamatzky.

Cercetătorii s-au concentrat pe patru specii particulare: enoki, branhie despicată, fantomă şi omida. Ei au introdus electrozi mici în substrat sau în suprafaţa unde creştea fiecare ciupercă, pentru a analiza puterea electrică a fiecărei specii. Potrivit *The Guardian,* ciuperca branhială despicată a dat cele mai semnificative rezultate.

Branhiile despicate supravieţuiesc prin digerarea lemnului, iar Adamatzky a fost uimit să vadă un vârf proeminent în semnalele electrice ale ciupercii atunci când filamentele de hife care alcătuiau miceliul acesteia au intrat în contact cu bucăţi străine de lemn, sugerând că avertiza alte ciuperci din reţeaua sa de hrană. „Nu ştim dacă există o relaţie directă între tiparele de vârf ale ciupercilor şi vorbirea umană, a spus Adamatzky. Poate că nu. Pe de altă parte, există multe asemănări în procesarea informaţiilor în substraturi vii de diferite clase, familii şi specii.”

Când cercetătorii şi-au dat seama că aceste vârfuri în puterea electrică au apărut în grupuri specifice, au început să le distingă matematic.

Ei nu numai că au descoperit că aceste grupuri cuprindeau un vocabular de până la 50 de cuvinte, ci şi că „lungimile cuvintelor fungice” ale acestora erau izbitor de similare cu cele ale limbii engleze.

Mâna lui Irulegi

Descoperirea arheologilor de la Societatea de Ştiinţă Aranzadi a fost descrisă drept „o piatră de hotar istorică importantă”, fiind considerată cel mai vechi text cunoscut în basca veche descoperit în Spania.

O foaie de bronz în formă de mână a fost găsită în ruinele unui castel din Irulegi, la sud-est de Pamplona (Spania), în iunie 2021, artefactul extraordinar, care a fost numit „Mâna lui Irulegi”, fiind inscripţionat cu cel mai vechi text în basca antică cunoscut până în prezent şi se presupune că are mai mult de 2.000 de ani. Textul este o dovadă a unei limbi vasconice scrise originară din tribul preroman vascon, din secolul I î.Chr., al cărui teritoriu se întindea între cursul superior al râului Ebro şi bazinul sudic al Pirineilor de Vest.

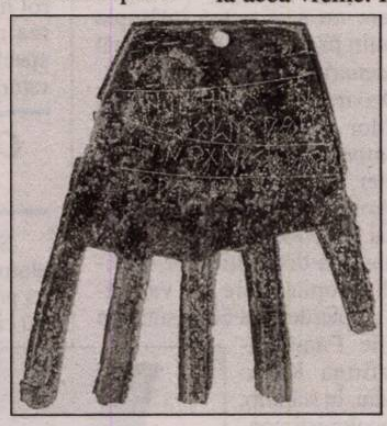

„Această mână şi textul scris pe ea reprezintă prima mărturie directă pe care am primit-o de la vasconi, explică cercetătorii. Este prima şi până acum singura dată când am avut ocazia să le auzim direct vocea.” Mâna ar fi fost atârnată de o uşă, pentru a oferi protecţie locuinţei, dar aşezarea a fost arsă şi apoi abandonată, lăsând artefactul îngropat sub ruinele casei din cărămidă de noroi.

Pe artefact sunt înscrise cinci cuvinte formate cu 40 de caractere, în „vasconă”, limba vorbită de locuitorii regiunii Navarra la acea vreme. Primul cuvânt se citeşte „sorioneku” şi seamănă izbitor cu „zorioneko”, din limba bască de astăzi, cuvânt care înseamnă „noroc”.

„Sorioneku” este însoţit de alte patru cuvinte, al căror sens nu este la fel de evident. Textul poate fi translitterat astfel: *sorioneku • / tenekebeekiŕateŕe / oTiŕtan • eseakaŕi / eŕaukon •* – o formulare încă nedescifrată. Joaquín Gorrochategui, profesor de filologie indoeuropeană la Universitatea din Ţara Bascilor, a declarat: „Această piesă dă peste cap ceea ce credeam despre basci şi despre scris. Eram aproape convinşi că bascii erau analfabeţi în cele mai vechi timpuri şi nu foloseau scrisul, că nu ştiau nimic altceva decât să bată nişte monede.”

Experţii nu sunt însă de acord dacă „Mâna lui Irulegi” este de fapt înscrisă cu primele cuvinte scrise în bască sau dacă ele provin din celtiberiană sau chiar din latină, dar gravate într-o combinaţie de litere şi simboluri ale unei limbi indigene.

Sunt invocate asemănări între artefact şi „Stela de la Vispesa”, simbol al protecţiei tipic culturii iberice. Se mai sugerează şi că ar putea exista o legătură cu Stela de la Vispesa, deşi mâna ar semnifica pur şi simplu „un membru tăiat, o amputare clasică a ibericilor şi lusitanilor împotriva duşmanilor, care ar fi putut fi prezentată ca un trofeu la intrarea în case sau în altare”.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin” este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU
Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu
PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ, MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN”
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.

Urșii „brolari”, o specie hibridă

Urșii polari și urșii bruni s-au împerecheat în Rusia și au produs pui hibrizi care sunt mai rezistenți la schimbările climatice.

Dovezi ale existenței acestei specii, cunoscute sub numele de „urs brolar” au fost găsite în trecut în Statele Unite și Canada. Urșii bruni sunt acum observați și în Extremul Orient rusesc, unde trăiesc urșii polari, ceea ce îi determină pe experți să creadă că în curând ar putea avea loc o hibridizare.

Se știe că urșii bruni sunt adaptați la temperaturi mai ridicate decât urșii polari, deoarece nu se bazează atât de mult ca aceștia pe gheața mării pentru a vâna. Acești urși hibrizi au o blană în mare parte albă, cu o nuanță maronie și un bot care pare o combinație între botul unui urs polar și cel al unui urs brun sau grizzly.

Iakuția găzduiește populațiile de urși polari din Laptev și Chukchi-Alaska. În urma unor sondaje efectuate în octombrie, oamenii de știință au constatat că în regiune trăiesc aproximativ 60 de urși polari, care sunt protejați în cadrul Rezervației naturale Bear Islands. Paleontologul Larisa DeSantis de la Universitatea Vanderbilt a declarat: „Ursul polar și ursul grizzly au avut un strămoș comun acum 500.000-600.000 de ani, dar apoi au evoluat separat. Molarii unui urs polar sunt mai mici decât cei ai unui grizzly, dar caninii săi sunt

mai mari decât ai acestuia. Acest lucru se datorează faptului că ei mănâncă în esență doar grăsime. Dar pentru a compensa, urșii polari au cranii alungite care sunt bine adaptate pentru a vâna eficient foci.”

Cu toate acestea, multe studii au confirmat faptul că stratul de gheață din Arctica se diminuează, ceea ce face mai dificil ca urșii să obțină hrana de care au nevoie. Ca urmare a schimbării climei, se știe că urșii polari se îndreaptă tot mai mult spre interiorul Siberiei, în căutare de hrană.

Încălzirea climei a însemnat că urșii bruni au putut să se aventureze mai la nord pentru a vâna, iar cele două specii se întâlnesc, deoarece habitatele lor se suprapun acum. Ca urmare, urșii nasc pui hibrizi, care au fost văzuți pentru prima dată în sălbăticie în 2006, când vânătorii din Arctica au ucis un urs alb cu pete brune în Canada.

Spre deosebire de urșii polari, urșii grizzly sunt bine adaptați pentru a mânca alimente dure, cum ar fi tuberculii de plante, sau cadavre atunci când resursele sunt limitate. Acest lucru înseamnă că urșii brolari sunt mai capabili decât urșii polari să se adapteze la o dietă și la o climă în schimbare și ar putea contribui la menținerea genei polare.

Un studiu realizat în 2020 a avertizat că majoritatea populațiilor de urși polari riscă să dispară până în 2100, deoarece habitatul lor natural de gheață marină din Arctica se diminuează din cauza încălzirii globale.

Carnea artificială

Administrația Americană pentru Alimente și Medicamente a stabilit recent că produsele din carne cultivată în laborator, dezvoltate de o companie din California, sunt sigure pentru consumul uman, ceea ce deschide calea pentru introducerea lor în restaurantele și magazinele alimentare din SUA.

Decizia agenției se aplică „puiului” produs de Upside Foods, dar va fi probabil valabilă și pentru produsele oricăreia dintre zecile de companii care urmăresc să producă carne cultivată în laborator, peste ocean. Aprobarea vine într-un moment de îngrijorare cu privire la impactul schimbărilor climatice asupra agriculturii, dar și în condițiile în care consumatorii abandonează în mare parte alternativele vegetale la carnea de vită și de pui.

Upside Foods recoltează celule din țesuturi animale viabile și crește carne comestibilă în

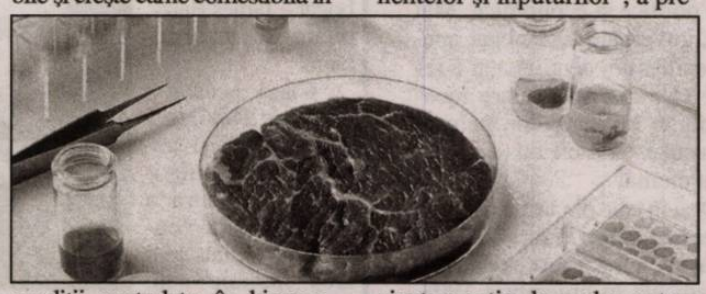

condiții controlate, în bioreactoare. Compania spune că acest produs va fi identic cu puii crescuți în mod convențional. „Consultarea FDA înainte de introducerea pe piață a produselor companiei a inclus o evaluare a procesului de producție și a materialului celular de cultură, inclusiv stabilirea liniilor de celule și a băncilor de celule, a controalelor de fabricație și a tuturor componentelor și inputurilor”, a precizat agenția de reglementare într-un comunicat.

Costa Yiannoulis, managing partner la Synthesis Capital, cel mai mare fond de tehnologie alimentară din lume, a declarat: „SUA este prima piață semnificativă care a aprobat această măsură – este o decizie revoluționară, cu un profund impact”.

Yiannoulis a mai precizat că, deși tehnologia companiei sale este transferabilă și la alte specii de animale, fiecare produs va trebui să fie aprobat separat de autoritățile de reglementare. El a estimat că, după aprobarea Departamentului pentru Agricultură, vor mai trece câteva luni până când puii „cultivați” vor putea ajunge pe rafturile supermarketurilor.

Susținătorii cărnurilor alternative și pe bază de plante consideră că această aprobare este un pas pozitiv, însă rămâne de văzut dacă consumatorii își vor adapta pe scară largă comportamentul, preferând carnea artificială în locul celei naturale.

Minerale necunoscute, identificate într-un meteorit

Cel puțin două minerale noi, nemaivăzute pe Pământ, au fost identificate într-un meteorit de 14 tone găsit în Somalia în urmă cu doi ani. Mineralele au fost găsite într-o singură bucată de câteva grame din roca spațială, care a fost trimisă la Universitatea din Alberta.

Meteoritul, denumit „El Ali”, este clasificat ca fiind un „complex feros”, fiind unul dintre cei peste 350 de meteoriți din această categorie specială și al nouălea cel mai mare meteorit descoperit vreodată.

Roca spațială este de aproximativ două ori mai densă decât o rocă obișnuită de pe Pământ și are puternice calități magnetice – neexistând un element similar pe planeta noastră. Identificarea rapidă a celor două minerale a fost posibilă pentru că ele fuseseră deja create sintetic de cercetătorii francezi în anii 1980.

Oamenii de știință continuă să examineze mineralele, pentru a determina ce ne pot spune acestea despre condițiile în care s-a format meteoritul. Mineralele au fost numite elaliit, după locul unde a fost descoperit meteoritul, și elkinstantonit, după Lindy Elkins-Tanton, cercetătorul principal al viitoarei misiuni Psyche a NASA, care își propune să trimită o navă spațială pe un asteroid bogat în metale.

Oamenii de știință de la Universitatea din Alberta ar vrea să examineze alte mostre din același meteorit, dar există rapoarte conform cărora acesta ar fi fost deja cumpărat de un om de afaceri din China.

Gratitudinea salvează căsnicia

Experții de la Universitatea din Illinois Urbana-Champaign au stabilit că oferirea și primirea recunoștinței într-o relație poate fi un instrument excelent pentru a ajuta cuplurile să treacă peste momentele dificile.

Un simplu „mulțumesc” poate crește angajamentul și poate stimula nivelul de satisfacție, protejând totodată de efectele dăunătoare ale „certurilor ineficiente”.

Allen W. Barton, profesor de dezvoltare umană și studii de familie care a condus studiul, a declarat că persoanele care se simt apreciate de partenerii lor au relații care funcționează mai bine.

Pentru acest studiu, publicat în *Journal of Social and Personal Relationships*, profesorul Barton și echipa lui s-au concentrat pe diferențierea efectelor benefice ale recunoștinței percepute – sentimentul de a fi apreciat, respectiv ale exprimării recunoștinței față de partener.

Observând 316 cupluri pe o perioadă de 15 luni, echipa a studiat efectele pe care recunoștința le-a avut asupra atenuării efectelor negative ale certurilor ineficiente și ale presiunii financiare.

„Ipoteza noastră principală a fost că recunoștința percepută din partea partenerului ar produce ceea ce noi numim efecte de amortizare a stresului – mai precis că ar proteja cuplurile de declinul calității relației, survenit de obicei atunci când comunicarea este negativă sau când există niveluri mai ridicate de presiune financiară. Recunoștința exprimată nu fusese cu adevărat analizată înainte, așa că nu aveam nicio ipoteză în legătură cu aceasta – activitatea noastră a fost mai mult exploratorie.”

Cercetătorii au descoperit că persoanele cu niveluri mai ridicate de recunoștință exprimată și percepută erau mai mulțumite de relația lor. Aceste cupluri aveau o mai mare încredere în viitorul lor și au raportat mai puțină instabilitate, cum ar fi discuții sau gânduri de despărțire.

Cercetătorii au constatat că acele cupluri cu niveluri mai ridicate de recunoștință percepută erau mult mai rezistente atât la presiunea financiară, cât și la certurile ineficiente, comparativ cu celelalte cupluri.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

„Ciuma de la San Francisco”
un episod întunecat din istoria Americii

Când ciuma bubonică a lovit Honolulu şi San Francisco, la începutul secolului XX, oficialii din aceste oraşe au reacţionat similar ca în ultimii zeci de ani: i-au acuzat de răspândirea molimei pe locuitorii de origine chineză.

De la jumătatea secolului al XIX-lea, comunităţile asiatice din SUA au fost considerate ţapi ispăşitori pentru crizele de sănătate publică – subliniind stereotipurile, adâncind discriminarea şi determinând un tratament dur.

Deşi ciuma în sine nu a făcut prea multe victime în Honolulu sau San Francisco în 1900, reacţia xenofobă a autorităţilor americane a produs mari prejudicii comunităţilor asiatice, în special imigranţilor chinezi.

În Hawaii, guvernul SUA a ordonat incendii „controlate” în cartierul chinezesc din Honolulu pentru a împiedica răspândirea infecţiei. Focul a scăpat însă de sub control, distrugând cartierul şi provocând o acută penurie de locuinţe.

Potrivit istoricului James Mohr, incidentul rămâne, după Pearl Harbor, „cel mai grav dezastru civic din istoria Hawaii şi unul dintre cele mai grave dezastre iniţiate vreodată în numele sănătăţii publice de către oficialii americani, oriunde în lume”.

Pe măsură ce temerile legate de ciumă creşteau în ambele oraşe, acestea au aprins un climat deja otrăvit de profunde sentimente antiasiatice. Temători, oficialii locali din domeniul sănătăţii, informaţi despre „navele cu ciumă” care soseau din porturile asiatice, au concluzionat că boala se va răspândi în mod natural direct în cartierele chinezeşti locale, marcate atunci de sărăcie şi supraaglomerare.

Astfel de generalizări reflectau o animozitate care se acumulase timp de aproape o jumătate de secol, iar când s-a produs epidemia de ciumă, aceasta a alimentat, a sporit şi a intensificat sentimentele antichineze.

În decembrie 1899, la un an după ce SUA a anexat regatul Hawaii, un contabil chinez din Chinatown din Honolulu a fost diagnosticat cu ciumă bubonică.

Acest lucru a determinat Consiliul de Sănătate al teritoriului să pună Chinatown sub carantină militară, prinzând mii de oameni într-un spaţiu de opt blocuri, înconjurat de gărzi înarmate. Oraşul a supus locuitorii comunităţii la un tratament dezumanizant la staţiile de dezinfecţie, inclusiv prin dezbrăcarea, fumigaţia şi inspectarea fizică în public.

Boala a apărut în San Francisco în martie 1900, cu aceiaşi vinovaţi ca şi cei suspectaţi în Hawaii: şobolani bolnavi de ciumă care ajungeau pe vase comerciale venite din Asia.

Nu a fost prima dată când oraşul s-a confruntat cu această problemă: între 1875 şi 1876, o epidemie de variolă i-a determinat pe oficialii din domeniul sănătăţii să ordone fumigaţia fiecărei case din Chinatown, chiar dacă boala a continuat să se răspândească şi după aceea.

Epidemiologul Joseph J. Kinyoun a fost unul dintre puţinii profesionişti din domeniul medical care a prevăzut apariţia ciumei bubonice.

Kinyoun, un bacteriolog de pionierat, auzise despre epidemia de ciumă din Honolulu şi ştia că navele care transportau boala vor ajunge în San Francisco. El a fost primul care a confirmat apariţia ciumei în oraş, în martie 1900, după ce boala a ucis un imigrant chinez pe nume Wong Chut King.

Oficialii guvernamentali locali au închis Chinatown pentru a împiedica intrarea şi ieşirea de alimente sau de oameni din zonă, prinzând înăuntru între 25.000 şi 35.000 de locuitori şi refuzând celor mai mulţi dintre ei posibilitatea de a munci.

Ulterior, autorităţile au ridicat carantina din cauza presiunilor politice şi economice. Mai mult, guvernatorul a negat apariţia epidemiei de ciumă şi a refuzat să pună în aplicare recomandările lui Kinyoun, pe care l-au acuzat în mod fals că a fabricat ciuma.

Deşi în cele din urmă cartierul chinezesc din San Francisco a fost asanat şi ciuma a fost considerată eradicată în noiembrie 1908, negarea epidemiei de către autorităţile locale a făcut ca peste 280 de persoane să fie infectate şi cel puţin 172 să moară.

Fotodocument

Un tată iubitor

În această imagine rarisimă, surprinsă pe o plajă din Bretania în 1933, marele om de stat francez Charles de Gaulle apare alături de fiica lui, Anne, care avea sindromul Down. De Gaulle a fost devastat când Anne a murit la 20 de ani, răpusă de o pneunomie. La înmormântarea ei, de Gaulle a rămas lângă mormântul din Colombey-les-Deux-Eglises împreună cu soţia sa, Yvonne, spunându-i acesteia, după câtva timp: „Să mergem. Acum este şi ea, în sfârşit, ca toţi ceilalţi.”

Extraordinara viaţă secretă
a „doctorului James Barry”

Dr. James Barry s-a născut ca Margaret Ann Bulkley în jurul anului 1789 în County Cork, Irlanda, într-o perioadă în care femeile nu aveau acces la majoritatea educaţiei formale şi nu aveau voie să practice medicina. Când familia ei a trecut prin vremuri grele, Margaret (care era la sfârşitul adolescenţei) s-a mutat cu mama ei la Londra, unde avea un unchi bogat – James Barry, pictor şi academician.

Când acesta a murit, în 1806, le-a lăsat surorii şi nepoatei sale suficienţi bani pentru a duce o viaţă confortabilă, dar mai ales numele său. Trei ani mai târziu, Margaret Bulkley nu mai exista.

Îmbrăcată cu un palton (pe care îl purta tot timpul, indiferent de vreme), pantofi cu talpă înaltă de 5 cm şi o voce distinctă şi ascuţită, Margaret se prezenta acum ca fiind James Barry. Mutându-se la Edinburgh, „tânărul Barry” s-a înscris la şcoala de medicină în 1809 şi şi-a modificat vârsta pentru a se potrivi cu aspectul său tânăr şi băieţos.

Statura scundă a lui Barry, vocea subţire, constituţia slabă şi pielea fină i-au făcut pe mulţi oameni să suspecteze că era prea tânăr pentru a urma cursurile şcolii de medicină. Când nu i s-a permis să se prezinte la examene pentru că se bănuia că era prea tânăr, lordul Erskine, unul dintre prietenii adevăratului James Barry a intervenit în favoarea sa.

Tânărul travestit a primit o diplomă în medicină la vârsta de 22 de ani şi s-a înrolat în armată ca asistent de spital, pe 6 iulie 1813. În scurt timp a fost promovat în funcţia de asistent de chirurg, echivalentul celei de locotenent.

Poate pentru a căpăta o personalitate masculină mai impetuoasă sau poate pentru că aceasta era de fapt adevărata sa natură, Barry era cunoscut pentru temperamentul său fierbinte.

Abilităţile sale medicale erau fără precedent. Falsul Barry a fost un chirurg genial – primul care a efectuat cu succes o operaţie de cezariană în care atât mama, cât şi copilul au supravieţuit.

A fost dedicat reformei sociale, pronunţându-se împotriva condiţiilor sanitare precare şi a gestionării defectuoase a cazărmilor, închisorilor şi azilurilor din Imperiul Britanic. În calitate de medic, i-a tratat cu aceeaşi grijă pe bogaţi şi pe săraci, pe colonişti şi pe sclavi.

Următoarea detaşare a lui Barry a fost în Mauritius, în 1828. S-a mutat oriunde era nevoie de serviciile sale, ajungând în anul 1857 la rangul de inspector general al spitalelor militare – echivalentul unui general de brigadă.

Din această poziţie, şi-a continuat lupta pentru condiţii sanitare adecvate, pledând pentru o hrană mai bună şi o îngrijire medicală adecvată pentru prizonieri şi leproşi, precum şi pentru soldaţi şi familiile acestora.

Falsul James Barry a murit de dizenterie, pe 25 iulie 1865. Ultima dorinţă a lui Barry a fost să fie îngropat în hainele în care a murit, dar ea nu fost respectată.

Când asistentele medicale au dezbrăcat cadavrul pentru a-l pregăti pentru înmormântare, au descoperit două lucruri şocante: o anatomie feminină tipică şi vergeturi care relevau prezenţa, cândva, a unei sarcini.

„Dr. James Barry” este înmormântat în cimitirul Kensal Green, în nord-vestul Londrei şi un lucru rămâne cert: „el” a fost cu mult înaintea timpului său – ca medic şi fiinţă umană.

Astăzi în istorie

15 decembrie 1467

Bătălia de la Baia

În septembrie 1467, după ce a înfrânt o răscoală ţărănească din Transilvania şi i-a pedepsit pe conducătorii rebeliunii, regele Ungariei, Matia Corvin, a decis să treacă la represalii împotriva lui Ştefan cel Mare, ca instigator al acesteia.

În noiembrie 1467 el a plecat de la Braşov spre Moldova, prin pasul Oituz, în fruntea unei armate de circa 40.000 de oşteni. Ştefan a reuşit să pună pe picioare doar o armată de 12.000 de oşteni, astfel încât tactica sa a fost aceea de a da lupte mai mici, pentru întârzierea înaintării armatei regale ungare.

În 19 noiembrie, regele Matia a cucerit Trotuşul, apoi cetatea de lemn de la Bacău, după care a început înaintarea pe Valea Siretului spre Suceava. Între 29 noiembrie şi 7 decembrie a ocupat Romanul şi Târgu Neamţ, iar în data de 14 decembrie 1467 a ocupat Baia Moldovei, oraş locuit la acea vreme în majoritate de saşi şi de maghiari, sediu al unei episcopii catolice.

În noaptea de 14 spre 15 decembrie 1467, oastea lui Ştefan a atacat pe neaşteptate oraşul Baia, dând foc palisadelor din lemn, ceea ce a luat prin surprindere armata regală. Au avut loc crâncene dueluri pe străzile strâmte ale târgului, soldate cu mari pierderi omeneşti de ambele părţi. Grigore Ureche, autorul Letopiseţului Ţării Moldovei relatează că incendiul pus noaptea de moldoveni a creat o mare învălmăşeală, în care au fost tăiaţi cu săbiile aproape jumătate din soldaţii regelui Ungariei.

Suveranul ungar însuşi ar fi fost rănit de trei săgeţi şi o lance, ceea ce a determinat transportarea sa în mare grabă spre Ungaria. Trebuie menţionat că o parte din armata lui Ştefan cel Mare nu a atacat, aşa cum fusese stabilit, lucru care l-ar fi putut costa pe domnitor victoria şi chiar viaţa.

Această trădare a fost expresia nemulţumirii unei părţi a marii boierimi faţă de politica lui Ştefan. După bătălie, Ştefan cel Mare a poruncit ca 24 mari boieri trădători printre care şi vornicul Crasneş, să fie decapitaţi, alţi 40 boieri de rang inferior fiind traşi în ţeapă.

Ştefan cel Mare l-a trimis pe cumnatul său, pârcălabul Isaia, să taie calea retragerii regelui Ungariei, însă acesta a izbutit să scape, cu ajutorul oferit de maramureşeni şi de comandantul local, Ştefan Báthory de Ecsed.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

E bine de ştiut

Evitarea sedentarismului este un laitmotiv al îndemnurilor medicilor. Şi aceasa pentru că numeroase studii au demonstrat că sedentarismul este asociat cu o mortalitate mai mare, cu un risc crescut de boli cardiovasculare sau de diabet zaharat tip 2 şi de anumite tipuri de cancere.

De asemenea, sedentarismul contribuie şi la apariţia durerilor de gât, de umeri şi de spate sau la degenerarea fibrelor musculare şi afectarea circulaţiei.

Dacă strămoşii noştri aveau o activitate fizică intensă, evoluţia societăţii ne-a oferit o multitudine de opţiuni pentru a ne reduce activitatea fizică.

Organismul consumă în timp ce stăm aproximativ 1,7 kcal/minut, în comparaţie cu 3 kcal/minut în timp ce mergem pe jos. Este limpede, corpul nostru este „proiectat" să conserve energie, nu să o consume. Aceasta ar fi explicaţia pentru faptul că

Sedentarismul

sedentarismul este întâlnit atât de des şi este atât de greu de combătut.

S-ar părea, de asemenea, că suntem făcuţi să alegem cel mai scurt şi eficient mod de deplasare, care să consume cât mai puţină energie. Scările rulante, liftul sunt astfel de exemple.

Mai trebuie spus că populaţiile de vânători-culegători studiate (cum ar fi populaţia Hazda din nordul Tanzaniei) nu suferă de nici o boală cardiovasculară sau metabolică (obezitate, diabet zaharat). Comparaţiile cu stilul de viaţă al strămoşilor conduc la ideea că sedentarismul, acest comportament este sedimentat, într-o oarecare măsură în genele noastre.

Cercetătorii concluzionează că deşi sedentarismul are şi o componentă genetică moştenită de-a lungul evoluţiei, nu trebuie să uităm nocivitatea sa.

Stă în puterea noastră să alegem un stil de viaţă în cadrul căruia nivelul adecvat al activităţii fizice să-şi găsească locul şi să ne pună la adăpost de consecinţele sedentarismului.

Dr. ANDY ANDREI

Pentru dumneavoastră, doamnă

Detalii surprinzătoare

Zilnic vă priviţi de foarte multe ori în oglindă. Fie vă aranjaţi o şuviţă de păr, fie vă corectaţi machiajul, fie vă indignaţi pentru nesuferitele pungi de sub ochi. V-aţi întrebat însă dacă nu cumva micile detalii observate pe chipul dumneavoastră pot fi şi semnul unor maladii?

Cercetători ai Universităţii de Medicină din New York vă dau câteva răspunsuri în acest sens.

● Buzele uscate şi pielea deshidratată pot conduce la ideea unei hipotiroidii sau a diabetului. Hipotiroidia include şi senzaţia de frig, creştere în greutate sau oboseală. Printre simptomele diabetului figurează setea excesivă, urinări frecvente şi vedere înceţoşată.

● Privindu-vă ochii, dacă observaţi că zona roz este palidă, s-ar putea să fiţi anemică. Efectuarea analizelor de rigoare rezolvă dilema.

● Atunci când colesterolul depăşeşte nivelul normal, apar pete

galbene pe faţă, în special în zona ochilor. Tot analizele sunt edificatoare.

● Buzele crăpate, problemă întâlnită frecvent, mai ales iarna, ar putea semnala o carenţă a complexului de vitamine B, unele alergii sau chiar infecţii. Poate fi un semnal pe care medicul îl poate descifra.

● Ochii obosiţi sau pungile de sub ochi ar putea fi semn de alergie.

● Dacă observaţi că în ultimul timp sprâncenele capătă o altă linie, încep să se subţieze, s-ar putea să aveţi o problemă cu tiroida. Endocrinologul vă va spune dacă aceasta este sau nu, un semn de hipotiroidism.

● Obrajii îmbujoraţi permanent pot ascunde o boală de piele, cuperoza, însoţită frecvent de coşuri. Dermatologii pot pune diagnosticul şi stabili tratamentul.

Iată cum, dincolo de privirile admirative cu care vă răsfăţaţi când vă uitaţi în oglindă, puteţi descifra şi semnele unor posibile maladii ce nu trebuie ignorate.

Imunitate puternică

Suntem în plin sezon al răcelilor şi al gripei, al schimbărilor bruşte de temperaturi, de la o zi la alta, cu oscilaţii ce depăşesc 10-12ºC. În acest fel organismul se simte biciuit şi ne întrebăm cum putem contracara fenomenul, cum putem energiza organismul?

Răspunsul este simplu: asigurându-ne de o imunitate puternică. Şi, mai trebuie spus că natura ne oferă arme redutabile, eficiente pentru a remonta situaţia.

Se ştie că seleniul stimulează funcţionarea sistemului imunitar. În plus, o cantitate mare de seleniu în corp creşte producţia de citokine, care ajută la diminuarea virusului gripal. Cele mai bogate surse de seleniu sunt nucile, fructele de mare, tonul, scoicile, stridiile. Cercetătorii spun că aceste alimente pot reduce durata de viaţă a virusşilor cu 42%.

Studii de specialitate arată că o jumătate de grepfrut roz pe zi reduce riscul de gripă cu 20%. Fructul conţine doze importante de antioxidanţi.

Şi legumele crucifere (varza, broccoli, salata verde şi varza de Bruxelles) sunt un sprijin solid al sistemului imunitar.

E unanim recunoscut faptul că supa de pui hidratează şi ajută organismul să lupte cu virusurile, având şi proprietăţi antiinflamatorii. Cercetătorii spun că probabil combinaţia de legume proaspete şi carne de pui funcţionează ca un tot unitar, reuşind să amelioreze simptomele gripei.

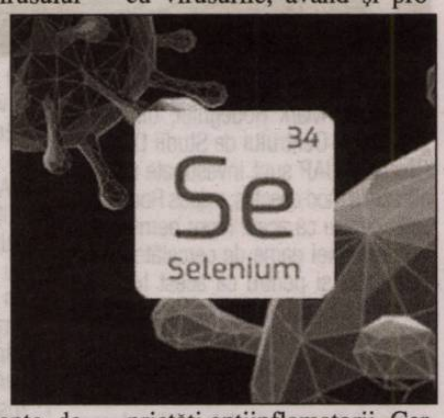

Gastronomice

Chifle umplute cu ciuperci

250 g ciuperci, o ceapă, pătrunjel verde, 100 g unt, 100 ml vin, o ceaşcă sos alb, 125 ml lapte.

Se spală ciupercile, se toacă şi se pun cu ceapa tăiată fin într-o cratiţă cu unt; se acoperă şi se lasă să fiarbă la foc mic. Se adaugă puţină apă şi vin. Când ciupercile sunt fierte şi scăzute bine, amestecăm cu sos alb şi pătrunjel verde tocat. Se iau chiflele, se taie un căpăcel, se scobesc de miez, se stropesc cu lapte şi unt, se umplu cu compoziţia de ciuperci şi se dau la cuptor.

Budincă de carne cu cartofi

500 g carne, o ceapă, o felie de pâine, 2 linguri unt, o lingură făină, 1/2 ceaşcă zeamă de carne (sau apă), 300 g cartofi, sare, piper, verdeaţă, o lingură pesmet.

Se dă prin maşina de tocat carnea împreună cu ceapa şi miezul de la o felie de pâine înmuiat şi stors. Se înfierbântă într-o tigaie o lingură cu unt, se pune carnea şi când începe să se rumenească, se presară făină. Se amestecă şi se stinge cu zeama de carne. Se adaugă sare, piper şi puţin mărar sau pătrunjel tocat. Separat se fierb cartofii, se curăţă de coajă şi se trec prin maşina de tocat. Se unge cu unt o formă de sticlă rezistentă la foc, se presară pesmet şi se aşază un strat de carne, unul de cartofi, şi aşa mai departe. Deasupra se toarnă o lingură de unt şi se presară pesmet. Se ţine la cuptor până se rumeneşte.

Bastonaşe cu sare şi chimen

100 g unt, 20 g drojdie, 250 ml lapte, 1 ou, făină, sare, chimen.

Se înmoaie drojdia în puţin lapte. Untul se încălzeşte, fără să se topească şi se amestecă împreună cu făina, se adaugă lapte câte puţin, drojdia şi se frământă până se obţine un aluat ca de tăiţei, mai vârtos. Se lasă să se odihnească 20 de minute. Se ia câte o bucăţică de aluat şi se modelează suluri subţiri şi lungi de 10 cm, se aşază în tavă, se ung cu ou, se presară sare şi chimen şi se dau la cuptor până se rumenesc.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Dosarele frumuseţii

Ten fin şi catifelat

Soluţii valoroase pentru îngrijirea tenului putem găsi studiind infinite valenţe ale plantelor. Acestea pot avea o acţiune emolientă sau pot activa circulaţia sangvină pentru a corecta urmele vârstei.

Florile de gălbenele fac parte din categoria plantelor care activează circulaţia. Se folosesc sub formă de comprese sau loţiuni. Se prepară o infuzie concentrată din 4 linguri cu flori de gălbenele la o cană cu apă clocotită. După 15 minute se filtrează şi se aplică pe faţă.

Infuzia concentrată din ***flori de muşeţel,*** preparată din 3 linguri cu flori la o cană cu apă clocotită, se aplică pe faţă sub formă de comprese călduţe.

Şi infuzia concentrată din ***frunze de pătlagină*** se aplică pe tenul deshidratat sub formă de compresă.

Amestecaţi ***flori de muşeţel cu flori de levănţică, flori de nalbă, de salcâm şi de iasomie,*** în proporţii egale. Apoi, măcinaţi-le până obţineţi o pulbere fină. Din 3 linguri cu pulbere, un gălbenuş de ou şi 2 linguri cu smântână se obţine o mască. Aceasta se aplică pe faţă şi se lasă să acţioneze 15 minute, apoi se spală obrazul cu infuzie de muşeţel. Masca se aplică în fiecare seară timp de o săptămână. Ulterior, tenul îşi va recăpăta aspectul fin, catifelat.

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Reacţii la decizia NASA

Leonard David, jurnalist care a scris despre industria spaţială de mai bine de cinci decenii, a publicat în Space.com un articol, ca reacţie la decizia NASA, din iunie 2022, de a comanda un studiu independent asupra fenomenelor aeriene neidentificate (UAP), articol din care spicuiesc câteva opinii.

Intenţia acestei decizii este de a avansa înţelegerea ştiinţifică a UAP, a afirmat Thomas Zurbuchen, administrator asociat al NASA pentru ştiinţă. „NASA consideră că instrumentele de descoperire ştiinţifică sunt puternice şi se aplică şi aici", a spus el, privitor la studiul OZN. „Avem acces la o gamă largă de observaţii ale Pământului din spaţiu – şi acesta este sângele vital al cercetării ştiinţifice. Avem instrumentele şi echipa care ne pot ajuta să ne îmbunătăţim înţelegerea necunoscutului. Aceasta este însăşi definiţia a ceea ce este ştiinţa. Asta facem."

Echipa de studiu UAP va fi condusă de astrofizicianul David Spergel, anterior preşedinte al departamentului de astrofizică de la Universitatea Princeton. „Având în vedere puţinele observaţii disponibile, prima noastră sarcină este pur şi simplu să adunăm cel mai solid set de date pe care îl putem", a spus Spergel în declaraţia NASA. „Vom identifica ce date – de la civili, guvern, organizaţii non-profit, companii – există, ce altceva ar trebui să încercăm să colectăm şi cum să le analizăm cel mai bine".

Abordare exemplară

Space.com a contactat un număr de grupuri UAP/OZN şi experţi de top în domeniu pentru a-şi exprima părerile despre noul efort al NASA. Agenţia ar trebui să fie felicitată pentru disponibilitatea de a investiga UAP, a spus Robert Powell, membru al consiliului executiv al Coaliţiei Ştiinţifice pentru Studii UAP. „În timpul conferinţei lor de presă, a fost clar că vor oferi o abordare exemplară a subiectului, combinând rigoarea ştiinţifică, transparenţa şi o curiozitate fundamentală cu privire la acest mister de lungă durată", a spus Powell. „Toţi oamenii de ştiinţă interesaţi de studiul acestor fenomene ar trebui să salute intrarea NASA în arenă ca un indiciu că a venit timpul ca lumea ştiinţifică să examineze în mod deschis acest subiect şi se speră că Congresul îi va aloca finanţarea necesară pentru a deschide studiul acestei enigme pentru toată lumea academică".

Powell a spus că Coaliţia ştiinţifică pentru studii UAP va îndemna NASA să profite de cunoştinţele de bază care au fost deja obţinute de alte organizaţii ştiinţifice şi să se familiarizeze cu „capcanele şi succesele în studiul acestui subiect", ceea ce va permite o examinare mai rapidă a zonelor de dezvoltare a UAP care necesită o implicare ştiinţifică extinsă, a spus el.

„Pentru a facilita obţinerea rapidă a datelor cunoscute, noul grup NASA UAP ar trebui să ia în considerare identificarea unei persoane care poate coordona schimbul de date şi informaţii cu organizaţiile UAP consacrate", a spus Powell. „Acest lucru va ajuta la evitarea dublării eforturilor".

A salutat noul studiu al NASA şi Avi Loeb, şeful proiectului Galileo, de la Harvard, o căutare ştiinţifică sistematică pentru dovezi ale artefactelor tehnologice extraterestre. În general, acest rezultat este îmbucurător şi reprezintă o evoluţie „câştig-câştig", a spus Loeb, adăugând: „Proiectul Galileo este probabil să primească acum un impuls pentru finanţarea sa de la persoane bogate şi fundaţii cu care sunt în strânsă legătură. Dar, cel mai important, ideea misiunii ştiinţifice a Proiectului are acum ecou în cadrul guvernului." „Chiar dacă am avea date de înaltă calitate doar pentru un singur obiect care demonstrează o origine tehnologică extraterestră, aceasta ar reprezenta cea mai importantă descoperire din istoria omenirii", a declarat recent Loeb pentru The Jerusalem Post. „Agenţiile guvernamentale şi mediul academic ar trebui să lucreze împreună pentru colectarea de noi cunoştinţe bazate pe dovezi privind UAP".

„Noua iniţiativă UAP a NASA este foarte încurajatoare, poate chiar mai mult decât formarea Grupului de Sincronizare a Managementului şi Identifi-

carea Obiectelor Aeriene din Pentagon", a declarat Mark Rodeghier, directorul ştiinţific al Centrului de Studii OZN din Chicago. UAP sunt investigate cel mai eficace în mod deschis, a spus Rodeghier, „atât pentru că acest lucru permite implicarea unei game de cercetători calificaţi, dar şi pentru că acest lucru va permite ca rezultatele investigaţiei să fie împărtăşite publicului".

Armata are capacităţi avansate de senzori, iar acest lucru poate fi crucial pentru culegerea de date critice despre fenomen, a spus Rodeghier. „Dar sunt îngrijorat că cele aflate, desigur, nu vor fi dezvăluite publicului". „Ar putea exista un potenţial de suprapunere şi redundanţă în cele două eforturi, dar ştiinţa se realizează, în mod normal, cel mai bine, cu mai multe grupuri de cercetare care lucrează la o aceeaşi problemă".

Michael Masters, profesor de antropologie biologică la Universitatea Tehnologică Montana declara: „Cred că este grozav că NASA, Marina SUA şi alte organizaţii încep să ia în serios problema OZN-urilor. Cu toate acestea, mi se pare ciudat că Forţele Aeriene ale SUA, care investighează în mod deschis acest fenomen încă din anii 1940, sunt complet tăcute pe această problemă".

„Cred că implicarea NASA este extrem de semnificativă", a spus jurnalistul de investigaţie Leslie Kean, autoarea bestseller-ului The New York Times „OZN-uri: generali, piloţi şi oficiali guvernamentali depun mărturie" (2010, tradusă şi în românește). „Trebuie să ne amintim că, atunci când Jimmy Carter era preşedinte, a cerut NASA să efectueze exact tipul de evaluare pe care agenţia o întreprinde acum. NASA a spus atunci NU preşedintelui Statelor Unite. Acum, NASA a iniţiat singură colectarea de date. În mod clar, stigmatul a dispărut. Trăim într-o lume diferită în ceea ce priveşte UAP".

În această etapă, sarcina NASA este pur şi simplu să adune date, a spus Kean – să afle ce date au cercetătorii, ce mai ar trebui să colecteze şi apoi să determine cum să le analizeze. „Deci s-ar putea să nu ni se ofere nicio revelaţie majoră în termen scurt", a adăugat ea. „Cu toate acestea, va fi în mod clar primul pas. Şi ceea ce este cu adevărat important este că ei caută date de la civili, precum şi de la guvern. Ei nu vor lucra cu date clasificate şi vor face totul transparent pentru public. Acest lucru ar trebui să stimuleze suplimentar investigaţia ştiinţifică şi va ajuta foarte mult la continuarea ridicării stigmatului în comunitatea ştiinţifică".

Analiza rapoartelor

Nu toată lumea este însă la fel de entuziasmată de efortul UAP al NASA. Robert Sheaffer, un important investigator sceptic al OZN-urilor declara: „NASA spune că înfiinţează un grup independent de anchetatori pentru a analiza rapoartele UAP, dar este greu de înţeles de ce se aşteaptă ca acest lucru să realizeze ceva". De 75 de ani au existat o mulţime de oameni care au examinat afirmaţiile OZN/UAP, unii dintre ei foarte educaţi şi încă nu au apărut descoperiri solide, a spus Sheaffer. „Deci, ce anume aduce NASA şi care nu era acolo înainte? Oamenii chiar cred că niciun astronom sau fizician nu a investigat vreodată rapoartele OZN până acum?"

Sheaffer a subliniat că bugetul NASA pentru evaluarea sa UAP este de 100.000 USD, „care în lumea supraîncălzită a contractelor guvernamentale nu va ajunge nici măcar pentru a plăti un singur cercetător cu normă întreagă timp de un an". Prin contrast, din 2008 până în 2011, Programul de aplicaţii pentru sistemele avansate de arme aerospaţiale al Pentagonului a oferit 22 de milioane de dolari companiei Bigelow Aerospace Advanced Space Studies din Nevada pentru a investiga UAP-urile şi ciudăţeniile care se presupune că erau asociate lor, a spus Sheaffer. „Ca rezultat s-au obţinut rapoarte despre poltergeist, creaturi paranormale asemănătoare lupilor şi sfere albastre răuvoitoare care atacă oamenii, fără să se afle nimic despre natura UAP", a spus el. „Departamentul Apărării a refuzat să mai aloce bani după aceea".

Sheaffer simte că problema nu este că există prea multe date de analizat; mai degrabă, există doar rapoarte anecdotice, fotografii neclare şi alte informaţii şocante. „Cei care sunt familiarizaţi cu istoria a 75 de ani de rapoarte OZN înţeleg pericolele de a lua rapoartele martorilor oculari la valoarea nominală, o lecţie pe care investigatorii guvernamentali ai marilor ciudăţenii aparent nu au învăţat-o", a spus Sheaffer.

Lăsăm cititorului să decidă cine are dreptate.

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

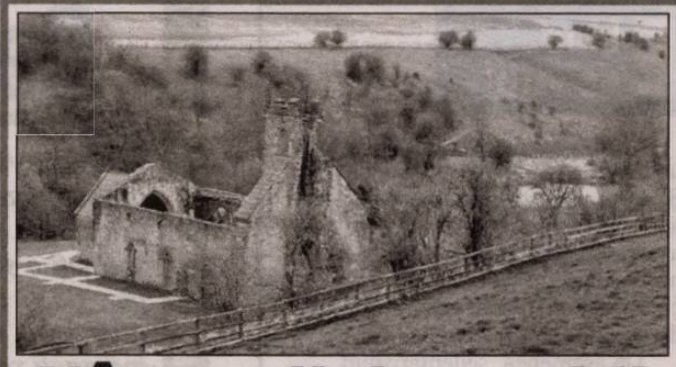

Vânătorii de zombii

Cine a mutilat şi a ars peste zece trupuri umane într-un cătun din nordul Angliei? Şi mai ales din ce cauză? Este subiectul unei anchete deloc simple, care a generat atât spaimă, cât şi o curiozitate generală, specific umană.

O biserică dărăpănată, câteva căsuţe din stuf şi iarbă umedă sub un cer cenuşiu. Atât a mai rămas astăzi din sătucul Wharram Percy, unde de patru secole nici un suflet nu mai vieţuieşte în acest colţ îndepărtat din Yorkshire.

În Evul Mediu, o comunitate era stabilită aici, cultivând pământul, izolată de lume. Multe generaţii de săteni şi-au încheiat drumul pământesc, odihnindu-se pe vecie în cimitirul de lângă biserica acestui cătun fără istorie. Totuşi, în 1963, o descoperire arheologică a deschis o dezbatere halucinantă.

Cercetătorii au scos la iveală o groapă comună separată de cimitir. Conţinutul ei le-a dat fiori tuturor: oseminte umane sparte, fărâmate. S-a presupus că ele datau din epoca romană şi că ţăranii din perioada medievală le-ar fi dezgropat întâmplător, apoi le-au îngropat din nou, îngrămădindu-le de-a valma. Numai că o altă echipă de arheologi a redeschis ulterior dosarul, considerând că ipoteza romană nu este una viabilă, astfel că s-a urmărit să se afle cine şi de ce a mutilat trupurile respective.

Analizând 137 de fragmente de os extrase din sit, cercetătorii au ajuns la concluzia că ele aparţineau a cel puţin zece persoane – patru bărbaţi, trei femei şi trei copii, dintre care doi aveau mai puţin de 4 ani. Prin datarea cu radiocarbon, s-a constatat că aceştia fuseseră îngropaţi succesiv, între secolele XI şi XIV.

Ipoteza romană fiind eliminată în favoarea celei medievale, a apărut întrebarea de bază: de ce toţi acei oameni nu fuseseră îngropaţi în cimitir? Mai mult, un element insolit i-a frapat pe oamenii de ştiinţă: osemintele purtau urme de incizii.

Cele mai multe provenind din partea superioară a corpului, ele fuseseră făcute cu o lamă subţire, victimele fiind decapitate şi mutilate, dar regularitatea lor arăta că dezmembrarea sistematică a corpurilor a avut loc după deces. În plus, 17 fragmente de os purtau urme de ardere. Trupurile neînsufleţite fuseseră îndepărtate de cimitir pentru a fi supuse unui tratament umilitor. Dar de ce?

Prima ipoteză a fost că victimele erau străini, care nu beneficiau de dreptul înhumării în cimitirul satului; analiza dentiţiei a înlăturat însă scenariul unui act xenofob.

Pe de altă parte, între anii 1066 şi 1300, potrivit cronicilor, Anglia a fost lovită de cel puţin douăsprezece perioade de foamete, când au fost semnalate şi cazuri de canibalism, iar satul Wharram Percy putea fi expus unor asemenea drame, pământul fiind sărac şi climatul, unul de altitudine foarte aspru. Urmele de pe oseminte nu corespundeau celor văzute în adevăratele cazuri de canibalism, lipsind tăieturile de cuţit în zonele musculare sau a articulaţiilor mari.

În situaţia respectivă, cercetătorii au ajuns la o ultimă explicaţie, cea mai uluitoare dintre toate: trupurile din groapa comună fuseseră profanate de teamă că s-ar fi putut întoarce să bântuie satul!

În Evul Mediu, era populară credinţa în existenţa aşa-numiţilor morţi-vii. În secolul al XII-lea, istoricul William de Newburgh a relatat un episod derulat la Berwick, în nord-estul Angliei: „După moartea sa, un bărbat a ieşit noaptea din mormânt, se crede, cu ajutorul lui Satan. Rătăcea pe drum, teroriza oamenii şi se întorcea în pământ înaintea zorilor. Toate acestea au durat mai multe zile şi nimeni nu a îndrăznit să se aventureze afară după căderea nopţii."

Conform lui Newburgh, ororile au luat sfârşit numai după ce monstrul a fost dezgropat, dezmembrat şi ars. Concluzia cercetătorilor: locuitorii satului Wharram Percy, temându-se de revenirea printre ei a anumitor morţi, au ales să joace rolul vânătorilor de zombie, în mod preventiv...

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

268 de trepte spre cer

Situate în nordul oraşului francez Puy-en-Velay, Stânca Aiguilhe şi Capela Saint-Michel construită pe vârful impunătoarei formaţiuni reprezintă unul dintre obiectivele istorice de prim rang din ţinutul Haute-Loire, nu numai datorită aspectului său uluitor, ci mai ales prin simbolistica spirituală, greu de egalat într-o astfel de sinestezie imagistică.

Vulcanul de sub ape

Construită în secolul al X-lea, Capela Saint-Michel d'Aiguilhe este accesibilă printr-o scară de 268 de trepte încolăcite în jurul peretelui de stâncă. Calea spre vârful stâncii este marcată şi se face în etape succesive. Pentru fiecare dintre ele sunt puse la dispoziţie bănci şi spaţii de odihnă, în locurile vechilor oratorii care punctau cândva ascensiunea.

Stânca Aiguilhe este considerată a fi punctul de plecare pe „Via Podiensis", unul dintre cele patru trasee de pelerinaj către mormântul Sfântului Iacob cel Mare din Santiago de Compostela, patronul Spaniei. Cu cel puţin două milioane de ani în urmă, bazinul Puy era un lac imens, dar erupţiile vulcanice sublacustre au modelat acest peisaj. Odată ajunsă la suprafaţă, lava a întâlnit cantităţi mari de apă şi numeroase explozii au transformat-o în pulbere, care a căzut înapoi în apă.

Resturile s-au unit apoi în mai multe straturi şi s-au transformat într-un material maro deschis, formându-se tuful vulcanic. Stânca este alcătuită din plăci mari, aproape verticale, mărturie despre îngrămădirea fragilă în coşul adânc al vulcanului.

Cu o înălţime de 82 de metri, acest vârf bazaltic, cu forma sa zveltă caracteristică, este de fapt hornul unui vulcan străvechi. O astfel de fantezie geologică pare să provină din erupţia unui vulcan subacvatic.

Comoara din altar

Un document din 1720 permite datarea cu precizie a construirii primei capele cu hramul Sfântului Mihail, pe Stânca Aiguilhe. Acest text arată că Truannus, decanul bisericii din Le Puy, a dorit să ridice un locaş sfânt pe stânca Aiguilhe, unde să poată urca doar oameni ageri şi virtuoşi. După crearea unui drum de acces, în vârf a fost construită o

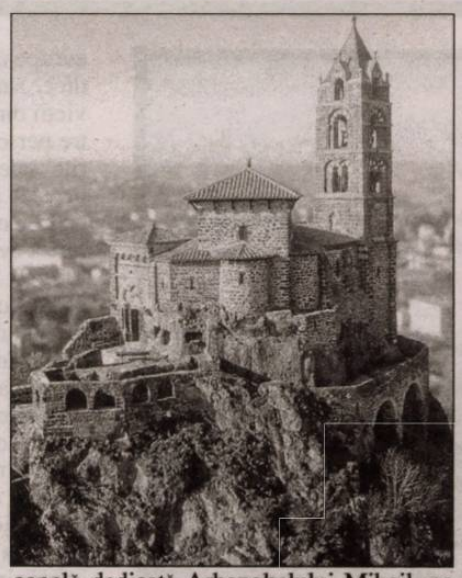

capelă dedicată Arhanghelului Mihail, pe care episcopul Godesclac (primul pelerin către Santiago de Compostela) a sfinţit-o în anul 961.

În 1955, în timpul lucrărilor de reabilitare a altarului, a fost descoperită „comoara" de o valoare istorică inestimabilă: o raclă creştină din secolul al X-lea şi un sicriu bizantin de fildeş din secolul al XIII-lea, în care se aflau o cruce pectorală şi două cupe de bronz cu relicve. Originar din Orientul Apropiat, cultul Sfântului Mihail a apărut în Italia la sfârşitul secolului al V-lea şi s-a răspândit în toată Europa. Primul dintre Arhangheli, Sfântul Mihail este considerat conducătorul oştirilor cereşti. Adesea reprezentat ca un tânăr care ucide un dragon, el este „cântăritorul sufletelor" la Judecata de Apoi şi îngerul care îl călăuzeşte pe decedat.

Majoritatea locaşurilor dedicate lui au particularitatea de a fi construite pe amplasamente înalte excepţionale (Monte Gargano în Italia, Mont Saint-Michel în Franţa şi altele). Trei arhangheli sunt materializaţi pe stânca din Aiguilhe de trei clădiri. Gabriel la poalele stâncii, Sfântul Rafael la urcare, Capela din vârf fiind dedicată Sfântului Mihail.

Un „careu sator", simbol secret pentru credinţă şi creştinism, a fost descoperit în capelă. Acesta este un pătrat magic, care conţine ciudata formulă latină SATOR AREPO TENET OPERA ROTAS.

Enigma formată de sensul acestei inscripţii a intrigat mulţi savanţi şi a dat naştere la diverse ipoteze. Cele 25 de litere ale acestei propoziţii de 5 cuvinte, înscrise într-o grilă şi citite la fel din orice colţ opus, formează un palindrom. Fiecare dintre cele 5 cuvinte se repetă de 4 ori în acest pătrat, de la stânga la dreapta, de la dreapta la stânga, de sus în jos şi de jos în sus.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 de locuri de văzut în România

Muzeul Etnografic „Haszmann Pál" din Cernat

Muzeul Etnografic „Haszmann Pál" este o interesantă instituţie muzeală, amenajată în satul covăsnean Cernat, în conacul lui Gyula Damokos, respectiv în parcul şi grădina care înconjoară acest conac.

În anii 1950-1970 conacul naţionalizat se afla într-o stare groaznică de degradare, când liderii locali şi autorităţile de stat au decis să-l transforme într-o instituţie culturală. Conacul a

fost clădit între secolele XVII-XIX, primindu-şi înfăţişarea neoclasicistă în 1831.

Terenul de mai mult de două hectare şi conacul cu multe încăperi ofereau o posibilitate unică pentru înfiinţarea unui muzeu etnografic în aer liber. Instituţia şi-a deschis porţile publicului pe 25 februarie 1973.

Pedagogul Pál Haszmann (1902-1977) şi soţia lui Haszmann, Pálné Ida Cseh (1909-2003), au oferit colecţia lor etnografică privată comunităţii locale, cu scopul înfiinţării muzeului. Colecţia Haszmann numără peste 8000 de exponate, care prezintă istoria spirituală şi culturală a localităţii şi a regiunilor învecinate, cu accent asupra materialelor referitoare la viaţa şi activitatea celor mai importanţi fii ai locului.

Printre exponate se găsesc numeroase lăzi de zestre şi piese de mobilier secuiesc cu decor pictat din secolele XVII-XIX, obiecte ornamentale sculptate, piese vestimentare tradiţionale, ţesături şi broderii din Cernat, respectiv ustensile pentru tors şi ţesut.

Tot aici este expusă şi o valoroasă colecţie de cahle care prezintă produsele celor mai importante centre de olărit din regiune: Albiş, Breţcu, Târgu Secuiesc, Zăbala şi Pava. Cel mai vechi exemplar al porţilor secuieşti din curtea muzeului este cel al familiei Miskolczy de la Pava, din anul 1761, un exponat specific pentru porţile cu porumbar din regiune.

Bogata colecţie de grinzi sculptate, expusă tot aici, provine în mare parte din salvarea elementelor de construcţie ale clădirilor din secolele XVII-XIX, din Cernat şi împrejurimi, clădiri care au fost demolate cu timpul.

O parte a curţii Muzeului este rezervată prezentării apiculturii locale, prin expoziţia de coşniţe şi stupi, respectiv ustensile specifice acestei ramuri de ocupaţie. Colecţia de unelte şi maşini agricole este extrem de bogată şi beneficiază de un spaţiu expoziţional propriu.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Mănăstirea Stavropoleos

Capodoperă a arhitecturii româneşti, Mănăstirea Stavropoleos cu obşte de maici, are hramurile: „Sfinţii Apostoli Mihail şi Gavriil", „Sfântul Atanasie cel Mare", „Sfântul Iustin Martirul şi Filozoful" şi „Sfântul Haralambie".

Situată în centrul Capitalei se afla iniţial în incinta unui han, multe biserici bucureştene având o poziţie asemănătoare. Din întregul complex de odinioară nu s-a mai păstrat decât biserica, zidită în 1724, în timpul celei de a doua domnii a lui Constantin Mavrocordat (1719-1730) de arhimandritul grec Ioanichie Stavropoleanul. Acesta se născuse în satul Ostanitza din eparhia Pogoniana din Epir şi a venit în Ţara Românească de la Mănăstirea Gura, metoc al Mitropoliei Pogoniana. Biserica era susţinută economic de hanul respectiv, asemenea unor alte biserici din Capitală cum sunt Colţea sau Sfântul Gheorghe.

În 1726 Ioanichie ajunge mitroplit al Stavropolei de unde numele său şi al aşezământului. În 1730 biserica a fost lărgită adăugându-i-se absidele laterale şi pridvorul. În 1742 se stinge din viaţă şi este înmormântat în biserică.

Incinta actuală este stabilită între anii 1894-1904 după planurile arhitectului Ion Mincu realizate după trei ani de studiu. Parctic lucrările de restaurare încep în 1904 după obţinerea tuturor aprobărilor şi sunt întrerupte din cauza războiului. După moartea arhitectului, în 1912, lucrarea fusese continuată de elevul său Alexandru Zagorit sub conducerea profesorului C. Dumitrescu.

Între anii 1904-1940 biserica este menţionată doar ca depozit pentru elemente de arhitectură de la alte biserici restaurate şi demolate. Cu prilejul reparaţiilor de aici se reface turla surpată în 1840. Aşezământul este deschis în 1940 şi funcţionează ca biserică parohială, viaţa monahală fiind reluată abia după 1989.

Biserica ridicată în plan treflat este de proporţii modeste dar

impresionează printr-o eleganţă aparte. În exterior întâlnim două registre: cel inferior, decorat cu arcade în acoladă şi cel superior decorat cu medalioane cu chipuri de sfinţi.

Deosebit de frumos este pridvorul cu arcade în acoladă frântă, sprijinită pe coloane frumos sculptate, aşezate pe piedestale de piatră unite între ele printr-o balustradă de piatră ajustate. Atât exteriorul cât şi interiorul reprezintă împreună un spaţiu specific tradiţiei bizantine, o sensibilitate barocă împletită cu un gust oriental.

Din mulţimea zugravilor şi pietrarilor care au lucrat la acest monument nu se cunoaşte decât numele lui Iordan stucatorul. Pictura interioară impresionează prin amplasarea dar şi concentrarea programului iconografic.

Peretele vestic este rezervat tabloului votiv reprezentându-i pe Nicolae Mavrocordat cu familia şi Mitropolitul Ioanichie cu fraţii săi, Panait şi Nicolae, alături de chipurile altor boieri care au contribuit la construcţia şi refacerea bisericii.

Iconostasul, păstrat în întregime aparţine stilului brâncovenesc, dar icoanele împărăteşti reprezintă o influenţă rusească, prezentând o noutate în arta bisericească românească. Ferestrele şi uşa de la intrare au ancadramente de piatră bogat sculptate. Într-o raclă din naos se găsesc moaştele unor sfinţi.

Biserica a recăpătat statut de mănăstire la 26 martie 2008 şi în incintă s-au amenajat, după unele lucrări de restaurare o bibliotecă, o trapeză, o colecţie de cărţi bisericeşti, stăreţia şi chiliile. Călugăriţele restaurează cărţi vechi, icoane şi broderii iar corul bisericii este vestit pentru muzica neo-bizantină care însoţeşte slujbele.

IRINA STOICA

Culorile blânde ale Nordului

Referirea la artele plastice și în special la pictură, invocă marile personalități europene, în jurul cărora s-au format școli remarcabile.

Creatorii de frumos valoroși pot fi întâlniți pretutindeni în lume, iar ceea ce merită scos în evidență este faptul că zonele geoculturale cărora aceștia le aparțin își pun o amprentă inconfundabilă asupra operelor lor și punctează elemente specifice arealelor respective.

Până în secolul trecut, pictorii nordici au fost plasați pe nedrept, cu unele excepții, în umbra celor italieni, flamanzi, englezi, francezi. Cu toate acestea, arta boreală, pictura și grafica merită să fie evidențiate pentru calitățile lor estetice incontestabile.

Una dintre primele idei nu putea fi alta decât cea despre climă și modul în care aceasta se poate reflecta în pictură. Pentru nordici, comentatorii evocă în general culorile reci, începând cu albul și griul, asociate temperaturilor scăzute.

Cu toate acestea, în multe cazuri se regăsesc la pictorii scandinavi din Alaska sau Canada și nuanțele calde, scoase în evidență tocmai de contrastul dintre realitatea prezentată și aceste asocieri.

Nu vom face o selecție anume, oprindu-ne la un Edvard Munch, care prin tabloul său intitulat „The Scream" a marcat un moment deosebit în această artă. În schimb, merită menționat finlandezul Erik Nikolai Järnefelt (1863-1937), cel mai bine cunoscut pentru portretele și peisajele sale din zona Parcului Național Koli.

A câștigat pentru acestea medalii la Expoziția Universală de la Paris din 1889 și 1900, iar ca profesor a predat artă la Universitatea din Helsinki și a fost președintele Academiei Finlandeze de Arte Frumoase.

Temele abordate cu predilecție sunt cele domestice, cu concentrare pe meserii comune, ale oamenilor simpli (spălătorese, negustori, culegători de fructe, fermieri), precum și portretele, peisajele din natură, ori, într-o mai mică măsură, subiecte biblice.

Artista groenlandeză Aka Høegh, ajunsă în prezent la respectabila vârstă de 75 de ani, aduce în prim-plan o lume care, pentru europenii din regiunile mai sudice, surprinde spiritul și mistica vieții din nordul continentului. Între personajele prezente în tablourile sale realizate într-o manieră nu atât realistă, cât simbolistă, și cadrul natural se creează o simbioză evidentă, ce transmite privitorului certitudinea apartenenței acelor oameni de spațiul anume de viețuire ce le-a fost hărăzit, pe care îl însuflețesc într-un mod impresionant.

Pictorița nu transmite vreun mesaj ostentativ de adversitate față de mediul evocat, ci, datorită liniilor curbe, formelor ondulate ale reliefului și văzduhului dă senzația de împrietenire până la contopire cu acestea, ca într-o nostalgică întoarcere către începuturile lumii.

O prezență mai mult decât impresionantă în ceea ce am numit arta plastică boreală este și cea a pictoriței de origine inuită Kenojuak Ashevak, născută în 1927 într-un iglu de pe insula canadiană Baffin. După moartea tatălui său, un renumit șaman, s-a mutat în Canada împreună cu mama și cu restul familiei.

A învățat mai multe meșteșuguri și, la vârsta de 19 ani, s-a căsătorit cu Johnniebo Ashevak, care avea și el talent artistic. Probabil neobișnuita ocupație a tatălui a îndreptat-o către universul magic specific poporului inuit, de a cărui mitologie a fost foarte atașată.

În lucrările realizate a tradus în limbajul artistic stilizat, cu evidente accente populare, mesajele ancestrale moștenite de poporul său și perpetuate de-a lungul mileniilor. Kenojuak a folosit diferite tehnici: desene în creion, desene color, dar a realizat și gravuri pe piatră ori gravuri și imprimeuri tipărite.

Ea a fost una dintre primele femei din Cape Dorset care s-a ocupat de artă în mod profesional, fondând cooperativa de artă West Baffin Eskimo, pentru artiști din neamul său. Ashevak este considerată „artistul inuit prin excelență" și o comoară artistică a Canadei.

Frumoasa africană

O girafă nubiană a devenit celebră după ce a fost trimisă cadou regelui Carol X al Franței de către Muhammad Ali, comandant albanez în armata otomană, devenit pașă și autodeclarat Khediv (vicerege) al Egiptului și Sudanului.

Patrupedul exotic, socotit la vremea respectivă un animal mitic (era a treia girafă ajunsă în Europa în decurs de peste trei secole) a intrat în Paris pe 30 iunie 1827, după opt luni de călătorie pe apă și pe uscat.

Botezată Zarafa – în limba arabă, „drăguță" sau „fermecătoare" – avea trei ani când a fost capturată de vânători arabi lângă Sennar, în Sudan. Transportată mai întâi pe spinarea unei cămile, a navigat apoi cu feluca (ambarcațiune mică, prevăzută cu pânze și cu lopeți) pe Nilul Albastru, până la Khartoum. De acolo a fost transportată în aval cu o barjă special construită până la Alexandria.

Compartimentul ei se afla în cală, dar înălțimea girafei (avea peste 3,65 metri) a necesitat practicarea unui spațiu prin care ea să-și scoată capul și o bună parte din gât. În cele 32 de zile cât a durat călătoria pe mare, până la Marsilia, girafa a fost însoțită de păstori sudanezi și... de trei vaci, care îi furnizau zilnic cei circa 25 de litri de lapte cu care era hrănită.

După o iarnă petrecută în portul din sudul Franței, pentru Zarafa a urmat partea cea mai obositoare a lungii călătorii spre curțile regale, întrucât s-a decis să se deplaseze pe picioarele ei, spre a se evita pericolele unei deplasări pe mare în jurul Peninsulei Iberice.

Pentru a nu-și distruge copitele, i s-au confecționat saboți speciali, iar de această dată i-a ținut companie faimosul naturalist Étienne Geoffroy Saint-Hilaire. „Frumoasa Africană", cum a fost supranumită ulterior, deja era mai înaltă cu vreo 15 centimetri față de cât avusese la părăsirea definitivă a meleagurilor natale.

Impresia generată de trecerea ei a fost, la fiecare pas, una delirantă și numai la sosirea în capitală – unde a fost primită de Carol X, la Castelul Saint-Cloud – și peste 100.000 de oameni (cam o optime din populația de atunci a Parisului). Fiindcă trebuia să poarte și un nume științific, naturaliștii i-au spus în mod bizar Giraffa cameleopardalis, presupunând că era rodul unei imposibile iubiri dintre un leopard și o cămilă!

Un calcul aproximativ arată că Zarafa a parcurs în total peste 4.000 de kilometri, din care circa 880 de kilometri numai pe teritoriul Franței.

Reședința i-a fost stabilită la menajeria regală din Jardin des Plantes, însă în scurt timp a devenit o adevărată vedetă pentru întregul continent. Lipsită nu doar de viața în mediul din care provenea, ci și de un partener din aceeași specie, se spune că a murit tristă, la 21 de ani, iar trupul i-a fost conservat și se află expus și astăzi la Muzeul de Istorie Naturală din La Rochelle.

Adam și Eva, final neașteptat

Dacă a existat cu adevărat cândva, prima pereche de muritori de pe pământ a avut o existență comună mai degrabă bizară, au afirmat nenumărați cercetători, de religii diferite, care au căutat de-a lungul secolelor, eventualele rămășițe pământești ale celor doi.

În mod logic și rațional, membrii cuplului primordial ar fi trebuit să viețuiască împreună, pentru a împlini misiunea divină: să se înmulțească și să populeze Pământul. Pentru că nemurirea le-a fost confiscată, sfârșitul lumesc ar fi trebuit să-i găsească tot împreună.

Cercetări cât se poate de serioase au dus cel mult la constatări vagi că Adam și Eva au fost îngropați în locuri diferite, despărțite uneori de mii de kilometri. Ca și cum în realitate ar fi fost doi străini ori, într-un raționament mai apropiat nouă, doi foști soți care au divorțat!

Despre mormântul lui Adam nu se știe nimic clar. Versiuni musulmane fac trimitere la localizări diferite, cele mai importante fiind Mecca (Muntele Abu Qubays), Ierusalim și Khalil (Hebron); Lalibela (Etiopia) pare a fi o „replica" a locurilor sfinte, aici aflându-se și presupusul „mormânt al lui Adam".

Tradiția creștină plasează în general mormântul lui Adam în Ierusalim, sub locul crucificării lui Iisus, numit „Peștera Comorilor". Tradiția iudaică se referă la Peștera Macpela, unde se spune că Avraam și fiii săi sunt de asemenea îngropați. Toate cele trei tradiții menționează că Seth a fost responsabil pentru înmormântarea tatălui său, Adam, deoarece Abel fusese expulzat după uciderea lui Cain.

O versiune interesantă pretinde că Noe ar fi luat trupurile celor doi pe Chivot, pentru a le reîngropa la Ierusalim, dar că orice mărturie în acest sens a fost distrusă de Marele Potop. Mulți artiști medievali s-au folosit de această poveste și, pictând scena Răstignirii, au plasat la baza crucii un craniu cu două oase încrucișate, care ar fi relicvele lui Adam.

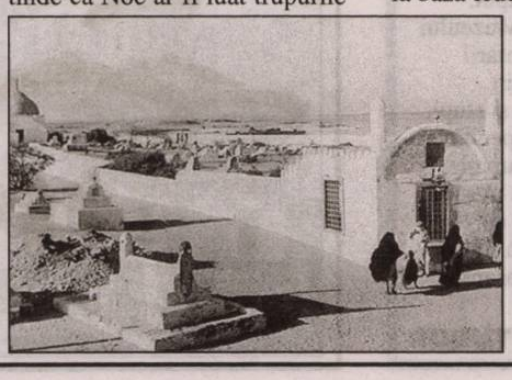

Mitul s-a preschimbat în legendă, iar aceasta a luat chipul basmelor, unde fantezia povestitorului și-a dat deseori măsura maximă. Cum altfel putem explica ideea existenței mormintelor lui Adam și al Evei pe insula Mannar din Sri Lanka, în satul Urumalai?!

Mai credibilă pare în schimb versiunea identificării locului de veci al Evei în cimitirul antic (după unii istorici datând de prin secolul IX î.Chr.) din orașul Jeddah, port saudit la Marea Roșie. O serie de istorici și călători indică faptul că locul mormântului Evei se află aici, iar unele surse au menționat dimensiunile mormântului și desene ale acestuia în cărți, identificat astfel printr-o cupolă mare.

În prezent însă nu mai sunt cupole în cimitir, toate mormintele sunt asemănătoare și nu există elemente care să indice prezența mormântului.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Ştiaţi că...

◆ ...templul Dianei din Efes (Asia Mică), considerat una dintre cele 7 Minuni ale Lumii Antice, a fost construit începând din

anul 650 î.Hr. şi inaugurat în 430 î.Hr.? Avea 127 de coloane de marmură albă şi 18 metri înălţime, înconjurând altarul zeiţei.

◆ ...cea mai luminoasă stea de pe bolta cerească este steaua Pistol? Radiază de zece milioane de ori mai multă lumină decât Soarele.

◆ ...cele mai calde ape termale de pe Terra se află în

Mexic şi Venezuela? Au în jur de plus 97°C.

◆ ...„Cornul de aur" este un golf de 6 kilometri lungime pe ţărmul european al Strâmtorii Bosfor? Desparte Istanbulul în cartierele Pero şi Galata.

◆ ...numele continentului Africa vine de la un trib berber, „Afri", care trăia în zona Cartagina? Numele a

fost dat de romani, care iniţial au numit continentul „Afriterra".

◆ ...prin „plaur" se înţelege o insulă plutitoare? Este formată din rădăcini de plante împletite aduse de ape cu depuneri de pământ.

◆ ...un nor mijlociu cântăreşte în jur de 300.000 de tone?

Unul de furtună depăşeşte 1.000.000 de tone.

Ştiaţi că...

În lumea târgurilor de Crăciun

Decembrie este luna bucuriei, a colindelor, a darurilor, a împăcării între oameni şi a unei veselii care pare să se fi trezit din adâncul fiinţei noastre.

Târgul de Crăciun din Craiova

În tradiţiile creştine luna decembrie este legată de Naşterea lui Iisus, dar prin extinderea călătoriilor şi prin bogăţia de informaţii, sărbătoarea capătă şi un puternic caracter laic, pătrunzând în cele mai neaşteptate colţuri ale lumii.

Oamenii au simţit nevoia să se întâlnească unii cu alţii şi să-şi împărtăşească bucuriile. Astfel au luat naştere târgurile de Crăciun, adevărată întrecere între creatorii de lumini, artificii, jocuri, jucării şi tot felul de bunătăţi culinare, în special dulciuri.

Oraşul recunoscut drept punct de plecare al acestor târguri este Viena cu cele peste 20 de târguri ale sale. Originea acestora este în îndepărtatul Ev Mediu, datând din 1298. Se află în faţa Primăriei şi este concurat de cel din faţa Palatului Schönbrunn. Târgul este organizat în perioada 19 noiembrie – 26 decembrie şi are mai multe zone dedicate copiilor, inclusiv un patinoar de 150 de metri pătraţi.

Târgul de Crăciun din Piteşti

Nelipsit este „copacul inimilor", decorat cu inimioare şi îndrăgit de îndrăgostiţii care îşi fac poze, iar în aer pluteşte aroma dulciurilor şi a migdalelor prăjite. Un carusel etajat şi un tren tras de reni întregesc decorul plin de căsuţe cu tot felul de minuni şi obiecte artizanale. La fel de vestite sunt târgurile din Basel (Elveţia), din Budapesta (Ungaria), din Zagreb (Croaţia), din Praga (Cehia) şi cele din oraşele italiene: Roma, Florenţa, adevărate explozii de cântec şi lumină.

Peste tot eşti întâmpinat de un program artistic bine organizat, de imaginile unor îngeraşi cântând la diferite instrumente, de băuturi calde, de prăjituri înmiresmate, de globuri şi de jocuri de lumini.

De menţionat Târgul de Crăciun din Strasbourg, primul din Franţa, deschis în anul 1570. Şi aici sunt mai multe târguri dar cel mai frecventat este cel din centrul istoric. Asemenea târgurilor de pretutindeni este dominat de bradul uriaş, încărcat de mii de luminiţe multicolore şi de marea varietate a obiectelor pentru cadouri şi preparate tradiţionale. Febra târgurilor de Crăciun a cuprins, în mod evident şi ţara noastră, românii fiind cunoscuţi ca iubitori de viaţă, cinstire a tradiţiilor şi plăcerea de a petrece.

Vom începe cu Bucureşti în care „târgul cel mare" (Piaţa Constituţiei) s-a deschis la data de 20 noiembrie şi va putea fi frecventat până pe 26 decembrie. Sunt aici peste 70 de căsuţe cu produse realizate de artizani, artişti plastici şi meşteşugari, dar şi mâncare tradiţională.

Magia sărbătorilor este accentuată de bradul minunat, de carusel, de patinoar şi mai ales de roata panoramică oferindu-ţi o priveliştе de poveste a oraşului. Cei mici sunt aşteptaţi la întâlnirile magice din căsuţa lui Moş Crăciun pentru a-şi exprima dorinţele privitoare la aşteptatele daruri.

Al doilea târg de Crăciun din Bucureşti, organizat în parcul Drumul Taberei, atrage vizitatorii cu un concept original care include personaje şi poveşti, dar şi o căsuţă poştală specială unde pot lăsa scrisori pentru Moş Crăciun. Câştigătorului extragerii din ajunul Crăciunului i se va îndeplini dorinţa, au declarat organizatorii târgului.

Foarte frumoase sunt şi târgurile din alte oraşe ale ţării: Oradea, Braşov, Cluj, Timişoara, Piteşti. Târgul de Crăciun din Sibiu, aflat la 15-a ediţie în Piaţa Mare, oferă şi în acest an copiilor – „Atelierul lui Moş Crăciun" – unde vor putea crea adevărate opere de artă. Patinoarul, căsuţele cu specialităţi culinare locale, decoraţiuni, obiecte diverse şi luminile multicolore proiectate pe clădirile din piaţă transformă centrul oraşului într-un loc de poveste.

Ne aşteptam ca Târgul din Craiova să se ridice la înălţimea celui de anul trecut, când a fost menţionat în topul celor mai frumoase locaţii festive din Europa, ocupând locul 6. Anul acesta a fost desemnat pe locul 3, după cele din Budapesta (Ungaria) şi Gdansk (Polonia), dar înaintea celui de la Viena.

Deschis în perioada 11 noiembrie – 8 ianuarie 2023, târgul se întinde pe aproximativ 10.000 m², iar vizitatorii vor admira şi se vor bucura de bradul înalt de 20 de metri, patinoar, roata panoramică de pe esplanada Teatrului Naţional, căsuţele cu bunătăţi şi cele peste un milion de luminiţe ce vor crea o atmosferă feerică.

Târgul de Crăciun din Drumul Taberei, Bucureşti

Ansamblul statuar Bogdan Vodă

Situat în localitatea Cuhea, astăzi Bogdan Vodă, la 42 de kilometri de Sighetu Marmaţiei, este creaţia sculptorului Ioan Marchiş.

Complexul a fost ridicat la insistenţele neobosite ale primarului Vasile Deac, zis „Moşu", care nu s-a lăsat intimidat de refuzul autorităţilor de a ridica o statuie închinată domnitorului, voievod al Maramureşului între 1330-1342 şi considerat întemeietorul Moldovei ca stat feudal.

Bogdan Vodă a domnit între 1355-1359 şi a deschis o lungă dinastie de domnitori, cel mai cunoscut dintre aceştia fiind Ştefan cel Mare.

Adevărat simbol al Maramureşului istoric, monumentul a fost inaugurat la data de 29 iunie 2008, execuţia proiectului durând 5 ani.

Monumentul este realizat din bronz, cântăreşte 22 de tone şi îl reprezintă pe Bogdan I călare, înconjurat de cinci nobili, care arată cu mâna întinsă drumul de dincolo de Carpaţi, locul unde va întemeia noul stat – Moldova.

Pagină realizată de **IRINA STOICA**

Salvat de instinctele materne

Ceea ce trebuia să fie o sărbătoare frumoasă pentru întreaga familie, cu veselie din belşug şi artificii, s-a transformat rapid într-o poveste de groază. Kelly Pittman şi familia ei s-au alăturat altor sute de oameni la Stone Mountain Park (SUA) pentru a sărbători Ziua Independenţei cu o distracţie sănătoasă în familie.

Sărbătoarea a luat însă repede o întorsătură neplăcută, când ploaia a întrerupt petrecerea. În mijlocul confuziei numeroaselor grupuri care părăseau parcul, Kelly a observat un băieţel de aproximativ 3 ani, singur, cu o jucărie de pluş în mână. „Instinctul meu îmi spunea că ar trebui să ajut acel copil. Nu aveam cum să-l las acolo singur şi să trec pe lângă el ca şi cum nu l-aş fi văzut", a declarat Kelly mai târziu.

Copilul se rătăcise de ai săi şi, pentru a-l ajuta să-şi găsească familia, ea l-a întrebat numele mamei lui, pornind împreună să o caute. În timp ce mergeau prin mulţime, o femeie i-a atras atenţia.

„Şi-a fluturat de câteva ori braţul şi a strigat: Aici, aici! Este băiatul meu", îşi aminteşte Kelly. Cu toate acestea, instinctul îi spunea că ceva nu era în regulă. Deşi iniţial fusese uşurată că a găsit-o pe mama copilului, ea nu a putut scăpa de un sentiment bizar. „Vorbea la telefon tot timpul, ceea ce mi s-a părut foarte ciudat", a spus ea.

Imediat micuţul i-a confirmat presimţirile. Când s-a întors către el şi l-a întrebat dacă aceea era mama lui, el a clătinat din cap: Nu! „M-au trecut fiori reci prin tot corpul. Pur şi simplu, nu-mi venea să cred ce vedeam cu ochii mei, femeia aceea care zâmbea...", a mărturisit Kelly.

Ea a avut încredere în copil şi a dejucat o tentativă de trafic de personane. Au găsit un cort cu gardieni ai parcului, care au aflat în cele din urmă că mama băiatului se afla într-un alt loc, căutându-şi disperată fiul. Kelly a aşteptat cu copilul până când aceasta a venit să-l ia. Întoarsă la propria ei familie, a încercat să o găsească pe suspectă, dar aceasta dispăruse.

Chiar dacă femeia a scăpat, salvatoarea copilului s-a gândit să fie de folos mai departe şi altor părinţi, astfel că a scris despre incident pe pagina ei de Facebook pentru a-i avertiza pe ceilalţi despre posibilul pericol.

„Am împărtăşit incidentul pentru că cred că este cu adevărat important şi pentru că aş fi putut fi eu, a spus Kelly. Ar fi putut să se întâmple asta chiar cu băiatul meu şi îmi dau seama că de multe ori părinţii văd uneori asta la ştiri şi cred că aşa ceva nu se întâmplă cu adevărat, nu cu familia lor. Din nefericire, realitatea asta există şi este răspândită peste tot."

Cel mai rapid unicorn din lume

Chiar dacă ideea stârneşte zâmbete spontane, vorbim despre o performanţă reală, înscrisă recent ca atare în Guiness Book: un francez de 38 de ani pe nume Jérémie Maillard a participat la un maraton organizat în Londra şi a ieşit câştigător.

Dar nu în condiţii obişnuite, ci purtând un costum special pe parcursul întregii curse: bărbatul a fost deghizat într-un costum de creatură mitologică – unicorn!

Desigur, vorbim despre una dintre nenumăratele ciudăţenii regăsite în faimoasa Carte a Recordurilor Lumii – o lume care dă dovadă frecvent de acea nebunie frumoasă.

Originar din oraşul francez Vannes, departamentul Morbihan, Maillard a parcurs cei 42 de kilometri în 3 ore şi 42 de minute, un timp record pentru statutul asumat, el fiind obligat să nu-şi dea jos costumul de unicorn pe durata cursei, în pofida căldurii deloc comode. „Noi credem în unicorn!", a clamat temerarul deghizat în legendarul căluţ cu corn în frunte, explicând totodată că nu doar pentru un record insolit a suportat totul, ci în primul rând pentru a-i face o bucurie fiicei sale. De altfel, în urmă cu doi ani, el a comis un gest similar pentru a-l face mândru pe fiul său, însă atunci a alergat sub „identitatea" unei ţestoase ninja!

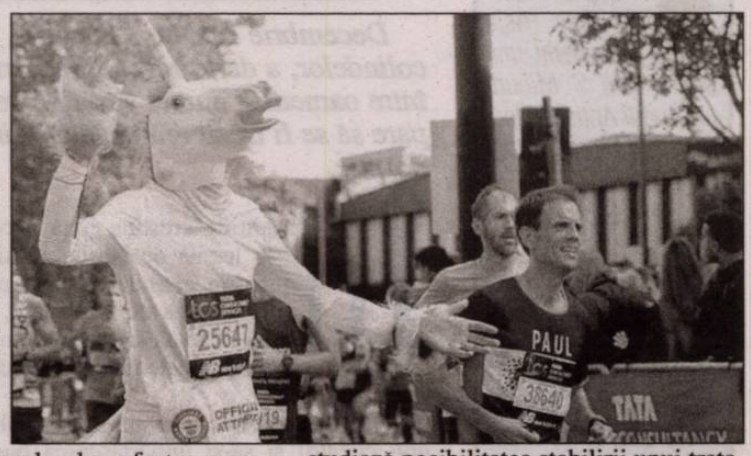

„Nu a fost simplu, dar a fost o experienţă incredibilă, de la început până la sfârşit", a declarat Jérémie după cursă. El şi-a depăşit propriul record de maratonist, care era de 3 ore şi 58 de minute.

Totodată a mărturisit că aleargă şi pentru o cauză nobilă: la fiecare participare, sportivul strânge fonduri pentru asociaţia Alzheimer Research UK, care studiază posibilitatea stabilirii unui tratament şi a unor mijloace de prevenire a maladiei Alzheimer. „Tatăl meu a fost afectat de această boală când încă nu împlinise 50 de ani. Încerc să ajut în felul meu", a declarat Jérémie, tatăl a trei copii. De această dată, unicornul alergător a adunat 1.500 de euro, ceea ce pentru el constituie, de asemenea, un record.

Sugar la 5 ani

Hrănirea unui bebeluş cu laptele matern este unul dintre cele mai naturale lucruri şi contribuie la dezvoltarea şi creşterea sănătoasă a nounăscutului. Fiecare femeie decide independent cât va dura, iar alăptarea ar trebui să dureze minimum un an de zile, conform medicilor neonatologi.

Cert însă este că, atunci când bebeluşul începe să crească, trecerea la următoarea etapă, cea a hranei solide, are loc spontan. Acesta este cazul în majoritatea situaţiilor, dar unele mame aleg să amâne alăptarea, chiar şi pentru o perioadă mult mai lungă decât cea normală, cazul unei tinere în vârstă de 29 de ani, aspru criticată deoarece continuă să-şi alăpteze copilul la vârsta de 5 ani. În timp ce unii experţi recomandă alăptarea cât mai mult timp posibil, alţii susţin teoria limitată în timp, dar cazul lui Laure depăşeşte statisticile.

Laure McLeod, o mamă din Perth, Australia, a stârnit dezbateri aprinse cu privire la alegerea ei de a continua să-şi hrănească fiul, Bowie, cu laptele matern, în ciuda faptului că acesta are 5 ani. „Am fost binecuvântată cu o experienţă de alăptare relativ uşoară, cu un minim de bătăi de cap, beneficiile depăşesc cu mult orice dificultăţi pe care le-ar putea întâmpina, a spus ea. Eu şi copiii mei avem o relaţie minunată şi sunt fericită că le pot sprijini dezvoltarea fizică şi mentală cu laptele meu matern, precum şi să le ofer sentimentul de confort şi de siguranţă pe care îl simt în timpul alăptării.", a spus femeia, care şi-a împărtăşit alegerea pe reţelele de socializare prin numeroase fotografii. Laure nu acordă o importanţă specială opiniilor negative despre opţiunea ei, pe care le consideră a fi o consecinţă a informaţiilor proaste şi incorecte cu privire la această problemă.

„O mulţime de opinii nefavorabile pe această temă se bazează adesea pe o lipsă de cunoştinţe şi aceasta este o parte din motivul pentru care îmi împărtăşesc povestea: să ajut oamenii să înţeleagă că alăptarea depinde de natură, de corpul feminin şi că are loc spontan."

Cazul lui Laure nu este singular, anul trecut, Sheryl Wyne, în vârstă de 39 de ani, din Wakefield (Anglia) continua să-şi alăpteze cei doi băieţi de 5 şi 6 ani cu convingerea că acest lucru i-a făcut mai apropiaţi.

O poziţie ce poate fi la fel de explicabilă ca alegerea multor tinere de a nu-şi hrăni deloc la sân bebeluşii.

Bufniţa prietenoasă

Animalele sunt creaturi minunate, a căror prezenţă îmbogăţeşte adesea viaţa oamenilor, motiv pentru care a crescut interesul faţă de animalele de companie.

România se situează pe primul loc în Europa cu cele mai multe gospodării care deţin animale, în 47% dintre acestea există cel puţin o pisică, iar în 42% cel puţin un câine.

Un câine de talie mică, de exemplu, poate reprezenta un mijloc potrivit pentru a nu lăsa o persoană în vârstă să se simtă singură şi, în acelaşi timp, pentru a-i oferi o responsabilitate.

Mărturia Rannei, în schimb, este una cu totul singulară: în fiecare zi, o bufniţă îi vizitează casa din Phoenix, Arizona (SUA). Pasărea pare să fie deosebit de ataşată de femeia în vârstă de 98 de ani care a rămas singură după decesul soţului ei. Legătura lor este atât de intensă, încât nepoata femeii a căpătat convingerea că bufniţa este un fel de reîncarnare a bunicului ei.

Indiferent dacă credem sau nu în viaţa după moarte, Ranna şi nepoata ei, Shai Ward sunt convinse că pasărea care o vizitează aproape în fiecare dimineaţă pe bătrână este un semn clar din partea regretatului ei soţ, Bob.

Acesta a murit în 2020, după ce a fost căsătorit cu Ranna timp de 70 de ani. După atâţia ani de convieţuire, părea de neconceput să trăiască în continuare în aceeaşi casă, să ducă aceeaşi viaţă. După ce a rămas singură, bătrâna Ranna a încercat să-şi găsească sensul existenţei, să dea un nou înţeles zilelor sale, încercând să meargă mai departe.

Bufniţa care îi ţine companie aproape în fiecare zi pe balcon a ajutat-o ca zilele să i se pară mai puţin triste. Ataşamentul pe care pasărea îl arată faţă de bunică este extraordinar, iar nepoata Shai Ward este convinsă că animalul este nimeni altul decât bunicul ei în vârstă, care continuă să vegheze de dincolo asupra multiubitei sale soţii.

Primele apariţii ale bufniţei au avut loc la exact doi ani de la moartea lui Bob. „Bunicii mei erau cei mai buni prieteni şi se respectau profund. Puteai simţi dragostea în jurul lor, a mărturisit Shai. Bunica este un suflet bun. E o catolică devotată şi atribuie tot ceea ce i se întâmplă în viaţă unei puteri superioare, iar acum vivacitatea ei demonstrează că 98 este doar un număr..."

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Roluri mici, actori mari

Este greu pentru un actor să fie personajul principal, de-a lungul unui întreg film. Este poate şi mai greu să intre într-un film pentru o perioadă scurtă de timp, uneori doar pentru o singură scenă, şi să aibă un impact semnificativ. Totuşi, dacă el reuşeşte să găsească combinaţia potrivită între personaj şi actor, se poate întâmpla ceva magic.

Un personaj secundar extrem de bine dezvoltat poate adăuga unei pelicule o valoare net superioară, introducând o energie nouă într-o poveste sau luând ceea ce este deja stabilit şi dându-i un nou impuls.

Următorii actori au făcut exact acest lucru. Perioada cât ei apar pe ecran este, poate, limitată, chiar neglijabilă, dar ceea ce fac în acest timp are un impact enorm. De fapt, ai putea spune că ei fură, pur şi simplu, întregul film în care apar, devenind practic punctele sale forte.

Locotenent-colonel Bill Kilgore (Robert Duvall) – *Apocalipsul, acum*

Apocalipsul, acum, al lui Francis Ford Coppola este considerat unul dintre cele mai bune filme de război realizate vreodată. În parte, aceasta şi datorită prezenţei lui Robert Duvall în rolul locotenent-colonelului Bill Kilgore. Căpitanul Benjamin Willard (Martin Sheen) este trimis în susul râului, în Cambodgia, pentru a-l ucide pe colonelul Kurtz (Marlon Brando), un ofiţer corupt care se pare că a înnebunit şi acum acţionează pe cont propriu.

Willard se întâlneşte cu Kilgore la jumătatea misiunii. Kilgore este un personaj plin de culoare, la fel de pasionat de surfing ca şi de război. Probabil că nu este o coincidenţă faptul că numele belicosului personaj este format din „kill" (ucide) şi „gore" (măcel). El rosteşte cea mai memorabilă replică din film: „Iubesc mirosul de napalm dimineaţa!"

Pe de o parte, iubeşte războiul un pic prea mult. Pe de altă parte, dacă ai de gând să lupţi, acesta este exact genul de om pe care îl vrei la comanda companiei

tale. Kilgore ajută la transmiterea temei filmului despre cum războiul îi poate înnebuni pe oameni, adăugând în acelaşi timp o explozie uriaşă de energie. După ce îl ajută pe Willard, el pleacă – dar nu înainte de a lansa un atac masiv cu napalm, pe fondul sonor al „Călătoriei walkiriilor", de Wagner.

Winston Wolfe (Harvey Keitel) – *Pulp Fiction*

Există mai multe scene de neuitat în filmul *Pulp Fiction* al lui Quentin Tarantino. Una dintre ele este momentul în care ucigaşul plătit Vincent (John Travolta) îl împuşcă accidental în faţă pe un anume Marvin, în timp ce se afla într-o maşină cu partenerul său de crime, Jules (Samuel L. Jackson).

Aceştia ascund vehiculul în casa prietenului lor Jimmie (interpretat de Tarantino), care este îngrijorat că soţia lui va veni acasă, va vedea mizeria şi se va speria. Pentru a repara lucrurile, şeful lor, Marcellus Wallace, cheamă un „curăţător" pe nume Winston Wolfe (Harvey Keitel).

Meseria de curăţător este una destul de macabră, aşa că este o notă bună faptul că Winston apare purtând un smoching impecabil. Ideea că acest tip cu o slujbă ilicită ar putea avea şi o latură cultă, care ar necesita purtarea unui smoching, este plină de umor.

La acest efect se adaugă şi atitudinea fără menajamente a personajului. La un anumit nivel, uciderea involuntară a lui Marvin este tratată ca o glumă proastă în film, până când Winston ajunge şi începe să dea ordine. El serveşte drept vocea uneori sarcastică a raţiunii într-o situaţie haotică.

Fantoma din metrou (Vincent Schiavelli) – *Fantoma mea iubită*

Personajul lui Patrick Swayze, Sam, moare în floarea vârstei în filmul *Fantoma mea iubită*, din 1990. Faptul că se află în viaţa de apoi este dificil de acceptat. El primeşte ajutor de la „fantoma din metrou" (Vincent Schiavelli), o apariţie care îşi petrece timpul în reţeaua de metrou a oraşului.

La început, aceasta este o prezenţă ostilă, dar mai târziu îl ajută pe Sam să se aclimatizeze, învăţându-l chiar cum să mute obiecte cu forţa spiritului. O parte din farmecul personajului vine din apariţia lui Schiavelli.

Regretatul actor era cunoscut pentru faptul că avea nişte ochi distinşi care dădeau mereu impresia că era fie trist, fie furios. Această calitate este pusă în valoare. La început, publicul este temător în legătură cu el, apoi personajul îşi arată latura sa mai blândă, cucerindu-i pe toţi.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

PORTRET

Réka Nagy

Una dintre cele mai îndrăgite actriţe din România, Réka Nagy s-a născut pe 19 noiembrie 1941 la Sfântu Gheorghe, judeţul Covasna.

Încă din copilărie şi-a dorit să ajungă actriţă, iar sensibilitatea şi mai ales frumuseţea ei deosebită au fost atuuri importante în drumul ei spre acest ideal. A absolvit Institutul de Teatru „Szentgyörgyi István" din Târgu Mureş în 1963, având-i colegi de promoţie pe Annamária Biluska, László Darvas, Attila Seprődi Kiss, Erzsébet Kiss, Antal Kocsis şi Árpád Visky, iar după absolvirea studiilor a fost repartizată la Teatrul Maghiar de Stat din Cluj.

A jucat în piese precum *Unchiul Vania*, de Cehov, *Puricele în ureche*, de Georges Feydeau, *Vedere de pe pod*, de Arthur Miller, *Romeo şi Julieta* şi *Îmblânzirea scorpiei*, de William Shakespeare, *Bârfe, zvonuri şi minciuni*, de Neil Simon, *Bal la Savoy*, de Pál Ábrahám, *Idioata*, de Marcel Achard, *Harvey*, de Mary Chase, *Crinul galben*, de Lajos Bíró, *Nu pot trăi fără muzică*, de Zsigmond Móricz, *O stea pe rug*, de András Sütő şi multe altele.

Charisma ei deosebită a făcut ca Réka Nagy să devină o veritabilă muză şi pentru regizorii de film, ea apărând în pelicule de mare succes, precum *Brigada Diverse în alertă, B.D. la munte şi la mare, Cântecele mării, Sfânta Tereza şi diavolii, Dragostea începe vineri* şi mai ales *Pistruiatul,* care a fost poate cel mai apreciat serial de televiziune din România înainte de 1989.

După turnarea serialului, Réka Nagy s-a stabilit în Ungaria, unde a continuat să facă filme, precum *Ámokfutás, Kísértet Lublón* sau *Anyám könnyű álmot ígér.*

Reviste

Naţiunea, un concept care nu s-a perimat 2

În fragmentul de interviu cu academicianul Eugen Simion, publicat în revista *Vatra veche,* am mai reţinut câteva argumente pertinente: Noi, românii, „am devenit naţionalişti, atunci când am descoperit originea noastră, când am descoperit structura limbii române, când am descoperit rădăcinile noastre religioase, latinitatea noastră. şi aici meritele sunt ale Şcolii Ardelene în primul rând. Şcoala noastră naţională a fost determinată de Şcoala Ardeleană. Au fost primii care au impus în conştiinţa publică, conştiinţa naţională".

Şi, mai departe: „Sunt un român european şi chiar mă simt în acest fel. Adică resping rasismul, resping xenofobia, care mi se par lucruri detestabile, care nu ţin de umanismul nostru european. Pe de altă parte, mi se par de neacceptat şi cei care resping încă o dată ideea de naţiune, de tradiţie, de istorie, ideea de naţionalism, în sensul pe care l-a avut acest mare concept în secolul al XIX-lea, atunci când s-au creat statele naţionale".

În privinţa trăsăturilor definitorii ale naţionalismului, profesorul Eugen Simion afirmă convins de corectitudinea argumentelor sale: „Aş zice că naţionalismul, în sensul adevărat şi european, este acel sentiment, acel concept care uneşte în el iubirea de propria naţiune, de propria patrie, patriotismul, respectul faţă de tradiţiile proprii şi faţă de valorile celorlalţi, faţă de celelalte naţiuni care au şi ele drepturi şi în Europa să intrăm, am intrat deja, şi să vieţuim cu acest sentiment că nu vom fi o Europă unită, dacă nu vom respecta aceste naţiuni unite şi cu valorile lor".

Interviul din *Vatra veche* mi-a adus aminte şi de alte cuvinte ale distinsului profesor. Într-un interviu din 2013 din Adevărul, profesorul Eugen Simion, care împlinise 80 de ani, vorbea despre momentul în care în tinereţe a optat pentru cariera de critic literar. „La liceu, un profesor de română mi-a împrumutat o carte de Garabet Ibrăileanu. A fost prima carte de critică literară pe care am citit-o. Mi-a plăcut atât de mult încât am început să citesc şi altele. Apoi am mers la bibliotecă şi am împrumutat o carte de Lovinescu. Lectura a fost un regal. Mi-a determinat destinul". Dar reuşita majoră în calitate de Preşedinte al Academiei Române a fost, după cum mărturisea în 2013, alegerea Papei Paul al II-lea ca Membru de Onoare al Academiei Române. Cum a reuşit să-l convingă pe Papa născut cu numele de Karol Józef Wojtyła să accepte numirea?

„Mie mi-a plăcut atât de mult acest papă polonez încât, după ce a venit la Bucureşti, i-am trimis o scrisoare în care îi făceam această propunere, eram atunci preşedintele Academiei. Am primit răspunsul de la un cardinal care mi-a spus că legile Vaticanului nu îngăduie aceste onoruri lumeşti. Dar s-a întâmplat ca, peste un an, să conduc la Vatican o delegaţie de istorici, cu Biblia lui Samuil Micu, tipărită de noi şi finanţată de Vatican. Mi s-a spus că eu trebuie să vorbesc 3 minute, iar el – 5 minute.

Când am ajuns acolo, m-a întrebat, cu o bucurie extraordinară, cu o seninătate pe chip: „Ce face Teoctist?". La sfârşit, m-am uitat la el, m-am apropiat, mi-a strâns mâna şi atunci, un moment extraordinar, am văzut chipul lui de om din Est. Parcă era un om pe care-l cunoşteam.

Un om din Estul Europei, adică un om care a trecut prin suferinţă. Am spus: „Sanctitatea voastră, ce rău îmi pare că nu puteţi să fiţi membru al Academiei Române!". La care el mi-a spus: „Dacă este făcut, totul este făcut!". „Sanctitatea voastră, este deja făcut." „Noi hotărâserăm în conducere să-l primim, dar nu votaserăm. Am venit aici şi, într-o săptămână, l-am votat, iar peste un an m-am dus şi i-am dat însemnele Academiei. Un moment extraordinar."

După ce am scris aceste rânduri, am aflat despre trecerea în nefiinţă a profesorului Eugen Simion, la 89 de ani. Acum, cuvintele acestea devin un *remember.*

GEORGE CUŞNARENCU

Depigmentarea pielii

Aproximativ 1-2% din populaţia lumii este afectată de vitiligo, boală autoimună care se manifestă prin depigmentarea pielii, afectând deopotrivă bărbaţii şi femeile, adulţii şi bebeluşii. În general, apare înainte de vârsta de 20 de ani, primele semne fiind pete albe bine definite pe mâini, faţă, braţe sau picioare.

Încetul cu încetul, persoanele cu vitiligo sunt acoperite cu pete albicioase, mai mult sau mai puţin numeroase, mai mult sau mai puţin extinse, în funcţie de pacient. Unghiile şi părul pot fi, de asemenea, afectate şi devin albe, mai ales în cazul vitiligo segmentar.

Vitiligo nu este nici dureros, nici contagios. Petele nu sunt reliefate şi nici nu produc mâncărime accentuată, iar speranţa de viaţă a pacienţilor rămâne normală. Pe scurt, la nivel fizic, boala este benignă, nu murim din cauza ei.

Cu toate acestea, poate avea consecinţe psihologice grave. Dacă unii pacienţi reuşesc să şi-o asume, la marea majoritate stima de sine este deteriorată, în special din cauza efectelor inestetice. Vitiligo ar putea fi o cauză a discriminării, mai ales în rândul pacienţilor cu pielea de nuanţă mai închisă. Mai mult, evoluţia sa rămâne imprevizibilă şi poate avea un impact asupra calităţii vieţii pacientului.

Cauzele vitiligo sunt încă puţin înţelese, dar mai multe ipoteze pun în lumină originile acestei boli multifactoriale. În primul rând, genetica. În 2010, un studiu american a reuşit să izoleze 10 gene implicate în mecanismele de răspuns imun, care ar putea juca un rol la persoanele cu vitiligo. În plus, la consultaţie, se identifică frecvent un istoric familial de vitiligo: transmiterea ereditară se referă la sub 10% din cazuri. Radicalii liberi ar putea avea partea lor de responsabilitate în dezvoltarea acestei boli dermatologice.

În 2009, un alt studiu american a arătat că acumularea de radicali liberi ar putea duce la „autodistrugerea" melanocitelor. Stresul poate provoca, de asemenea, vitiligo sau agravează boala, dacă există deja. Totodată, maladia poate fi declanşată în

urma unui şoc emoţional sau a unei traume.

Până în prezent, nu există un tratament care să oprească sau chiar să vindece vitiligo. Cu toate acestea, pacienţii au opţiunea de a-şi repigmenta petele albe. Pentru aceasta, există mai multe metode, cea mai răspândită dintre ele fiind expunerea la UVB, care stimulează melanocitele rămase pentru a le face să producă din nou melanină.

Acest lucru se face fie într-o cabină, fie folosind o lampă care va concentra UVB doar pe pete, când acestea acoperă mai puţin de 10% din suprafaţa corpului. Metoda dă rezultate bune, însă este nevoie de cel puţin 24 de şedinţe pentru a observa o îmbunătăţire a pigmentării, iar tratamentul durează cel puţin 3 luni, fiind lung şi costisitor.

Pacienţilor li se recomandă expunerea la Soare, pentru a stimula melanocitele rămase. De asemenea, li se prescrie o cremă cu compuşi imunomodulatori ce pot încetini acţiunea anticorpilor anormali.

Ca ultimă soluţie, intervenţia chirurgicală prin autografă implică preluarea unei bucăţi de piele nedepigmentată de la pacient (de pe coapse sau fese) pentru a o grefa pe o pată albă sau chiar tatuarea pielii pe zonele albe mai puţin receptive la UV-B, cum ar fi sfârcurile, dar aceste tehnici rămân destul de costisitoare.

Evoluţia bolii depinde de fiecare pacient: uneori se va stabiliza rapid, alteori petele vor reapărea sau chiar vor dispărea. Nu în ultimul rând, suplimentarea cu vitamina D ar putea avea un rol benefic. Ea joacă un rol esenţial pentru sănătatea noastră şi pentru sistemul imunitar. Analogi ai vitaminei D au fost utilizaţi ca agenţi terapeutici topici în vitiligo. Ei vizează răspunsul imun local şi acţionează asupra activării specifice a celulelor T. Compuşii vitaminei D3 influenţează maturarea şi diferenţierea melanocitelor, pe lângă reglarea melanogenezei. În caz de vitiligo, se recomandă consumul de alimente bogate în vitamina D, ca peştele gras (hering, sardine, somon, macrou), lactate, brânză, carne, gălbenuş de ou.

Revenirea unei maladii „victoriene"

Scarlatina (în traducere din latină, „febră stacojie") este o boală multiseculară, recenzată pentru prima dată în 1553. A fost foarte frecventă în Regatul Unit în secolul al XIX-lea, de unde şi supranumele de boală „victoriană", dar în ultimii ani a revenit în forţă. Din fericire, această boală infecţioasă se poate depista rapid.

Cel mai frecvent asociată cu angina, ea poate duce totuşi la complicaţii ca infecţia ganglionilor limfatici ai gâtului sau reumatism articular acut. Simptome generale: durere în gât, erupţie cutanată sub formă de plăci pe corp, dureri de cap, febră, greaţă, inflamarea glandelor din zona gâtului. Pe limbă apare o depunere albă, care se detaşează, lăsând locul unei suprafeţe roşii, umflate şi cu mici ridicături.

Ca maladie hibernală, apariţia scarlatinei – care trebuie diferenţiată de rujeolă – nu trebuie să îngrijoreze, dacă numărul copiilor afectaţi nu creşte. Aceasta, deoarece pacienţii cei mai vulnerabili şi care o contractează de obicei sunt cei mici.

Totuşi, chiar dacă după zece zile de tratament cu antibiotice survine vindecarea, părinţii sunt sfătuiţi de medici să fie vigilenţi şi să îşi ducă la consultaţie copiii, dacă observă cele mai mici simptome de posibilă contaminare.

Scarlatina este contagioasă şi se transmite prin tuse, strănut sau prin contact apropiat, prin folosirea în comun cu persoane deja afectate a prosoapelor, hainelor, lenjeriei de pat ş.a.m.d.

O boală autoimună complexă

Miastenia gravis dobândită este o boală autoimună a joncţiunii neuromusculare. Caracterizată prin oboseală şi slăbiciune musculară, afectează aproximativ 5 persoane din 100.000. Poate apărea la orice vârstă, dar în special la persoanele peste 50 de ani şi uşor mai frecvent la femei.

Principalul semn clinic specific este slăbiciunea musculară, care creşte considerabil pe durata efortului şi la repetarea mişcării. O odihnă lungă este atunci necesară pentru a reveni la normal.

Această oboseală musculară poate afecta mulţi muşchi, în special ai feţei: pleoapele, obrajii, bolta palatină, masticatorii sau muşchii implicaţi în procesul de înghiţire. Miastenia poate duce la diverse complicaţii, cum ar fi tulburări de deglutiţie sau probleme grave de respiraţie.

Există diferite forme de miastenie, în funcţie de muşchii afectaţi:

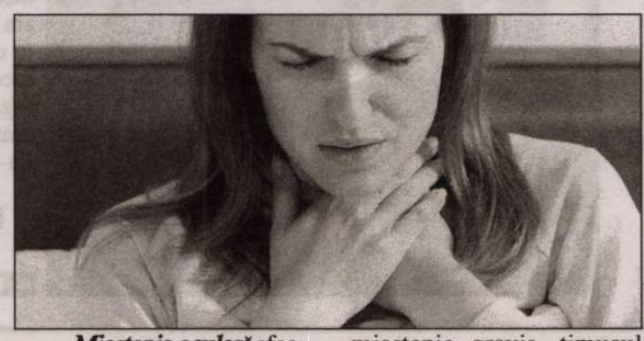

– ***Miastenia oculară*** afectează muşchii ochilor şi se poate manifesta prin tulburări specifice (vedere dublă, căderea pleoapei superioare);

– ***Miastenia bulbară*** se referă la muşchii gâtului sau ai feţei şi poate duce la false căi alimentare;

– ***Miastenia generalizată*** afectează toţi muşchii corpului, în special la nivelul umerilor, şoldurilor sau gâtului. Cel mai frecvent rezultă dificultăţi de a sta în picioare mult timp sau de a ridica braţele.

Cauzele precise ale acestei reacţii autoimune sunt încă necunoscute. A fost detectată o legătură cu timusul, un organ limfoid situat în faţa traheei, în spatele sternului, care participă la maturarea celulelor imune.

Cercetările au arătat că, în mai mult de 3/4 din cazurile de miastenie gravis, timusul este anormal: fie supradezvoltat, fie afectat de o tumoare. Miastenia se dezvoltă diferit în funcţie de individ. Cu toate acestea, tratamentul medicamentos, combinat cu monitorizarea regulată, permite majorităţii persoanelor afectate să trăiască aproape normal.

Scopul managementului miasteniei gravis este iniţial de a îmbunătăţi funcţionarea joncţiunii neuromusculare cu ajutorul anticolinesterazelor. Apoi, corticosteroizii şi imunomodulatorii vor ajuta la limitarea reacţiei autoimune.

În cazul apariţiei bolii din cauza unei probleme cu timusul, îndepărtarea chirurgicală a acestuia (timectomie) poate fi esenţială. De asemenea, în aproximativ 15% din cazuri, se întâmplă ca miastenia gravis să se oprească de la sine.

PE SCURT

despre sănătatea dumneavoastră

Cafeaua afectează viitorul copilului nenăscut

Un consum excesiv de cafea la femeile însărcinate este dăunător pentru făt. Potrivit unui nou studiu, pragul ar fi însă mult mai mic decât s-a crezut. Aceasta este o veste proastă pentru viitoarele mămici, care au nevoie uneori de puţină întărire pentru a face faţă sarcinii.

Potrivit noilor cercetări, la fel ca în cazul gravidelor care fumează, şi consumul de cafea ar putea reduce înălţimea copilului cu până la doi centimetri. Surprinzătoarea descoperire, rezultată din munca unui grup de cercetători americani din Maryland, se bazează pe analiza unui eşantion mare de copii, băieţi şi fete. Acestea din urmă, 2.500 la număr, au fost măsurate şi împărţite în diferite grupuri pentru a determina care variabilă influenţează cu adevărat talia ca ultim reper.

Potrivit cercetătorilor, s-a înregistrat în mod constant înălţimea mai mică, asociată cu un risc crescut de boli cardio-metabolice multiple. Ei rămân totuşi ponderaţi în a emite concluzii categorice: „Deşi implicaţiile clinice ale unei diferenţe de înălţime de aproximativ 2 cm nu sunt clare, rezultatele noastre privind înălţimea sunt de o amploare similară cu cele ale copiilor ale căror mame au fumat în timpul sarcinii."

Riscurile consumului de cofeină asupra fătului sunt cunoscute de mult timp. De altfel, se recomandă în multe ghiduri de sănătate să nu se depăşească 300 mg de cafea pe zi (circa două cești mici de cafea solubilă) şi să se limiteze consumul acesteia în anumite momente ale zilei. Acelaşi lucru pentru ceai!

Este mai bine să nu-l bei în timpul mesei, ci puţin înainte sau imediat după. Având în vedere însă noul studiu, ar fi suficient chiar şi o jumătate de cană, ca să apară o influenţă de durată asupra corpului viitorului bebeluş, cauzată de cofeină. Consumul excesiv de cofeină poate duce la boli mai mult sau mai puţin grave, precum obezitatea sau diabetul.

Conform constatărilor studiului: „În această analiză a consumului de cofeină în timpul sarcinii şi a creşterii în înălţime a copilului, consumul de cofeină de către viitoarea mamă, chiar şi în cantităţi sub recomandările actuale, de mai puţin de 200 mg pe zi în timpul sarcinii, a fost asociat cu înălţimea mai mică a copilului de la vârsta de 4 ani până la 8 ani".

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Pruritul cronic la vârstnici tratat de medicina energo-informaţională

Tot mai mulţi oameni se plâng de o mâncărime (uneori insuportabilă) a pielii, care în cele mai multe cazuri se cronicizează. Marea majoritate sunt persoane cu vârsta de peste 50 de ani. Aceste mâncărimi permanente (la unele persoane mai mult în timpul nopţii) duc la o stare de nervozitate şi scade semnificativ calitatea vieţii.

La persoanele mai în vârstă, care reclamă această mâncărime permanentă a pielii, aproape sigur că avem un câmp bactericid dereglat, iar „funcţionalitatea barierei pielii" este, de asemenea, în dezechilibru. Influenţa complexă a mai multor factori ai acestui mecanism complex este cel mai adesea necunoscută sau neînţeleasă şi, de cele mai multe ori, pacientul trece din medicaţie în medicaţie fără alinare.

Medicina energo-informaţională, o medicină care tratează omul în totalitatea lui fizică, psihică şi sufletească, prin terapiile pe care le oferă după diagnosticarea energetică, se focusează pe refacerea „barierei pielii", a florei şi readucerea corpului în balanţa energetică din care a ieşit.

Pielea este cel mai mare organ al corpului nostru. Ce apare pe piele vine din interiorul nostru. Bolile de piele sunt puţine, în rest tot ce apare pe piele este un semnal că interiorul corpului are dificultăţi mai mari sau mai mici în reglarea proceselor fiziologice.

Repunerea comunicării energetice la nivel de celulă, organ, sistem dă o şansă majoră corpului de a se restabili. Terapiile se focusează, de asemenea, pe restabilirea comunicării energetice între sistemul neurovegetativ şi fiziologia corpului.

Studii recente susţin că pruritul poate fi provocat şi de ramificaţiile fibrelor nervoase care se excită şi pot provoca mâncărime masivă. În aceste situaţii, medicina energo-informaţională intervine prin curăţarea energetică a nervilor de toxine şi echilibrarea lor în vibraţii, pruritul începând să cedeze.

Mai departe, o altă cauză deloc de neglijat este polimedicamentaţia, mai ales la persoanele în vârstă, care iau multe medicamente. Alte studii arată că persoanele care iau cinci sau mai multe medicamente de sinteză suferă mult mai des de prurit decât persoanele fără polimedicamentaţie. Aproape orice medicament de sinteză poate produce prurit local sau generalizat.

Pruritul cronic este pruritul care durează de peste şase săptămâni. Diabetul, dereglările tiroidiene, ficatul, rinichii, bolile oculare, diferite forme de cancer sunt, de asemenea, cauze ale pruritului.

O persoană care are deja un prurit cronic, are şi alte probleme de sănătate. În medicina energo-informaţională avem posibilitatea, prin captarea vibraţiilor patogene, să influenţăm în mod pozitiv evoluţia bolii. Ne focusăm în terapie pe obţinerea unei balanţe energetice în organism, pentru a se întrerupe fenomenul de autodistrugere şi repunere a sistemului de autovindecare în funcţiune.

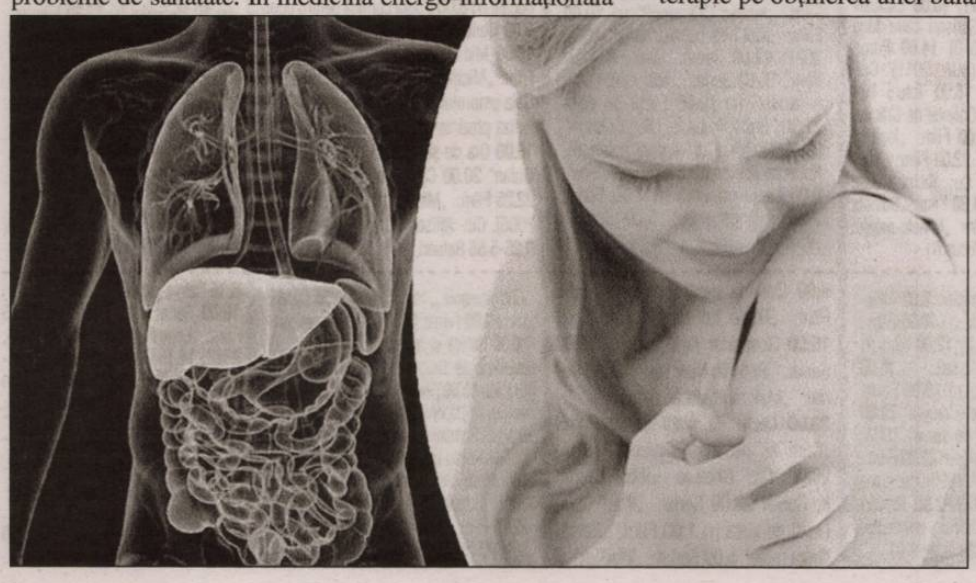

Medicina energo-informaţională este o medicină blândă, fără efecte secundare, fără durere sau medicamente, are la bază fizica cuantică, o ştiinţă care se impune tot mai mult şi care ne aduce cunoştinţe valoroase, mai ales în domeniul medical. Toate studiile de neurobiologie din lume au la bază fizica cuantică.

Terapiile sunt personalizate, vibraţiile patologice din organism sunt captate de aceste aparate şi reglate aşa cum poate corpul pacientului să le prelucreze în scop benefic pentru el.

Omul de astăzi are acces la informaţie, care îl face mai puternic şi mai sigur pe el, poate lua hotărârile cele mai potrivite pentru el.

Am expus în acest articol pruritul cronic şi posibilităţile lui de ameliorare până la dispariţie, fără medicamentaţie de sinteză, care, în cele mai multe cazuri, este cauza acestei afecţiuni.

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informaţională, membră a Societăţii Naturiştilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

Pentru mai multe informaţii accesaţi:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

CONTACT: DermaVital Bucureşti, strada Brânduşelor 6B, et. 2, interfon 003

PUBLICITATE

ACOPREVENT
supliment alimentar pentru un sistem imunitar stabil

dermaVITAL
tel 0731.871.968 / 021.322.40.04
www.dermavital-med.ro

Ce este Acoprevent?
Este un supliment alimentar bazat pe plante ayurvedice care are la bază o tehnologie inovativă, tehnologia punctelor cuantice, care multiplică descărcarea energetică a substanţelor conţinute. Opreşte o întreagă cascadă inflamatorie la nivel celular, este un antioxidant puternic, este o tehnologie inovatoare avansată, bazată pe activarea micronutrienţilor.

Se recomandă în afecţiunile în care sistemul imunitar este suprasolicitat, ca alergii, tuberculoză, infecţii virale, sindromul oboselii cronice, candida, hepatită virală, septicemie, borelioză cronică, apărarea corpului în cazul bolilor maligne.

Conţine: extract de cacao, extract de hamei, garofiţă-sălbatică, muscat, coajă de lămâie, thymian, salvie, extract de susan, extract din pulbere de alge maro. Informaţia cuantică este pusă pe un grăunte de siliciu.

3 capsule administrate zilnic conţin: complex ayurvedic activ – 411 mg, pulbere de alge maro – 162 mg, zinc – 9 mg.

Dozare şi mod de administrare: adulţi şi tineri de 3 ori zilnic 1 capsulă înainte de masă, copii 2-6 ani – 1 capsulă zilnic, înainte de masă.

Efecte secundare nu sunt cunoscute.

Interacţiune cu alte medicamente: poate fi combinat la nevoie cu orice medicamentaţie de sinteză.

Flaconul conţine 90 de capsule a 320 mg

Costul este de 210 lei flaconul plus taxa de transport 20/22 lei.

Distribuit în România prin Centrul German DermaVital Bodymed S.R.L.

TERAPIA 4W – IMUNITATEA ÎNNĂSCUTĂ

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunităţii înnăscute. Persoanele care au mai multe afecţiuni cronice, au făcut sau fac chimioterapie/radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută.

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intrusului, bacterii/virusuri.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acţiune când un intrus a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit şi a fost – memorat – de către acesta. Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvenţelor patologice emise de virusuri/bacterii.

Terapia 4w, se execută în 4 zile consecutive, durează aproximativ 1 oră, şedinţa nu doare, nu are efecte secundare.

Terapia 4w este în ofertă de la ~~680 lei~~, la 500 lei.

Revista „Magazin" nu îşi asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor produse!

PUBLICITATE

LUNI – 19 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 AgroStrategia 11.00 Doc.: „PE CALE cu Tibi Uşeriu" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Oamenii şi legea (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Maghiara de pe unu 17.00 Atelier de sănătate 18.00 Poveste după poveste 18.55 Dincolo de alb şi negru 20.00 Telejurnal 21.00 Câştigă România! 22.00 Studio Mondial 23.00 Nocturne 0.00-5.10 Reluări 6.00 Oamenii şi legea.

PRO TV
6.00 Ştirile PRO-TV 10.30 Vorbeşte lumea 13.00 Ştirile PRO 14.00 Lecţii de viaţă 15.00 La Măruţă 17.00 Ştirile PRO-TV 18.00 Batem palma? 19.00 Ştirile PRO-TV 20.30 Film: „Răpirea" (SUA, 2011). Cu: Taylor Lautner, Lily Collins 22.30 Film: „Furios şi iute: Tokyo Drift" (SUA, 2006). Cu: Brian Tee, Lucas Black 0.30 Ştirile PRO 1.00 Film (r) 2.00 Lecţii de viaţă (r) 3.00 Vorbeşte lumea (r) 5.00 Batem palma? (r).

antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan şi Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Preţul cel bun 19.00 Observator 20.30 Poftiţi pe la noi: Poftiţi la târg 23.00 Observator 0.00 Film: „Exodus: Zei si regi" (SUA, 2014). Cu: Christian Bale 2.30 Observator (r) 3.00 Serial: „Dragoste de tată" 5.00 Preţul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Naţiei 8.00 Focus ora 8 9.00 Teleshopping 9.30 Veterinari în acţiune 10.30 Flash monden 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Doar pentru iubire" 14.00 Focus 15.30 Sănătate cu stil (r) 16.00 Schimb de mame (r) 18.00 Focus 19.15 Primii câştigă 20.00 Film: „Totul se plăteşte" (România, 1986). Cu: Florin Piersic 22.00 Starea Naţiei 23.00 Focus 0.00 Secretele preşedintelui (r) 2.00 Film: „JCVD" (r) 4.00 Focus 5.30 Serial (r) 6.30 Primii câştigă (r).

acasă
6.00 Serial: „Reţeta fericirii" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 12.00 Serial: „Sunt a nimănui". Cu: Azela Robinson 13.00 Serial: „Mai mult decât o familie" 15.00 Serial: „Reţeta fericirii" 17.00 Serial: „Iubiri fără hotar" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Povestea de pe insulă" 22.00 Serial: „Inimă de ţigan" 23.30-0.30 Reluări 1.30 Serial: „Rămâi lângă mine" 5.00 Mâncare pe care (r).

TVR 2
7.00 Teleşcoala (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viaţa (r) 9.00 Serial: „Fram" 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Azi despre mâine 11.30 Prietenii de la radio 12.00 Telejurnal 12.40 Teleshopping 13.00 Cultura minorităţilor 13.30 Educaţie la înălţime (r) 14.30 Feţele libertăţii 15.30 Teleşcoala 16.30 România... în bucate 17.00 În direct cu viaţa 18.00 Ora de ştiri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Reţeaua de idoli 21.00 Memorialul durerii 22.00 Doc.: „Călătorie către izvorul vinului" 23.00 Feţele libertăţii (r) 0.00 Luminiţa de la miezul nopţii 1.00-5.20 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 La Măruţă (r) 8.00 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „Paddington 2" (r) 14.30 Film: „Last Christmas" (r) 16.30 Film: „Schimb cu Moş Crăciun" (SUA, 2013). Cu: Ethan Erickson, Anne Dudek 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Babe" (SUA, 1995). Cu: James Cromwell 22.30 Film: „Grimsby" (SUA, 2016). Cu: Sacha Baron Cohen, Rebel Wilson 0.15-4.00 Reluări.

MARŢI – 20 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 AgroStrategia 11.00 Câştigă România! 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Oamenii şi legea (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Maghiara de pe unu 17.00 Atelier de sănătate 18.00 Lumea financiară 18.55 Dincolo de alb şi negru 20.00 Telejurnal 21.00 Câştigă România! 22.00 Film: „Nikita" (coprod., 1990). Cu: Cu: Anne Parillaud, Jean-Hugues Anglade, Jeanne Moreau 0.25-5.50 Reluări 6.00 Oamenii şi legea.

PRO TV
6.00 Ştirile PRO-TV 10.30 Vorbeşte lumea 13.00 Ştirile PRO-TV 14.00 Lecţii de viaţă 15.00 La Măruţă 17.00 Ştirile PRO-TV 18.00 Batem palma?i 19.00 Ştirile PRO-TV 20.30 Film: „O luptă personală" (SUA, 2006). Cu: John Cena 22.15 Film: „Justiţie pe cont propriu" (SUA, 2011). Cu: Nicolas Cage 0.15 Ştirile PRO-TV 0.45-5.00 Reluări.

antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan şi Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Preţul cel bun 19.00 Observator 20.30 Poftiţi pe la noi: Poftiţi la târg 23.30 Film: „Transformers 3" (SUA, 2011). Cu: Shia LaBeouf, Rosie Huntington-Whiteley 2.30 Observator (r) 3.30 Serial: „Dragoste de tată" 5.00 Preţul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Naţiei (r) 8.00 Focus 9.00 Teleshopping 9.30 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Doar pentru iubire" (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.15 Primii câştigă 20.00 Film: „Câmpul încălţărilor pierdute" (SUA, 2015). Cu: Michael Krebs, Jake Lawson 22.00 Starea Naţiei 23.00 Focus 0.00-6.30 Reluări.

acasă
6.00 Serial: „Dragoste şi alte complicaţii" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial: „Să învingi destinul" (r) 12.00 Serial: „Sunt a nimănui" 13.00 Serial: „Mai mult decât o familie" 15.00 Serial: „Reţeta fericirii" 17.00 Serial: „Iubiri fără hotar" 18.00 Serial: „Să învingi destinul" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Povestea de pe insulă" 22.00 Serial: „Inimă de ţigan" 23.30-0.30 Reluări 1.30 Serial: „Rămâi lângă mine" 5.00 Mâncare pe care (r).

TVR 2
7.00 Teleşcoala (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viaţa (r) 9.00 Serial: „Fram" 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Euromaxx 11.30 Prietenii de la radio 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităţilor 13.30 Opera comică pentru copii (r) 14.30 Feţele libertăţii 15.30 Teleşcoala 16.30 România... în bucate 17.00 În direct cu viaţa 18.00 Ora de ştiri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Destine ca-n filme 21.00 D'ale lu' Mitică (r) 22.00 Ediţie limitată 23.00 Feţele libertăţii (r) 0.00 Luminiţa de la miezul nopţii 1.00-5.35 Reluări.

PRO CINEMA
6.15 Serial: „La Bloc" (r) 6.45 La Măruţă (r) 8.45 Film: „Despicable Me 3" (r) 10.30 Serial: „La Bloc" 12.45 Film: „Babe" (r) 14.30 Film: „Jack Frost" (r) 16.30 Film: „Crăciunul în oraşul natal" (SUA, 2018). Cu: Victor Webster 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Noile aventuri ale lui Babe" (SUA, 1998). Cu: James Cromwell 22.30 Film: „Obsesia trecutului" (SUA, 2017). Cu: Rosario Dawson, Katherine Heigl 2.30-4.15 Reluări.

MIERCURI – 21 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 AgroStrategia 11.00 Câştigă România! (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Oamenii şi legea (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Convieţuiri 17.00 Atelier de sănătate 18.00 Breaking Fake News 18.55 Dincolo de alb şi negru 20.00 Telejurnal 21.00 Câştigă România! 22.00 Film: „Sonja" (Norvegia, 2018). Cu: Ine Marie Wilmann 0.15-5.10 Reluări 6.00 Oamenii şi legea.

PRO TV
6.00 Ştirile PRO-TV 10.30 Vorbeşte lumea 13.00 Ştirile PRO-TV 14.00 Lecţii de viaţă 15.00 La Măruţă 17.00 Ştirile PRO-TV 18.00 Batem palma? 19.00 Ştirile PRO-TV 20.30 Film: „Războinicul Vânător şi Crăiasa Zăpezii" (SUA, 2016). Cu: Chris Hemsworth, Jessica Chastain 22.45 Film: „Waldo" (SUA, 2021) 1.00 Ştirile PRO-TV 1.30 Film: „Abduction" (r) 3.15 Vorbeşte lumea (r) 5.00 Batem palma? (r).

antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan şi Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Preţul cel bun 19.00 Observator 20.30 Poftiţi pe la noi: Poftiţi la târg 23.30 Observator 0.00 Film: „Cealaltă femeie" (SUA, 2014). Cu: Cameron Diaz 2.30 Observator (r) 3.30 Serial: „Dragoste de tată" 5.00 Preţul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Naţiei (r) 8.00 Focus 9.00 Teleshopping 9.30 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Doar pentru iubire " (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.15 Primii câştigă 20.00 Cronica cârcotaşilor 22.00 Starea Naţiei 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Cronica Cârcotaşilor (r) 4.00 Focus 5.30 Serial: „Doar pentru iubire" (r) 6.30 Primii câşgă (r).

acasă
6.00 Serial: „Reţeta fericirii" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial: „Să învingi destinul" (r) 12.00 Serial: „Sunt a nimănui" 13.00 Serial: „Mai mult decât o familie" 15.00 Serial: „Reţeta fericirii" 17.00 Serial: „Să învingi destinul" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Povestea de pe insulă" 22.00 Serial: „Inimă de ţigan" 23.30-0.30 Reluări 1.30 Serial: „Rămâi lângă mine" 5.00 Mâncare pe care (r).

TVR 2
7.00 Teleşcoala (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viaţa (r) 9.00 Serial: „Mystic" (ep. 1,2) 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Fii în formă! 11.30 Prietenii de la radio 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităţilor 13.30 Ediţie limitată (r) 14.30 Feţele libertăţii 15.30 Teleşcoala 16.30 România... în bucate 17.00 În direct cu viaţa 18.00 Ora de ştiri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Film: „Cele zece porunci" (SUA, 2006). Cu: Dougray Scott 22.00 Despre forme şi semne 23.00 Feţele libertăţii (r) 0.00 Luminiţa de la miezul nopţii 1.00-5.25 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 Serial: „La Bloc" (r) 6.30 La Măruţă (r) 8.30 Film: „Hometown Christmas" (r) 10.15 Serial (r) 12.30 Film (r) 14.15 Film: Micul şantajist" (SUA, 2004) 16.30 Film: „Îndrăgostită de Crăciun" (SUA, 2019) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Casper" (SUA, 1995). Cu: Bill Pullman, Christina Ricci 22.30 Film: „Râu de puşcă" (SUA, 2017) 0.15-4.00 Reluări.

CAMERON DIAZ
– miercuri, 0.00 –

JEAN-HUGUES ANGLADE
– marţi, 22.00 –

ALLISON HOSSACK
– sâmbătă, 22.25 –

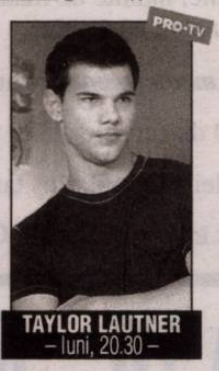

TAYLOR LAUTNER
– luni, 20.30 –

AZELA ROBINSON
– luni-vineri, 12.00 –

PATRICK SWAYZE
– vineri, 20.00 –

ANNA KENDRICK
– joi, 23.00 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 22 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 AgroStrategia 11.00 Câştigă România! (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamehtul României 13.00 Oamenii şi legea (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Akzente 17.00 Atelier de sănătate 18.00 Omul şi timpul 18.55 Dincolo de alb şi negru 20.00 Telejurnal 21.00 Câştigă România! 22.00 Decembrie Roşu 0.00-6.00 Reluări.

PRO TV
6.00 Ştirile PRO-TV 10.30 Vorbeşte lumea 13.00 Ştirile PRO-TV 14.00 Lecţii de viaţă 15.00 La Măruţă 17.00 Ştirile PRO-TV 18.00 Batem palma? 19.00 Ştirile PRO-TV 20.30 Film: „Femeia fantastică" (SUA, 2017) 23.00 Film: „În valea violenţei" (SUA, 2016) 1.15 Ştirile PRO-TV 1.45 Film: „The Marine" (r) 3.15 Vorbeşte lumea (r) 5.00 Batem palma? (r).

antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan şi Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Preţul cel bun 19.00 Observator 20.30 Serial: „Adela" 23.30 Observator 0.00 Film: „Familia Stone" (SUA, 2005). Cu: Claire Danes, Diane Keaton 2.30 Observator (r) 3.30 Serial: „Dragoste de tată" 5.00 Preţul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Naţiei (r) 8.00 Focus 9.00 Teleshopping 9.30 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.15 Primii câştigă 20.00 Serial: „Serial: New Amsterdam" 22.00 Starea Naţiei 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Film: „Câmpul încălţărilor pierdute" (r) 4.00 Focus 5.30 Serial: „Doar pentru iubire" (r) 6.30 Primii câştigă (r).

acasă
6.00 Serial: „Reţeta fericirii" (r) 8.00 Serial: „Povestea de pe insulă" (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 12.00 Serial: „Sunt a nimănui" 13.00 Serial: „Mai mult decât o familie" 15.00 Serial: „Reţeta fericirii" 17.00 Serial: „Să învingi destinul" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Povestea de pe insulă" 22.00 Serial: „Inimă de ţigan" 23.30-0.30 Reluări 1.30 Serial: „Rămâi lângă mine" 5.00 Mâncare pe care (r).

TVR 2
7.00 Teleşcoala (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viaţa (r) 9.00 Serial: „Mystic" 10.00 Documentar 360º 11.00 Globalizarea: riscuri şi beneficii 11.30 Prietenii de la radio 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităţilor 13.30 Despre forme şi semne (r) 14.30 Feţele libertăţii 15.30 Teleşcoala 16.30 România... în bucate 17.00 În direct cu viaţa 18.00 Ora de ştiri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Film: „Cele zece porunci" (SUA, 2006) 22.00 Istorii de bun gust 23.00 Feţele libertăţii (r) 0.00 Luminiţa de la miezul nopţii 1.00-5.25 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 La Măruţă (r) 8.00 Film (r) 10.15 Serial (r) 12.30 Film: „Casper" (r) 14.30 Film: „Crăciun" (SUA, 2004) 16.30 Film: „Rezervări pentru Crăciun" (SUA, 2019) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Doamna Doubtfire, tăticul nostru trăsnit" (SUA, 1993). Cu: Robin Williams 23.00 Film: „O simplă favoare" (SUA, 2018). Cu: Blake Lively, Anna Kendrick 1.15-3.45 Reluări.

VINERI – 23 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 Exclusiv în România (r) 11.00 Câştigă România! (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Breaking Fake News (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Opre Roma 15.55 EURO polis 17.00 Atelier de sănătate 18.00 Gări de poveste 18.55 Ţară, ţară, cine eşti? 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „El Dorado: Templul Soarelui" (SUA, 2010). Cu: Shane West, Natalie Martinez 23.00 Anchetele comisarului Antonescu 0.00-5.10 Reluări 6.00 Teleshopping.

PRO TV
6.00 Ştirile PRO-TV 10.30 Vorbeşte lumea 13.00 Ştirile PRO-TV 14.00 Lecţii de viaţă 15.00 La Măruţă 17.00 Ştirile PRO-TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Ştirile PRO-TV 20.30 Vocea României 0.30 Film: „Casa speranţei" (SUA, 2017). Cu: Jessica Chastain, Johan Heldenbergh 3.00 Apropo Tv (r) 4.00 Vorbeşte lumea (r).

antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan şi Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 16.30 Mireasa 18.00 Preţul cel bun 19.00 Observator 20.30 Film: „Regatul Cerului" (SUA, 2005). Cu: Orlando Bloom, Eva Green 23.30 Stand Up Revolutions – finala 2.00 Film: „The Family Stone" (r) 4.00 Serial: „Dragoste de tată" 5.00 Preţul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Naţiei (r) 8.00 Focus 9.00 Teleshopping 9.30 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.15 Secretele preşedintelui 20.00 Film: „Minele regelui Solomon" (SUA, 2004). Cu: Patrick Swayze 22.30 Serial: „New Amsterdam" 1.00 Film: „Miracol de Crăciun" (SUA, 2009). Cu: Bruce Davidson 2.30-4.30 Reluări 6.00 Serial: „Doar pentru iubire".

acasă
6.00 Serial: „Reţeta fericirii" (r) 8.00 Serial: „Povestea de pe insulă" (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial: „Să învingi destinul" (r) 12.00 Serial: „Sunt a nimănui" 13.00 Serial: „Mai mult decât o familie" 15.00 Serial: „Reţeta fericirii" 17.00 Serial: „Să învingi destinul" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Povestea de pe insulă" 22.00 Serial: „Inimă de ţigan" 23.30-0.30 Reluări 1.30 Serial: „Rămâi lângă mine" 5.00 Mâncare pe care (r).

TVR 2
7.00 Teleşcoala (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viaţa (r) 9.00 Serial: „Fram" 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Revoluţia tehnologică 11.30 Prietenii de la radio 12.00 Telejurnal 12.40 Teleshopping 13.00 Maghiara de pe doi 13.30 Istorii de bun gust (r) 14.30 Feţele libertăţii 15.30 Dialoguri spirituale 16.00 Teleşcoala 16.30 România... în bucate 17.00 Educaţie la înălţime 18.00 Ora de ştiri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Gala umorului 22.00-5.35 Reluări.

PRO CINEMA
5.45 La Măruţă (r) 7.45 Film (r) 9.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.00 Film: „Mrs. Doubtfire" (r) 14.30 Film: „Crăciun în familie" (SUA, 2013). Cu: Alicia Witt, Lawrence Dane 16.30 Film: „Crăciun în Tennessee" (SUA, 2018) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Poveste de Dragoste (lubirea e un dar de Crăciun)" (SUA, 2015) 22.45 Film: „Mica Italie" (SUA, 2018). Cu: Hayden Christensen, Emma Roberts 0.45-4.00 Reluări.

SÂMBĂTĂ – 24 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 10.00 Vedeta familiei 11.30 Doza de IT 12.00 Eu pot! 13.00 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.40 Doc.: „Misterele Vaticanului" 16.30 Izolaţi în România 16.00 Studio Mondial 17.00 Bucuria credinţei 18.00 Film: „Crăciun in Angel Falls" (SUA, 2017). Cu: Rachel Boston, Tom Greene 20.00 Telejurnal 20.45 Spectacol colinde 22.45 Film: „Cel mai dulce Crăciun" (SUA, 2020). Cu: Alvina August, Eion Bailey 0.30-4.30 Reluări.

PRO TV
6.00 Lecţii de viaţă (r) 7.00 Ştirile PRO-TV 10.00 Film: „Grinch" (SUA, 2018) 11.45 Film: „Goana după cadou" (SUA, 1996) 13.30 Film: „Miracolul de pe strada 34" (SUA, 1994) 15.30 Vocea României (r) 19.00 Ştirile PRO-TV 20.00 Film: „Singur acasă 2 – Pierdut în New York" (SUA, 1992) 22.30 Film: „Robin Hood: Începuturi" (SUA, 2018) 0.45 Film: „Cine a anulat Crăciunul" (SUA, 2021) 2.45-4.45 Reluări.

antena 1
6.00 Observator 8.50 Serial: „Adela" (r) 11.50 Medicool 13.00 Observator 13.30 Film: „Polar Expres" (SUA, 2004) 15.30 Poftiţi pe la noi: Poftiţi la târg (r) 19.00 Observator 20.00 Te cunosc de undeva 23.30 Concert extraordinar de Crăciun Ştefan Bănică 1.30-3.00 Reluări 5.15 Film: „Crăciunul de acasă" (SUA 2018).

PRIMA TV
7.00 Serial (r) 8.00 Film: „Un sarut de Craciun" (SUA, 2011) 10.00 Exclusiv VIP 12.00 Film: „Scrisori către Moş Crăciun" (SUA, 2010) 14.00 Film: „Motanul încălţat" (SUA, 2011). Cu: Antonio Banderas 16.00 Totu-i fain 18.00 Focus 19.15 Colinde de Crăciun din Maramureş 20.00 Film: „Iosif şi Maria" (SUA, 2013) 22.00 Film: „Yankeii" (SUA, 2013). Cu: Richard Gere 1.00 Totu-I fain (r) 1.30 Film: „Cuvinte şi imagini" 3.00 Film: „Minele regelui Solomon" (r) 5.30 Focus (r).

acasă
6.00 Gospodar fără pereche (r) 8.00 Film: „Iubesc Crăciunul!" (r) 10.00 Film: „Colindă pentru suflet" (SIA, 2021) 12.00 Serial: „Betty în New York" 15.00 Serial: „Mai mult decât o familie" (r) 20.00 Lecţii de viaţă 21.00 Film: „Trupa lui Moş Crăciun" (SUA, 2020). Cu: Aaron Ashmore, Rebecca Dalton 23.00 Serial: „Vlad" 0.00 Lecţii de viaţă (r) 1.00 Film: „Rămâi lângă mine" 5.00 Serial: „Vlad" (r).

TVR 2
7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Opera comică pentru copii 9.00 Generaţia Fit 9.30 Fără prejudecăţi 10.00 Mic dejun cu un campion 11.00 Film: „Micul prinţ" (coprod., 2015) 13.00 Gala umorului (r) 15.00 Rivalii 17.00 Levintza prezintă 17.30 Dialoguri spirituale 18.00 Ora de ştiri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Cap compas 20.30 Credo 22.25 Film: „Miracol de Crăciun" (SUA, 2006). Cu: Allison Hossack, Aaron Pearl 0.25-5.55 Reluări.

PRO CINEMA
6.15 Batem palma? (r) 8.15 Film (r) 10.15 Serial (r) 12.30 Film (r) 14.15 Film: „Miau Crăciun" (SUA, 2014) 16.00 Film: „Poveste de Dragoste" (r) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Vacanţa" (SUA, 2006). Cu: Cameron Diaz, Jack Black 23.15 Film: „Pur şi simplu dragoste" (SUA, 2017). Cu: Keira Knightley, Hugh Grant 0.30 Film: „Peştera" (SUA, 2003) 2.00-5.30 Reluări.

DUMINICĂ – 25 decembrie

TVR 1
7.00 Film: „Crăciun la magazin" (SUA, 2018) 8.30 Bucuria credinţei 12.00 Viaţa satului 13.00 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Vedeta familiei 16.00 Exclusiv în România 17.00 Dosar Romania 18.00 Film: „Hibernatus" (Franţa, 1969). Cu: Louis de Funes, Claude Gensac 20.00 Telejurnal 20.45 O dată-n viaţă 23.45 Film: „Nuntă de Crăciun" (coprod., 2018). Cu: Erin Krakow, Niall Matter 1.35-6.00 Reluări.

PRO TV
6.15 Film: „Cătelul care a salvat Crăciunul" (SUA, 2014) 8.15 Film: „Misiune de salvare" (SUA, 2012) 10.30 Film: „Aventurile lui Smallfoot" (SUA, 2018) 12.30 Film: „Crăciunul cu familia Krank" (SUA, 2004) 14.30 Film (r) 17.00 Film: „Pinguinii domnului Popper" (SUA, 2011) 19.00 Ştirile PRO-TV 20.00 Serial: „Las Fierbinţi" 22.00 Film: „Un poliţist şi jumătate" (SUA, 2014) 0.00 Film: „Fratele lui Moş Crăciun" (SUA, 2007) 2.15-4.45 Reluări.

antena 1
7.00 Observator 9.00 Neatza de weekend 13.00 Observator 13.30 Film: „Oglindă, oglinjoară" (SUA, 2012). Cu: Lilly Collins 15.00 Te cunosc de undeva (r) 19.00 Observator 20.00 Film: „Singur acasă 3" (SUA, 1990) 22.00 Gala de Crăciun iUmor 0.30 Stand Up Revolutions (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Film: „Oglindă, oglinjoară" (r).

PRIMA TV
7.00 Colinde de Crăciun 8.00 Film: „Miracol de Crăciun" (r) 10.00 Film: „Motanul încălţat" (r) 12.00 Film (r) 14.00 Poezie şi delicateţuri (r) 16.00 Cronica cârcotaşilor (r) 18.00 Focus 19.15 Colinde de Crăciun 20.00 Film: „Cu Mafia pe urme" (SUA, 1988). Cu: Alec Baldwin 22.30 Film: „Vii sau morţi" (SUA, 1996). Cu: Laurence Fishburne 0.30-2.30 Reluări 4.00 Colinde de Crăciun internaţionale 5.00 Cronica cârcotaşilor (r).

acasă
6.00 Colinda pentru suflet (r) 8.00 Film: „Trupa lui Moş Crăciun" (r) 10.00 Gospodar fără pereche 12.00 Serial: „Betty în New York" 15.00 Serial: „Mai mult decât o familiei" (r) 20.00 Lecţii de viaţă 21.00 Film: „Cum aş desena Crăciunul" (SUA, 2021). Cu: Chelsea Hobbs, Lauren K. Robek 23.00 Serial: „Vlad" 0.00 Lecţii de viaţă (r) 1.00 Film: „Rămâi lângă mine" 5.00 Serial: „Vlad" (r).

TVR 2
7.00 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Colinde americane 10.30 Natură şi aventură 11.00 Film: „O aventură de Crăciun" (SUA, 2013) 12.40 Crăciun 13.00 Credo 13.30 Film: „Ailo: aventuri în Laponia" (Finlanda, 2018) 15.00 Drag de România mea! 17.00 Ediţie specială de Crăciun cu Luminiţa Velciu 18.00 Ora de ştiri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Film: „Substituire cu bucluc" (Italia, 1984) 22.00 Film: „Crăciun în Louisiana" (SUA, 2019) 0.00 Concert 0.35-5.20 Reluări.

PRO CINEMA
6.15 Batem palma? (r) 8.15 Film (r) 10.00 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film: „Lego Batman: Filmul" (SUA, 2017) 14.15 Film: „Vacanţa perfectă" (SUA, 2007) 16.15 Film: „Cum a furat Grinch Crăciunul" (SUA, 2000) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Pulbere de stele" (SUA, 2007) 23.00 Film: „Terminalul" (SUA, 2004). Cu: Tom Hanks, Catherine Zeta-Jones 1.30 Film: „Stardust" (r) 3.00 Apropo Tv 4.00 Serial: „La Bloc" (r).

COMPOZIŢII

Integramă de **M. ALBU**

MEMBRU INFERIOR / POTRIVIREA LUCRURILOR	P	POVESTE CU ZEI / ARGINT VIU		VÂRF DE AISBERG! / DEVOTAT		CAPSULĂ MEDICINALĂ / UNUL DIN MULŢIME		VASE DE PRĂJELI / STRICĂ ORDINEA	T	CONVORBIRE DATĂ PE POST / CETACEE ARCTICE
	I								I	
GRUPURI DE URĂTORI / FRUCTUL FAGULUI	C				ÎNCALCĂ NORMELE ÎN VIGOARE / A SE CIZELA				G	
	I		TRAGERE ÎN PIEPT / POLITICA LUI CUZA						A	
ÎNVĂLUIT DE MISTER / POM FRUCTIFER	O					CREDULI / A REPETA CA LA CARTE			I	
	R			ŢARA ŞAHULUI / AJUTOR DE TAXIMETRIST					AFLATE ÎN TRANSĂ! / NECOPT LA MINTE	
	LINII GRADATE / VISUL VIEŢII						SCAUN DOMNESC / ARMĂ CU OBUZE	J	I	L T
		LAMPĂ CU SEU / TOC DE OCHELARI						ZECE LA CUB / PREFIXUL PRIETENIEI		
ÎN ARIE! / CONCENTRAT / DACI					ARBUST PITIC / MICUL GENERAL					TULPINĂ DE RICIN!
				CAZ AL DECLINĂRII / ESENŢA DE CĂTINĂ!						
CUMPĂTAT ÎN VIAŢĂ / EXCLUDE DIN JOC				T			A AVEA SCLIPIRI			
				I						

Umor

☺ *– Ospătar, opreşte aerul condiţionat! M-a cam luat cu rece.*

– Fiţi fără grijă, imediat vă aduc nota de plată şi o să vă treacă toate căldurile.

☺ *Am căutat pe Google: cum îţi poţi înţelege soţul.*
Mi-a răspuns:
Cine te-a pus să te măriţi!

☺ *Se aude soneria. În prag, oaspeţi:*
– Ar fi fost bine să daţi un telefon înainte...
– Da, dar am vrut să vă găsim acasă...

☺ *– Iubitule, pe scara de la 1 la 10, cât mă iubeşti?*
– Mă opresc la parter, că avem o vecină nouă.

☺ *– Să-ţi fie ruşine Mitică, zice nevasta, iar ai venit beat acasă!*
– Ca să respectăm adevărul, nu eu am venit, m-au adus nişte prieteni!

☺ *Doi prieteni la o bere:*
– Poţi să-mi dai nişte bani?
– Pentru ce?
– Aşa, ca amintire!

☺ *Doctorul:*
– Aveţi poftă de mâncare?
– Câteodată da, câteodată nu...
– Când nu aveţi, mai precis?
– După ce mănânc...

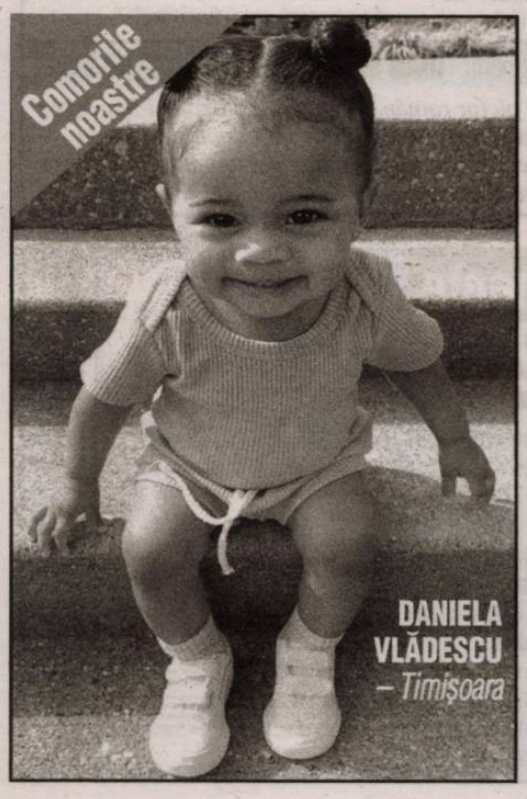

SUDOKU

jocul săptămânii: 50

9				1			5	
8	2							
3	6			8	7		2	
2		9	1					
			3		5			
					4	2		3
	8		7	9			3	6
							4	2
	9			4				5

Soluţia în numărul viitor

Soluţia **«SUDOKU»** – jocul săptămânii 49

3	7	6	9	2	4	1	5	8
1	2	8	3	6	5	4	7	9
4	5	9	7	8	1	2	3	6
8	6	3	1	7	9	5	4	2
7	4	1	6	5	2	9	8	3
5	9	2	4	3	8	7	6	1
2	8	4	5	9	6	3	1	7
6	3	5	2	1	7	8	9	4
9	1	7	8	4	3	6	2	5

Soluţia integramei „TRILURI"

Orizontal: G - D - A - S - I - S - NEMAIPOMENIT - TINA - PESCAR - VOIO - ATATATA = CAIET - DITAI - TIR - PITAC - GE - U - ARINI - ETA - NM - ULEIA - ENE - AULA - TRIL - Z - URMA - IOANITI - IERBAR - ENOT - INDISCIPLINA.

Noaptea

Verificaţi-vă cunoştinţele!

1. Care era, în mitologia greacă zeiţa care personifica noaptea?
2. Ce se înţelege prin Noaptea Walpurgiei?
3. Ce reprezintă Noaptea Sfântului Bartolomeu în istoria Franţei?
4. Ce poet român (1854-1920) a scris un ciclu de poezii cunoscut sub numele de „Ciclul nopţilor" dintre care cea mai cunoscută este „Noapte de decembrie"?
5. Ce compozitor român (1909-1963) a compus muzica operei „O noapte furtunoasă" după piesa lui I.L. Caragiale?
6. Ce pictor olandez (1853-1890) a realizat în 1889 tabloul „Noapte înstelată peste Rhône"?
7. Cine a realizat în 1984, filmul franţuzesc „Nopţile cu lună plină"?

Răspunsurile la întrebările din numărul trecut

1) Sfântul Andrei este numit de poporul nostru „cap de iarnă". 2) Zeiţa iernii din mitologia scandinavă se numea Skadi. 3) Zeiţa iernii şi a zăpezii din mitologia greacă se numea Niobe. 4) Romanul „Grădina de iarnă" a fost scris de Kristin Hannah. 5) Tabloul „Iarna" poartă semnătura lui François Boucher. 6) Melodia „Iarnă, iarnă, albă iarnă" a fost compusă şi interpretată de Marius Ţeicu. 7) Filmul „O lebădă iarna" a fost realizat în regia lui Mircea Mureşan.

Poşta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Muzele" am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamţ; *Mioara Popa,* Iaşi; *Monica Vlad,* Timişoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Braşov; *Mihaela Popovici,* Buzău; *Georgeta Ioan* şi *Luminiţa Popescu,* Bucureşti; *Luminiţa Gogioru* şi *Ing. Ion Ciocşan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galaţi; *Ing. Mihai Călcăianu* şi *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuş-Bihor; *Prof. Marin Ştefan,* Şimleul Silvaniei; *Ing. Mihai Waspusch* şi *Prof. Mihai Piscureanu,* Bucureşti.

✉ Aşteptăm scrisorile dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE

Încercaţi să rezolvaţi labirinturile.

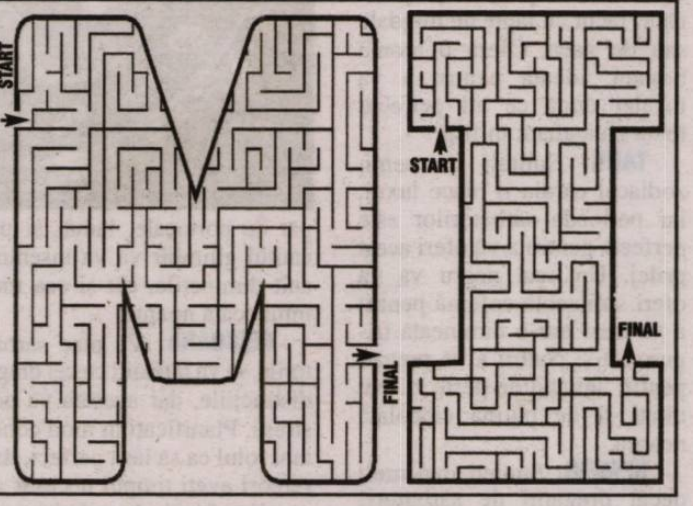

Grădina de lângă casă

● Este o plantă târâtoare, originară din vestul Mării Mediterane. Are o creştere rapidă, este decorativă prin frunze şi poate ajunge la o înălţime de 5-6 cm. Se cultivă ca plantă de interior, în ghivece decorative sau în exterior, pe terase, balcoane sau în rocării.

● Tulpinile sunt subţiri, fragile, bine ramificate şi formează o plantă deasă, asemănătoare unui covor de muşchi. Frunzele sunt mici, 0,6 cm, de culoare verde strălucitor.

● Planta înfloreşte în lunile mai şi iunie. Florile sunt mici, de culoare albroz şi nu au un aspect deosebit.

● Pentru creşterea optimă a plantei va trebui amplasată în locuri luminoase, însorite sau semiumbrite, ferite de acţiunea directă a razelor de Soare.

● Temperatura optimă pentru plantă poate varia între 15-18ºC în timpul zilei şi între 10-13ºC noaptea.

● Se udă zilnic, punând apă doar în farfuria vasului, nu pe frunze, folosind cantităţi moderate de apă. Excesul de apă sau uscăciunea solului nu sunt tolerate de plantă.

● Se administrează îngrăşăminte o dată pe lună în perioada de creştere, folosind fertilizatori pentru plante decorative prin frunze.

● Se înmulţeşte cu uşurinţă prin despărţirea tufei. Această operaţiune se realizează primăvara.

Lacrimi de înger

(Soleirolia soleirolii)

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Micile răsfăţuri

potrivite fiecărei zodii

Sărbătorile de iarnă se apropie cu repeziciune şi deja le simţim parfumul în aer. Este o perioadă prielnică vizitelor celor dragi pe care poate nu i-am mai văzut de ceva vreme şi nu ar fi rău să ne răsfăţăm cu ceva bun.

Iarna este perfectă pentru băuturile calde sau ceva dulce, aşa că dacă nu sunteţi siguri de unde să începeţi, astrologii vă propun ceva delicios, bineînţeles ţinând cont de zodia din care faceţi parte.

BERBEC. Ca semn de Foc ar trebui să vă aduceţi în cana dumneavoastră de ceai la un loc dulce, sărat şi picant. Ceaiul recomandat este Chai, un amestec de condimente încălzitor, care vă poate fi preparat uşor, făcut cu lapte de migdale sau de vacă. Oferă o aromă bogată, ideală pentru a vă încălzi după ce aţi petrecut toată ziua afară, în frig.

TAUR. Sunteţi un semn zodiacal căruia îi place luxul, iar perioada sărbătorilor este perfectă pentru a vă oferi acest prilej. Un ceai negru vă va oferi suficientă cofeină pentru a vă trezi într-o dimineaţă friguroasă şi pentru a vă pregăti pentru agitaţia de peste zi. Nu uitaţi şi de puţină ciocolată neagră.

GEMENI. Sunteţi mai mult decât pregătiţi de sărbători! V-aţi făcut o mulţime de planuri mari şi o listă de evenimente care vă vor ţine ocupaţi până după Anul Nou. Făceţi-vă o ceaşcă de ceai verde care nu numai că vă oferă experienţa unei arome deosebite, dar vă va menţine energia ridicată fără a vă agita foarte mult.

RAC. Perioada sărbătorilor iernii scoate în evidenţă întotdeauna din dumneavoastră romantismul nostalgic. Cu familia şi prietenii adunaţi în jur sunteţi prin bucătărie şi gătiţi ceva gustos sau vă aduceţi aminte de bunătăţile pe care le savuraţi când eraţi mici. Răsfăţaţi-vă nostalgia cu o ceaşcă de ceai aromat alături de o delicioasă plăcintă cu mere.

LEU. Guvernaţi de Soare, iarna sigur vi se pare prea aspră. Din fericire, există o soluţie şi pentru asta. Ceaiul de ghimbir cu citrice aduce gustul Soarelui într-o ceaşcă. Amestecul proas-

păt de portocale, lămâi şi picantul ghimbir vă va însenina atât dimineţile, cât şi cea mai întunecată noapte.

FECIOARĂ. Vă plac sărbătorile, să vă întâlniţi cu cei dragi, distracţiile, dar acestea vă pot stresa. Planificaţi în mod constant totul ca să iasă perfect, dar rareori aveţi timpul necesar să vă şi răsfăţaţi. Acordaţi-vă un moment de relaxare şi savuraţi un ceai dulce de mentă pentru a vă calma mintea.

BALANŢĂ. Romantici fără vindecare, vă place să petreceţi sezonul sărbătorilor într-o atmosferă melancolică. Adăugaţi mai mult romantism vieţii cu un ceai Rose Earl Grey, o combinaţie între ceai negru, ulei de bergamotă şi aroma dulce de trandafir. Este o desfătare în Raiul ceaiurilor.

SCORPION. Bucuraţi-vă de tihna sărbătorilor iernii acompaniaţi de un ceai fierbinte şi o porţie îndrăzneaţă de plăcintă cu dovleac. Se pare că aveţi o slăbiciune pentru acest fruct, mai ales că sunteţi născuţi în bogatul sezon al fructelor toamnei.

SĂGETĂTOR. Mari amatori de călătorii şi stăpâniţi de setea cunoaşterii locurilor noi, v-ar plăcea mai repede să petreceţi sărbătorile pe tărâmuri îndepărtate. Indiferent în ce loc sunteţi, savuraţi un ceai de turmeric, ajutorul perfect pentru impulsul de care aveţi nevoie să vă continuaţi drumeţiile.

CAPRICORN. Simţiţi agitaţia sărbătorilor din plin, aşa că aveţi nevoie de ceva care să vă conserve energia. Cu toate câte aveţi pe cap, nu trebuie să uitaţi să vă bucuraţi de evenimentele ce urmează. Pregătiţi-vă un ceai thailandez relaxant, care vă va permite să vă răsfăţaţi când sunteţi prea stresaţi. Ceaiul este un amestec de ceai negru, sirop de agave, lapte de migdale, suc de portocale, praf de anason stelat, esenţă de vanilie, scorţişoară măcinată şi câteva cuburi de gheaţă.

VĂRSĂTOR. Unici prin felul dumneavoastră, nu sunteţi genul de nativi uşor de impresionat de orice ceai. Aveţi nevoie de ceva ce vă va impresiona. Încercaţi un latte Ube pentru a aduce culoare băuturii de sărbători. Ube este un tip de ignamă din Filipine (o specie de tuberculi a cărui pulpă are culoarea mov) îmbogăţită cu aromă de vanilie şi nucă.

PEŞTI. Mari fani ai sărbătorilor, nativii zodiei Peşti visează la o romantică noapte petrecută lângă foc, lăsând magia să plutească în aer. Nu vă puteţi rupe de un desert, aşa că vă veţi răsfăţa cu multă turtă dulce, cu ciocolată, ceaiuri aromate din fructe şi nelipsitul ghimbir. Toate sunt perfecte pentru o noapte de iarnă.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Escrocul care a salvat Crăciunul ■ Cum arăta un Crăciun medieval? ■ E momentul să luăm OZN-urile în serios ■ Sărbători sănătoase! ■ De ce a vrut Oliver Cromwell să interzică Crăciunul? ■ Depresia de Crăciun ■ Cele mai amuzante comedii de Crăciun

HOROSCOP

19-25 decembrie 2022

BERBEC 21.03-20.04

Simţiţi dorinţa să evadaţi în natură şi să vă distraţi. Cei mai mulţi dintre dumneavoastră vă faceţi planuri serioase pentru viitor şi veţi începe un proiect care vă este drag inimii. Gândiţi-vă cum faceţi faţă provocărilor şi mergeţi mai departe.

TAUR 21.04-21.05

Este posibil să negociaţi obţinerea unor fonduri care vin la dumneavoastră prin intermediul partenerului de viaţă sau al unei terţe părţi. În ciuda divergenţelor cu care vă confruntaţi când vă întâlniţi cu cineva, amintiţi-vă că sunteţi vrăjitorii financiari ai zodiacului.

GEMENI 22.05-21.06

Eforturile dumneavoastră aduc mai puţine rezultate în aceste zile, dar nu trebuie să fiţi frustraţi de acest fapt. Va trebui să folosiţi mijloace pricepute pentru a vă trata partenerii, prietenii apropiaţi şi pentru a realiza ceea ce doriţi.

RAC 22.06-21.07

În această săptămână sunteţi cei mai norocoşi nativi ai zodiacului. Dispuneţi de suficientă motivaţie pentru a duce lucrurile la bun sfârşit şi aveţi capacitatea de a-i convinge pe alţii să vă susţină. Cheia succesului va fi compromisul.

LEU 22.07-22.08

Nu rataţi ajutorul pe care îl veţi primi de la un partener sau un prieten apropiat. Acum aveţi nevoie de mai multă susţinere ca oricând. Sunteţi inspiraţi, iar creativitatea nu vă lipseşte deloc. Folosiţi-o în beneficiul dumneavoastră.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Vă implicaţi intens în proiectele legate de casă, familie, de redecorare sau reparaţii la domiciliu, mai ales că aveţi idei ingenioase. Jupiter este vizavi de semnul dumneavoastră, aşa că va trebui să colaboraţi cu ceilalţi pentru a avea succes.

BALANŢĂ 23.09-22.10

Puteţi comunica lesne cu ceilalţi şi, folosindu-vă de mijloacele potrivite, obţineţi cooperarea cu ei. Aveţi oportunitatea de a vă îmbunătăţi situaţia la actualul loc de muncă sau de a vă găsi un alt serviciu, evident mai bine remunerat.

SCORPION 23.10-21.11

Vă gândiţi cum să câştigaţi mai mulţi bani, dar aveţi şi suficiente idei cum să-i cheltuiţi. Aveţi de gând să cumpăraţi multe lucruri frumoase pentru dumneavoastră şi pentru cei dragi. Bucuraţi-vă de zilele ce vor urma.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Poziţia astrelor vă oferă un avanataj faţă de celelalte semne zodiacale. Aveţi răbdare cu partenerii şi prietenii apropiaţi şi nu lăsaţi ca argumentele lor să vă diminueze starea de spirit pozitivă, deoarece optimismul este cel mai bun prieten al dumneavoastră.

CAPRICORN 22.12-19.01

Aceasta este o săptămână prielnică pentru a face planuri serioase cu privire la chestiuni financiare şi la orice vă poate afecta averea. Nu-i lăsaţi pe cei din jur să vă descurajeze şi să nu vă atingeţi obiectivele.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Trebuie să vă folosiţi inteligenţa pentru a păstra pacea şi, în acelaşi timp, să-i convingeţi pe ceilalţi să vă ajute să vă îndepliniţi obiectivele. Ascultaţi-i şi pe ceilalţi, chiar dacă iniţial ei se vor opune ideilor dumneavoastră.

PEŞTI 19.02-20.03

Vă veţi atinge obiectivele, mai mult decât orice alt semn zodiacal, în ciuda provocărilor, deoarece arătaţi bine în ochii celorlalţi. Aveţi un ochi critic şi vedeţi tot ce trebuie schimbat în mediul dumneavoastră. Profitaţi de această oportunitate!

Nativul săptămânii: **IOAN SIMA** (19.12.1898 – 08.02.1985)

A fost un pictor român. Acest nativ al zodiei Săgetător a donat Muzeului Judeţean Zalău un număr de 162 de lucrări de pictură şi grafică, arhiva personală şi biblioteca de artă. Toate acestea stau la baza Galeriei Ioan Sima.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon. 0213178965

Preţ abonament

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	13,00 LEI
❑ 2 LUNI	26,00 LEI
❑ 3 LUNI	39,00 LEI
❑ 4 LUNI	52,00 LEI
❑ 5 LUNI	65,00 LEI
❑ 6 LUNI	78,00 LEI

Abonamente 2023

Abonaţi-vă la revista Magazin direct la redacţie!

Abonamente 2023

● Modalităţile de abonare sunt următoarele:

1. Achitarea printr-un mandat poştal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.
2. Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):
– RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit
– RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Preţurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poştală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poştei Române (cel târziu în ziua de marţi a săptămânii următoare celei de apariţie).

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

➲ Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit:
– 3 luni: 45 euro sau 50 $,
– 6 luni: 90 euro sau 100 $,
sume virate în conturile societăţii, enumerate alăturat.

MANDAT POŞTAL

DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION - la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piata Presei Libere Nr. 1
Bloc ... Scara ... Etaj 1 Ap. ...
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel. ...
C.N.P. ...
Expeditor ...
Localitatea ...
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. ...

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE 0722625622

SERIE NOUĂ - 1631 • ANUL LXV • 22 DECEMBRIE 2022 • 16 PAGINI • 3,5 LEI Nr. 51 (3381)

magazin

www.magazin.ro
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Urăm tuturor cititorilor şi colaboratorilor noştri

Crăciun fericit!

Fecioara şi Pruncul – Rafaello Sanzio

Terra X

ROVANIEMI orașul lui Moș Crăciun

Istorii uitate

Cum se sărbătorea un Crăciun medieval?

Femina club

Vitrina cu nestemate: ametistul

Spectacolul cunoașterii

DESCOPERIRE ŞTIINŢIFICĂ MAJORĂ în domeniul fuziunii nucleare

Caleidoscop

Armistițiul de **CRĂCIUN**

Consultații fără plată

SĂRBĂTORI SĂNĂTOASE!

Steaua luminează blând

Steaua blând ne luminează întreg orășelul mut;
Îngerii coboară-n roiuri pe la streșini cu avânt.
Formează un roi imens înconjurând un grăjdut,
Unde culcat într-o iesle doarme un copilaș micuț!

Ce fericire de Crăciun în armonia Duhului.
Cântece de sărbătoare; plin înaltul cerului.
Ne așezăm cu toți timizi în fața ieslei de Împărat,
Unde cineva ca dar pentru noi S-a dat!

Pe cărarea pietruită păstorii încep a merge,
Steaua le arată drumul pentru a-L vedea pe Rege!
Ce minune în noaptea blândă ca un rege să se nască,
Îmbrăcând cu aleasă haină în straie de lume pământească!

MUREŞ
TÂRGU-MUREŞ

Armistiţiul de Crăciun

În dimineaţa zilei de 25 decembrie 1914, înghesuiţi în tranşeele războiului care făcea ravagii de luni întregi, soldaţii francezi, belgieni şi britanici au auzit un zvon de cântece venind dinspre liniile inamice.

Era lângă localitatea Fontaine-lès-Cappy din districtul Somme. Apoi, ca într-o halucinaţie colectivă, au văzut soldaţi germani (bavarezi, nu şi prusaci) înaintând încet în teren deschis, în sinistrul „no man's land" (tărâmul nimănui) al frontului, lat de numai câteva zeci de metri.

Trupele de ambele părţi s-au întâlnit astfel în câmpul devastat de obuze, şi-au făcut urări ca în familie în vremuri normale, şi-au oferit cadouri şi au ascultat împreună un colind de Crăciun cântat de tenorul Walter Kirchhoff. Încărcaţi de emoţie şi de greutatea acelor clipe, francezii au aplaudat atât de frenetic, încât acesta a reluat cântecul.

În seara de Ajun, bubuiturile tunurilor şi ropotul mitralierelor lăsase loc cântecelor dedicate Naşterii Domnului. Germanii au anticipat venirea marii sărbători aşezând în faţa tranşeelor brazi împodobiţi cu lumânări şi felinare de hârtie vizibile din liniile inamice. Incredibilul armistiţiu neoficial a continuat în prima zi a Crăciunului.

Soldaţii din ambele tabere s-au întâlnit din nou, au schimbat cadouri între ei, s-au ocupat de camarazii morţi între linii, au discutat despre luptele încrâncenate, apoi... au jucat o partidă de fotbal!

A fost primul „armistiţiu de Crăciun", neparafat de generali ori de politicieni, ci organizat spontan de oameni simpli, normali, trimişi la luptă pentru o cauză pe care unii nu au înţeles-o niciodată. Şi aceasta nu s-a întâmplat într-un singur loc.

Fenomenul ce poate fi considerat chiar magic a fost semnalat şi pe frontul de vest, la Houplines şi Bois-Grenier, din sectorul britanic, la Arras sau Foucaucourt-en-Santerre, în sectorul francez ori la Ypres în cel belgian. Aceste manifestări naturale de bucurie, mai presus de „logica" încleştărilor pe viaţă şi pe moarte de până atunci, i-au îngrijorat însă pe comandanţii celor din tranşee, care au reacţionat rapid, ordonând ca ele să fie interzise.

De menţionat că, în aceeaşi iraţională strategie de proliferare a războiului, niciun ziar francez nu a scris despre momentele de fraternizare, sub motivul că nu doreau să-l facă simpatic pe inamic!

Despre acorduri

Să vorbim corect!

Un dezacord des întâlnit în vorbire apare în cadrul folosirii adjectivului pronominal demonstrativ.

Dezacordul se manifestă cu precădere în folosirea adjectivelor pronominale demonstrative când acestea sunt puse după substantiv.

Auzim adesea spunându-se „Am făcut reabilitarea *„imobilului acesta"* sau „am dat un *măr copilului acela"*.

Reamintim că acordul între substantiv şi adjectiv se face în *gen, număr* şi *caz* iar în cazul nostru acordul în caz este cu desăvârşire neglijat.

Exprimările corecte ar fi fost: „Am făcut reabilitarea *imobilului acestuia"* sau „am dat un măr *copilului aceluia"*. Ambele substantive citate sunt în cazul *dativ* cum ar fi trebuit folosit şi adjectivul.

Aceeaşi greşeală se observă şi la folosirea cazului genitiv – a cărui formă este identică întotdeauna cu cea a dativului.

Auzim spunându-se „Rochiţa este a fetiţei aceasta din grădină" când ar fi trebuit spus „...feţiţei acesteia". De asemenea, când adjectivul stă înaintea substantivului spunem „acestui imobil" sau „acelui copil". Din fericire în acest caz greşelile sunt înregistrate mult mai rar, aproape deloc. *(I.S.)*

Religiile care nu sărbătoresc Crăciunul

Celebrată ca una dintre cele mai mari sărbători creştine, Naşterea Domnului s-a generalizat în toată lumea, şi în alte religii, pierzând astfel esenţa caracterului său spiritual, întrucât aspectul comercial îl domină pe cel religios.

Pentru ortodocşi, catolici şi protestanţi, Crăciunul simbolizează Naşterea lui Iisus, data de 25 decembrie fiind fixată în secolul al IV-lea sub împăratul Constantin. Este foarte posibil însă ca această dată să fi fost reţinută anume pentru a coincide cu cea a Saturnaliilor, festivităţi păgâne anterioare creştinismului, care marcau solstiţiul de iarnă în Imperiul Roman.

În Islam, nu este vorba despre sărbătoarea Crăciunului, deşi musulmanii îl menţionează în Coran pe Iisus (Isa, în arabă) ca un profet. De altfel, este citat la fel de frecvent ca profetul Mahomed. În schimb, la nivel cultural lucrurile stau cu totul diferit: după generalizarea sărbătorii în cultura occidentală, o majoritate musulmană s-a obişnuit cu această sărbătoare familială.

Aceeaşi situaţie apare şi la evreii care nu celebrează oficial Crăciunul, dar sunt numeroşi cei care decorează acum bradul şi fac schimb de cadouri, doar ultraortodocşii refuzând aceasta. Totuşi, evreii au „Crăciunul" lor, în aceeaşi perioadă: „Sărbătoarea luminilor" – Hanuka, evocă recucerirea templului din Ierusalim şi purificarea lui. Primul simbol al sărbătorii este Menorah, sfeşnicul cu nouă braţe; în fiecare seară a sărbătorii se aprinde în el câte o lumânare.

Buddiştii nu sărbătoresc Crăciunul, dar acesta este înlocuit de sărbătoarea „Bodhi Day" (Ziua Bodhi). Este o sărbătoare budistă care comemorează ziua în care Gautam Buddha (fondatorul budismului în urmă cu aproximativ 2500 de ani) a stat sub copacul „bodhi" şi a atins iluminarea. Evenimentul este celebrat prin meditaţie, cântând texte budiste sau prin acte amabile faţă de alţi oameni, iar uneori se încheie cu o masă tradiţională la care se serveşte ceai şi prăjituri.

Crăciun în Antarctica

Cum se sărbătoreşte Crăciunul în cel mai îndepărtat avanpost de pe Pământ, unde cel mai apropiat supermarket se află la o călătorie de cinci ore şi unde pinguinii depăşesc numărul oamenilor, sub raportul de 12.000 la 1?

Aceasta este provocarea cu care se confruntă câteva mii de angajaţi internaţionali care petrec perioada sărbătorilor de iarnă în Antarctica, lucrând în scurtul sezon de vară pe baze ştiinţifice de cercetare.

„Suntem pe un strat de gheaţă în această staţie, aşa că literalmente tot ce poţi vedea este zăpadă şi gheaţă peste tot şi există 24 de ore de lumină, ceea ce este foarte ciudat şi puţin confuz să încerci să te obişnuieşti", explică Millie Bond, cercetătoare din cadrul Halley Station. Marea Britanie este una dintre cele zece ţări europene care menţin staţii de cercetare în Antarctica în timpul verii şi al iernii (inclusiv Germania, Norvegia, Franţa, Spania, Rusia, Italia) şi multe alte naţiuni, precum China, SUA, Noua Zeelandă, Argentina. Staţia Halley, înfiinţată în anul 1956, este o bază modulară aflată pe platforma de gheaţă Brunt, care are o grosime de 130 de metri.

Staţia este construită pe schiuri speciale, astfel încât să poată fi mutată pe măsură ce platforma de gheaţă se apropie de marea liberă. Aici, oamenii de ştiinţă au descoperit pentru prima dată gaura din stratul de ozon în anii 1980. În această perioadă a anului, temperaturile pot scădea cu mult sub zero, ajungând chiar la -50ºC în mijlocul iernii. La -1ºC, dacă vântul este destul de puternic, se simte ca -10ºC.

Ziua de Crăciun este mobilă în Antarctica. Deoarece o mare parte din munca pe care o fac oamenii de ştiinţă aici depinde de vremea bună pentru a opera afară, ei nu îşi pot permite să petreacă o zi sărbătorind, dacă vremea este frumoasă.

Contingentul de 33 de oameni de la Halley ar putea avea parte de câteva bunătăţi de sărbători dacă sosesc mărfurile de la Staţia Rothera, o bază britanică mai mare. „Cred că ne putem gândi la nişte mâncăruri de Crăciun, care nu au sosit deocamdată anul acesta, dar bucătarii de aici sunt absolut minunaţi şi ştiu că vor face totuşi o masă foarte bună", râde Millie.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU
Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu
PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ, MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.

Limba de aur

Arheologii egipteni au făcut recent o descoperire impresionantă, scoțând la iveală mai multe morminte antice care conțin mumii cu limbi de aur – un posibil simbol mitologic pentru viața de apoi.

Specialiștii spun că un număr de mumii au fost găsite în necropola Qewaisna, un sit funerar din Egipt cu sute de morminte din diferite perioade din istoria țării. Se crede că limbile lor reale ar fi fost îndepărtate în timpul îmbălsămării și înlocuite cu „limbi" din aur pentru ca defunctul să poată vorbi cu Osiris în viața de apoi. În mitologia egipteană, Osiris era „Stăpânul Lumii de Dincolo" și judecătorul morților, fiind unul dintre cei mai importanți zei ai Egiptului antic.

Potrivit mitului, Osiris, zeul celor decedați, ar fi fost ucis și tăiat în bucăți care au fost apoi împrăștiate prin Egipt. Isis, sora și soția lui Osiris, a reușit să îl învie după ce a găsit toate bucățile și l-a făcut pe soțul ei întreg. Se presupune că prezența unei limbi de aur ar fi permis morților să-l convingă pe Osiris să aibă milă de sufletul lor.

Potrivit doctorului Mustafa Waziri, secretar general al Consiliului Suprem de Arheologie, mumiile se află într-o stare de conservare precară. Unele dintre ele au fost găsite cu limbi de aur, în timp ce altele au fost acoperite cu foi subțiri de aur și așezate în sicrie de lemn.

De asemenea, au fost descoperite așchii de aur modelate pentru a lua forma unor gândaci și flori de lotus, precum și o serie de ornamente funerare, mortare de piatră și ceramică, folosite probabil tot pentru îmbălsămare.

Descoperirile au fost anunțate de Ministerul Turismului și Antichităților din Egipt. Nu este clar câte mumii au fost descoperite recent sau câte dintre ele aveau limbi de aur. În luna februarie a anului trecut, cercetătorii au raportat descoperirea unei mumii cu limbă de aur la Taposiris Magna, un sit funerar vechi de 2000 de ani din Egipt.

Descoperire științifică majoră în domeniul fuziunii nucleare

Departamentul american al Energiei (DOE) și Administrația Națională pentru Securitate Nucleară (NNSA) au anunțat o realizare uimitoare în domeniul fuziunii nucleare, reușită la Laboratorul Național Lawrence Livermore (LLNL).

Este vorba de o descoperire științifică majoră, care va deschide calea pentru progrese în domeniul energiei curate.

O echipă de la LLNL a realizat primul experiment de fuziune controlată din istorie, producând mai multă energie din fuziune decât energia consumată cu laserul utilizat pentru a declanșa procesul. Această realizare unică va oferi informații despre perspectivele energiei de fuziune curate, în vederea atingerii unui obiectiv care nu de mult părea imposibil: emisii de carbon zero.

În camera instalației de aprindere a laboratorului, 192 de fascicule laser au livrat peste 2 milioane de jouli de energie ultravioletă unei cantități infime de hidrogen, aflată într-un recipient cu diametrul de câțiva milimetri. Hidrogenul a fost încălzit de fasciculele laser, care au generat temperaturi similare celor din centrul Soarelui.

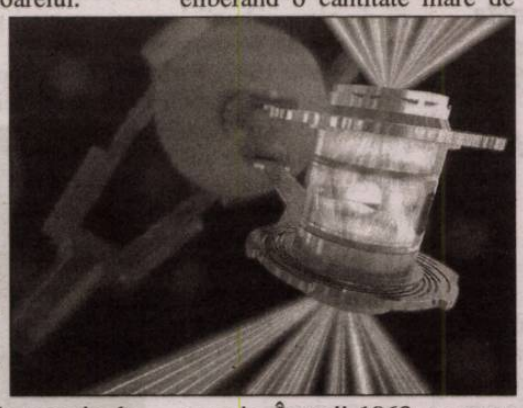

În aceste condiții extreme, recipientul a implodat, determinând atomii de hidrogen să fuzioneze și să elibereze energie. Experimentul din laborator a depășit pragul de fuziune prin livrarea a 2,10 megajouli (MJ) de energie către țintă, rezultând o producție de energie de fuziune de 2,50 MJ și demonstrând pentru prima dată bazele științifice ale energiei de fuziune inerțială (IFE).

Sunt necesare multe evoluții științifice și tehnologice avansate pentru a obține o energie IFE simplă și accesibilă pentru alimentarea cu energie electrică a locuințelor și a întreprinderilor. În combinație cu investițiile din sectorul privat, există un mare impuls pentru a determina un progres rapid către comercializarea fuziunii.

Fuziunea este procesul prin care două nuclee ușoare ale unor atomi se combină pentru a forma un singur atom mai greu, eliberând o cantitate mare de energie. În anii 1960, un grup de oameni de știință de la LLNL a emis ipoteza că laserele ar putea fi utilizate pentru a induce fuziunea în laborator.

Grație eforturilor de pionierat depuse de fizicianul John Nuckolls, această idee revoluționară a dat startul la mai mult de 60 de ani de cercetare și dezvoltare în domeniul laserelor, opticii, diagnosticării, modelării și simulării pe calculator și proiectării experimentale.

Pentru a urmări acest concept, s-a construit o serie de sisteme laser din ce în ce mai puternice, ajungându-se astfel la crearea celui mai puternic sistem laser din lume. Situat la LLNL California, are mărimea unui stadion sportiv și utilizează fascicule laser puternice pentru a crea temperaturi și presiuni asemănătoare celor din miezul stelelor și al planetelor gigantice, precum și în interiorul bombelor atomice.

Fuziunea nucleară reprezintă opusul fisiunii nucleare, procesul care are loc într-o centrală nucleară și care se realizează prin ruperea atomilor producând multe deșeuri periculoase care rămân radioactive vreme îndelungată.

Aceste deșeuri sunt deosebit de periculoase și trebuie stocate în siguranță pentru a nu provoca probleme. Fuziunea nucleară produce mult mai multă energie, și doar foarte puține deșeuri radioactive. Mai mult decât atât, procesul nu generează niciun fel de emisii și nu contribuie la încălzirea globală și la distrugerea mediului.

Omul și caracatița au un strămoș comun

Caracatițele și oamenii au descins, se presupune, din același animal primitiv asemănător unui vierme, care a trăit în urmă cu 518 milioane de ani, iar acesta ar putea fi motivul pentru care creaturile cu opt membre sunt foarte inteligente.

Facivermis yunnanicus

Animalul primitiv, cunoscut sub numele de *Facivermis yunnanicus*, este cel mai timpuriu exemplu cunoscut de specie care a evoluat și a pierdut părți ale corpului de care nu mai avea nevoie.

Un nou studiu, condus de Centrul Max Delbruck din Berlin, a constatat că oamenii au creierul similar cu cel al caracatițelor, animalul marin având în țesutul neuronal o varietate de regulatori genetici numiți microARN (miARN), comparabili cu numărul celor de la vertebrate.

Descoperirile sugerează că miARN-urile, un tip de gene ARN, joacă un rol fundamental în dezvoltarea creierelor complexe. Iar acest lucru este „ceea ce ne leagă de caracatițe", a declarat profesorul Nikolaus Rajewsky, coautor al studiului. Caracatița este renumită pentru inteligența sa. Ea poate folosi unelte, poate cără coji de nucă de cocos pentru adăpost, poate stivui pietre pentru a-și proteja vizuina și poate folosi tentaculele meduzelor pentru apărare.

Oamenii de știință au studiat de mult timp inteligența caracatițelor, urmărindu-le cum învață să rezolve puzzle-uri și să deschidă borcane cu capac cu șurub. Recent, au fost chiar filmate în timp ce aruncau pietre și cochilii una în alta. Caracatițele fac parte dintr-un grup cunoscut sub numele de cefalopode – care include calmarul și sepia. Studiul a analizat 18 mostre diferite de țesut de la caracatițe moarte și a identificat 42 de noi familii de miARN – în principal în creier. Genele au fost conservate în timpul evoluției cefalopodelor, fiind de un beneficiu funcțional pentru animale. Având în vedere că aceste gene au fost conservate în timpul evoluției cefalopodelor, echipa concluzionează că au fost benefice pentru animale și esențiale din punct de vedere funcțional.

Caracatițele sunt unice în rândul nevertebratelor, având atât un creier central, cât și un sistem nervos periferic capabil să acționeze independent. Dacă o caracatiță își pierde un tentacul, acesta rămâne sensibil la atingere și se poate mișca în continuare. Caracatițele sunt singurele ființe, în afară de om, care au dezvoltat funcții cerebrale atât de complexe.

De asemenea, ele sunt foarte curioase și își pot aminti lucruri, pot recunoaște oamenii și îi plac pe unii mai mult decât pe alții. Se crede că ele chiar visează, deoarece își schimbă culoarea și structura pielii în timp ce dorm.

Plasturele inteligent

Oamenii de știință au creat un „plasture" inteligent care folosește curenți electrici pentru a vindeca rănile cu 25% mai repede decât metodele tradiționale, stimulând țesuturile și accelerând astfel recuperarea.

Bandajul inteligent este compus din circuite wireless care utilizează fluxul de curenți electrici și senzori de temperatură pentru a monitoriza evoluția vindecării rănilor. Dispozitivul de înaltă tehnologie favorizează închiderea mai rapidă a rănilor, crește fluxul de sânge nou către țesutul rănit și îmbunătățește recuperarea pielii prin reducerea semnificativă a formării cicatricelor.

Invenția aparține cercetătorilor de la Universitatea Stanford și a fost prezentată într-un articol publicat în revista *Nature Biotechnology*. Atunci când rana unei persoane nu este încă vindecată sau când bandajul detectează o infecție senzorii pot aplica mai multă stimulare electrică în zona rănii pentru a ajuta la accelerarea recuperării țesuturilor și la reducerea infecției.

Biosenzorii bandajului inteligent pot urmări schimbările biofizice din mediul local și oferă o modalitate rapidă, în timp real și foarte precisă de măsurare a stării rănilor. Cercetătorii au reușit să urmărească datele senzorilor în timp real pe un smartphone, fără a fi nevoie de cabluri.

În testele preclinice de răni la șoareci, grupul de tratament s-a vindecat cu aproximativ 25% mai repede în comparație cu grupul de control. Oamenii de știință au vrut să determine de ce și în ce mod stimularea electrică promovează vindecarea rănilor.

Ei presupun că stimularea electrică promovează activarea genelor pro-regeneratoare, cum ar fi Selenop, o genă antiinflamatoare care s-a dovedit a ajuta la eliminarea agenților patogeni și la repararea rănilor, precum și Apoe, care stimulează creșterea de mușchi și țesuturi moi.

În plus, stimularea electrică a crescut cantitatea de populații de celule albe din sânge, în special monocite și macrofage, care pot juca, de asemenea, un rol în anumite faze ale vindecării rănilor.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

De ce a vrut Oliver Cromwell SĂ INTERZICĂ CRĂCIUNUL?

În timp ce agitatul an 1645 se îndrepta spre sfârşit, o Anglie devastată de război tremura sub o pătură groasă de zăpadă. Cu câteva luni mai devreme, armata Noului Model a Parlamentului, condusă de Sir Thomas Fairfax şi Oliver Cromwell, învinsese forţele lui Carol I în bătălia de la Naseby.

Deşi această înfrângere a dat o lovitură mortală cauzei regelui, regaliştii au refuzat totuşi să se predea, iar războiul civil sângeros care diviza ţara încă din 1642 a continuat să facă ravagii.

Supuşi la o presiune constantă din partea armatelor ambelor tabere pentru a le furniza bani, îmbrăcăminte şi alimente, puţini englezi puteau să anticipeze un Crăciun vesel. Cu toate acestea, pentru cei care locuiau în teritoriile întinse controlate de duşmanii regelui, în acel an nu avea să aibă loc niciun Crăciun, deoarece festivităţile tradiţionale fuseseră abolite prin ordinul celor două Camere ale Parlamentului reunite la Westminster.

Din capitala de război asediată a lui Charles, Oxford, satiricul regalist John Taylor – unul dintre cei mai neobosiţi susţinători ai regelui – a lansat un strigăt de spaimă în faţa acestui atac asupra obiceiurilor consacrate ale Angliei.

Toate „activităţile inofensive" prin care oamenii sărbătoreau de mult timp Naşterea lui Hristos „sunt acum dispărute şi scoase din uz... ca şi cum nu ar fi existat niciodată", deplângea Taylor în pamfletul său, *Plângerea Crăciunului,* şi „astfel sunt suprimaţi veselii lorzi ai guvernării de către nebunii lorzi ai proastei guvernări de la Westminster".

În iunie 1647, Parlamentul a adoptat o Ordonanţă care abolea ziua de Crăciun ca zi de sărbătoare. Deşi Cromwell a susţinut cu siguranţă această măsură şi legile ulterioare care impuneau sancţiuni pentru cei care continuau să se bucure de Crăciun, el nu pare să fi jucat un rol prea important în conducerea campaniei.

În toată perioada medievală, ziua de Crăciun fusese marcată prin slujbe speciale la biserică şi prin ospeţe magnifice însoţite de un consum masiv de băuturi alcoolice. În cele 12 zile de Crăciun care urmau erau organizate mai multe slujbe speciale, alături de sporturi, jocuri şi multe mâncăruri şi băuturi.

La începutul secolului al XVII-lea, puritanii şi alţi protestanţi fermi vedeau în veselia de Crăciun reminiscenţe nedorite ale catolicismului, precum şi motivaţii necuvenite pentru comiterea a tot felul de păcate. Exista o opinie larg răspândită, deşi minoritară, potrivit căreia Crăciunul ar trebui să fie o zi de post dedicată contemplaţiei religioase sobre. Înfrângerea regelui Carol I în Războiul Civil i-a adus la putere pe cei mai extremişti protestanţi, astfel că Parlamentul a adoptat o serie de măsuri pentru a impune această campanie de „sobrietate" tuturor locuitorilor Angliei.

Legislaţia a fost însă profund nepopulară şi nu a putut fi pusă în aplicare decât sporadic. Când regele Carol al II-lea a revenit la putere, în 1660, unul dintre primele sale acte a fost abrogarea întregii legislaţii anti-Crăciun, ceea ce a contribuit la promovarea imaginii sale de „monarh vesel".

Aşadar, de ce au decis parlamentarii să pornească un război împotriva Crăciunului şi cum au ripostat cei care, precum Taylor, erau hotărâţi să apere sărbătorile tradiţionale?

Atacul asupra sărbătorii Crăciunului a avut rădăcini adânci. Cu mult înainte de începerea Războiului Civil, mulţi protestanţi zeloşi, sau „puritani" fuseseră deranjaţi atât de natura zgomotoasă a festivităţilor care aveau loc de Crăciun, cât şi de asocierea percepută a acestor festivităţi cu vechea confesiune catolică.

La începutul anilor 1600, cei mai mulţi puritani englezi erau pregătiţi să tolereze Crăciunul. Totuşi, în urma rebeliunii scoţienilor prezbiterieni împotriva lui Carol I, în 1637, toate acestea aveau să se schimbe.

Parlamentul scoţian, care reunea, la rândul său, mulţi fanatici protestanţi, abolise Crăciunul încă din anii 1560 şi, deşi regele Iacob I a reuşit să restabilească provizoriu sărbătoarea în regatul său din nord în 1617, aceasta a fost interzisă din nou după înfrângerea fiului său de către scoţieni în 1640.

Din acest moment, atitudinile faţă de Crăciun în rândul puritanilor englezi au început să se înăsprească. Şi, pe măsură ce tensiunile politice dintre Carol I şi oponenţii săi din Parlamentul englez s-au intensificat, în 1641, o mână de extremişti puritani au decis să renunţe pentru totdeauna la celebrarea Crăciunului.

După izbucnirea războiului civil la scară largă între rege şi Parlament, în 1642, John Taylor a fost unul dintre primii care a făcut aluzie în scris la decizia radicalilor de a renunţa la Crăciun.

Într-un pamflet satiric publicat în ianuarie 1643 – un pamflet care, în mod clar, era destinat să se adreseze unui public larg – Taylor a pus la dispoziţia cititorilor săi textul *O prelegere despre cadă*, despre care susţinea că ar fi fost predicat de un tâmplar evlavios unui grup de puritani din Watford „la 25 decembrie anul trecut, fiind ziua de Crăciun".

În această alocuţiune fictivă, „lectorul" este prezentat asigurându-şi audienţa că nu ar trebui „să creadă că sunt atât de superstiţios încât să respect această zi doar fiindcă Biserica papei de la Roma a poruncit ca ea să fie o sărbătoare sfântă".

„Doamne fereşte să fiu atât de profanator! Mai degrabă detestarea orbirii papale m-a adus aici în această zi, pentru a vă lumina... (şi) a vă da să înţelegeţi că însuşi numele de Crăciun este idolatru şi profanator şi la fel, cu adevărat, sunt toate cele 12 zile (de Crăciun) în care cei răi aduc zilnic sacrificii senzualităţii şi desfrâului păgân..."

Cum se sărbătorea un Crăciun medieval?

Crăciunul este asociat astăzi cu veselia, oferirea de cadouri şi răsfăţul. Dar cum era sărbătorit sezonul festiv în Evul Mediu? Ce fel de mâncare se mânca? Ce tradiţii se păstrau?

Crăciunul medieval nu era o sărbătoare atât de cuprinzătoare cum este astăzi. Crăciunul, sărbătoarea Naşterii lui Iisus, era importantă, dar mai semnificative erau Paştele şi Buna Vestire – acel moment sărbătorit pe 25 martie, când se presupune că Dumnezeu a fost conceput în pântecele Mariei.

O mare parte din lumea medievală nu sărbătorea Crăciunul, iar dacă erai evreu în acele timpuri Crăciunul putea fi chiar un moment de pericol. La Korneuburg, în jurul anului 1305, locuitorii oraşului i-au acuzat pe evrei că ar fi profanat o ostie sfinţită de Crăciun şi au declanşat un cumplit pogrom împotriva lor.

Pentru cei care sărbătoreau Crăciunul, nu era vorba de o singură zi de sărbătoare, ci de un sezon al Sărbătorilor de iarnă, care acoperea cel puţin cele 12 zile de la 25 decembrie până la Epifanie, pe 6 ianuarie.

Dar toate acestea veneau după o lună de post aspru, care era respectat de absolut toată lumea creştină: Adventul. Adventul era văzut ca o perioadă de pregătire specială pentru venirea lui Dumnezeu, *adventus.* Adventul era o perioadă de pocăinţă şi abstinenţă totală de la toate plăcerile vieţii.

Postul era esenţial pentru ritmul sacru al timpului în Europa medievală. Nu este de mirare că, atunci când reformatorii au vrut să protesteze împotriva Bisericii, în secolul al XVI-lea, au organizat o masă cu cârnaţi în timpul unui post.

Imitând tradiţiile păgâne antice, inversări ale ordinii sociale aveau loc în întreaga societate medievală în preajma Crăciunului. Una dintre cele mai colorate era alegerea unui copil episcop, care prezida procesiunile şi ritualurile bisericeşti de Sărbătoarea Sfinţilor Inocenţi (28 decembrie).

Într-o predică a unui astfel de copil episcop, care s-a păstrat, acesta susţinea că îşi doreşte ca toţi profesorii săi de la şcoală să sfârşească în streang – cu mare greutate mulţimea de credincioşi a fost împiedicată să-i împlinească dorinţa.

Copacii veşnic verzi figurează în viaţa rituală a multor culturi, dar pomii de Crăciun medievali sunt greu de depistat. Avem puţine referinţe la brazi de Crăciun, în special din Evul Mediu târziu, dar popularitatea acestor pomi a explodat abia în secolul al XIX-lea.

Prin urmare, în ajunul unui Crăciun medieval, casele erau decorate cu iederă, cu ramuri de brad sau de ilex (arbust peren cu fructe mici şi roşii) şi cu lumânări aprinse.

În meniul medieval se găsea, la loc de cinste, un cap de mistreţ fript, datorită consemnării în scris a banchetului de Crăciun al lui Richard de Swinfield, episcop de Hereford, în secolul al XIII-lea.

Pe lângă mistreţ, Richard şi-a servit oaspeţii şi cu carne de vită, vânat, potârnichi, gâşte, pâine, brânză, bere şi vin. Crăciunul era, de asemenea, un moment de caritate şi de împărţire a alimentelor – la Crăciunul din 1314, unii chiriaşi din North Curry, în Somerset, au primit pâine, carne de vită şi slănină cu muştar, supă de pui, brânză şi atâta bere cât puteau bea pentru o zi.

Cadourile de hrană erau uneori impuse: pentru dreptul de a creşte iepuri, oraşul Lagrasse trebuia să ofere cel mai bun iepuraş al său mănăstirii locale în fiecare Crăciun. Doar cei care-şi permiteau îşi condimentau mâncarea cu mirodenii precum piper, ghimbir, cuişoare şi şofran, aflate astăzi la îndemâna tuturor.

Printre alimentele care nu existau în meniul tradiţiilor medievale se numără ciocolata şi curcanul, adus pentru prima dată în Spania sub Ferdinand al II-lea în secolul al XVI-lea.

Relatările biblice despre naşterea lui Iisus erau adesea completate de alte povestiri sau viziuni în lumea medievală. Bridget a Suediei, o sfântă din secolul al XIV-lea, a văzut pântecele Mariei „foarte greu şi umflat" şi, în timp ce se ruga, „pruncul din pântece s-a mişcat şi, în acel moment, într-o clipită, Maria a dat naştere fiului ei".

Montarea scenei naşterii biblice a devenit cu adevărat un aspect de luat în considerare în secolul al XVI-lea. Sfântul Francisc a amenajat celebra scenă a Naşterii Mântuitorului într-o peşteră din Greccio. Cele mai vechi relatări consemnează că Francisc a fost atât de emoţionat de iesle încât, atunci când a rostit cuvântul „Betleem" în timpul slujbei de Crăciun, vocea sa a sunat ca un behăit de mieluşel.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

E bine de ştiut

Organizaţia Mondială a Sănătăţii estimează că aproximativ 10 milioane de persoane din întreaga lume dezvoltă demenţă în fiecare an, afectate în principal fiind persoanele în vârstă.

S-a demonstrat că foarte important pentru menţinerea funcţiei creierului la persoanele în vârstă este aportul de proteine.

Un studiu efectuat în Japonia a evidenţiat că un set specific de aminoacizi poate inhiba moartea celulelor creierului, protejând conexiunile dintre ele şi poate reduce inflamaţia, păstrând intactă funcţia creierului.

Cercetătorii din Japonia au arătat că o dietă săracă în

Statistici îngrijorătoare

proteine poate accelera degenerarea creierului. În acelaşi timp, suplimentarea cu un set de şapte aminoacizi esenţiali (între care figurează şi triptofanul care contribuie la producerea melatoninei şi serotoninei, implicate în echilibrarea hormonală şi calmarea stărilor de anxietate) poate încetini acest proces. Şi aceasta pentru că aminoacizii sunt elementele de bază ale proteinelor.

Aminocizii studiaţi par să reducă inflamaţia creierului, previn atacarea propriilor neuroni de celulele imune inflamatoare şi îmbunătăţesc funcţia creierului.

În concluzie trebuie spus că studiul cercetătorilor japonezi deschide perspectiva înţelegerii modului în care apare şi poate fi prevenită demenţa.

E bine de ştiut că sursele alimentare principale de aminoacizi sunt lactatele şi brânzeturile, ouăle, carnea şi peştele, ovăzul şi diversele tipuri de seminţe.

Dr. ANDY ANDREI

Pentru dumneavoastră, doamnă

Vitrina cu nestemate: AMETISTUL

Potrivit legendelor, aventurile amoroase cu final tragic legate de ametiste au o veche tradiţie mitologică. În antica Eladă, Artemis, zeiţa vânătorii, îndrăgostită de zeul viţei-de-vie şi al vinului, Dionysos, l-a surprins pe idolul ei cu o nimfă. Cu inima pârjolită de gelozie, Artemis şi-a transformat pe loc rivala într-o stană de piatră, care era nimic altceva decât... un ametist violet.

Crunta pedeapsă pentru zeul vinului nu a întârziat. Avea să strângă în braţe o nestemată capabilă să combată beţia. Patima lui Dionysos s-a potolit, iar ametistul a devenit, în concepţia anticilor, piatra care potoleşte pasiuni datorate iubirii, băuturii, ori altor cauze.

În natură ametistele pot fi înzestrate cu nuanţe dintr-o ga-

Crucea regelui Berengario

mă nesfârşită, de la violaceu bătând în roz, până la culoarea intensă şi catifelată a petalelor de violete.

Credinţa răspândită în vechime, că aceia care beau vin din cupe de ametist nu se îmbată niciodată a dus în Grecia şi Roma la o adevărată modă a pocalelor sculptate din acest cristal.

Pliniu cel Bătrân, cel care a întocmit „inventarul" pietrelor preţioase cunoscute în Antichitate, în „Naturalis Historia", era sensibil la frumuseţea ametistelor, a căror culoare o compara cu cea a vinului şi a focului. El consemnează că ametistul, în special când poartă gravate pe el Soarele şi Luna, este o amuletă eficientă împotriva vrăjilor.

În religia creştină ametistul a devenit un simbol al cumpătării şi al temperării. De aceea, alături de safirele albastre, ametistele erau cristalele preferate pentru a împodobi inelele înalţilor prelaţi ai Bisericii. Şi acum la Vatican, este expus un inel papal cu ametist.

În acelaşi tezaur al catedralei din Monza, în care se păstrează crucifixul cu cristal de stâncă al reginei Teodolinda, se găseşte şi crucea regelui Berengario, executată în secolul al VI-lea, ornată cu geme multicolore, printre care se remarcă un ametist mare, cu o gravură antică, sculptată în adâncime.

Începând cu anul 800, când papa Leon al III-lea a pus pe capul regelui francilor Carol cel Mare coroana de împărat al Occidentului, care cuprindea şi un ametist, nestemata violetă devine nelipsită printre însemnele regale şi imperiale ale suveranilor europeni. În Camera Tezaurului din Viena poate fi admirată somptuoasa coroană imperială a Habsburgilor, lucrată în jurul anului 1000 pentru împăratul Otto al III-lea. Ea cuprinde trei ametiste mari.

Coroana regelui anglo-saxon Sfântul Eduard Confesorul, creată în secolul al XI-lea avea, alături de alte pietre preţioase şi un frumos ametist. Coroana Sfântului Eduard se foloseşte numai la ceremoniile regale de încoronare şi a fost purtată pentru ultima oară în ziua de 2 iunie 1953, la încoronarea reginei Elisabeta a II-a a Angliei.

Ametistele s-au montat şi în unele sceptre, cum sunt sceptrul Coroanei engleze, expus în Turnul Londrei şi cel al ţarinei Ecaterina cea Mare a Rusiei, din tezaurul familiei Romanovilor.

În decursul veacurilor ametistul a fost recomandat în cele mai variate scopuri terapeutice.

Cristaloterapia recomandă în zilele noastre ametistul în tra-

Sceptrul ţarinei Ecaterina cea Mare a Rusiei

tarea insomniilor, în alungarea melancoliei şi a migrenelor, în calmarea suferinţelor sufleteşti şi chiar la combaterea ridurilor.

Gastronomice

Salată de creier

1 creier de vită, 3 cepe tocate mărunt, ulei, măsline, zeama de la o lămâie, sare, piper, pătrunjel verde.

Se spală şi se curăţă creierul de pieliţă. Se fierbe 10 minute în apă cu sare şi când încă este cald se sfărâmă cu furculiţa până se face ca o pastă. Se amestecă bine cu ceapa tocată fin, ulei, zeama de lămâie, sare şi piper. Se aranjează pe o farfurie şi se garniseşte cu feliuţe de măsline şi frunzuliţe de pătrunjel verde.

Drob cu carne la cuptor

500 g carne tocată, o felie pâine, 2-4 ouă, 4 fire ceapă verde, mărar, pătrunjel, sare, piper, pesmet, 2 linguri făină, ulei, o linguriţă boia, 1/2 cană lapte, o linguriţă rasă bicarbonat.

Se înmoaie felia de pâine în lapte, se toacă ceapa. Partea albă se căleşte până devine lucioasă, se taie şi codiţele de ceapă şi se adaugă la carnea tocată. Se bat ouăle cu telul, se adaugă miezul de pâine înmuiat în lapte şi se amestecă bine cu carnea. Se spală pătrunjelul şi mărarul, se toacă şi se adaugă în compoziţie. Se frământă bine, se adaugă boiaua, sare şi piper după gust. Se unge o tavă mică de friptură sau o formă de cozonac cu ulei, se tapetează cu pesmet. Se pune compoziţia în ea. Se unge deasupra cu o pastă subţire făcută dintr-un ou, o linguriţă de făină şi puţin lapte, şi se mai adaugă puţin ulei. Se dă la cuptor până se rumeneşte.

Saleuri cu chimen

250 g făină, 250 g cartofi, 250 g unt, o linguriţă zahăr, 1/2 linguriţă sare, 1 ou, chimen.

Se fierb cartofii în coajă în apă cu sare, se curăţă şi se face din ei un piure. În acest piure se pune untul şi se amestecă. Se adaugă făina şi pe masa de aluat se frământă bine, adăugându-se sare. Se întinde o foaie, se taie fâşii late de 2 cm şi lungi de 7 cm care se ung cu ou bătut, se presară chimen şi sare. Se aşază în tava presărată cu făină şi se pun în cuptor 10 minute, la foc iute apoi se domoleşte focul până se rumenesc.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Dosarele frumuseţii

Măşti cu efect miraculos

Am subliniat de multe ori faptul că printr-o îngrijire atentă a tenului se pot estompa urmele vârstei, făcând ridurile cât mai discrete. Vă pot fi de folos, în acest sens, câteva măşti naturale, uşor de realizat, cu efecte imediate.

Măştile cu ***avocado*** hidratează tenul în profunzime, îi dă strălucire şi îmbogăţesc vizibil calitatea pielii. Pentru a evita apariţia ridurilor adânci sau pentru diminuarea celor existente se foloseşte o mască făcută dintr-un gălbenuş de ou, o jumătate de banană şi o jumătate de avocado. Se aplică masca pe faţă şi decolteu, se lasă să acţioneze 30 de minute, apoi se spală cu apă călduţă. Se recomandă a se folosi o dată sau de două ori pe săptămână.

Îngrijirea tenului matur este esenţială în lupta cu ridurile. ***Albuşul de ou*** este bogat în proteine, vitamine şi minerale care ajută la închiderea porilor şi estompează ridurile. Se face o mască dintr-un albuş de ou şi două linguriţe de smântână. Se aplică pe faţă şi se lasă să acţioneze 20 de minute, apoi se spală obrazul cu apă călduţă.

Se ştie că ***morcovii*** au un conţinut mare de betacaroten, precursor al vitaminei A, iar vitamina A păstrează elasticitatea pielii şi ajută la regenerarea celulară. Preparaţi o mască din suc de morcovi în care adăugaţi o lingură de miere. Lăsaţi masca să acţioneze 30 de minute, apoi clătiţi cu apă călduţă. Repetaţi săptămânal aplicarea acestei măşti atât de simple dar cu efect miraculos.

Fenomene aerospaţiale neidentificate

E momentul să luăm OZN-urile în serios

Alexander Wendt este profesor de relaţii internaţionale la Universitatea de Stat din Ohio, unul dintre cei mai influenţi politologi în viaţă, reputat în domeniul său, cel al teoriei relaţiilor internaţionale. El a devenit în ultimii 15 ani şi un ufolog amator. A scris un articol academic despre implicaţiile politice ale OZN-urilor în 2008 şi, mai recent, a susţinut o conferinţă la organizaţia media TEDx invocând „tabuul" împotriva studierii OZN-urilor.

Jurnalistul Sean Illing a realizat un interesant interviu cu Wendt, publicat sub titlul „Este timpul să luăm OZN-urile în serios. Serios". Reproduc mai jos principalele opinii ale profesorului din acest interviu.

Pentagonul a lansat trei videoclipuri cu OZN-uri înregistrate de US Navy – unul filmat în 2004 şi celelalte două în 2015. Videoclipurile sunt dovezile cele mai convingătoare pe care le-am văzut vreodată – spune profesorul – Ele par să confirme, cel puţin, că OZN-urile sunt reale. Nu că extratereştrii există, ci că există obiecte neidentificate pe cerul nostru.

Există deci o şansă diferită de zero ca unele dintre aceste OZN-uri să fie făcute de mâini non-umane şi există un motiv pentru a vorbi despre ele. La întrebarea dacă crede în viaţa extraterestră, Alexander Wendt a răspuns: „este ca şi cum ai întreba dacă cred în Dumnezeu... Este foarte probabil să existe viaţă extraterestră undeva în Univers şi bănuiesc că majoritatea oamenilor de ştiinţă ar putea fi de acord cu asta acum. Adevărata întrebare este: sunt extratereştrii aici? Cred că şansele sunt suficient de mari, aşa că ar trebui să investigăm".

Turişti intergalactici

Extratereştrii „este posibil să fi fost aici tot timpul, ceea ce este puţin neliniştitor. Pentru că înseamnă că este planeta lor şi nu a noastră. Ar putea fi doar turişti intergalactici. Poate să caute anumite minerale. Ar putea fi doar curiozitate ştiinţifică. S-ar putea să ne extragă ADN-ul. De fapt, cine ştie? Nu am nici o idee. Tot ce ştiu este că, dacă sunt aici, par să fie paşnici".

Dintre aceste variante, cea mai probabilă îi pare lui Wendt „că au fost aici de foarte mult timp... există gravuri în lemn medievale care par să arate OZN-uri. Există poveşti OZN în Biblie, aparent, sau cel puţin poveşti care sunt interpretate în acest fel. Deci cred că, odată ce sunt aici, probabil că sunt aici de multă vreme".

Vorbind despre un „tabu" împotriva studierii OZN-urilor, profesorul a spus: „chiar dacă Marina spune acum: „Hei, avem OZN-uri pe film, iată-le", oamenii de ştiinţă încă nu le vor studia. Deci, se pare că există ceva care împiedică comunitatea ştiinţifică să se implice în acest fenomen". Statul modern este antropocentric. Practic, asta înseamnă că fiinţele umane sunt suverane. Dacă puneţi sub semnul întrebării faptul că statul nu este singurul potenţial suveran aici, întreaga legitimitate a statului este pusă în discuţie. Deci întreaga viziune asupra lumii a statului modern este foarte vulnerabilă la întrebarea OZN. Nici măcar nu poţi pune întrebarea, deoarece ridică posibilitatea ca aici să existe ET-uri. Şi asta ar arunca totul în aer. Totuşi aceasta nu explică atitudinea oamenilor de ştiinţă. „Cred că există un orgoliu în comunitatea ştiinţifică, o credinţă că fiinţele umane sunt cea mai inteligentă specie de pe această planetă şi este foarte greu să te împaci cu ideea că, dacă există extratereştri aici, ei sunt, evident, mult mai deştepţi decât suntem noi".

După discursul său la TEDx, Wendt a primit o mulţime de e-mailuri de la oameni de ştiinţă individuali. Toţi spuneau acelaşi lucru, şi anume: „am dori să studiem asta, dar nu putem, deoarece viaţa noastră depinde de obţinerea de granturi de la guvern şi de la alte institute de cercetare şi dacă cineva îşi face probleme că noi suntem interesaţi de OZN-uri, boom, nu vom mai primi nici un cent, iar cariera ne va fi terminată." Totuşi, profesorul spunea că adevărata problemă e mai degrabă că majoritatea oamenilor de ştiinţă cred că toate acestea sunt oricum o prostie, ceea ce este, sincer, dezamăgitor.

E drept, dovezile pe care le avem, privind OZN-urile, sunt foarte vagi. Cea

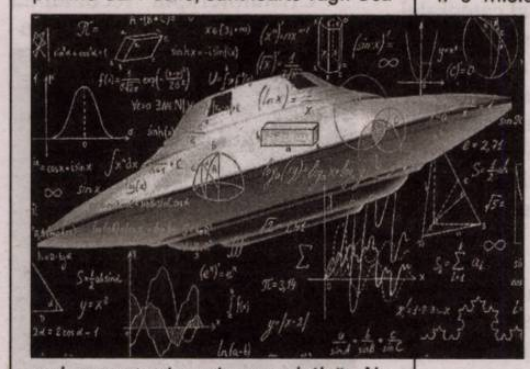

mai mare parte este anecdotică. Nu este ceva ştiinţific. O mare parte sunt rapoarte ale martorilor oculari. Pe de altă parte, dovezile au loc de multe decenii. Sunt foarte consistente, din multe puncte de vedere. Sunt peste tot în lume. Există şi dovezi fizice sub formă de videoclipuri sau înregistrăriri radar. Şi atunci când aceste dovezi provin de la Marina SUA, putem fi siguri că sunt legitime şi nu falsificate.

O parte a problemei este că mulţi dintre parametrii tehnologici pe care îi folosim pentru a căuta asteroizi şi meteoriţi etc. sunt de aşa natură încât OZN-urile ar putea să nu se încadreze în aceşti parametri. Şi astfel vor fi eliminate ca zgomot sau gunoi. Deci aceasta este o explicaţie din ce motiv vedem mai puţin decât am putea. În al doilea rând, nimeni nu s-a deranjat să caute activ OZN-uri. Dar contează acele trei videoclipuri pe care Marina le-a lansat. Acei piloţi care au petrecut mii de ore pe cer, care zboară cu cele mai sofisticate maşini din întreaga lume, văd ceva ce nu au mai văzut până atunci şi sunt complet uluiţi. Obiectele nu se comportă ca nişte fenomene naturale.

Dacă am descoperi că extratereştrii sunt aici, ar fi cel mai important eveniment din istoria omenirii. Dar ar putea fi şi un eveniment foarte periculos, în sensul că am putea vedea o prăbuşire a autorităţii statului. S-ar putea să vedem haos. Posibilitatea de a intra în contact cu o civilizaţie care are mult mai multe cunoştinţe decât noi este incitantă, terifiantă şi cu consecinţe imprevizibile. Wendt a comentat că „Oamenii au speculat că orice civilizaţie care este capabilă să călătorească între stele ar trebui să devină nonviolentă, pentru că nu ar supravieţui niciodată suficient de mult dacă ar fi violenţi între ei şi ar ajunge la un punct în care tehnologia lor ar fi atât de sofisticată". Şi fiinţele umane nu mai par să fie la fel de violente ca în trecut. Sentimentul său era că, „dacă sunt aici, aproape sigur că sunt paşnici, pentru că dacă nu ar fi fost paşnici ne-ar fi lichidat cu mult timp în urmă. Probabil că pot face asta foarte repede".

Colaps intern

Ceea ce îl preocupa era, în schimb, că „societatea noastră ar putea suferi o implozie sau ar putea fi destabilizată ca urmare a ciocnirii cu extratereştrii". El îşi făcea mai puţine griji pentru posibilitatea că am putea fi cuceriţi şi mai mult pentru posibilitatea ca nepământenii să fie aici şi să urmeze un colaps intern al societăţii noastre. În acest sens, nu era de acord cu spaima lui Hawking că dacă extratereştrii vor veni, vor voi să ne înrobească sau extermine. Ar putea să fie o misiune de supraveghere. Dar oamenii au raportat OZN-uri de cel puţin 80 de ani, deci aceasta ar fi o misiune de supraveghere foarte, foarte lungă. Şi, de asemenea, de ce ar vrea să ne cucerească? Este ca şi cum ai vrea să cucereşti nişte furnici.

De ce nu şi-au făcut vizibilă prezenţa într-un mod mai explicit? Dacă ar fi vrut, puteau să fie complet invizibili. Iar dacă ar fi vrut să se prezinte deschis, puteau face şi asta. Wendt bănuia că „ei au multă experienţă, din trecut, cu alte civilizaţii aflate în stadiul nostru. Şi probabil ştiu că, dacă aterizează pe gazonul Casei Albe, va fi haos şi colaps social. Oamenii vor începe să tragă în ei".

Aşa că, presupunea Wendt, „ei încearcă să ne obişnuiască cu ideea că sunt aici, cu speranţa că ne vom da seama singuri, că vom trece dincolo de tabu şi vom face ştiinţă. Şi atunci poate că vom putea digera ideea că nu suntem singuri şi că societatea noastră nu va imploda când vom avea în sfârşit un contact. Asta e teoria mea, dar cine ştie, nu?"

„Sunt extrem de neîncrezător faţă de orice fel de argument conspiraţionist" – a continuat Wendt – „Nu cred că a existat vreodată o conspiraţie pentru a acoperi adevărul cum că am şti că extratereştrii sunt aici. Cel mult, am ascuns faptul că nu avem nicio idee privitor la ce se întâmplă".

Ca o concluzie, profesorul a mai precizat: „Pentru guverne, nu există niciun avantaj real să vorbească despre asta. Ele nu pot controla asta. Dacă există extratereştri, ele nu au puterea de a face nimic în privinţa asta. Sunt neputincioase în faţa extratereştrilor. Şi există un mare risc, negativ, de haos social, de pierdere a autorităţii, de pierderea controlului şi toate astea. Aşa că cred că guvernele au o mulţime de motive să nu vorbească despre aceste lucruri, motiv pentru care şi desecretizările Marinei sunt atât de surprinzătoare".

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Spiritele urbane

Pentru occidentali, Thailanda nu este doar o îndepărtată ţară turistică fascinantă, ci şi una a superstiţiilor prezente aproape la tot pasul. Aici, casele vechi pustii devin locuri de temut, pline de fantome şi demoni. Printre locuitorii unui vechi orăşel dintr-o zonă periferică a Bangkokului, se vorbeşte despre o casă bântuită, aflată lângă un pârâu înnegrit de vegetaţie putredă şi flancat de o potecă.

Locuinţa din lemn bătută de vreme se găseşte în spatele unui gard din aluminiu; de la prima privire, totul pare sinistru. Realizată din scânduri, structura mică, dreptunghiulară, cu două etaje, are perechi de ferestre orizontale subţiri în partea din faţă şi din spate a etajului superior.

Seamănă cu nişte ochi răi, mijiţi ameninţător. Casa este umbrită de doi ficuşi mari, din ale căror ramuri încâlcite ies în cascadă, printre perdele groase, rădăcini aeriene, ce o ascund sub un voal mohorât. Se bănuieşte că smochinii sunt locuiţi de spirite arboricole. Din acest motiv, lângă unul dintre ei se află un altar sculptat manual cu jertfe votive.

O vecină de 75 de ani chino-thailandeză Suwanna Sukwiboon, se declară îngrozită de fantome. „Dacă văd chiar şi o umbră, fug", spune ea. Nu a văzut niciuna, dar casa îi este plină de obiecte religioase de tot felul, împotriva influenţelor nefaste. De tavanul sufrageriei atârnă poze plastifiate cu călugări budişti vestiţi.

Pe un raft stau figurine de porţelan ale zeităţilor chinezeşti, iar pe altul sunt efigii ale zeilor şi zeiţelor hinduse. Fiindcă nu se ştie niciodată din ce lumi pot veni forţele agresoare nevăzute.

Despre casa abandonată, localnicii cred că este probabil bântuită de „kuman thong" – spirite infantile evocate de vrăjitori, ale unor fetuşi avortaţi ori bebeluşi născuţi morţi. Sau găzduieşte un „phi am", un demon feminin care paralizează oamenii în somn ghemuindu-se pe trupul lor.

În realitate, s-a demonstrat fără echivoc că este vorba despre o problemă medicală: paralizia de somn, care implică o incapacitate momentană de mişcare sau de a vorbi, în timp ce subiectul adoarme ori se trezeşte, este un fenomen natural bine documentat.

„Lumea supranaturală are un rol deosebit în Thailanda, deoarece permite speculaţii legate de altă lume, despre lucruri de zi cu zi, spune Andrew Alan Johnson, antropolog la Universitatea Cornell din SUA. O parte din motive sunt temerile pe care oamenii le proiectează în astfel de locuri."

În cartierul rezidenţial Thonburi, se spune că în trecut, erau o mulţime de fantome, dar puţini oameni; acum este invers, fiindcă „fantomelor nu le place să stea în preajma mulţimilor".

Un anume Mongkhon Tekket, lucrător la un crematoriu, spune că a văzut nenumărate cadavre în viaţa lui, dar niciodată fantome. Totuşi, presupune că doar oamenii cu al şaselea simţ le pot vedea. Alţii pretind că le văd, le aud cântând, dar niciodată spiritele respective nu le-au făcut rău.

Un personaj de legendă urbană considerat cea mai cunoscută fantomă din Thailanda este „Mae Nak", spiritul unei tinere însărcinate, al cărei soţ a plecat la război. În acest timp, ea a murit la naştere, însă spiritul a continuat să-l aştepte cu credinţă. Povestea spune că, la scurt timp după ce s-a întors acasă, bărbatul şi-a dat seama că soţia lui nu mai era o femeie în carne şi oase, ci o creatură spectrală în formă umană. A fugit îngrozit.

Supărată, Mae Nak a început să chinuie localnicii, până când un exorcist a liniştit-o prin ritualuri magice. Suphab Chanjaroen, o femeie de 70 de ani care locuieşte în zonă, povesteşte că, în urmă cu câţiva ani stătea în faţa casei când, o tânără drăguţă, într-o rochie de modă veche, s-a apropiat de ea.

„A stat chiar acolo, în tăcere, îşi aminteşte bătrâna, arătând un anume loc. Era atât de frumoasă!... Am ştiut imediat că este Mae Nak. A venit să mă vadă. A zâmbit cu blândeţe, apoi s-a întors şi a dispărut."

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Oamenii de la capătul lumii

Un anacronism surprinzător, dar totodată deosebit de atractiv face ca în mileniul trei, în era zborurilor cosmice şi a internetului, pe Pământ să viețuiască şi populaţii aproape izolate de lumea civilizată, al căror mod de trai evocă mai degrabă începuturile omenirii.

Unii îi consideră primitivi, alţii exagerând, îi numesc chiar sălbatici; de fapt, ei trăiesc respectând legi ancestrale şi relaţiile de armonie cu natura.

● ***Huli Wigmen, Papua Noua Guinee.*** Un trib de oameni mândri, ce cred că descind dintr-un strămoş numit Huli, un fermier foarte priceput, care le-a lăsat pământul fertil de care se bucură astăzi. Adolescenţii sunt separaţi de mamele şi surorile lor, din cauza credinţei că femeile Huli sunt vrăjitoare periculoase care distrug masculinitatea unui bărbat. Băieţii se alătură grupului „burlacilor" Haroli şi trăiesc în izolare, ascunşi într-un loc secret din junglă.

După o perioadă cuprinsă între 18 luni şi 3 ani, când aceştia îşi însuşesc ritualurile străbune, îşi împodobesc cu ierburi părul uns cu uleiuri, se prezintă în sat şi devin Huli Wigman. La fel ca majoritatea culturilor evoluate, ei au o ţinută de ceremonie şi una de zi cu zi.

Îi individualizează „pălăria" închisă la culoare, făcută din părul lor, în timp ce faţa este vopsită în întregime în galben, roşu şi alb. Bărbaţii poartă un topor cu gheare, un şorţ din frunze şi o centură de care sunt atârnate scoici sunătoare, un fel de zurgălăi, pentru a intimida triburile rivale. În mod tradiţional, ei execută un dans ritual, mimând mişcările păsării-paradisului care trăieşte pe insulă.

● ***Himba herders, Namibia, Africa.*** Populaţie seminomadă, care trăieşte în structuri în formă de tipi, construite cu noroi şi bălegar. Foarte interesant, ei păstrează un foc ancestral aprins 24 de ore pe zi, ca omagiu adus zeului suprem Mukuru, cu care comunică prin intermediul focului şi al fumului. Bogăţia lor se măsoară în bovine, dar în alimentaţie capra este mai prezentă. Una dintre ciudăţeniile Himba este că femeile nu au voie să folosească apă pentru spălare. Potrivit bătrânilor, acest lucru datează de la marile secete, când apa era deficitară şi numai bărbaţilor li se permitea accesul la aceasta pentru spălare.

Femeile tradiţionale Himba aplică în fiecare dimineaţă pe piele şi păr o pastă de unt, grăsime şi ocru roşu, uneori înmiresmată cu răşină parfumată, ce le conferă o nuanţă roşie distinctă – o imagine iconică a Africii.

În afară de aplicarea de ocru roşu pe piele, femeile Himba fac o baie zilnică de fum pentru a menţine igiena personală. Ele pun cărbune mocnit într-un castron cu ierburi şi se apleacă deasupra vasului, iar de la căldură încep să transpire. Pentru o „spălare" pe tot corpul, se acoperă cu o pătură, astfel încât fumul să rămână prins sub material.

● ***Vânătorii cu vulturi aurii kazahi (berkutchi), provincia Bayan-Olgii, Mongolia.*** O lume aspră, asemănătoare climei şi reliefului din apropierea Munţilor Altai, constituie mediul de viaţă al acestor oameni pentru care calul, câinele şi vulturul înseamnă un minimum de siguranţă a zilei de mâine.

În cadrul domestic, ei cresc capre, oi şi cămile, dar tradiţia multiseculară a acestui mod de vânătoare unic îi deosebeşte de orice altă populaţie de pe planetă. Tainele meşteşugului se deprind începând de pe la 13 ani, când băiatul are capacitatea de a ţine pe braţ un vultur auriu. Sunt alese femele de circa 2 ani, considerate mai agresive; ele au anvergura aripilor de până la 2,5 metri, pot cântări şi 7 kilograme, în timp ce masculii reprezintă o treime din aceasta.

Când îşi atacă prada în picaj, ating aproximativ 90 km/oră. Odată alcătuită perechea om-pasăre, cei doi vor trăi într-un gen de simbioză fascinantă. Vânătorii cu vulturi spun că dacă pasărea lor suferă ori e mulţumită, la fel simt şi ei, iar când sunt plecaţi la vânătoare îşi împart hrana şi odihna în mod egal.

Animalele vânate sunt cele cu blană valoroasă: vulpi, marmote, iepuri, lupi. Împuţinarea bărbaţilor care vânează cu vulturi a făcut ca, de mai mulţi ani, şi femeile să deprindă această ocupaţie şi veritabilă artă de a trăi în echilibru cu natura.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 de locuri de văzut în România

Pădurea de argint de la Văratec

Codrii de Argint alcătuiesc o arie protejată de interes naţional, mai precis o rezervaţie naturală de tip forestier, situată în judeţul Neamţ, pe teritoriul administrativ al comunei Agapia.

Aria naturală (de interes forestier şi peisagistic) cunoscută şi sub denumirea de „Pădurea de Argint Văratec", se află în partea

central-nordică a judeţului Neamţ şi cea nord-estică a satului Văratec în imediata apropiere a drumului naţional DN15G (Valea Seacă – Văratec), pe terasa inferioară a pârâului Topoliţa, la altitudinea de 540 m.

Rezervaţia naturală cu o suprafaţă de 2 hectare a fost declarată arie protejată în anul 2000 şi reprezintă o zonă împădurită, având rol de protecţie pentru specii arboricole de mesteacăn (Betula pendula) secular – care au dat, de altfel, şi denumirea de „pădure de argint", de la culoarea albă a mestecenilor.

Zona a jucat un rol în creaţia poetului Mihai Eminescu, fiind un izvor de inspiraţie pentru acesta. La asfinţit se poate admira sub lumina razelor de soare „văzduhul tămâiet" descris de Mihai Eminescu în poezii precum „Călin – file de poveste" sau în „Memento mori": „De treci codrii de aramă de departe vezi albind/ Şi-auzi mândra glăsuire a pădurii de argint".

Toamna, odată cu schimbarea culorii frunzelor, peisajele au culori care fac peisajul să pară de poveste. „Lângă râuri argintoase, care mişcă-n mii de valuri/ A lor glasuri înmiite, printre codri, printre dealuri,/ Printre bolţi săpate-n munte, lunecând întunecos,/ Acolo-s dumbrăvi de aur cu poiene constelate,/ Codrii de argint ce mişcă a lor ramuri luminate/ Şi păduri de-aramă roşă răsunând armonios".

Şi într-adevăr, în apropiere se află o altă zonă descrisă în poeziile eminesciene, „Codrii de aramă", numiţi astfel după nuanţele de un arămiu înflăcărat, care răsfaţă aici ochii privitorilor în anotimpul autumnal. Pădurile din aceste două rezervaţii naturale, astăzi destul de restrânse, au avut cândva o suprafaţă mult mai mare.

GABRIEL TUDOR

Panteon creştin

Trei Crai de la Răsărit

Cunoscutul colind cântat în zilele Crăciunului răsună în toate casele noastre amintind naşterea Pruncului Iisus. Magii sunt menţionaţi în Evanghelia după Matei, fără a se preciza însă nici numele, nici locul exact din care vin. Se spune vag „răsărit", iar tradiţia creştină nu i-a considerat „vrăjitori" conform credinţelor perioadei respective, ci împăraţi dându-le chiar şi nume.

Numărul lor derivă din cel al darurilor aduse lui Iisus, dar existau şi alte interpretări. O pictură dintr-o veche catacombă creştină arată patru magi, iar o alta, la fel de veche, numai doi. Există şi legende care amintesc de 12 magi dar, în cele din urmă, au fost acceptaţi trei.

S-a presupus că au venit din Babilon, Persia sau Arabia, dar în secolul al VIII-lea s-a născut ideea – păstrată până în zilele noastre – că cei trei reprezintă cele trei părţi ale lumii cunoscute: Africa, Asia şi Europa. Scrierile apocrife îi numesc Gaspar pe cel mai tânăr, Melchior pe cel mai bătrân şi Balthazar pe cel de vârstă mijlocie. Se spunea că sunt urmaşii fiilor lui Noe. Iafet, Sem şi Ham sunt regi din Persia (Melchior), India (Gaspar) şi Arabia (Balthazar).

Cei trei au pornit la drum călăuziţi de aceeaşi stea care a apărut pe cer. Mulţi cercetători sunt de părere că steaua reprezintă un fenomen astronomic, poate chiar o cometă, dar alţii cred că steaua era o lumină condusă de un mesager ceresc, poate chiar un înger. În viziunea Sfântului Ioan Gură de Aur a fost o putere nevăzută care a luat chip de stea. Faptul că cei trei sunt din colţuri diferite ale lumii devine un simbol prin care Sfânta Evanghelie vrea să apropie între ei toţi oamenii lumii.

Călăuziţi de stea, Magii au ajuns după o călătorie lungă şi obositoare la Ierusalim unde au fost primiţi de Irod cu toate onorurile. Acesta se temea cumplit că un alt împărat îi va lua locul, era îngrozit de eventuale comploturi şi aflând de la Magi de Naşterea Mântuitorului s-a gândit imediat să-l ucidă. De aceea, vrând să afle precis locul naşterii viitorului împărat i-a îndemnat pe Magi să se ducă să i se închine şi la întoarcere să se oprească la el să-i spună unde să-l găsească.

Magii au ajuns la peşteră, s-au închinat Pruncului, dar în vis li s-a arătat un înger care le-a dezvăluit intenţiile lui Irod şi ei au luat un alt drum fără să-l mai întâlnească.

Darurile lor aveau semnificaţie simbolică: aur, smirnă şi tămâie. Aurul era pentru Hristos – împăratul, tămâia ca a unui Dumnezeu şi smirna ca Aceluia

care urma să pătimească, să moară şi să fie îngropat şi uns cu arome.

Conform tradiţiei bisericeşti cei trei au fost botezaţi de Apostolul Toma şi au devenit episcopi. Se crede că sfânta împărăteasă Elena, mama lui Constantin cel Mare, a descoperit moaştele acestora şi le-a dus la Constantinopol, de unde au fost duse la Milano de cruciaţi, iar de aici, în anul 1164, au fost luate de împăratul Francisc I şi depuse în Catedrala din Köln, special construită pe locul uneia mai vechi.

„Cinstitele Daruri" ale celor trei crai au fost păstrate cu sfinţenie de Sfânta Fecioară. Înainte de „Adormirea" ei, i le-a încredinţat Sfântului Luca, împreună cu sfintele scutece, veşmântul şi brâul ei pentru a le dărui Bisericii din Ierusalim. Au rămas aici până în jurul anului 400. Împăratul Arcadie le-a adus la Constantinopol pentru ocrotirea oraşului. Din anul 1204, în urma vitregiilor istoriei, darurile ca şi alte comori au fost mutate în Niceea Bythiniei unde au stat 60 de ani. După retragerea cruciaţilor, împăratul Mihail Paleologul le-a readus la Constantinopol până la cucerirea acestuia de turci la 1453.

Mara, soţia creştină a sultanului Murad al II-lea (1421-1451) mama lui Mahomed al II-lea Cuceritorul le-a adus personal la Mănăstirea Sfântul Pavel de la Muntele Athos.

Tradiţia spune, de asemenea, că pe munte, urcând spre mănăstire, sultana a fost oprită din drum de Maica Domnului. De aceea, ea a încredinţat darurile monahilor care veniseră să o întâmpine. Locul în care a avut loc întâlnirea cu Sfânta Fecioară a fost marcat printr-o cruce numită Crucea Împărătesei.

Autenticitatea Sfintelor Daruri este probată atât de unele documente cât şi prin mirosul pe care îl emană şi puterile tămăduitoare.

IRINA STOICA

Tipare şi simboluri ascunse ale Naşterii Domnului

Contrar pornirilor spontane ale omului, nu puţini sunt cei care afirmă că Naşterea nu este o sărbătoare a îndestulării trupeşti, ci una a spiritului şi printr-o restrângere a ideii, un „festin" al artelor.

Ne-am familiarizat cu imaginea clasică a Naşterii, evocată în majoritatea cazurilor: ieslea din Betleem cu Pruncul, avându-i alături pe Maria şi Iosif, pe cei trei magi sau păstorii veniţi să-l vadă pe Mesia, câteva animale domestice şi nelipsita stea vestitoare a evenimentului biblic. În foarte puţine cazuri scena respectivă este înlocuită cu alte elemente ce trimit la contextul solemn.

În acest sens, una dintre primele opere artistice remarcabile este mozaicul de secol V denumit „Magii şi Irod", din Bazilica Santa Maria Maggiore (Roma). Superbele decoraţiuni artistice ale acesteia au fost realizate la cererea Papei Sixtus al III-lea, majoritatea fiind mozaicurile ce ilustrează episoadele biblice cele mai importante.

Adorarea magilor este şi subiectul basoreliefului în lemn policrom realizat de Alonso Berruguete în 1526, autorul fiind cel mai mare sculptor renascentist spaniol, format la şcoala lui Michelangelo. Lucrarea a fost realizată pentru altarul principal al Mănăstirii San Benito el Real din Valladolid.

Pictura este domeniul artistic în care se regăsesc cele mai consistente

Leonardo

El Greco

reprezentări ale memorabilului eveniment al Naşterii.

De reţinut că magii nu au fost regi, ci probabil astronomi care căutau semne pe cer. Prezenţa lor alături de nou-născutul Iisus a fost înfăţişată diferit de-a lungul secolelor cu o inexactitate istorică repetată: ei sunt întotdeauna plasaţi în grajd, deşi textul arată că, la sosirea lor, Pruncul se afla deja într-o casă.

Leonardo a fost însărcinat să facă un tablou pe această temă în 1481, când avea 29 de ani, dar surprinzător nu l-a terminat niciodată, probabil din cauza perfecţionismului său. Aproape toate personajele sale au atitudini legate de o emoţie singulară pentru sosirea lui Mesia.

Un detaliu secundar, remarcat şi la alţi pictori de prim rang, apare şi în acest caz: putem vedea pe fundal, un autoportret al pictorului în tinereţe. Aceeaşi scenă, ilustrată de Albrecht Dürer, îl include pe autor în postura magului Baltazar, iar în tabloul din 1619 al lui Diego Velázquez se crede că personajele sunt portrete ale familiei pictorului, deşi acest lucru nu este un fapt dovedit.

Merită semnalat şi faptul că în tripticul gotic al olandezului Hans Memling apare pentru prima data reprezentarea într-o operă de artă, ca negru, a lui Baltazar. Iar ca un alt detaliu insolit, să menţionăm şi fresca semnată de Giotto di Bondone, aflată în Capela Arena din Padova, în care Steaua Betleemului este inspirată de Cometa Halley, observată de pictor în 1301. Din acest motiv, în 1986 Agenţia Spaţială Europeană a numit sonda folosită pentru a studia în profunzime cometa „Misiunea Giotto".

Numeroşi mari pictori au realizat, în urmă cu secole, opere având aceeaşi temă – „Adorarea magilor" fiind deseori episodul preferat – între ei aflându-se, de pildă, Botticelli, El Greco, Caravaggio, Pontormo, Giotto di Bondone...

Ca elemente interesante din aceste tablouri, menţionăm lucrarea din 1828 a portughezului Domingos Sequeira, probabil tabloul ce cuprinde în cadru cel mai mare număr de personaje: circa 150 de figuri.

Un alt element insolit apare în „Cei trei magi pe drumul spre Bethleem" (1846) al pictorului austriac Joseph Binder, unde vestitorii Naşterii nu se deplasează cu cămilele prin deşert, ci într-o barcă părând că s-au rătăcit, fiind îndrumaţi de un înger pe calea cea bună.

Ultimul secol include viziuni moderne asupra aceluiaşi subiect. În anul 1959, Salvador Dalí a fost solicitat de compania Hallmark să realizeze mai multe felicitări pentru Crăciun, cerere onorată într-un timp record, prin 19 guaşe ce au ca motiv central bradul, ale cărui ramuri sunt înlocuite cu aripi de fluture sau de înger, flori, personaje umane. Iese din tiparele clasice şi tripticul „El Pesebre" (1932) al argentinianului Alfredo Gramajo Gutiérrez, unde apare un surprinzător personaj colectiv – sătenii simpli, încărcaţi de emoţie şi respect, atitudine ce reprezintă răspunsul uman la un miracol: intrarea lui Dumnezeu-Fiul în istorie.

Festivităţi cabaline

Unul dintre cele mai nobile animale care stă alături omului de mii de ani, calul se bucură de preţuirea binemeritată, inclusiv prin includerea sa în contexte culturale de esenţă.

În tradiţia noastră populară, există aşa-numitul „Paşte al cailor", care coincide cu Înălţarea Domnului sau ziua de Ispas, când caii nu sunt puşi la muncă şi au posibilitatea să mănânce iarbă pe săturate. De ce nu ar exista şi un Crăciun al cailor? La noi, nu se cunoaşte o astfel de sărbătoare, dar au existat în urmă cu un veac, în Statele Unite.

Într-o zi rece de iarnă din 1919, trecătorii care făceau un popas pentru a-şi trage sufletul în mijlocul agitaţiei din timpul sărbătorilor au întâlnit un spectacol neobişnuit în Piaţa Oficiului Poştal din Boston.

Un brad de Crăciun era împodobit cu porumb, ornamente sclipitoare şi bannere roşii, pe care scria „Societatea din Massachusetts pentru Prevenirea cruzimii faţă de animale".

Alături, în butoaie, se odihneau grămezi de mere, iar în mici iesle ovăzul se revărsa din belşug. Au apărut apoi mai multe persoane care au adus zeci de lăzi cu morcovi, pe care i-au tăiat în bucăţi, în timp ce câţiva cai au început să se hrănească parcă discret şi... nevenindu-le să creadă că toate acele bunătăţi le erau destinate.

La începutul unei epoci când vehiculele trase de cai le făceau loc celor cu motor, unele organizaţii au desfăşurat petreceri cu tematică specific cabalină, în locaţii precum Boston, Detroit, Kansas City, Baltimore şi Washington, DC.

Planificate pentru a spori conştientizarea condiţiilor precare de viaţă ale cailor de muncă şi pentru a oferi animalelor un răgaz de vacanţă, evenimentele au oferit publicului oportunitatea de a interacţiona cu creaturile a căror muncă a susţinut economia urbană, apreciindu-le în acelaşi timp ca veritabili compatrioţi ce-şi meritau recunoştinţa oamenilor. Potrivit experţilor din diverse domenii care au analizat surprinzătoarea situaţie, iniţiativele de bunăstare a cailor, cum ar fi petrecerile de Crăciun, „s-au concentrat atât pe şoferi, cât şi pe membrii comunităţii".

Organizaţiile au lucrat pentru a cultiva o cultură a compasiunii, care ar ajuta la îmbunătăţirea relaţiilor directe dintre om şi cal şi pentru a construi sprijinul public pentru schimbările politice şi juridice, cum ar fi adoptarea unei legislaţii împotriva cruzimii asupra animalelor.

În Ajunul Crăciunului din 1918, voluntarii din Washington Animal Rescue League au împodobit un copac cu fân, porumb, morcovi şi mere, în pregătirea unei petreceri. Cina nu putea avea loc chiar de Crăciun, deoarece caii ar fi stat în grajd, odihnindu-se!

„Conducătorii de atelaje au primit cafea fierbinte, în timp ce animalele mestecau ovăz din jgheaburi portabile. În ciuda ploii, oaspeţii păreau să se distreze. Organizatorii au susţinut că au oferit mâncare câtorva sute de cai, în diferite pieţe. Patru ani mai târziu, în 1922, un nou grup de voluntari a venit în capitală, într-un camion împodobit cu verdeaţă şi plin cu lucernă, cutreierând alei şi pieţe în căutare de cai flămânzi", potrivit Washington Post. Aproximativ 250 de cai au participat la festivităţile zilei.

„Monştrii" care au speriat Crăciunul

Veselul şi generosul Moş Crăciun are serioase motive să se teamă de creaturile pornite să zădărnicească faptele lui bune, caractere înfricoşătoare desprinse din poveşti şi legende vechi de când lumea.

În Austria şi Germania, un monstru – jumătate capră, jumătate demon – numit Krampus (de la cuvântul german care înseamnă „gheară") pedepseşte copiii obraznici şi uneori îi răpeşte. Identificat după coarnele sale şi după lanţurile pe care le trage după el, originile sale sunt considerate precreştine.

Austriecii vând produse „Krampus", iar în perioada noiembrie-decembrie bărbaţii se îmbracă în costume Krampus şi urmăresc oamenii pe străzi pentru a-i speria, perpetuând obiceiul numit krampuslauf (alergarea lui Krampus).

În adâncul codrilor Islandei, trăieşte temuta vrăjitoare Gryla, care are coadă şi coarne şi duce cu ea un sac în care bagă copii pe care îi fură pentru a-i împărţi cu cei 13 troli, fiii ei. Dacă vreun copil este iertat de această soartă, el va fi pus s-o îngrijească pe Jólakötturinn, pisica demonică a cotoroanţei, care se uită prin ferestre în

dormitorul copiilor şi îi mănâncă pe cei ce nu pot dovedi că au primit haine noi, ca semn că s-au purtat frumos.

Asociată Crăciunului, în secolul al XVII-lea, legenda ei a devenit atât de terifiantă încât guvernul islandez a interzis-o, dar ulterior a fost acceptată într-o formă mai puţin înfricoşătoare.

Regiunea Balcanilor cunoaşte şi ea un personaj anti-Crăciun, care însă nu acţionează individual, ci în grup. Kallikantzarii se întâlnesc în această perioadă la greci, bulgari, sârbi şi turci. Spiriduşii păroşi trăiesc sub pământ în cea mai mare parte a anului, unde încearcă să aducă Apocalipsa tăind arborele lumii.

Cu toate acestea, în ziua de Crăciun şi în următoarele douăsprezece nopţi, li se permite să cutreiere pământul, unde încearcă să intre în casele oamenilor ca să-i necăjească. Pentru cei care doresc să evite răsturnarea mobilei sau murdărirea bucătăriei, o modalitate de a-i alunga pe aceşti spiriduşi este prin agăţarea unui os de la o falcă de porc în tocul uşii.

O opţiune mai plăcută este o strecurătoare pusă pe prag, care va distrage atenţia kallikantzariilor în timp ce se opresc să numere găurile, ei pot număra doar până la două.

Sperietoarea Hans Trap, celebră în regiunile Alsacia şi Lorena din Franţa, a fost un bărbat recunoscut pentru lăcomia şi lipsa de scrupule. După ce şi-a pierdut averea, excomunicat de Biserica Catolică datorită unei înţelegeri cu „Necuratul" pentru a-şi spori puterea şi statutul, el a cutreierat satele ca să se răzbune pe oameni. Cu silueta sa robustă, părul sălbatic şi faţa întunecată de o barbă groasă, Hans Trap ameninţă că va duce copiii neascultători în sacul său pentru a-i abandona într-o pădure întunecată de unde nu se vor mai întoarce niciodată.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Știați că...

◆ ...Moș Crăciun are propriul cod poștal, **HOH OHO,** în Canada?

Există un serviciu special cu poștași care răspund copiilor la scrisorile trimise Moșului.

◆ ...unul dintre cele mai vechi târguri de Crăciun este cel din Nürnberg, care datează din anii 1600?

◆ ...cea mai mică felicitare de Crăciun a fost confecționată de specialiștii de la Universitatea din Glasgow și încape pe suprafața unui timbru de 8 ori?

◆ ...prima instalație electrică pentru bradul de Crăciun a fost

creată de Edward Johnson, partenerul lui Thomas Edison, în 1882?

◆ ...cel mai mare cadou de Crăciun este Statuia Libertății? A fost dăruită SUA de către francezi în anul 1886.

NICUȘOR DINCĂ

Știați că...

ROVANIEMI
orașul lui Moș Crăciun

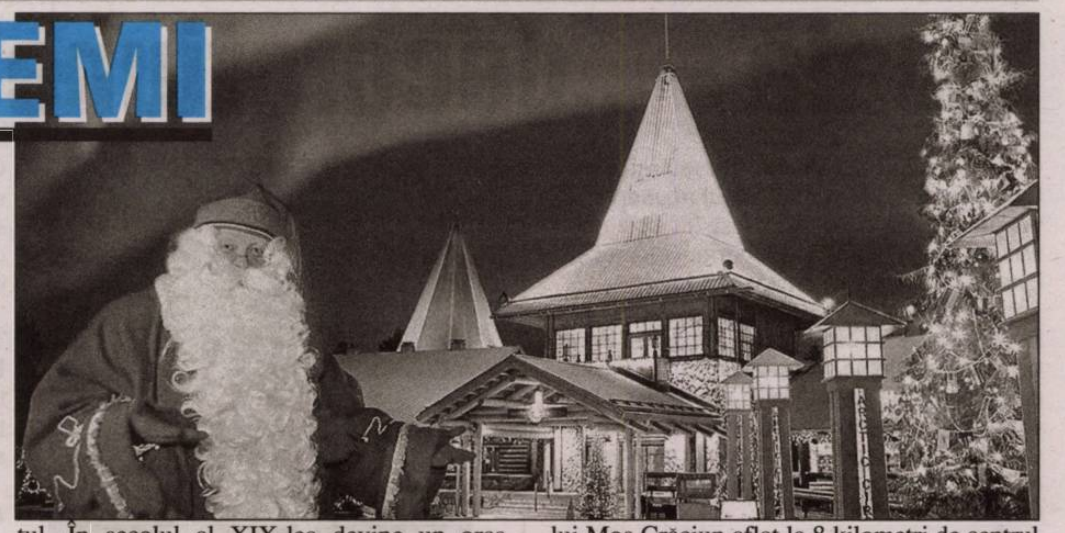

Sărbătoarea Crăciunului care ne bate la ușă ne așteaptă nu doar cu colinde, miros de cozonac și imaginea Sfintei Nașteri, ci și cu cea a Moșului încărcat de daruri, care pătrunde în casele și sufletele noastre.

Studii și cercetări din toată lumea s-au concentrat către casa lui Moș Crăciun. Este sigur că el sosește cu sania zburătoare trasă odinioară de iepurași și, mai nou, de reni hrăniți cu făină de stele, dar presupunerea că locuiește la Polul Nord, a fost greșită pentru că acolo nu există reni.

Așa au descoperit orașul finlandez Rovaniemi, capitala provincială a Laponiei, situat foarte aproape de Cercul Polar, între două dealuri și la confluența a două râuri, Kemikoki și Ounasjoki. Micul oraș, câdva doar un grup de sate, este un loc iubit deopotrivă de copii, de schiorii îndrăzneți, de cei care vor să admire în toată splendoarea ei Aurora Boreală.

Oraș universitar și centru comercial cu o populație de circa 35.000 de locuitori este populat, conform cercetărilor arheologice, încă din epoca de piatră. Cu 500 de ani înainte de Hristos, oamenii se ocupau cu agricultura, populația se numea Sami și urmașii lor trăiesc astăzi în Scandinavia.

Atestat documentar în secolul al XIV-lea este menționat ca o uniune de sate în care locuitorii se ocupau cu vânătoarea și pescuitul. În secolul al XIX-lea devine un oraș înfloritor datorită „febrei aurului", descoperindu-se importante zăcăminte ale prețiosului metal.

Arktikum

Al Doilea Război Mondial aduce distrugeri cumplite, orașul fiind aproape șters de pe suprafața Pământului de către germani, Rovaniemi fiind principalul punct de transport care făcea legătura între Europa și Rusia prin Marea Britanie. Noul Rovaniemi a fost proiectat de arhitectul finlandez Alvar Aalto, care a avut ca inspirație cel mai iubit animal din Finlanda – renul. El a realizat, printre altele, Centrul Cultural și Administrativ format din trei corpuri distincte: Biblioteca Regională, Primăria și Teatrul Casa Laponia.

Important muzeu și centru de știință – Arktikum prezintă expoziții privind viața și istoria Cercului Arctic, iar Casa de Cultură Korundi găzduiește Orchestra de cameră a Laponiei și Muzeul de Artă Rovaniemi.

Muzeul Forestier al Laponiei oferă vizitatorului posibilitatea de a intra în nouă căsuțe de lemn, fiecare evocând viața celor care au locuit-o în secolul al XIX-lea.

Biserica orașului a fost construită în 1950. respectându-se întocmai modelul celei distruse de război. Are 850 de locuri și prezintă o frescă în care Iisus Hristos apare în mijlocul unui peisaj lapon.

Grădina Zoologică Rama adăpostește 60 de specii de animale polare: urși, lincși, vulpi, reni, vidre și multe altele. Una dintre cele mai importante atracții turistice este „Hotelul de gheață" în care găsești oameni dispuși să doarmă în una dintre camere, iar coridoarele, restaurantul și barul sunt pline de amatorii de senzații.

Înconjurat de un peisaj mirific, Rovaniemi oferă tuturor și o lume de basm, misterioasă și magică. Un aspect fascinant al locului este oferit de satul lui Moș Crăciun aflat la 8 kilometri de centrul orașului.

Vizita primei doamne a Americii, Eleanor Roosevelt, în 1950, a marcat o dezvoltare spectaculoasă a orașului. Cabana construită pentru soția președintelui american a devent inima satului lui Moș Crăciun, în jurul căreia a fost construit un parc tematic.

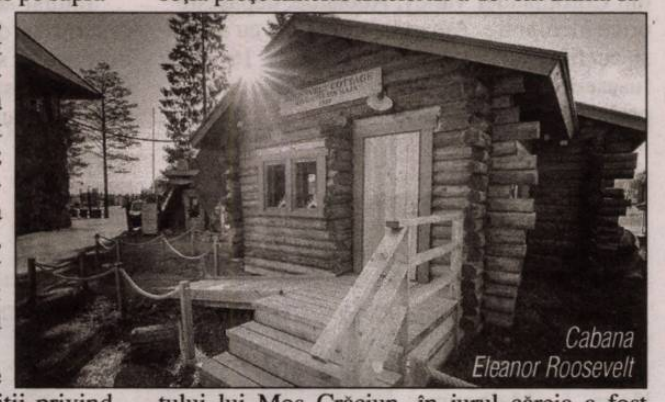

Cabana Eleanor Roosevelt

În oraș se află poșta lui Moș Crăciun în care zeci de mii de scrisori ale copiilor din peste 150 de țări sosesc în toate zilele anului. De aici sunt trimise Moșului pe care îl poți întâlni pe străzile orașului. El locuiește în satul unde are biroul de lucru, apartamente private, restaurante și magazine de suveniruri. În adâncul pădurii din marginea orașului se află și satul spiridușilor care îl ajută pe Moș Crăciun să pregătească darurile și să împodobească bradul.

Cea mai puternică emoție o produce însă, alături de atmosfera de poveste, parcul Husky Safari unde ești invitat să participi la întrecerile cu sănii și să mângâi vestiții câini, păstrându-se astfel obiceiuri și tradiții străvechi care au supraviețuit societății moderne comerciale.

„Sunt ambasadorul voinței, dragostei și păcii, nu doresc nimic mai mult decât fericire tuturor oamenilor din lume. Sper sincer ca tot mai mulți oameni să aibă șansa să mă viziteze în Rovaniemi – nimic nu mă face mai fericit", a declarat Moș Crăciun. *(I.S.)*

Obiceiuri de Crăciun

Colindele

Obiceiurile de Crăciun s-au păstrat la români, cu deosebire în zona rurală, ca exemplu de tradiție și zestre spirituală. Cel mai frumos obicei este colindatul. Colindele de Crăciun sunt cântecele închinate Nașterii Domnului (religioase și laice) cântate de copii, tineri și oameni maturi, costumați în portul tradițional fiecărei regiuni care urează pe la casele gospodarilor.

Cuvântul „colind" vine de la cuvântul latin „calendal" dat sărbătorilor romane de Anul Nou. În acea zi copiii umblau din casă în casă cântând „imne", obicei adaptat de religia creștină.

Textele cuprind un domeniu extrem de interesant, constituind o împletire de tradiții creștine și obiceiuri apocrife.

Prezintă un întreg panteon creștin cu Dumnezeu în frunte, cu Maica Domnului și Iisus, cu îngeri și sfinți de toate rangurile. Prin teme rituale și modalități artistice sunt transmise emoțiile marii sărbători și se încheie întotdeauna cu urări de sănătate și belșug pentru gazde.

Cele mai cunoscute colinde practicate în timpul sărbătorilor de iarnă, începând din ziua Crăciunului și încheindu-se de Bobotează sunt, pe lângă Colindele Ajunului, Steaua, Viclaimul, Irozii, Icoana, Plugușorul, Sorcova.

Bradul de Crăciun

Împrumutând Crăciunului puternice accente laice, bradul rămâne în conștiința noastră ca simbol al Crăciunului, o tradiție în timpul sărbătorilor de iarnă, de neconceput fără bradul frumos împodobit. Obiceiul împodobirii bradului ar fi apărut la triburile germanice, bradul simbolizând prin forma sa triunghiulară Sfânta Treime, dar împodobirea bradului îi este atribuită lui Martin Luther care, văzând în pădure, un brad luminat de stele, a vrut să aducă această imagine în propria casă, unde a înălțat un brad plin de lumânări aprinse. Datorită culorii verzi permanente, a fost asociat cu viața însăși, iar steaua care se pune de obicei în vârf o amintește pe cea care i-a călăuzit pe Cei Trei Magi.

În tradiția românească există o legendă care povestește că, în vremuri demult uitate, Iisus Hristos și Sfântul Petru, coborâți pe pământ au încercat să se adăpostească sub un pom, dar au fost refuzați de toți arborii cu excepția bradului pe care l-au binecuvântat să rămână veșnic verde. În tradițiile noastre dacii aveau un cult pentru brad, un copac-ritual tăiat la nuntă sau la înmormântare unde simboliza uniunea cu divinitatea și natura. Bradul împodobit în vechime cu nuci poleite, flori, fructe, lumânărele și panglici simboliza copacul vieții.

Primul brad de Crăciun în țara noastră a fost împodobit în palatul regal al regelui Carol I, obicei preluat în casele înstărite și apoi generalizat, apărând în toate casele și în piețele publice.

IRINA STOICA

Koala – „decoraţiune” de brad

O mică sărbătoare, premergătoare Crăciunului o reprezintă ritualul împodobirii bradului festiv, unde îşi găsesc loc cele mai felurite podoabe, de la globurile colorate şi beteală, la lumânări, fructe şi cadouri.

Probabil însă nimeni nu s-a gândit că între ramurile cu cetină pot fi aşezate şi mici creaturi însufleţite, care dacă nu le aşează cineva, au grijă singure să-şi găsească un loc confortabil printre bomboane şi obiecte sclipitoare. O experienţă unică în acest sens a trăit o familie din Australia, în preajma Crăciunului trecut.

În „ţara cangurilor” există o faună endemică excepţională, astfel că nimeni nu se miră dacă din întâmplare dă nas în nas cu micuţul şi simpaticul ursuleţ koala.

Ceea ce a descoperit familia McCormick din Coromandel Valley, Adelaide, depăşeşte orice închipuire. Amanda, împreună cu soţul şi cu fiica lor Taylah, în vârstă de 16 ani, fuseseră plecaţi într-o scurtă excursie în împrejurimi, pe la orele 15:00.

Întorşi acasă după circa trei ore, au avut o surpriză de proporţii, care la început i-a înfiorat: în sufragerie, unde instalaseră bradul pentru sărbători, erau risipite pe jos mai multe globuri, unele dintre ele fiind sparte. Gestul reflex al tuturor a fost să privească spre pom, iar ceea ce au văzut acolo i-a făcut să se destindă instantaneu, apoi să se amuze copios: un mic koala stătea cuminte între crengi, parcă aşteptându-se să fie certat.

„Se încurcase între ghirlande, a explicat Taylah pentru ziarul englez The Guardian. Este un arbore artificial, dar el încercase totuşi să-i mănânce frunzele. L-am văzut rontăind câteva, însă a renunţat când şi-a dat seama că sunt din plastic.”

Familia a telefonat imediat la asociaţia Adelaide and Hills Koala Rescue şi, după ce au reuşit să-i convingă pe lucrătorii acesteia că nu era vorba despre o glumă, o echipă de intervenţie a venit şi a recuperat „decoraţiunea” însufleţită, căreia îi găsiseră un nume: Daphne. Chiar dacă insolita „aventură” durase foarte puţin, după încheierea incidentului, familia a rămas cu sentimentul că bradul lor e mai sărac, dar împăcaţi cu gândul că micul koala era perfect sănătos şi se bucura de un bun tratament.

Un festin de Crăciun

De mai mulţi ani, sărbătorile de iarnă, dar mai ales perioada imediat următoare înseamnă prilej de mare bucurie pentru animalele de la Grădina Zoologică Tiergarten din Berlin.

Explicaţia constă în prilejul ca ele să participe la un festin special, de care numai în aceste zile pot avea parte. Instituţia primeşte pomi de Crăciun nevânduţi şi îi oferă rezidenţilor necuvântători care ştiu foarte bine cum să se bucure de daruri.

După ce se joacă puţin cu brăduţii, aruncându-i în sus cu coarnele, renii se înfruptă din cetina verde, exemplu urmat şi de alte erbivore, precum elefanţii ori zimbrii. Louise şi Frosja, de pildă, doi elefanţi asiatici, se răsfaţă culegând din pomi roşii, ardei gras şi diverse fructe agăţate acolo de personalul parcului zoo.

În stilul propriu, maimuţele nu pot rezista tentaţiei

de a culege bunătăţile oferite de oameni. Până şi familia de tigri de Sumatra participă la festin, devorând cu plăcere bucăţile de carne dintre ramuri. „Multe animale sunt foarte încântate de brazii de Crăciun. Conţin multe uleiuri esenţiale proaspete, care pentru animale sunt ca bomboanele. Le place foarte mult mirosul, pentru că au o aromă complet diferită de mâncarea normală”, a declarat directorul Andreas Knieriem.

Grădina zoologică din Tierpark primeşte asemenea donaţii, considerându-le o modalitate importantă de a minimiza risipa de alimente şi totodată de a fi ajutate astfel instituţiile similare, care se confruntă cu probleme financiare.

Se acceptă însă numai copaci proaspeţi, neutilizaţi, de la vânzători selectaţi. Brazii proveniţi de la populaţie nu sunt acceptaţi, deoarece pot conţine substanţe chimice sau decoraţiuni care ar putea răni animalele.

Descoperire mai preţioasă decât aurul

În anul 2015, David Hole făcea prospectări în parcul Maryborough, lângă Melbourne, Australia. Înarmat cu un detector de metale, a descoperit ceva ieşit din comun: o piatră neobişnuit de grea, roşiatică, încastrată într-un lut galben. A luat-o acasă şi a încercat prin diferite metode să o extragă din monolitul ce o ţinea captivă, convins că în interior se afla o pepită de aur.

Maryborough se află în regiunea Goldfields, unde „febra” australiană a aurului a atins apogeul în secolul al XIX-lea. Pentru a-şi deschide „comoara”, Hole a încercat cu un ferăstrău pentru pietre, cu un polizor unghiular, cu un burghiu şi chiar stropind piatra cu acid. Cu toate acestea, nici măcar cu barosul nu a putut face o crăpătură, pentru că ciudatul obiect pe care se străduia să-l spargă nu era o pepită de aur. După cum a aflat după mai mulţi ani, avea de-a face cu un meteorit foarte rar.

Incapabil să taie monolitul şi foarte intrigat, Hole l-a dus la Muzeul de geologie din Melbourne, pentru identificare. „Avea un aspect ca şi cum ar fi fost sculptat, cu mici gropiţe, a declarat geologul Dermot Henry în 2019. Astfel de piesă se formează când meteorii trec prin atmosferă, se topesc în exterior, iar atmosfera îi sculptează”.

După 37 de ani de lucru la muzeu şi de examinare a mii de roci, el a spus că doar două dintre piese s-au dovedit a fi meteoriţi adevăraţi şi acesta era unul dintre cei doi.

Cercetătorii au publicat o lucrare ştiinţifică în care descriu meteoritul vechi de 4,6 miliarde de ani, pe care l-au numit Maryborough, după oraşul în apropierea căruia a fost găsit. Cântăreşte 17 kilograme, iar după ce au folosit un ferăstrău cu diamant pentru a tăia un fragment mic, ei au descoperit în compoziţia acestuia un procent ridicat de fier.

„Meteoriţii ne oferă cea mai ieftină formă de explorare a spaţiului. Ei ne transportă înapoi în timp, oferind indicii despre vârsta, formarea şi chimia sistemului nostru solar, inclusiv ale Pământului, a spus Henry. Cel mai probabil, acest meteorit a ieşit din centura de asteroizi dintre Marte şi Jupiter, a fost scos de acolo prin ciocnirea unor asteroizi, apoi s-a izbit de Pământ.”

Datarea cu carbon sugerează că aceasta s-a întâmplat în urmă cu 100, până în 1.000 de ani. Cercetătorii mai susţin că meteoritul Maryborough este mult mai rar decât aurul, ceea ce îl face cu atât mai valoros pentru ştiinţă.

Surpriză de neuitat

Întrucât vizitele la spital nu sunt permise din cauza regulilor stricte legate de propagarea bolilor contagioase, inventivul Moş Crăciun a găsit de data aceasta o nouă modalitate de a surprinde copiii care îşi petrec sărbătorile de iarnă în spital.

Micii pacienţi ai unei clinici de oncologie infantilă din Barcelona, care au nefericirea de a fi obligaţi să rămână internaţi pentru tratament în această perioadă, au primit

încurajări şi speranţe într-un mod surprinzător, de la un pompier deghizat în multiubitul personaj cu barba albă, care reprezintă implicit şi un simbol specific al ideii de sănătate.

De fapt, imprevizibilul Moş Crăciun nu a coborât pe coş, nici nu a bătut la uşă, ci pompierul i-a surprins pe copii de la ferestrele spitalului, atârnându-se de o frânghie în rapel. Din cauza regulilor medicale stricte care restricţionează accesul vizitatorilor, aceasta a fost o soluţie creativă pentru a oferi puţină bucurie festivă copiilor.

„Am vrut să continuăm să aducem magie acestor familii, în ciuda bolilor şi situaţiilor personale ale acestora şi am decis să luăm legătura cu cele cinci spitale în care lucrăm de obicei pentru a-l aduce pe Moş Crăciun lângă micii pacienţi”, a declarat Arantxa De Lara, directorul Fundaţiei private Enriqueta Villavecchia.

Membrii echipajului de pompieri care a organizat evenimentul special au recunoscut că tot efortul a meritat când au văzut zâmbetele micuţilor internaţi.

„Copiii sunt în spital, ceea ce îmi imaginez că nu este exact locul unde îşi doresc ei să se afle, dar adevărul este că atunci când cobor şi îi văd cum îşi arată toată emoţia, întreg efortul pe care îl fac mă bucură enorm şi încerc să-i înveselesc cât mai mult. De fapt, şi pentru mine e un fel de terapie: vin aici să caut acele zâmbete nepreţuite de la copii şi adevărul este că aproape întotdeauna le primesc. E foarte drăguţ”, spune Jordi Valls, pompierul îmbrăcat în Moş Crăciun, dar care execută veritabile acrobaţii demne de Omul Păianjen!

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Cele mai amuzante comedii de Crăciun

Sezonul sărbătorilor de iarnă constituie un cadru practic perfect pentru o comedie. Există familii excentrice pe care trebuie să le întâlnești, dorințe de Crăciun pline de speranță care nu se vor împlini, din pricina a cine știe ce lanț de ghinioane și tradiții de familie care sigur nu vor fi respectate, tot din pricina elementului numit hazard.

Cele mai bune filme de comedie de Crăciun găsesc o modalitate de a pune totul laolaltă, adăugând la final o fundă, un zâmbet și o porție mare de spirit de Crăciun. Așadar, ce comedii de Crăciun vă plac?

Singur acasă (1990)

Cu: Macaulay Culkin, Joe Pesci, Daniel Stern

Regizor: Chris Columbus

Când răsfățatul Kevin McCallister (Macaulay Culkin), în vârstă de 8 ani, se poartă urât în noaptea dinaintea unei excursii de familie la Paris, mama sa (Catherine O'Hara) îl pune să doarmă în pod.

După ce familia McCallister pleacă din greșeală la aeroport fără Kevin, aces-

ta se trezește într-o casă goală și presupune că dorința sa de a nu mai avea familie s-a împlinit. Dar entuziasmul i se strică atunci când își dă seama că doi escroci (Joe Pesci, Daniel Stern) plănuiesc să jefuiască reședința McCallister și că el singur trebuie să protejeze casa familiei.

Cum a furat Grinch Crăciunul (2000)

Cu: Jim Carrey, Jeffrey Tambor, Christine Baranski

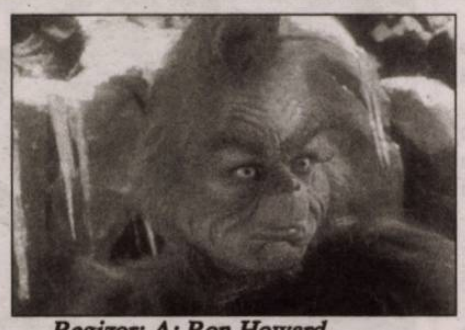

Regizor: A: Ron Howard

În această adaptare a îndrăgitei povești pentru copii a lui Dr. Seuss, Grinch cel verde și singuratic (Jim Carrey) decide să le strice Crăciunul veselilor cetățeni din Whoville. Alături de câinele său nefericit, Max, Grinch coboară din vârful muntelui său și se strecoară în oraș pentru a fura tot ce este legat de sărbători de la familia Who. Cu toate acestea, morocănosul amărât găsește o piedică în planurile sale atunci când o întâlnește pe simpatica Cindy Lou Who (interpretată de Taylor Momsen).

Elf (2003)

Cu: Will Ferrell, James Caan, Bob Newhart

Regizor: Jon Favreau

Buddy (Will Ferrell) a fost transportat din greșeală la Polul Nord când era mic și a fost crescut până la maturitate printre spiridușii lui Moș Crăciun. Incapabil să se debaraseze de sentimentul că nu se potrivește locului, Buddy cel adult călătorește la New York, în uniforma completă de elf, în căutarea tatălui său adevărat. Întâmplător, acesta este Walter Hobbs (James Caan), un om de afaceri cinic. După ce un test ADN dovedește acest lucru, Walter încearcă cu reticență să înceapă o relație cu Buddy cel copilăros, cu rezultate dintre cele mai amuzante.

Poveste trăznită de Crăciun (1988)

Cu: Bill Murray, Karen Allen, Karen Allen, John Forsythe

Regizor: Richard Donner

În această versiune modernă a cărții „Colindă de Crăciun" a lui Charles Dickens, Frank Cross (Bill Murray) este un director de televiziune de mare succes, a cărui ambiție rece și natură încruntată a îndepărtat-o pe iubirea vieții sale, Claire Phillips (Karen Allen).

Dar, după ce concediază un membru al echipei sale, Eliot Loudermilk (Bobcat Goldthwait), în ajunul Crăciunului, Frank este vizitat de o serie de fantome care îi oferă șansa de a-și reevalua acțiunile și de a îndrepta greșelile din trecut.

Crăciunul cu familia Krank (2004)

Cu: Tim Allen, Jamie Lee Curtis, Dan Aykroyd

Regizor: Joe Roth

În sfârșit singuri de sărbători, Luther (Tim Allen) și Nora Krank (Jamie Lee Curtis) plănuiesc să renunțe la tradițiile

de Crăciun și să facă în schimb o croazieră în Caraibe.

Acest lucru nu le convine vecinilor lor obsedați de Crăciun, Vic Frohmeyer (Dan Aykroyd) și Walt Scheel (M. Emmet Walsh), care sunt hotărâți să câștige concursul anual „cea mai bine decorată stradă", iar familia Krank se trezește în curând marginalizată social din cauza lipsei lor de spirit de Crăciun.

Crăciun cu scântei (2006)

Cu: Danny DeVito, Matthew Broderick, Kristin Chenoweth

Regizor: A: John Whitesell

Steve (Matthew Broderick), tată și soț cumsecade, locuind cu familia la periferia unui mare oraș, găsește o umbră în existența sa bine ordonată odată cu sosirea noului său vecin, Danny (Danny DeVito).

Danny are vise mari și plănuiește să-și lumineze casa cu suficiente luminițe de sărbători pentru a o face vizibilă din spațiu. Pentru că nu vrea ca tradiția unui Crăciun liniștit să fie perturbată de zgomotosul Danny, Steve îi declară acestuia război. Ce urmează este... de tot râsul!

Pur și simplu dragoste (2003)

Cu: Hugh Grant, Laura Linney, Colin Firth

Regizor: A: Richard Curtis

Nouă povești întrepătrunse examinează complexitatea singurei emoții care ne leagă pe toți: dragostea. Printre personajele explorate se numără David (Hugh Grant), chipeșul prim-ministru britanic proaspăt ales, care se îndrăgostește de o tânără membră a personalului (Martine McCutcheon), Sarah (Laura Linney), o graficiană al cărei devotament față de fratele ei bolnav mintal îi complică viața amoroasă, și Harry (Alan Rickman), un bărbat căsătorit, tentat de noua și atrăgătoarea lui secretară.

De Crăciun nu stăm acasă! (2008)

Cu: Vince Vaughn, Reese Witherspoon, Robert Duvall

Regizor: A: Seth Gordon

Când planurile lor pentru o vacanță exotică se năruie, cuplul necăsătorit Brad (Vince Vaughn) și Kate (Reese Witherspoon) trebuie să-și petreacă ziua de Crăciun tâ-

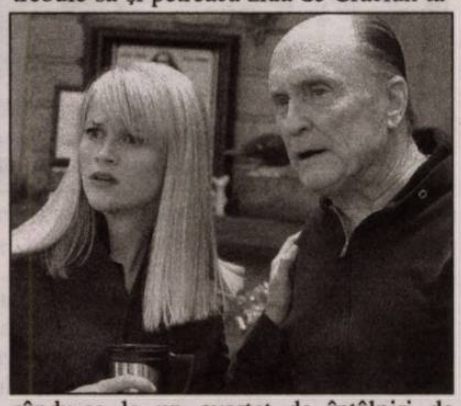

rându-se la un cvartet de întâlniri de familie. În timp ce Brad numără orele până când va putea scăpa de asaltul rudelor nebune, Kate începe să-și pună întrebări legate de propriile alegeri și se întreabă dacă membrii familiei sale sunt chiar atât de nebuni până la urmă.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

Reviste

Liszt, o personalitate demiurgică

În numărul 10 al revistei *Constelații diamantine,* am citit un interesant articol dedicat marelui compozitor Franz Liszt, semnat de Carmen Manea. E bine să ne mai aducem aminte și de marii muzicieni ai secolului al XIX-lea, de marii compozitori de opere, de scriitori. Ei au fost protagoniștii unor creații care s-au dovedit fundamentale pentru dezvoltarea culturii europene.

„Genialul pianist, compozitor și om de cultură **Franz Liszt** (1811-1886) aparține categoriei *romanticului niciodată încadrabil,* caracterizat printr-o serie de trăsături și gesturi provenite din impulsuri interioare, dirijate de particularitățile personalității sale complexe și originale", scrie Carmen Manea. „Atunci când este vorba despre un personaj memorabil ca Liszt, cercetătorii vor căuta să definească notele distincte, dincolo de clișeele deja cunoscute. Liszt este apreciat astăzi ca **cel mai mare pianist al tuturor timpurilor și unul dintre cei mai originali creatori ai secolului al XIX-lea.** Principala trăsătură caracteristică a personalității sale a fost **cultivarea instinctului libertății**. Oscilând între elanuri și renunțări, artistul nu a acceptat să-și înăbușe tumultul căutărilor și obsesiilor din tinerețe și nu și-a falsificat idealurile din dorința de a respecta convenințele epocii. Muzicianul nu a avut ipocrizia și nici diplomația de a-și ascunde adeziunile și simpatiile, principiile și convingerile sale estetice. Niciunul dintre contemporanii săi nu a cântat, nu a compus, nu a scris și nu a călătorit cât acesta. Concepțiile sale progresiste, acumulate în anii copilăriei și ai tinereții, concepții difuze (uneori explicite) în scrierile sale, îl vor menține consecvent pe poziții novatoare, la distanță de atitudinile rigide ori exclusiviste. Liszt a fost un muzician cultivat, care a frecventat cercurile culturale ale aristocrației, alături de alte personalități de marcă din rândul artiștilor, filozofilor și teologilor. Liszt s-a remarcat ca un generos om de cultură și de atitudine, ca un model de dăruire pe altarul artei și al nobilelor idealuri. Pentru majoritatea cercetătorilor actuali, Liszt simbolizează personificarea artistului demiurg, purtător al multor contradicții existențiale, care, prin atitudinile lui rezumă întregul secol al XIX-lea, marcat de neliniști, de elanuri și gesturi patetice".

Autoarea își continuă demonstrația: „În epoca tinereții muzicianul a fost animat de idei progresiste și de o concepție liberală, iar mai târziu, influențat de Curtea de la Weimar, Liszt a evoluat spre conservatorism. La sosirea la Paris copilul minune a fost prezentat Curții regale, considerându-se acest demers o onoare și o modalitate de a deveni celebru. Prezențele tânărului pianist la Curte, la reședința ducelui de Orléans, sau în saloanele nobilimii au constituit trambuline de lansare și de confirmare a talentului său incontestabil. O anecdotă din perioada în care Liszt începe cariera de virtuoz în capitala Franței, menționa că la Paris sosește câte un pianist la fiecare sfert de oră și că este văzut câte un leu la fiecare zece minute. Această anecdotă are și partea ei de adevăr: confirmă numărul mare al pianiștilor care veneau la Paris în căutarea gloriei precum și înclinația publicului spre spectaculos, spre acrobație. Printre muzicienii care au făcut carieră la Paris, Frédéric Chopin, inegalabilul poet al pianului, a ocupat un loc privilegiat. În saloanele culturale ale epocii erau prezenți gânditori de talie europeană, artiști renumiți (majoritatea, adepți ai curentului romantic) și intelectuali cu concepții republicane, care militau pentru reformarea societății. În calitate de virtuoz la modă, Liszt frecventează saloanele din toate categoriile (ale nobilimii, ale burgheziei și ale unor oameni de cultură), fiind preocupat de a cuceri întregul Paris *(Tout Paris,* cum era numit în epocă orașul). Viața sa privată devine un spectacol bine regizat (epatant adeseori), ca și aparițiile sale pe podiumul de concert sau în cercurile mondene."

GEORGE CUȘNARENCU

Sărbători sănătoase!

Chiar dacă, în mod tradiţional, în lunga perioadă de „legarea" Crăciunului de Revelion, ne urăm aproape invariabil „Sărbători fericite!", poate că mult mai nimerit ar fi să ne spunem „Sărbători sănătoase!"

Ştim cu toţii de ce: aceste zile de efervescenţă fără frontiere au încetat de multă vreme să mai reprezinte o bucurie majoră a spiritului, lăsând locul acelei dezlănţuiri a simţurilor ce deschide larg uşa exceselor de tot felul. Iar cele alimentare se află în vârful topului, însă şi cu efectele corespunzătoare deloc agreabile.

După ultima zi de muncă din an, de fiecare dată urmaţi acelaşi ritual: asalt asupra magazinelor, aprovizionare abundentă cu

mâncăruri şi băuturi, consumul acestora fără măsură la mesele festive (desigur, şi „pe lângă").

Reducerea timpului de odihnă, o anume accentuare a agresivităţii, stările de disconfort ori de-a dreptul răul organic ce vă trimite uneori la spital determină situaţia în care reluarea serviciului în noul an pică exact ca o piatră de moară; pe care o duceţi şi în spate, dar şi... în pântece!

Potrivit unor statistici britanice recente, circa 74% dintre adulţi au fost atât de stresaţi la un moment dat în ultimul an, încât s-au simţit copleşiţi sau incapabili să facă faţă sarcinilor cotidiene.

Stresul este un factor semnificativ în problemele de sănătate mintală, inclusiv în anxietate şi depresie. Totodată, experţii leagă stresul de anumite probleme de sănătate fizică, precum bolile de inimă, dereglări ale sistemului imunitar, insomnia şi dezechilibrele digestive.

În medie, este probabil să creştem cu aproximativ 4 kg în greutate, între Ajunul Crăciunului şi Anul Nou. Îngrijorător, situaţia poate dura până pe la începutul lunii aprilie pentru a reveni la greutatea dinaintea sărbătorilor. Din păcate, nu este deloc surprinzător, dacă ne gândim că un adult consumă în medie 8.000 de calorii numai în ziua de Crăciun, de peste 3 ori necesarul zilnic!

Nu în ultimul rând, prima băutură alcoolică de Crăciun este consumată la ora 09.05 a.m., ceea ce explică de ce consumul de alcool în decembrie este cu 41% mai mare decât în orice altă lună a anului.

Ce schimbări puteţi face pentru a vă asigura sărbători sănătoase? Începeţi prin a lua în considerare câteva activităţi ce vor ajuta la reducerea fenomenelor supranumite „Stressmass" (de la „stress" şi Christmas").

Mâncarea şi băutura sunt adesea un produs secundar emoţional al presiunilor suplimentare pe care le aduc perioada sărbătorilor, munca şi alţi factori permanenţi sau ocazionali, existând o mulţime de aşteptări ce trebuie îndeplinite în aceste zile.

Sunt extrem de eficiente în reducerea nivelului de stres întărirea sistemului imunitar şi ameliorarea bunăstării generale, în timp ce, de asemenea, există câteva suplimente remarcabile care vă vor ajuta să vă simţiţi mai sănătoşi şi să aveţi mai multă energie. Reprezele de meditaţie sunt deosebit de utile, oferind totodată... şi o scuză

pentru a vă desprinde de mulţime pentru câteva minute.

Un alt mod de eliminare uşoară a stresului sunt plimbările lungi. Ele au dublu efect: limpezesc mintea şi contribuie la activitatea aerobă (desigur, oferă şi ceva timp de a sta departe de tentaţia bunătăţilor de pe masă).

Dacă aveţi de gând să consumaţi alcool, asiguraţi-vă înainte că vă şi protejaţi ficatul. Silimarina (extrasă din Armurariu) a fost utilizată de secole, prin intremediul ceaiurilor din floarea plantei respective, datorită capacităţii sale de a susţine ficatul, organul-cheie pentru procesarea alcoolului. Apoi, e foarte important să nu uitaţi să beţi multă apă.

Acest lucru nu numai că va reduce acea nestăpânită poftă de mâncare, dar va ajuta şi la reducerea cantităţii de alcool pe care o consumaţi. În cele din urmă, luaţi în considerare să aveţi la dispoziţie şi o cantitate de migdale: sunt o alternativă mai sănătoasă la tableta de ciocolată, deseori de o calitate îndoielnică şi sunt, de asemenea, de ajutor la reglarea nivelului de zahăr din sânge.

Reglând glicemia, veţi avea mai rar senzaţii de foame, iar somnul şi starea de spirit se vor îmbunătăţi. Abordând toate aceste aspecte cu moderaţie, ar trebui să atingeţi starea generală optimă pentru a vă bucura cu adevărat de sărbători, dar şi de perioada de după acestea. Iar dacă aveţi nevoie totuşi de un ajutor suplimentar, puteţi vizita un nutriţionist.

Imperative pentru sănătatea danturii

Directivele de educaţie sanitară pentru sănătatea orală sunt concentrate pe trei piloni de bază: alimentaţia sănătoasă, igiena bucală corespunzătoare şi vizitele profilactice la medicul stomatolog.

Succesul este determinat de respectarea acestor măsuri în ansamblu, având cunoştinţe de bază, bine argumentate. Igiena alimentaţiei implică respectarea unui orar zilnic al meselor, cu consum variat, dar echilibrat cantitativ şi calitativ.

La baza piramidei alimentelor se află fructele şi legumele (bogate în vitaminele A şi C), precum şi alimentele de origine animală: lactate, ouă, peşte, cu aport de substanţe minerale

pentru ţesuturile dentare dure. O mare valoare nutritivă şi eficienţă biologică o au leguminoasele, cu conţinut sporit de proteine vegetale uşor asimilate de organism şi conţinut de fibre, necesare pentru menţinerea integrităţii ţesuturilor parodontale.

Vârful piramidei este ocupat de alimentele ce trebuie reduse drastic, deoarece furnizează multe calorii şi o cantitate ridicată de zahăr. În acest sens, carbohidraţii sunt inamicii numărul unu, deoarece au un rol determinant în apariţia cariilor. Evitarea alimentelor moi şi lipicioase în favoarea fructelor şi legumelor tari şi/sau crude va spori capacitatea de autocurăţare a celor din urmă.

Un al doilea pilon al sănătăţii orale este igiena bucală – principalul mijloc individual de control al plăcii bacteriene. Periajul dentar se realizează de două ori pe zi, dimineaţa şi seara, cu o durată de 3-5 minute pentru ambele arcade.

Periajul de dimineaţă se face după micul dejun, iar cel de seară, obligatoriu, înainte de culcare, fără a se mai consuma alimente sau băuturi (cu excepţia apei) după aceasta.

Alegerea periuţei şi a pastei de dinţi este bine să fie realizată împreună cu medicul stomatolog, în funcţie de necesităţi, afecţiuni bucale, indicaţii şi contraindicaţii. O importanţă mult mai mare o are respectarea tehnicii corecte de periaj şi a timpului alocat.

Alături de igienizarea dinţilor, o atenţie deosebită trebuie acordată limbii. Cu instrumente speciale se raclează suprafaţa acesteia, îndepărtându-se depozitele şi placa bacteriană. Apele de gură nu substituie periajul, ci doar îl completează.

PE SCURT

despre sănătatea dumneavoastră

Cum să „supravieţuiţi" ravagiilor de după masa de Crăciun?

Curcanul sau porcul, sarmalele şi cârnaţii, cozonacul, vinul, şampania şi alte preparate pe care le-aţi ingerat v-au lăsat o greutate atât de insuportabilă încât nici măcar cel mai bun mic dejun nu v-ar putea salva?

Din fericire, există o modalitate de a o depăşi. Remediul natural pentru a ameliora senzaţia de saţietate însoţită de greaţă sau dureri de cap cauzate de abuzul de alcool este să beţi 8 pahare de apă pe zi, precum şi să consumaţi fructe suculente, ca papaya şi ananasul, care sunt diuretice şi ajută la digestie. Potrivit medicilor, acestea sunt principalele tulburări apărute după sărbătorile hibernale.

Cele de mai sus trebuie completate cu mic dejun şi prânz cu dressinguri sărace în grăsimi, iar cina se recomandă să fie înlocuită cu salate de legume de orice tip (fierte sau proaspete). În plus, să fie restricţionat consumul de

băuturi alcoolice timp de cel puţin o săptămână. Apa şi fructele trebuie să facă parte dintr-o dietă slabă, în porţii mici, carnea nedepăşind 150 de grame, de preferat fiartă.

Dacă nu agreezi ideea de a bea multă apă plată, din diverse motive, o poţi completa cu apă carbogazoasă. Majoritatea mâncărurilor e bine să fie însoţite de salate.

De asemenea, este recomandabil să faceţi un anumit tip de exerciţii fizice, cum ar fi mersul pe jos sau alergarea, dar şi dansul se adaugă ca activitate ajutătoare la digestia şi eliminarea toxinelor. OMS recomandă revenirea la o dietă mai naturală, scăzând consumul de sare şi ardei iute.

De reţinut că remediile naturiste nu scutesc pe nimeni de a merge la o evaluare medicală prealabilă, prioritară pentru evitarea automedicaţiei, precum şi a unor intoxicaţii din cauza consumului de medicamente necorespunzătoare.

Însă nu numai în caz de indigestie şi mahmureală, ci şi când apar colici, greaţă, diaree ori mâncărimi de piele, ca parte a unei reacţii alergice la un anumit tip de alimente, persoana cu probleme ar trebui să meargă imediat la cea mai apropiată unitate medicală.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Sănătatea intestinului înseamnă o viață de calitate, susține medicina energo-informațională

Tot mai mulți oameni reclamă dureri de stomac, arsuri, reflux gastric și diaree cronică sau colon iritabil. De asemenea, sentimentul de balonare imediat după mâncare, constipația și meteorismul sunt întâlnite tot la una din trei persoane.

Terapeutul la care apelează pacientul, indiferent că este medicină clasică sau alternativă, trebuie să se focuseze în terapiile pe care le aplică pe cauza dereglărilor digestive. Medicina clasică tratează simptomul, medicina energo-informațională pune accentul terapiei pe cauză, tratând corpul în totalitatea lui, fizic, emoțional și psihic. „Dieta" care se recomandă pacientului ar trebui să fie „schimbarea stilului de viață".

Pe o perioadă mai lungă afecțiunile cronice ale tractului digestiv duc la o pierdere masivă de minerale și vitamine, mai mult, la o „subțiere până la ciuruire" a mucoasei intestinale, care face ca noxele din intestine să ajungă prin sânge în tot organismul.

Simptomele tipice care ne arată că intestinele nu sunt în ordine se referă la: formarea de gaze și regurgitare, dureri și modificări ale scaunului. Acestea sunt semnale de alarmă. De asemenea, oboseala imediată după mâncare poate fi un semnal că în tractul gastrointestinal sunt dereglări.

Apariția unor boli de piele sau acutizarea unor boli cronice de piele este un semnal că în sistemul gastrointestinal sunt probleme. Legătura dintre sistemul gastrointestinal și calitatea somnului este influențată masiv de hormonii de serotonină și melatonină.

În ultimul timp se discută mult despre o legătură directă între depresie, lipsă de concentare, pierderi de echilibru, chiar și la copii cu ADHD, și sistemul gastric.

Diagnosticarea energetică ne poate arăta cu mare exactitate care sunt dereglările în sistemul gastric. Disbalanța energetică, blocajele, prezența paraziților, a microbilor, a virusurilor, a metalor grele, candida, într-un cuvânt noxe care emit în permanență unde electromagnetice. Aparatele de biorezonanță, care au la bază fizica cuantică, sunt în măsură să capteze aceste unde, să constate dacă sunt patogene, adică peste limita admisă și să le reechilibreze pentru a aduce „pacea și ordinea în intestine".

Omul de astăzi are acces la informație, ceea ce îl face mai puternic. Poate să aleagă ce este mai puțin nociv pentru el, adică metode de tratament eficiente, blânde și fără efecte secundare. Fiecare boală se manifestă diferit de la om la om. Terapiile personalizate care tratează omul în integritatea lui fizică și psihică sunt viitorul.

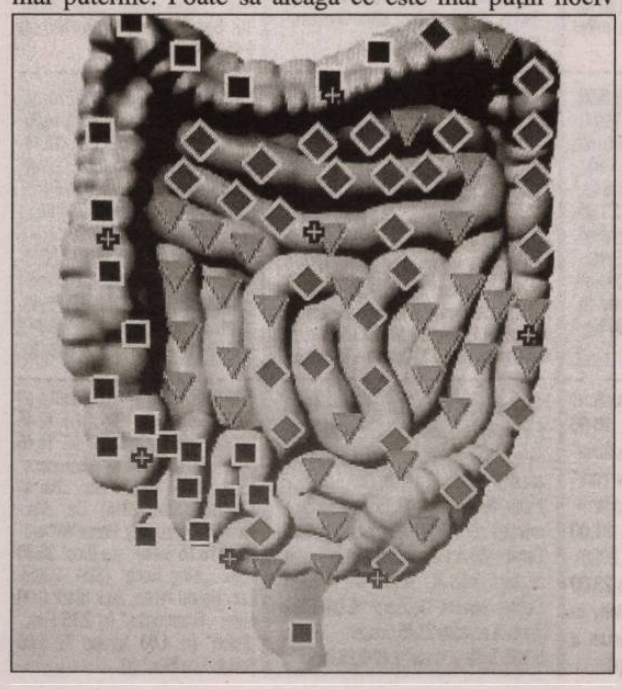

Înainte de orice terapie medicamentoasă trebuie restabilit mileul microbiotic al intestinelor. Din experiența noastră vedem rezultate destul de rapide dacă intestinul este readus în balanță energetică. Fiind cel mai puternic organ din corpul nostru, are un potențial foarte mare de refacere.

Constatăm că tot mai mulți pacienți iau multe medicamente de sinteză datorită problemelor de sănătate cronice pe care le au. Într-un final nocivitatea se observă pe funcționalitatea tot mai dereglată a intestinelor. Consistența mucoasei intestinale începe să se deterioreze, iar microbiomul intestinal o dată dereglat se repune din nou pe rol după o muncă intensă dusă de terapeut în colaborare cu pacientul. De multe ori chiar peristaltica și digestia se dereglează.

Desigur că în multe situații, datorită unor boli cronice sau a unor infecții, este necesară administrarea unei medicamentații mai severe, dar după aceea se recomandă o restabilire energetică, atât a microbiomului intestinal, cât și a mucoasei intestinale, cu alte cuvinte o detoxifiere la nivel celular. O alimentație echilibrată are un avantaj major asupra sănătății noastre. E mai bine să prevenim decât să ajungem să tratăm.

Omul de astăzi are acces la informație, ceea ce îl face mai puternic. Medicina energo-informațională, o medicină blândă, fără efecte secundare, fără durere, atât pentru copii, cât și pentru adulți, indiferent de vârstă, vă restabilește calitatea vieții.

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informațională, membră a Societății Naturiștilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

Pentru mai multe informații accesați:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

CONTACT: DermaVital București, strada Brânduşelor 6B, et. 2, interfon 003

PUBLICITATE

ACOPREVENT
supliment alimentar pentru un sistem imunitar stabil

dermaVITAL
tel 0731.871.968 / 021.322.40.04
www.dermavital-med.ro

Ce este Acoprevent?
Este un supliment alimentar bazat pe plante ayurvedice care are la bază o tehnologie inovativă, tehnologia punctelor cuantice, care multiplică descărcarea energetică a substanțelor conținute. Oprește o întreagă cascadă inflamatorie la nivel celular, este un antioxidant puternic, este o tehnologie inovatoare avansată, bazată pe activarea micronutrienților.

Se recomandă în afecțiunile în care sistemul imunitar este suprasolicitat, ca alergii, tuberculoză, infecții virale, sindromul oboselii cronice, candida, hepatită virală, septicemie, borelioză cronică, apărarea corpului în cazul bolilor maligne.

Conține: extract de cacao, extract de hamei, garofiță-sălbatică, muscat, coajă de lămâie, thymian, salvie, extract de susan, extract din pulbere de alge maro. Informația cuantică este pusă pe un grăunte de siliciu.

3 capsule administrate zilnic conțin: complex ayurvedic activ – 411 mg, pulbere de alge maro – 162 mg, zinc – 9 mg.

Dozare și mod de administrare: adulți și tineri de 3 ori zilnic 1 capsulă înainte de masă, copii 2-6 ani – 1 capsulă zilnic, înainte de masă.

Efecte secundare nu sunt cunoscute.

Interacțiune cu alte medicamente: poate fi combinat la nevoie cu orice medicamentație de sinteză.

Flaconul conține 90 de capsule a 320 mg

Costul este de 210 lei flaconul plus taxa de transport 20/22 lei.

Distribuit în România prin Centrul German DermaVital Bodymed S.R.L.

TERAPIA 4W – IMUNITATEA ÎNNĂSCUTĂ

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunității înnăscute. Persoanele care au mai multe afecțiuni cronice, au făcut sau fac chimioterapie/radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută.

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intrusului, bacterii/virusuri.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acțiune când un intrus a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit și a fost – memorat – de către acesta. Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvențelor patologice emise de virusuri/bacterii.

Terapia 4w, se execută în 4 zile consecutive, durează aproximativ 1 oră, ședința nu doare, nu are efecte secundare.

Terapia 4w este în ofertă de la ~~680 lei~~, la 500 lei.

Revista „Magazin" nu își asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor produse!

PUBLICITATE

LUNI – 26 decembrie

TVR 1
7.00 Exclusiv în România (r) 8.00 Film: „Bagaj de sărbători" (SUA, 2011) 10.00 Concert Mirosul Crăciunului 12.15 Film (r) 14.00 Telejurnal 15.00 O dată-n viață (r) 18.00 Copiii spun cu Virgil Ianțu 19.00 Izolați în România (r) 20.00 Telejurnal 21.00 Câștigă România! 22.00 Film: „Cursa nebunilor" (coprod., 2001). Cu: Rowan Atkinson, Whoopi Goldberg, Cuba Gooding Jr. 4.05-4.30 Reluări 6.00 Oamenii și legea.

PRO TV
6.30 Film (r) 8.00 Film: „Blizzard, puiul de ren" (SUA, 2003) 10.30 Film: „Corgi, Câțeii reginei" (SUA, 2019) 12.15 Film: „Chemarea strămbunilor" (SUA, 2020) 14.15 Vis de iarnă 16.00 Film: „Dennis, pericol public" (SUA, 1993) 18.00 Batem palma? 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Triplu X: Întoarcerea lui Xander Cage" (SUA, 2017) 22.30 Film: „Ticăloasele" (SUA, 2019) 0.30 Film: „La Gomera" (SUA, 2019) 2.30-5.15 Reluări.

antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Film: „Happy Feet: Mumble, cel mai tare dansator" (SUA, 2006) 16.00 Observator 17.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Poftiți pe la noi: Poftiți la târg 23.00 Observator 0.00 Film: „Greu de ucis" (SUA, 1988). Cu: Bruce Willis 2.00 Observator (r) 3.00 Serial: „Dragoste de tată" 5.00 Film (r).

PRIMA TV
7.00 Poezie și delicatețuri 9.30 Film (r) 11.00 Film: „Mia și leul alb" (Franța, 2019). Cu: Daniah de Villiers 13.30 Film: „Scrisori către Moș Crăciun" (r) 15.30 Exclusiv VIP special (r) 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.15 Primii câștigă 20.00 Film: „Dă-te mare și tare!" (SUA, 2005). Cu: Uma Thurman 22.00 Starea Nației 23.00 Film: „Yankeii" (r) 2.00 Film: „Cu mafia pe urme" (r) 4.30 Flash monden (r) 5.00 Film: „Mia și leul alb" (r).

acasă
6.00 Serial: „Rețeta fericirii" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 12.00 Serial: „Sunt a nimănui". Cu: Cynthia Klitbo 13.00 Serial: „Mai mult decât o familie" 15.00 Serial: „Rețeta fericirii" 17.00 Serial: „Să învingi destinul" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Povestea de pe insulă" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-0.30 Reluări 1.30 Serial: „Rămâi lângă mine" 5.00 Mâncare pe care (r).

TVR 2
7.00 Dialoguri spirituale (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viața (r) 9.00 Serial: „Mystic" 10.00 Documentar 360°-GEO (r) 11.00 Azi despre mâine 11.30 Colinde americane 12.00 Telejurnal 12.40 Teleshopping 13.00 Cultura minorităților 13.30 Educație la înălțime (r) 14.30 Film: „Substituire cu bucluc" (Italia, 1984) 16.30 România... în bucate 17.00 În direct cu viața 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Film: „Vizitatorii" (Franța, 1993). Cu: Jean Reno 22.00 Rețeaua de idoli 23.00 Serial (r) 0.00 Concert catedrala Sfântul Iosif 2.20-5.40 Reluări.

PRO CINEMA
5.30 La Măruță (r) 7.30 Film (r) 9.330 Serial: „La Bloc" (r) 11.45 Film: „Stardust" (r) 14.15 Film: „Miracle on 34th Street" (r) 16.15 Film: „Întâlnirea de Crăciun" (SUA, 2020). Cu: Jeremy Piven, Olivia-Mai Barrett 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Familia Flintstones" (SUA, 1994) 22.15 Film: „Mesagerul zilei de pe urmă" (SUA, 2020). Cu: James Badge Dale, Marin Ireland 1.00-4.30 Reluări.

MARȚI – 27 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 AgroStrategia 11.00 Câștigă România! 12.00 Teleshopping 12.30 România veritabilă 13.00 Copiii spun cu Virgil Ianțu (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Maghiara de pe unu 17.00 Atelier de sănătate 18.00 Adevăruri despre trecut 18.55 Dincolo de alb și negru 20.00 Telejurnal 21.00 Câștigă România! 22.00 Film: „Marele albastru" (coprod., 1988). Cu: Jean Reno, Jean-Marc Barr, Rosanna Arquette 0.45-5.10 Reluări 6.00 Oamenii și legea.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Batem palma?i 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Noapte albă" (SUA, 2017) 22.30 Film: „Instrumente mortale: Orașul oaselor" (SUA, 2013). Cu: Lily Collins, Robert Sheehan 0.15 Știrile PRO TV 0.45-5.00 Reluări.

antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Film: „Haos de Crăciun" (SUA, 2015). Cu: Olivia Wilde, Marisa Tomei 16.00 Observator 17.00 Film: „Singur acasă 3" (r) 19.00 Observator 20.30 Poftiți pe la noi: Poftiți la târg 23.30 Film: „Greu de ucis 2" (SUA, 1990) 2.00 Observator (r) 3.00 Serial: „Dragoste de tată" 4.00 Film (r).

PRIMA TV
7.00 Primii câștigă (r) 7.30 Dragă Moș Crăciun 8.00 Focus 9.00 Teleshopping 9.30 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Doar pentru iubire" (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.15 Primii câștigă 20.00 Film: „Crusoe, actiune" (Anglia, 1988). Cu: Aidan Quinn 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00-6.30 Reluări.

acasă
6.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial: „Să învingi destinul" (r) 12.00 Serial: „Sunt a nimănui" 13.00 Serial: „Mai mult decât o familie" 15.00 Serial: „Rețeta fericirii" 17.00 Serial: „Să învingi destinul" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Povestea de pe insulă" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-0.30 Reluări 1.30 Serial: „Rămâi lângă mine" 5.00 Mâncare pe care (r).

TVR 2
7.00 Dialoguri spirituale (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viața (r) 9.00 Serial: „Mystic" 10.00 Documentar 360°-GEO (r) 11.00 Colinde americane 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Opera comică pentru copii (r) 14.30 Film (r) 16.30 România... în bucate 17.00 În direct cu viața 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Film: „Vizitatorii: culoarele timpului" (Franța, 1998) 22.00 Destine ca-n filme 0.00 Concert iarna magică 2 3.50-5.40 Reluări.

PRO CINEMA
6.15 Film: „My Dad's Christmas Dates" (r) 8.15 Film: „The Lego Batman Movie" (r) 10.15 Serial: „La Bloc" 12.30 Film: „The Flintstones" (r) 14.15 Film (r) 16.15 Film: „Cronicile Spiderwick" (SUA, 2008). Cu: Freddie Highmore 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Marmaduke" (SUA, 2010). Cu: Owen Wilson, Judy Greer 22.15 Film: „Îngroapă trecutul" (SUA, 2021). Cu: Sarah Allen, Rebecca Amzallag 0.00-3.30 Reluări.

MIERCURI – 28 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 AgroStrategia 11.00 Câștigă România! (r) 12.30 România veritabilă 13.00 Oamenii și legea (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Convietuiri 17.00 Atelier de sănătate 18.00 Adevăruri despre trecut 18.55 Dincolo de alb și negru 20.00 Telejurnal 21.00 Câștigă România! 22.00 Film: „Angelique" (coprod., 2013). Cu: Nora Arnezeder, Gerard Lanvin 0.15-5.10 Reluări 6.00 Oamenii și legea.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Batem palma? 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Dispari în 60 de secunde" (SUA, 2000). Cu: Nicolas Cage 22.45 Film: „Misiune imposibilă III" (SUA, 2006). Cu: Tom Cruise, Michelle Monaghan 1.00 Știrile PRO TV 1.15 Film: „Vacanță cu surprize" (SUA, 2014). Cu: Rosamund Pike 3.15-5.00 Reluări.

antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Film: „Singur acasă 4" (SUA, 2002) 16.00 Observator 17.00 Divertisment 19.00 Observator 20.30 Poftiți pe la noi: Poftiți la târg 23.00 Observator 23.30 Film: „Mame bune și nebune" (SUA, 2017) 1.30 Observator (r) 3.00 Serial: „Dragoste de tată" 4.00 Film (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Nației (r) 8.00 Focus 9.00 Teleshopping 9.30 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Doar pentru iubire " (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.15 Primii câștigă 20.00 Cronica cârcotașilor 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Cronica Cârcotașilor (r) 4.00 Focus 5.30 Serial: „Doar pentru iubire" (r) 6.30 Primii câșgă (r).

acasă
6.00 Serial: „Rețeta fericirii" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial: „Să învingi destinul" (r) 12.00 Serial: „Sunt a nimănui" 13.00 Serial: „Mai mult decât o familie" 15.00 Serial: „Rețeta fericirii" 17.00 Serial: „Să învingi destinul" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Povestea de pe insulă" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-0.30 Reluări 1.30 Serial: „Rămâi lângă mine" 5.00 Mâncare pe care (r).

TVR 2
7.00 Colinde americane (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viața (r) 9.00 Serial: „Mystic" 10.00 Documentar 360° (r) 11.00 Fii în formă! 11.30 Prietenii de la radio 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Ediție limitată 14.30 Film (r) 16.30 România... în bucate 17.00 În direct cu viața 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Film: „Arca vieții" (Marea Britanie, 2015). Cu: David Threlfall, Joanne Whalley 22.00 Despre forme și semne 23.00 Serial (r) 0.00 Concert iarna magică 2 2.20-5.40 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „The Spiderwick Chronicles" (r) 10.00 Serial (r) 12.30 Film: „Marmaduke" (r) 14.15 Film: „Tipic masculin" (SUA, 2004). Cu: Jason Lee 16.00 Film: „Revelația" (SUA, 2019) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Duplex" (SUA, 2003). Cu: Ben Stiller, Drew Barrymore 22.15 Film: „Zeii străzii 2" (SUA, 2017). Cu: Brian Austin Green 0.15-3.45 Reluări.

OLIVIA WILDE
– marți, 14.00 –

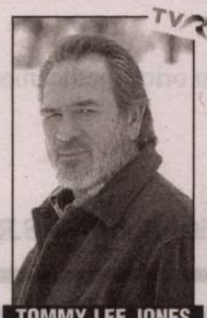

TOMMY LEE JONES
– duminică, 23.45 –

CHERYL LADD
– joi, 20.00 –

TOM CRUISE
– miercuri, 22.45 –

CYNTHIA KLITBO
– luni-vineri, 12.00 –

CHUCK NORRIS
– vineri, 20.00 –

OLIVIA-MAI BARRETT
– luni, 16.15 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 29 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 AgroStrategia 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Teleshopping 12.30 România veritabilă 13.00 Oamenii și legea (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Akzente 17.00 Atelier de sănătate 18.00 Adevăruri despre trecut 18.55 Dincolo de alb și negru 20.00 Telejurnal 21.00 Câștigă România! 22.00 Poarta între căi 0.00-6.00 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Batem palma? 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Kong: Insula craniilor" (SUA, 2017). Cu: Tom Hiddleston, Samuel L. Jackson 22.45 Film: „Recuperatorii" (SUA, 2010). Cu: Jude Law 1.00 Film: „XXX: Return Of Xander Cage" (r) 3.15 Vorbește lumea (r) 5.00 Batem palma? (r).

antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Poftiți pe la noi: Poftiți la târg (r) 16.00 Observator 17.00 Divertisment 19.00 Observator 20.30 Film: „Minciuni adevărate" (SUA, 1994) 23.30 Observator 0.00 Film: „Agent de securitate" (SUA, 2017) 2.00 Observator (r) 3.00 Serial: „Dragoste de tată" 4.00 Film (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Nației (r) 8.00 Focus 9.00 Teleshopping 9.30 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.15 Primii câștigă 20.00 Serial: „Serial: New Amsterdam" 22.00 Starea Nației – ediție specială 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Film: „Crusoe" (r) 4.00 Focus 5.30 Serial: „Doar pentru iubire" (r) 6.30 Primii câștigă (r).

acasă
6.00 Serial: „Rețeta fericirii" (r) 8.00 Serial: „Povestea de pe insulă" (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 12.00 Serial: „Sunt a nimănui" 13.00 Serial: „Mai mult decât o familie" 15.00 Serial: „Rețeta fericirii" 17.00 Serial: „Să învingi destinul" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Povestea de pe insulă" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-0.30 Reluări 1.30 Film: „Rămâi lângă mine" 5.00 Mâncare pe care (r).

TVR 2
7.00 Colinde americane (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viața (r) 9.00 Serial: „Mystic" 9.30 Documentar (r) 10.00 Documentar 360° 11.00 Globalizarea: riscuri și beneficii 11.30 Prietenii de la radio 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Despre forme și semne (r) 14.30 Documentar 360° (r) 15.30 Doc.: „Prietenii neobișnuite" 16.30 România... în bucate 17.00 În direct cu viața 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Film: „Ironia sorții" (SUA, 2006). Cu: Cheryl Ladd 22.00 Spectacolul Premiului Nobel pentru Pace – 2021 23.00-5.50 Reluări.

PRO CINEMA
5.45 La Măruță (r) 7.45 Film (r) 9.45 Serial (r) 12.00 Film: „Breakthrough" (r) 14.15 Film: „Bowfinger" (SUA, 1999) 16.15 Film: „Phoebe în Țara Minunilor" (SUA, 2008) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Face toți banii" (SUA, 2012). Cu: Katherine Heigl, Jason O'Mara 22.15 Film: „Împăratul Parisului" (SUA, 2018). Cu: Vincent Cassel 1.15-3.45 Reluări.

VINERI – 30 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 Exclusiv în România (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Teleshopping 12.30 România veritabilă 13.00 Oamenii și legea (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Opre Roma 15.55 EURO polis 17.00 Atelier de sănătate 18.00 Gări de poveste 18.55 Țară, țară, cine ești? 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „El Dorado: Orașul de aur" (SUA, 2010). Cu: Shane West, Natalie Martinez 23.00 Anchetele comisarului Antonescu 0.00-5.05 Reluări 6.00 Teleshopping.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Investitorii" (România, 2021). Cu: Raluca Aprodu, Adrian Alexandru Bumbes 22.45 Film: „Dresat pentru a ucide" (SUA, 2005). Cu: Jet Li 0.45-4.00 Reluări.

antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Poftiți pe la noi: Poftiți la târg 17.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Film: „Cu sânge rece" (SUA, 2019). Cu: Liam Neeson, Emmy Rossum, Laura Dern 23.30 Stand Up Revolutions – finala 2.00 Film: „Agent de securitate" (r) 3.00 Serial: „Dragoste de tată" 4.30 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Nației (r) 8.00 Focus 9.00 Teleshopping 9.30 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.15 Secretele președintelui 20.00 Film: „Paznicul muntelui de aur" (SUA, 1986). Cu: Chuck Noris 22.30 Serial: „New Amsterdam" 1.00 Film: „Italiencele" (România, 2004). Cu: Ana Ularu 2.30-4.30 Reluări 6.00 Serial: „Doar pentru iubire".

acasă
6.00 Serial: „Rețeta fericirii" (r) 8.00 Serial: „Povestea de pe insulă" (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial: „Să învingi destinul" (r) 12.00 Serial: „Sunt a nimănui" 13.00 Serial: „Mai mult decât o familie" 15.00 Serial: „Rețeta fericirii" 17.00 Serial: „Să învingi destinul" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Povestea de pe insulă" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-0.30 Reluări 1.30 Serial: „Rămâi lângă mine" 5.00 Mâncare pe care (r).

TVR 2
7.00 Colinde americane (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Documentar (r) 10.00 Documentar 360° (r) 11.00 Revoluția tehnologică 11.30 Prietenii de la radio 12.00 Telejurnal 12.40 Teleshopping 13.00 Maghiara de pe doi 13.30 Istorii de bun gust (r) 14.30 Documentar 360° 15.30 Documentar (r) 16.30 România... în bucate 17.00 Educație la înălțime 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Gala umorului 22.00-5.25 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 La Măruță (r) 8.00 Film (r) 10.00 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film: „Phoebe in Wonderland" (r) 14.15 Film: „Razboiul vecinilor" (SUA, 1994). Cu: Charles Grodin, Mary Steenburgen 16.00 Film: „Cavalerii Shaolin" (SUA, 2003) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Mamma Mia! O luăm de la capăt" (SUA, 2018). Cu: Lily James 22.45 Film: „Legea puterii" (SUA, 2008). Cu: Stephen Dorff, Marisol Nichols 0.45-4.00 Reluări.

SÂMBĂTĂ – 31 decembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 10.00 Vedeta familiei 11.30 Cronicile spațiului 12.00 Doza de IT 12.30 Eu pot! 13.30 Gustă! și apoi mănâncă 14.00 Telejurnal 14.30 Doc.: „Agatha Christie – 100 de ani de suspans" 15.50 Ora Regelui 16.30 Izolați în România 16.00 Studio Mondial 17.00 Români au fost, români sunt încă 18.00 Film: „Oameni și elefanți" (coprod., 203) 20.00 Telejurnal 21.00 Program Revelion 2023 1.45 Ascensor spre Revelion 3.45 Cântece de petrecere 6.15 Retro Revelion.

PRO TV
6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 Film: „Peter Pan" (SUA, 2003) 12.00 Film: „Annie" (SUA, 2014) 14.30 Film: „Click – Zapând prin viață" (SUA, 2006). Cu: Adam Sandler, Kate Beckinsale 16.30 Film: „Pup-o, Mă! 2" (România, 2021). Cu: Mădălina Anea, Florin Busuioc, Alin Panc 19.00 Știrile PRO TV 20.00 ProTevelion 3.30 Film: „Sufletul petrecerii" (SUA, 2018). Cu: Melissa McCarthy.

antena 1
6.00 Observator 9.00 Film: „Norm de la Polul Nord: O aventură uriașească" (SUA, 2019) 11.00 Film: „Singur acasă 4" (SUA, 2002) 13.00 Observator 13.30 Poftiți pe la noi: Poftiți la târg (r) 17.00 'Neatza – ediție specială 19.00 Observator 20.00 Revelionul cel neBUN 2.00 Te cunosc de undeva (r) 4.30 Film: „Nea Marin Miliardar" (România, 1979).

PRIMA TV
7.00 Film: „Ainbo" (SUA, 2021) 9.00 Film: „Daddy" (SUA, 2011) 11.30 Exclusiv VIP 11.30 Exclusiv VIP SPECIAL 13.30 Film: „Un cățel la Casa Albă" (SUA, 2017). Cu: Zane Austin 15.30 Film: „Astă seară dansăm în familie" (România, 1972). Cu: Sebastian Papaiani 18.00 Focus 20.30 Totu-l fain – ediție specială de Revenion cu Diana Enache și Alin Pascal 5.00 Film: „Daddy" (r).

acasă
6.00 Gospodar fără pereche (r) 8.00 Film: „Tipic masculin" (SUA, 2004) 10.15 Concert Andra – Vis de iarnă 12.00 Serial: „Betty în New York" 15.00 Serial: „Mai mult decât o familie" (r) 20.00 Lecții de viață 21.00 Film: „Dragoste la scenă deschisă" (SUA, 2013). Cu: Christian Serratos, Rachele Brooke Smith 23.00 Serial: „Vlad" 0.00 Serial: „Betty în New York" (r) 3.00 Film (r) 5.00 Serial: „Vlad" (r).

TVR 2
7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Opera comică pentru copii 9.00 Generația Fit 9.30 Fără prejudecăți 10.00 Mic dejun cu un campion 11.00 Spectacolul Premiului Nobel pentru Pace – 2021 12.00 Cum vă merge? 12.30 Cap compas 13.00 Film: „Viața la fermă" (SUA, 2006) 15.00 Rivalii 17.00 Levintza prezintă 17.30 Documentar 18.00 Ora de știri 19.05 REVELION 2023 21.00 REVELION la Sala Palatului: Concert Fuego 1.30 REVELION 2023: Telerevelioane 2.40 Film: „Banana Joe" (coprod.) 4.15 Revelion Moldova 5.45 la, mai toarnă un păhărel! 6.30 Concert – Direcția 5.

PRO CINEMA
5.45 Batem palma? (r) 7.45 Film (r) 9.30 Serial (r) 11.45 Film (r) 14.00 Film: „Orășenii" (SUA, 1991) 16.15 Film: „Așa e viața" (SUA, 2014) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Filantropica" (România, 2002). Cu: Mircea Diaconu 23.00 Film: „Marea mahmureală" (SUA, 2009 1.00 Film: „Cincizeci de umbre descătușate" (SUA, 2018) 2.45 Film: „Petrecerea cârnaților" (SUA, 2016) 4.15 Apropo Tv 5.00 Film (r).

DUMINICĂ – 1 ianuarie

TVR 1
7.00 Universul credinței 8.00 Tezaur folcloric 9.00 Doc.: „Domeniul mangustelor" 10.00 Film (r) 12.15 Concert de Anul Nou (I) 13.00 Telejurnal 13.15 Concert de Anul Nou (II) 15.00 Film: „Belle și Sebastien: prieteni pe viață" (Franța, 2017) 16.40 Exclusiv în România 17.30 Campionatul Mondial de Fotbal, Qatar 2022 18.20 Film: „Baladă din Valea Morții" (coprod., 1965) 20.00 Telejurnal 21.00 Ascensor spre Revelion (r) 23.45 Film: „Animal de pradă" (SUA, 2003). Cu: Tommy Lee Jones 0.45-6.05 Reluări.

PRO TV
5.15 Film: „Pup-o, Mă! 2" (r) 7.15 Film: „Baraca" (SUA, 2017) 9.45 Film: „Doctor Dolittle" (SUA, 1998) 11.15 Film: „Drumul spre casă" (SUA, 2014) 13.00 Film: „Cum să faci ca s-o destaci?" (SUA, 2017) 15.00 ProTevelion (r) 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Geostorm: Pericol Global" (SUA, 2017) 22.00 Film: „Urma scapă turma" (SUA, 2014) 0.05 Film: „Apocalipsa" (SUA, 1999) 2.30-4.15 Reluări.

antena 1
6.00 Prețul cel bun (r) 7.30 Film: „Amintiri din copilărie" (România, 1964) 9.00 'Neatza (r) 11.00 Film: „Happy Feet 2:. Mumble dansează din nou" (SUA, 2011) 13.00 Film: „Patru prietene și încă o pereche de blugi" (SUA, 2008) 15.00 Film (r) 17.00 Revelionul cel neBUN (r) 19.00 Observator 20.00 Film: „Columbiana" (SUA, 2011) 22.00 Film: „Sicario 2: Soldado" (SUA, 2018) 0.30-4.00 Reluări.

PRIMA TV
7.00 Film (r) 9.30 Totu-l fain (r) 11.00 Poezie și delicatețuri – ediție specială 16.00 Cronica cârcotașilor (r) 18.00 Focus 19.30 Reluare Revelion 20.00 Film: „Un peștișor numit Wanda" (SUA, 1988). Cu: Jamei Lee Curtis 22.30 Film: „Anul dragonului" (SUA, 1985). Cu: Mickey Rourke 1.30 Film: „Paznicul muntelui de aur" (r) 4.00 Flash monden (r) 5.00 Cronica cârcotașilor (r).

acasă
6.00 Concert Andra – Vis de iarnă (r) 8.00 Gospodar fără pereche 10.00 Film: „Dragoste la scenă deschisă" (r) 12.00 Serial: „Betty în New York" 15.00 Serial: „Mai mult decât o familiei" (r) 20.00 Lecții de viață 21.00 Film: „Acum e acum" (SUA, 2020). Cu: Bug Hall, Vanessa Marano 23.00 Serial: „Vlad" 0.00 Serial: „Betty în New York" (r) 3.00 Film: „Acum e acum" (r) 5.00 Serial: „Vlad" (r).

TVR 2
7.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Film: „Banana Joe" (r) 11.35 Dacă doriți să revedeți (r) 12.45 Film: „Omul-orchestră" (coprod., 1970). Cu: Louis de Funes, Noelle Adam 14.15 Dacă doriți să revedeți (r) 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Doctor Quinn" 20.00 Film: „Un an bun" (coprod., 2006). Cu: Russell Crowe, Marion Cotillard 22.00 Dacă doriți să revedeți 23.45 Concert – Drecția 5 1.15 Tanta și Costel 2.10-5.25 Reluări.

PRO CINEMA
6.15 Batem palma? (r) 8.15 Film (r) 10.00 Serial: „La Bloc" (r) 12.45 Film: „And So It Goes" (r) 14.45 Film: „Un cățel în cupele europene" (SUA, 2004) 16.15 Film: „Hai să cântăm!" (SUA, 2016). Cu: Matthew McConaughey, Reese Witherspoon 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „King Kong" (SUA, 2005). Cu: Naomi Watts, Jack Black 0.00 Film: „Filantropica" (r) 2.15 Film: „Felon" (r) 4.00 Apropo Tv 5.00 Serial: „La Bloc" (r).

Integramă de **M. ALBU**

Urare tradiţională

ÎMBRĂCATE DE CEREMONIE / ACTE DE INCULPARE		OCHEŞTE CU ARMA / VASE SANGVINE		EXECUTORI JUDECĂTOREŞTI / ÎN INEL!		ACORDUL MIRILOR / TRĂIEŞTE DIN PLIN		A TRECE BANI ÎN CONT / LA STOP!		REGIM DESPOTIC / A RELATA OFICIAL
ZI DE POST / PENALIZAT LA FOTBAL						PROGRAM DE ŞCOALĂ / CAŞCAVAL CU GĂURI				
				CERNEALĂ DE TIPAR / BĂUTURĂ TONICĂ				BĂUTURA TUTUROR / ÎNCHEIE O ENUMERARE		
LIPSITĂ DE MIEZ / PUSE ÎN TEMĂ!						CAP DE VEVERIŢĂ! / ACTE DE CURAJ			TRECUTE ÎN CONT! / BAT MINGEA CU BĂTA	
		1) .... / ANEXĂ LA GOSPODĂRIE		S	A	R	B	A	T	O	R	I
COAJĂ DE ALUNĂ! / LIPIT CU ADEZIV				2) .... / SCLIPIRE STELARĂ	F	E	R	I	C	I	T	E
								MIEZ DE BANANĂ! / MONEDĂ ÎN IRAN				STOP JOC!
A FOLOSI FOARFECA / GRĂDINĂ PUBLICĂ						BĂIEŢII MĂTUŞII / BASTON DE BILIARD				PIELEA OBRAZULUI		
				CĂLĂTORI ÎN VACANŢĂ / CAP DE FAMILIE!								
SCĂPAT CU BINE / MEDICAMENT ANTIBIOTIC							LIBER CUGETĂTOR					

Umor

– *Mărie, ce face Moş Crăciun la noi în dulap?*
– *Drept să-ţi spun măi Ioane... îmi îndeplineşte dorinţele!!*

– *Ce cadou îmi faci de Crăciun?*
– *Nimic.*
– *Tu?*
– *Nimic.*
– *Ai văzut că avem aceleaşi gusturi?*

– *Frumoaso, ce ţi-a adus Moşu'?*
– *Nimic, că nu mai sunt cu el.*

Aveţi grijă la femeile cu ochii mari. Acestea pot citi mesajele cu telefonul închis!

– *L-am întrebat pe soţul meu ce cadou vrea de Crăciun.*
A zis că mă are pe mine pe capul lui, nu-i mai trebuie nimic...

În seara de Ajun, un bărbat, mergând ostenit către casă, se întâlneşte cu Moş Crăciun.
– Eu sunt Moş Crăciun şi pot să-ţi îndeplinesc trei dorinţe dacă îmi vei răspunde la o întrebare.
– De acord, pune-mi întrebarea!
– Nu, mai întâi spune-ţi dorinţele!
– Păi, să am bani destui ca să-mi întreţin familia, să am şi eu o maşină şi o nevastă frumoasă.
– Du-te repede acasă şi vei găsi toate dorinţele îndeplinite. Şi acum întrebarea. Câţi ani ai?
– 60.
– Şi, la 60 de ani, tu, om serios, tot mai crezi în Moş Crăciun?

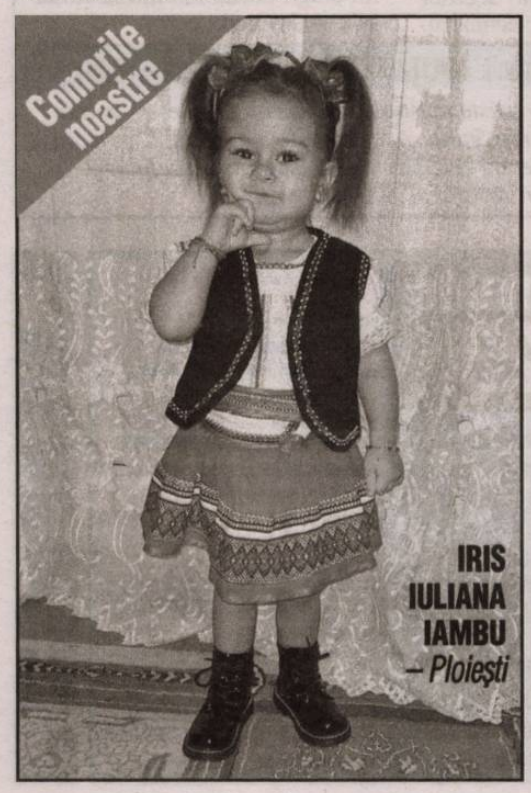

SUDOKU
jocul săptămânii: 51

	6	8	9					
1			4		6			
5	9				1			2
	1					7		9
	8						3	
7		6					4	
8			6				9	4
			1		2			8
					4	1	7	

Soluţia în numărul viitor

Soluţia «SUDOKU» – jocul săptămânii 50

9	4	7	2	1	6	3	5	8
8	2	5	4	3	9	6	7	1
3	6	1	5	8	7	4	2	9
2	3	9	1	7	8	5	6	4
4	1	6	3	2	5	8	9	7
7	5	8	9	6	4	2	1	3
5	8	4	7	9	2	1	3	6
6	7	3	8	5	1	9	4	2
1	9	2	6	4	3	7	8	5

Soluţia integramei „COMPOZIŢII"

Orizontal: P - M. - A - B - T - T - SIMILITUDINE - CETE - ILEGAL - JIR - ASPIRATE - OCULT - NAIVI - PRUN - IRAN - AN - A - RIGLE - JILT - RI - OPAIT - MIE - DENS - TUFA - R - GETI - GENITIV - AUSTER - LUCI - ELIMINATORIU.

Verificaţi-vă cunoştinţele!

De Crăciun

1. Când a fost stabilit şi sărbătorit pentru prima oară Crăciunul ca zi a Naşterii Domnului?
2. De ce s-a născut Iisus Hristos la Betleem şi nu în Nazareth, locul din care se trăgeau şi locuiau părinţii Săi?
3. Unde a plecat Sfânta Familie când a aflat de prigoana pe care o porneşte Irod împotriva pruncilor?
4. Ce compozitor român (1866-1928) a compus muzica îndrăgitului colind „O, ce veste minunată"?
5. Ce mare pictor italian (1444/1445-1510) a pictat tabloul „Naşterea Domnului"?
6. Ce scriitor american (1862-1910) a scris nuvela „Darul magilor"?
7. Cine a realizat, în anul 2021, filmul „Un castel de Crăciun"?

Răspunsurile la întrebările din numărul trecut

1) În mitologia greacă, Nyx era zeiţa care personifica noaptea. 2) Noaptea Walpurgiei este o sărbătoare de origine germană care se ţine în noaptea de 30 aprilie/ 1 mai a fiecărui an. Se spunea că este noaptea în care vrăjitoarele şi demonii se dezlănţuie pentru câteva ore vestind primăvara şi îşi fac apariţia spiritele pământului şi zânele. 3) În istoria Franţei noaptea de 23/24 august 1572 în care este comemorat în calendarul romano-catolic Sfântul Bartolomeu, este noaptea în care în Paris, din ordinul puterii de stat şi a reginei Caterina de Medici s-a desfăşurat masacrul împotriva protestanţilor din Franţa, numiţi hughenoţi. 4) Poeziile alcătuind „Ciclul nopţilor" au fost scrise de Alexandru Macedonski. 5) Muzica operei „O noapte furtunoasă" aparţine lui Paul Constantinescu. 6) Tabloul „Noapte înstelată peste Roine" poartă semnătura lui Vincent Willem van Gogh. 7) Filmul „Nopţile cu lună plină" a fost realizat în regia lui Eric Rohmer.

Poşta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Păianjenul" am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamţ; *Mioara Popa,* Iaşi; *Monica Vlad,* Timişoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Braşov; *Mihaela Popovici,* Buzău; *Georgeta Ioan* şi *Luminiţa Popescu,* Bucureşti; *Luminiţa Gogioru* şi *Ing. Ion Ciocşan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galaţi; *Ing. Mihai Călcăianu* şi *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuş-Bihor; *Prof. Marin Ştefan,* Şimleul Silvaniei; *Ing. Mihai Waspusch* şi *Prof. Mihai Piscureanu,* Bucureşti.

✉ Cu prilejul Crăciunului şi a Anului Nou urăm pe această cale tuturor cititorilor rubricii şi ai revistei noastre bucurii, sănătate şi împlinirea tuturor dorinţelor. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE
Încercaţi să rezolvaţi labirinturile.

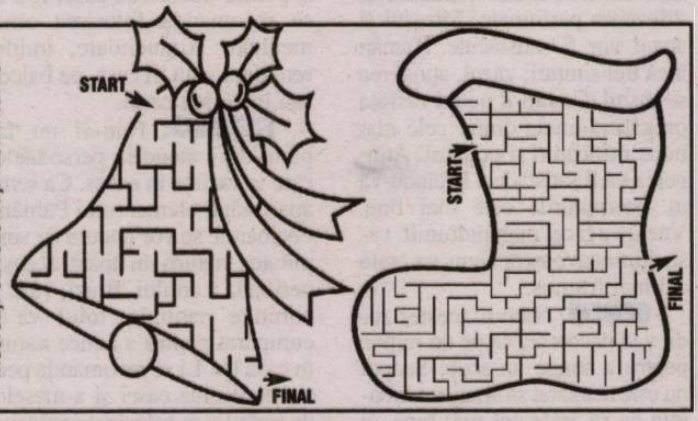

Grădina de lângă casă

■ Este o plantă originară din bazinul mediteranean, are aspect de arbust şi în natură poate atinge şi 12 metri înălţime. În ghivece se cultivă ca plantă ornamentală, decorând cu succes balcoanele, grădinile, terasele sau apartamentele.

■ Vara se udă din abundenţă, iar pe timpul iernii foarte rar şi cu cantităţi mici de apă.

■ Se recomandă administrarea îngrăşămintelor doar pentru plantele din ghivece, primăvara şi vara. Se pot folosi îngrăşăminte universale pentru plante.

■ Transplantarea se recomandă să se facă o dată la 3-5 ani în ghivece mai mari. Anual este indicat să se facă înlocuirea pământului de la suprafaţă.

■ Tăierea se poate executa în lunile august-septembrie, fiind importantă pentru corectarea formei coroanei.

■ Înmulţirea se poate face prin butaşi semilemnificaţi, seminţe, drajoni sau prin marcotaj.

Dafinul
(Laurus nobilis)

■ Frunzele sunt ovale, lucioase, de culoare verde închis şi se folosesc la diverse preparate.

■ Planta înfloreşte primăvara. Florile sunt mici, de culoare verde-gălbui.

■ Dafinul poate fi amplasat în lumina directă a Soarelui sau în locuri semiumbrite. Iarna se ţine în spaţii răcoroase, unde temperatura nu scade sub -5ºC, mediul optim pentru plantă fiind 4-8ºC.

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Cum vă decorați casa de sărbători, în funcție de zodie

Se pare că semnul zodiacal în care ne naștem deține cheia pentru a ne inspira cum să ne decorăm casa de sărbătorile care ne bat la ușă. De fapt, astrologia ne poate ghida mai mult decât ne putem închipui alegerea din bogăția ornamentelor ce ne încântă.

Vă invităm să descoperiți în rândurile ce urmează ceea ce ne propun astrologii și dacă vă încântă ideile, poate le veți adopta.

BERBEC. Sunt nativii conduși de elementul Foc, așa că este în natura lor să strălucească. Cheia succesului este însă să nu ardeți prea repede. Li se recomandă folosirea lumânărilor colorate pentru a completa cu stil decorarea casei de sărbătoare. Un element care poate să vă reprezinte este un cap de cerb luminos, care amintește de propriile coarne de berbec.

TAUR. Se știe că nativii Taur iubesc luxul, iar acest lucru nu înseamnă neapărat că sunt materialiști, ci doar că vor să își răsfețe toate cele cinci simțuri. Li se recomandă să își completeze luxurianta pregătire folosind cât mai multe lumânări și difuzoare parfumate. Mirosul și auzul vor fi satisfăcute. Rămân încă trei simțuri: văzul, atingerea și gustul. Gustul îl puteți răsfăța pregătind unele dintre cele mai bune mâncăruri și prăjituri. Atingerea va fi satisfăcută lăfăindu-vă în așternuturile cele mai fine. Văzul va fi cel mai mulțumit, casa dumneavoastră sigur va arăta cel mai frumos.

GEMENI. Nativii acestei zodii văd decorarea ca pe un mijloc pentru a atinge un scop. Scopul nu este neapărat să aranjeze locuința ca să arate cel mai bine, ci să le ofere oaspeților experiența pe care o caută. Vor dori să se asigure că toată lumea se distrează. Li se recomandă să folosească tot felul de jocuri video și să pregătească un meniu cu surprize.

RAC. Sentimentali din fire, nativii Rac vor pregăti casa de sărbătoare folosind decorațiuni semnificative, cadouri ambalate cât mai fistichiu, prăjituri aromate ce amintesc de copilărie, tăvi și boluri specifice. Toate fiind o modalitate excelentă de a sărbători. Li se recomandă să folosească fotografii ce amintesc de un Crăciun de altădată.

LEU. Ați văzut casele luminate cu sute de luminițe, oameni de zăpadă și nenumărate ornamente atârnate prin copacii din curte? Aceasta este mai mult ca sigur casa unui nativ Leu, care vrea să atragă atenția cu orice preț. Nu există „prea

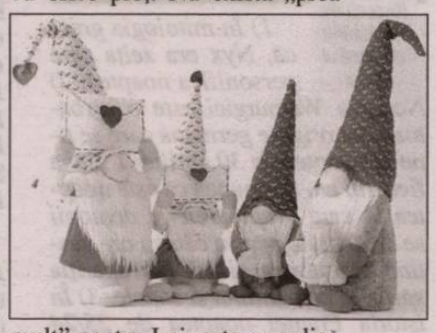

mult" pentru Lei, asta se aplică și pentru decorarea casei lor. Li se recomandă folosirea ornamentelor strălucitoare, indiferent dacă sunt în casă, pe balcon sau în curtea casei.

FECIOARĂ. Nativii nu fac parte din categoria persoanelor care se răsfață în exces. Ca semn aparținând elementului Pământ, Fecioarele se vor bucura de simplitatea naturii în toată această perioadă a anului. Brazi, vâsc și coronițe naturale, totul va fi cumpărat pentru a aduce natura în casa lor. Li se recomandă pentru decorarea casei și a meselor de sărbătoare folosirea exclusivă a ornamentelor naturale.

BALANȚĂ. Deși seamănă oarecum cu Fecioarele, și nativilor Balanță le place ordinea atunci când vine vorba despre decorarea casei. Pentru ei simetria înseamnă frumusețe. Echilibrarea lucrurilor este specialitatea lor în viață și în estetică. Li se recomandă folosirea artei în decorarea casei de sărbători. Mici picturi hibernale, globuri pictate manual, pahare de vin speciale sunt doar câteva sugestii.

SCORPION. Decorul casei pentru care vor opta nativii Scorpion va fi unul extravagant, care cu siguranță va intimida invitații. Nu va lipsi culoarea albastru, fie că folosesc ghirlande, globuri sau chiar și ambalajul cadourilor. Li se sugerează să folosească mai multe lumânițe și lumânări parfumate pentru a îndulci peisajul.

SĂGETĂTOR. Cum se pregătesc nativii Săgetător pentru sărbători? Vor ca locuința lor să fie luminoasă, primitoare, emanând energie pozitivă. Se vor bucura de plăcerile pe care le aduc sărbătorile în ceea ce privește mâncarea, băutura și veselia. Li se recomandă să folosească pentru decorarea casei tot felul de figurine sclipitoare, șervețele tematice hazlii, oameni de zăpadă.

CAPRICORN. Iarna este sezonul nativilor Capricorn, așa că decorarea pentru sărbători este aproape ca o terapie pentru ei. Acest lucru trebuie însă să se încadreze în tradițiile respectivei sărbători. Ornamentele nu vor fi folosite din abundență. Li se recomandă pentru întregirea peisajului de sărbătoare, folosirea mai multor luminițe.

VĂRSĂTOR. Nativii acestei zodii sunt destul de altruiști în preajma sărbătorilor, concentrându-se mai mult pe a dărui decât pe a primi. Cei născuți sub acest semn vor face tot ce este necesar pentru a asigura fericirea oaspeților. Li se recomandă să se folosească de tot felul de accesorii colorate pentru a completa decorul casei lor și pentru a-i face pe invitați să se simtă perfect.

PEȘTI. Se spune despre iubitorii nativi Pești că adoră sărbătorile. Își decorează casa cu mult timp înaintea Crăciunului, prima sărbătoare semnificativă a sezonului de iarnă, ascultă non-stop colinde, se uită cu aceeași plăcere la filmele specifice acestei perioade. Vor rămâne fideli tradițiilor petrecute în familie. Li se recomandă folosirea decorațiunilor cu mult sclipici, mai ales pe delicioasele prăjituri.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

- Cele mai aprige dueluri din ograda științei
- Cărările misterioase ale unei capodopere
- Vitrina cu nestemate: regele mineralelor
- Universitățile lumii, toate tobă de carte
- Când Hollywood-ul dă cu bâta în baltă

HOROSCOP

26 decembrie 2022 – 1 ianuarie 2023

BERBEC 21.03-20.04

Folosiți-vă energia suplimentară pe care o aveți la începutul săptămânii pentru a elimina lucrurile pe care le tot amânați și le împingeți până la capătul listei de sarcini. Dacă ați putea schimba un lucru în acest sezon ar fi să vă gândiți puțin la viitor.

TAUR 21.04-21.05

Vă face plăcere să cheltuiți bani și se pare că în aceste zile îi veți răsfăța pe cei pe care îi iubiți. Fiți mândri de generozitatea dumneavoastră, mai ales că reușiți să îi uimiți pe cei de acasă cu darurile oferite.

GEMENI 22.05-21.06

Atunci când aveți prea multe lucruri pe lista obișnuită de activități vă simțiți copleșiți. Este deosebit de important pentru dumneavoastră să nu vă pierdeți calmul, mai ales marți, când nu vă puteți concentra asupra unui singur lucru.

RAC 22.06-21.07

Există o mulțime de lucruri care vor încerca să interfereze cu fericirea dumneavoastră în această săptămână. Suișurile și coborâșurile vor trebui să se echilibreze până în weekend, când vă bucurați alături de prieteni și de familie.

LEU 22.07-22.08

Entuziasmul care vă însoțește în aceste zile este exact ce aveți nevoie pentru a vă pune în mișcare. Este mai bine să ajungeți mai devreme decât să încercați să îi ajungeți din urmă pe ceilalți. Succesul depinde de puterea de a ajunge pe primul loc!

FECIOARĂ 23.08-22.09

Vă place să fiți competenți și productivi, așa că aveți lecții importante de învățat. Dacă sunteți deschiși la idei și sugestii, vă veți înțelege mai bine cu ceilalți.

BALANȚĂ 23.09-22.10

Acum vă veți adapta mai ușor la tot ce este nou.

Săptămâna aceasta este despre echilibru. În timp ce toți ceilalți sunt în panică din cauza stresului, dumneavoastră puteți rămâne calmi știind că, în cele din urmă, totul se aranjează. Vă veți atinge obiectivele majore.

SCORPION 23.10-21.11

Chiar dacă încercați să vă păstrați un control exagerat, știți bine că în interiorul dumneavoastră este o strălucire ce vrea să iasă la lumină. Poate vă este frică să nu vă faceți speranțe și să fiți dezamăgiți. Nu este așa! Astrele vă dau permisiunea să vă arătați entuziasmul!

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

În această săptămână ar fi bine să scăpați de toată furia și stresul acumulat, astfel încât să puteți petrece timpul bucurându-vă de lucrurile pozitive. De ce să fiți obsedați de micile răutăți când se întâmplă atâtea lucruri bune?

CAPRICORN 22.12-19.01

Recunoașteți că această perioadă a anului este puțin diferită. Mențineți-vă obiectivele în fruntea listei de priorități. Aveți destulă energie pozitivă pentru a duce totul la bun sfârșit și pentru a vă distra.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Sunteți copleșiți de atâta bucurie și acest sentiment nu îl puteți ignora. Veți depune mai mult efort pentru a vă înțelege cu toată lumea, iar cei din jur vor aprecia acest lucru. Este o adevărată plăcere să fiți în preajmă.

PEȘTI 19.02-20.03

Cea mai mare parte a săptămânii o veți petrece privind imaginea de ansamblu și toate posibilitățile minunate pe care vi le oferă sărbătorile. Vă gândiți la tot ce vreți să faceți pentru oamenii dragi. Lăsați intuiția să vă stabilească ritmul.

Nativul săptămânii: **MILIȚA PETRAȘCU** (31.12.1892 – 25.01.1976)

A fost o artistă plastică, sculptoriță și maestră în arta portretului românesc. Această nativă a zodiei Capricorn este considerată cea mai înzestrată femeie-sculptor a României în secolul al XX-lea.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noștri opiniile legate de conținutul revistei, apelați numărul de telefon: 0213178965

Preț abonament

PERIOADA	VALOAREA
☐ 1 LUNĂ	13,00 LEI
☐ 2 LUNI	26,00 LEI
☐ 3 LUNI	39,00 LEI
☐ 4 LUNI	52,00 LEI
☐ 5 LUNI	65,00 LEI
☐ 6 LUNI	78,00 LEI

Abonamente 2023

Abonați-vă la revista Magazin direct la redacție!

Abonamente 2023

Modalitățile de abonare sunt următoarele:

1. Achitarea printr-un mandat poștal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piața Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, București, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.
2. Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):
   – RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit
   – RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Prețurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poștală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poștei Române (cel târziu în ziua de marți a săptămânii următoare celei de apariție).

Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit:
– 3 luni: 45 euro sau 50 $,
– 6 luni: 90 euro sau 100 $,
sume virate în conturile societății, enumerate alăturat.

MANDAT POȘTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION - la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piața Presei Libere Nr. 1
Bloc ... Scara ... Etaj 1 Ap. ...
Cod 013701 Localitatea București
Jud./Sect. 1 Tel. ...
C.N.P. ...
Expeditor ...
Localitatea ...
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. ...

TELEFON RECLAMAȚII ABONAMENTE 0722625622